

大乘大集地藏十輪經

มหายาน มหาสนธิปาต กษิติครรภ์ ทศจกฺร สูตร

唐三藏法師玄奘奉詔譯

พระตรีปิฎกธรรมาจารย์เสวียนจ้าง แห่งราชวงศ์ถัง แปลจากสันสกฤตพากย์สู่จีนพากย์
เมื่อปีรัชสมัยย่งเว่ยที่ ๒ (永徽) เดือน ๑ วันที่ ๒๓ ตามจันทรคติ ตรงกับพุทธศักราชที่ ๑๑๙๔
ณ สนามแปลพระสูตร วัดฉื่อเอิน นครฉางอัน (長安大慈恩寺翻經院)

พระวิศวกัทร เชี่ยวเกี้ยก แปลจากจีนพากย์สู่ไทยพากย์ เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๓ ถึง.....

บุคคลในการแปดพระสูตรปกรณ์นี้
ขอน้อมบูชาพระคุณของบุพการีทั้งสอง
ขออุทิศให้หู่สัตว์ในนรยสถาน จงเป็นมหาพลวปัจจจัย
ให้ท่านทั้งหลายได้พ้นจากอบายภูมิโดยพลัน
และขอให้ภยพิบัติของโลก จงมลายลับไปเทอญ.

ปริเฉทที่ 1 นี้ เริ่มแปลไทยตั้งแต่วันที่ 2 กันยายน 2553 ถึง 12 กันยายน ปีเดียวกัน

大乘大集地藏十輪經卷第一

序品第一

如是我聞：一時薄伽梵，在佉羅帝耶山諸牟尼仙所依住處。與大苾芻眾俱，謂過數量大聲聞僧；復有菩薩摩訶薩眾，謂過數量大菩薩僧；說月藏已。爾時南方大香雲來，雨大香雨；大花雲來，雨大花雨；大妙殊麗寶飾雲來，雨大殊麗妙寶飾雨；大妙鮮潔衣服雲來，雨大鮮潔妙衣服雨；是諸雲雨，充遍其山諸牟尼仙所依住處。從諸香花寶飾衣服，演出種種百千微妙大法音聲：謂歸敬三寶聲，受持學處聲，忍辱柔和聲，精進勇猛聲，降伏四魔聲，趣入智慧聲，廣大名稱遍滿三界聲，勸修殊勝念定總持聲，空無相無願聲，厭離貪欲聲，色如聚沫聲，受如浮泡聲，想如陽焰聲，行如芭蕉聲，識如幻事聲，無常聲，苦聲，無我聲，空聲，慚愧聲，遠離聲，護念聲，慈悲喜捨聲，證得諸法聲，生天涅槃聲，趣向三乘聲，轉大法輪聲，雨大法雨聲，成熟有情聲，度三惡趣聲，修治圓滿六到彼岸聲，善巧方便聲，趣入十地聲，遊戲神通聲，遊戲清淨無上大乘聲，不退轉地聲，無生法忍聲，灌頂受位聲，趣入一切諸佛大海聲。

ปริเฉทที่ ๑ กถาวรรค

ตั้งที่ข้าพเจ้าได้สดับมา สมัยหนึ่งพระภควัน ประทับอยู่ที่ชราติยะบรรพต^๑ อันเป็นที่พำนักของ
ฤาษีหมู่หนึ่งทั้งหลาย พร้อมด้วยหมู่มหาภิณษ อันเป็นพระมหาสงฆ์สาวกมากกว่าการนับค่านวณ ยังมีหมู่พระ
โพธิสัตว์มหาสัตว์ อันเป็นพระมหาโพธิสัตว์สงฆ์มากกว่าการนับค่านวณ เมื่อตรัสจันทรครรภสูตร^๒ จบ
แล้ว ครั้งนั้นมีมหาสุคันธเมฆลอยมาแต่ทิศทักษิณแล้วโปรยปรายมหาสุคันธชาติเครื่องหอมเป็นสายฝน มี
มหาบุปผาเมฆลอยมาแล้วโปรยปรายมหาบุปผชาติคือดอกไม้เป็นสายฝน มีมหาวิจิตรรัตนเมฆที่อลังการ
และวิเศษลอยมาก็โปรยปรายมหาวิจิตรรัตนชาติ คือบรรดาอัญมณีของมีค่าที่ประดับตกแต่งสวยงาม
อย่างยิ่งเป็นสายฝน มีมหาวิจิตรพัสดราเมฆลอยมาก็โปรยปรายมหาพัสดราภรณ์คืออาภรณ์แพรวพรรณที่
ประณีตสวยงามและสะอาดเป็นสายฝน บรรดาเมฆฝนเหล่านี้ ปกคลุมไปทั่วภูเขาอันเป็นที่พำนักของ
ฤาษีหมู่หนึ่งทั้งหลายแห่งนั้น บรรดาของหอม ดอกไม้ รัตนะ อาภรณ์ก็ยังเปล่งเสียงกล่าวแสดงมหาธรรมที่

^๑ ในภาษาจีนเขียนได้หลายแบบคือ 竭地洛迦山、竭達洛迦山、佉提羅迦山、伽陀羅山、軻犁羅山、軻地羅山。ซึ่ง
ล้วนแต่คือภูเขาชित्रะ เป็นหนึ่งในภูเขาทองทั้ง ๗ ลูก อยู่ระหว่างเขาสุเมรุและเขาจักรวาล(ภูเขาเหล็กที่วนรอบจักรวาล) บนเขาลูกนี้มีต้นไม้อันตราย เชื่อกันว่าเป็นที่พำนัก
ของเหล่าฤาษีทั้งปวง

^๒ เป็นชื่อปริเฉทหนึ่งในพระสูตรหนึ่งของพระพุทธศาสนาิกายมหายาน ชื่อ มหาไพลยมหาสังคิตสูตร เล่มที่ ๔๖ จาก ๖๐ เล่ม (大方等大集經 卷第
四十六) ชื่อตอนว่าจันทรครร (月藏分) กล่าวว่า พระผู้มีพระภาคทรงแสดง จันทรครรภวรรคนี้ ที่ภูเขาชราติยะนั้นเช่นกัน แปลโดยพระตรีปิฎกธรรมาจารย์
นเรนทรยศ (那連提耶) ชาวเมืองอุทยาน ทางภาคตะวันตกเฉียงเหนือของอินเดียเกิด คริสต์ศตวรรษที่ ๖ ได้แปลจันทรครรภสูตร, สุรายครรภสูตร และอื่นๆ
เป็นภาษาจีน

คัมภีร์ภาพแยกคายนานาประการอีกเป็นจำนวนร้อยพัน อันมีเสียงแห่งการน้อมพระรัตนตรัยเป็นสรณะ เสียงแห่งการรับศึกษาปาหะ เสียงแห่งขันต้ออนโยน เสียงแห่งความวิริยะองอาจ เสียงแห่งการบำราบบารทั้งสี่ เสียงแห่งการยินดีเข้าสู่ปัญญาญาณ เสียงแห่งมหานามที่สรรเสริญไปทั่วตรีภูมิ เสียงที่พากเพียรให้บำเพ็ญสติ สมาธิและธารณีนันวิเศษ เสียงแห่งศูนยตา อนิมิตต อับปณิหิต^๓ เสียงแห่งการเปื้อนหน่าย ความโลภราคะ เสียงของรูปที่เหมือนการหยดของน้ำที่ประชุมกัน เสียงแห่งเวทนาที่เหมือนฟองน้ำที่ผุดขึ้น เสียงแห่งสัญญาที่เหมือนเงาพยับของดวงอาทิตย์ เสียงแห่งสังขารที่เหมือนแกนของต้นกล้วย เสียงแห่งวิญญาณที่เหมือนมายา เสียงแห่งอนิจจังความไม่เที่ยง เสียงแห่งทุกข์ เสียงแห่งอนัตตาความไม่เป็นตัวตน เสียงแห่งศูนยตาความว่าง เสียงแห่งหิริโอดตัมปะ เสียงแห่งความห่างไกลจากราคะ เสียงแห่งการระลึกคัมภีร์ครอง เสียงแห่งเมตตา กรุณา มุชิตา อุเบกขา เสียงแห่งการบรรลุถึงสรรพธรรม เสียงแห่งการอุบัติในสวรรค์และนิพพาน เสียงแห่งการมุ่งสู่ตรียาน^๔ เสียงแห่งการหมนมหาธรรมจักร เสียงแห่งการโปรยปรายฝนแห่งมหาธรรม เสียงแห่งการบ่มรม^๕สรรพสัตว์ เสียงแห่งการโปรดอบายภูมิสาม^๖ เสียงแห่งการบำเพ็ญสมบุรณ์ซึ่งปารมีหก^๗ แล้วลูถึงฝั่งกระโน้น^๘ เสียงแห่งอุปายโกศล เสียงแห่งอนุตตติกรรม ภูษานติ^๙ เสียงแห่งการได้มูรธาภิเษก เสียงแห่งการมุ่งสู่มหาศรแห่งพระพุทเจ้าทั้งปวง

爾時一切諸來大眾，咸見如是種種雲雨；亦聞如是諸法音聲；隨意所樂，各見其身，種種香花寶飾衣服之所莊嚴，又各自見兩手掌中，持如意珠；從是一一如意珠中，兩種種寶；復從一一如意珠中，放諸光明；因光明故，一一有情，皆見十方

^๓ วิโมกข์ ๓ (ความหลุดพ้น, ประเภทของความหลุดพ้น จัดตามลักษณะการเห็นไตรลักษณ์ ข้อที่ให้ถึงความหลุดพ้น — liberation; aspects of liberation)
^๑ สุนยตวิโมกข์ (หลุดพ้นด้วยเห็นความว่างหมดความยึดมั่น ได้แก่ ความหลุดพ้น ที่เกิดจากปัญญาพิจารณาเห็นนามรูป โดยความเป็นอนัตตา คือ หลุดพ้นด้วยเห็นอนัตตา แล้วถอนความยึดมั่นเสียได้ — liberation through voidness; void liberation) = อาศัยอนัตตานุปัสสนา ถอนอิตตาภินิเวส.
^๒ อนิมิตตวิโมกข์ (หลุดพ้นด้วยไม่มีอนิมิต ได้แก่ ความหลุดพ้นที่เกิดจากปัญญาพิจารณาเห็นนามรูป โดยความเป็นอนิจจัง คือ หลุดพ้นด้วยเห็นอนิจจัง แล้วถอนนิमितเสียได้ — liberation through signlessness; signless liberation) = อาศัยอนิจจานุปัสสนา ถอนวิปัลลასันนิมิต.
^๓ อับปณิหิตวิโมกข์ (หลุดพ้นด้วยไม่ทำความปรารถนา ได้แก่ ความหลุดพ้นที่เกิดจากปัญญาพิจารณาเห็นนามรูป โดยความเป็นทุกข์ คือ หลุดพ้นด้วยเห็นทุกขตาแล้วถอนความปรารถนาเสียได้ — liberation through dispostionlessness; desireless liberation) = อาศัยทุกขานุปัสสนา ถอนคัมภีร์นิมิต.
^๔ คือ ยานสาม แบ่งเป็น สวากยาน ปัจเจกพุทธาน โทิสต์วียนหรือพุทธาน
^๕ 成熟 ตามศัพท์คือ ปริปานะ หมายถึง การบ่มรมหรืออบและธรรมสรรพสัตว์ด้วยธรรมและวิธีต่างๆ ให้สุกงอม, เฉากิเลสของหมู่สัตว์ ให้พุทธผลสุกงอม
^๖ คือ สถานที่ที่หาความเจริญไม่ได้ ๓ แห่ง คือ นรกภูมิ เปตภูมิ เตร็จฉานภูมิ
^๗ โทิสต์วียน คือ ยานของพระโพธิสัตว์ ได้แก่ผู้บำเพ็ญบารมีธรรม ประกอบด้วยมหากรุณาในสรรพสัตว์ ไม่ต้องการอรรถภูมิ ปัจเจกภูมิ แต่ปรารถนาพุทธาน เพื่อโปรดสัตว์ได้กว้างขวางกว่า และเป็นผู้รู้แจ้งในศูนยตาธรรม หลักพระโพธิสัตว์ยานนั้น ถือว่าจะต้องโปรดสรรพสัตว์ให้หลุดพ้นทุกข์เสียก่อนแล้วตัวเราค่อยหลุดพ้นทุกข์ทีหลัง คือ จะต้องชักพาให้สัตว์โลกอื่น ๆ ให้พ้นไปเสียก่อน ส่วนตัวเราเป็นคนสุดท้ายที่จะหลุดพ้นไป เป็นหลักแห่งโพธิสัตว์ยาน ซึ่งพระโพธิสัตว์ต้องบำเพ็ญ ทศปารมีตา คือ บารมี ๑๐ ได้แก่ ๑. ทานปารมีตา หรือ ทานบารมี ๒. ศีลปารมีตา หรือ ศีลบารมี ๓. ภูษานติปารมีตา หรือ ขันติบารมี ๔. วิริยปารมีตา หรือ วิริยบารมี ๕. ยานปารมีตา หรือ ฌานบารมี ๖. ปรชญาปารมีตา หรือ ปัญญาบารมี ๗. อุปายปารมีตา หรือ อุปายบารมี ๘. ปรณิธานปารมีตา หรือ ประณิธานบารมี ๙. พลปารมีตา หรือ พลบารมี ๑๐. ฌยานปารมีตา หรือ ญาณบารมี บางครั้งย่อลงเหลือ ๖ ข้อ คือ ข้อ ๑ ถึง ๖
^๘ หมายถึง ฝั่งพระนิพพาน
^๙ ติสระ: ภูษานติ ความอดทน ๓ คือ ๑) โฆษณุต ธรรม ภูษานติ ความอดทนต่อเสียงดังต่างๆ โดยพิจารณาว่าเป็นของไม่เที่ยงแถ่ถาวร ๒) อนุโลมิ ธรรม ภูษานติ ความอดทนที่จะปฏิบัติอนุโลมตามธรรม ๓) อนุตตติ ธรรม ภูษานติ ความอดทนปลงใจเชื่อในธรรมที่ไม่เกิดอีกต่อไป

殃伽沙等諸佛世界。又因光明，見諸佛土一一世尊，無量眾會恭敬圍遶。復因光明，見諸佛土一切有情。若有病者，因此光明之所照觸，眾病除愈。諸應被殺及囚繫者，光明照故，皆得解脫。諸身語意麤重穢濁，因光皆得輕軟清淨。諸飢渴者，亦皆飽滿。諸被種種刑罰逼切，光明照故，皆離憂苦。諸少衣服寶飾珍財，光明照故，隨念皆足。若諸有情，樂欲殺生，乃至或有樂欲邪見，由此光明之所照觸，皆悉樂欲遠離殺生；乃至樂欲遠離邪見。若諸有情，為於種種求不得苦之所逼切，光明照故，隨願皆得。又因光明，見諸佛土一切有情，所受眾苦，無不休息；皆悉歡娛，受諸妙樂。又見如是諸佛土中，由此光明之所照觸，遠離一切昏雲塵霧，烈風暴雨不善音聲；及諸臭穢、苦辛、惡味、惡觸、恐怖，遠離一切邪業、邪語、邪意、邪歸；不寒不熱，安靜坦然，地平如掌。諸妙樂具，充滿其中。

ครั้งนั้น บรรดามหาชนทั้งหลายที่มาประชุมกันอยู่ ต่างได้เห็นเมฆฝนนานาประการอย่างนี้ แลได้สดับเสียงแห่งธรรมต่างๆอย่างนี้ ก็โมทนายินดีต่างได้เห็นกายแห่งตนนั้นประดับตกแต่งด้วยของหอมดอกไม้ รัตนชาติ อภรณ์อย่างอลังการ อีกต่างได้เห็นในฝ่ามือทั้งสองของตนถือแก้วจินตามณี จากแก้วจินตามณีหนึ่งๆ ก็ไปรยปรายรัตนนานาประการตั้งสายฝน ในแก้วจินตามณีหนึ่งๆก็ยิ่งเปล่งรัศมีต่างๆ เหตุเพราะรัศมีนี้แล ทำให้แต่ละสรรพสัตว์หนึ่งๆ ล้วนได้เห็นพุทธเกษตรโลกธาตุของพระพุทธเจ้าทั้งปวง ในทิศทั้งสี่จำนวนเท่าเม็ดทรายในคงคาณที่ อีกเพราะรัศมีนี้เป็นเหตุให้ได้ทักขณาเห็นพระโลกนาถเจ้าแต่ละพระองค์ในพุทธเกษตรต่างๆนั้นด้วย อันแวดล้อมไปด้วยอริยบริษัที่ที่ไม่มีประมาณ อีกเพราะรัศมีนี้เป็นเหตุ ให้ได้เห็นสรรพสัตว์ทั้งหลายที่อยู่ในพุทธเกษตรเหล่านั้น หากผู้มีโรคเหตุเพราะได้สัมผัสกับรัศมีนี้บรรดาโรคาพารก็จะถูกกำจัดไป ผู้ที่จะพึงต้องถูกประหารหรือถูกจองจำเพราะรัศมีนี้แผ่ไปถึงก็ล้วนได้หลุดพ้น ความหยาบหนักสกรปรกของกาย วาจา จิตเพราะรัศมีนี้เป็นเหตุยังให้บรรลุถึงความเบาอ่อนโยน และบริสุทธิ์ ผู้ด้อยากหิวกระหายก็ล้วนได้อิ่มหน้าสราญ ผู้ต้องทุกข์ทรมานจากการลงทัณฑ์นานาชนิด เหตุเพราะรัศมีนี้ก็ล้วนได้ไกลห่างจากทุกขโศก ผู้น้อยด้วยอภรณ์และรัตนสมบัติที่วิจิตรเหตุเพราะรัศมีนี้ส่องสว่างไปยังให้สมบูรณ์ตามโนจิณต์ หากหมู่มสัตว์ทั้งหลายยินดีในการฆ่าสัตว์จนถึงยินดีในความเห็นผิด เหตุเพราะได้สัมผัสซึ่งรัศมีนี้ก็ล้วนแต่เป็นผู้ยินดีในการห่างไกลจากการปราบเช่นฆ่าจนถึงยินดีในการไกลจากมิถฉาธิฐิ หากสรรพสัตว์ทั้งหลายปรารถนาความไม่ถูกรุมเร้าเสียดแทงจากความทุกข์ เพราะได้สัมผัสรัศมีนี้จึงได้รับตามตั้งใจ อีกเพราะรัศมีนี้ยังให้ได้เห็นหมู่มสัตว์ในพุทธเกษตรทั้งปวงที่ได้รับทุกข์แลทุกข์นั้นไซ้ก็ได้ระงับดับลงแล้วต่างก็รื่นรมย์ยินดี เสวยสุขอันนำยินดีทั้งปวง เหตุเพราะได้สัมผัสรัศมีนี้ จึงไกลห่างจากเมฆครึ้ม(ของความมัวเมา) หมอกฝุ่น(ของกิเลส) ไกลจากเสียงที่ไม่ดีของเมฆฝนที่รุนแรง และกลิ่นสกรปรก ความขมเผ็ด รสชาติที่ชั่วร้าย สัมผัสที่ไม่ดี ความหวาดกลัว ไกลจากการกระทำที่เป็นมิถฉา วาจาที่ชั่วร้าย ความคิดที่ชั่วร้าย ที่พึงอันเป็นมิถฉา ไม่หนาว ไม่ร้อน มีความผาสุกสงบอยู่พื้นปฐพี(ในพุทธเกษตรทั้งปวงนั้น)ก็ราบเรียบดุจฝ่ามือ เครื่องดนตรีที่สำราญใจก็เต็มเปี่ยมอยู่ในที่นั้น

爾時眾會，其身欬然。地界增強，堅重難舉。既睹斯瑞，咸悉驚疑！何因何緣，而現此相？於眾會中，有天帝釋，名無垢生，去薄伽梵不遠而坐。即從座起，頂禮世尊，合掌向佛，以頌問曰：

「具諦語諦見，諦善住牟尼，普為眾弘宣，諦究竟堅法。
令諸有情類，滅苦及苦因，何緣於此中，現諸雲雨等？
令舉眾歡悅，咸生淨信心，皆發趣大乘，度疑生實見。
天人大眾身，地界增堅重，不能自勝舉，此相有何緣？
兩手皆珠現，雨眾寶放光，照十方除罪，息苦獲安樂。
導師復何因，令舉眾皆見？種種香鬘等，各各自嚴身。
天人普猶豫，不測何因緣？有誰將欲來，現此神通力！
為是佛菩薩，為梵魔釋天，唯願大導師，速為眾宣說。」

เมื่อนั้น ในบัดดลกายของมหาชนในที่นั้น ก็แข็งแรงและหนักแน่นดุจพื้นปฐพียากแก่การเคลื่อนย้าย เมื่อได้ทัศนาคเหตุการณ์ที่หาได้ยากนี้แล้ว ก็ล้วนตื่นตระหนกว่าเหตุใดหนอ ปัจจัยใดหนอ จึงได้ปรากฏลักษณะอย่างนี้ มหาชนในที่นั้นอันมีท้าวศักระ ชื่อว่า **วิมลภาพ** นั่งอยู่ไม่ไกลจากพระภควา ได้ลุกขึ้นจากอาสนะนมัสการพระโลกนาถด้วยเศียรเกล้า พนมหัตถ์เฉพาะพระพุทธรองค์แล้วทูลถามเป็นโคลงว่า ...

ก็ได้กล่าวอยู่จริง ได้เห็นอยู่จริงอย่างนี้
ทรงแสดงธรรมแก่สรรพสัตว์
ยังให้หมู่สรรพชีวิตทั้งหลาย
เหตุปัจจัยอะไรหนอ ในที่แห่งนี้
ยังให้มหาชนโสมนัสยินดี
ให้ล้วนเกิดความยินดีมุ่งต่อมหายาน
กายแห่งเทพ มนุษย์อันเป็นมหาชน
ไม่อาจยกย้ายตามตนเองได้
มือทั้งสองก็ปรากฏแก้วมณี
ส่องไปทั่วทิศ ท้าจัดบาปจนสิ้น
ข้าแต่พระนาถะ อิกเพราะเหตุใด
ก็พวงสุคันธมาลานานาพรรณ
เทพแลมนุษย์ก็ล้วนเป็นเช่นเดียวกัน
มีผู้ใดจะมาถุหนอ

พระมุนินทร์ผู้สถิตอยู่จริงดีแล้ว
ด้วยสถิรธรรมที่เป็นลัจจะ เป็นที่สุด
ได้ดับสิ้นซึ่งทุกข์และเหตุแห่งทุกข์
จึงปรากฏเมฆฝนทั้งปวงอย่างนี้แล้ว
ต่างก็เกิดศรัทธาจิตที่บริสุทธิ์
ช่วยให้ผู้สงสัยได้เกิดความเห็นที่จริงแท้
ก็ดุจปฐวีธาตุที่หนักยิ่ง
ลักษณะเช่นนี้ เป็นเพราะปัจจัยใดหนอ
โปรยปรายรัศมีทั้งปวงแลเปล่งแสงรัศมี
ระงับทุกข์ แล้วได้ส่วยความผาสุก
จึงยังให้มหาชนเห็นอย่างนี้
ได้ประด๋บอสังการที่กายแห่งชนทั้งหลาย
มีอาจารย์ได้ว่าเป็นเพราะเหตุใด
จึงปรากฏฤทธานุภาพอย่างนี้

เป็นเพราะพระพุทธเจ้า หรือพระโพธิสัตว์
ขอพระผู้เป็นมหานายกะ

เป็นเพราะพรหม มาร อินทร์ เทพ
โปรดแสดงแก่นทั้งหลายโดยเร็วเถิด พระเจ้าข้า

爾時世尊告無垢生天帝釋曰：「汝等當知！有菩薩摩訶薩，名曰地藏。已於無量無數大劫，五濁惡時，無佛世界，成熟有情。今與八十百千那庾多頻跋羅菩薩俱，為欲來此禮敬親近供養我故，觀大集會生隨喜故，並諸眷屬，作聲聞像，將來至此，以神通力，現是變化。是地藏菩薩摩訶薩，有無量無數不可思議，殊勝功德之所莊嚴，一切世間聲聞、獨覺所不能測。此大菩薩，是諸微妙功德伏藏，是諸解脫珍寶出處，是諸菩薩明淨眼目，是趣涅槃商人導首。如如意珠，兩眾財寶，隨所希求，皆令滿足。譬諸商人所採寶渚，是能生長善根良田，是能盛貯解脫樂器，是出妙寶功德賢瓶。照行善者，猶如朗日；照失道者，猶如明炬；除煩惱熱，如月清涼；如無足者，所得車乘；如遠涉者，所備資糧；如迷方者，所逢示導；如狂亂者，所服妙藥；如疾病者，所遇良醫；如羸老者，所憑几杖；如疲倦者，所止床座；度四流者，為作橋樑；趣彼岸者，為作船筏；是三善根，殊勝果報；是三善本，所引等流；常行惠施，如輪恒轉；持戒堅固，如妙高山；精進難壞，如金剛寶；安忍不動，猶如大地；靜慮深密，猶如秘藏；等至嚴麗，如妙花鬘；智慧深廣，猶如大海；無所染著，譬太虛空；妙果近因，如眾花葉；伏諸外道，如師子王；降諸天魔，如大龍象；斬煩惱賊，猶如神劍；厭諸喧雜，如獨覺乘；洗煩惱垢，如清淨水；能除臭穢，如疾飄風；斷眾結縛，如利刀劍；護諸怖畏，如親如友；防諸怨敵，如塹如城；救諸危難，猶如父母；藏諸怯劣，猶若叢林；如夏遠行，所投大樹；與熱渴者，作清冷水；與飢乏者，作諸甘果；為露形者，作諸衣服；為熱乏者，作大密雲；為貧匱者，作如意寶；為恐懼者，作所歸依；為諸稼穡，作甘澤雨；為諸濁水，作月愛珠；令諸有情，善根不壞；現妙境界，令眾欣悅；勸發有情，增上慚愧；求福慧者，令具莊嚴；能除煩惱，如吐下藥；能攝亂心，如等持境；辯才無滯，如水激輪；攝事繫心，如觀妙色；安忍堅住，如妙高山；總持深廣，猶如大海；神足無礙，譬若虛空。滅除一切惑障習氣，猶如烈日銷釋輕冰。常遊靜慮無色正道，一切智智妙寶洲渚，能無功用轉大法輪。「善男子！是地藏菩薩摩訶薩，具如是等無量、無數、不可思議，殊勝功德，與諸眷屬欲來至此，先現如是神通之相。」世尊說是地藏菩薩諸功德已。

กาลบัดนั้นพระผู้มีพระภาครับสั่งกับท่านศักรวิมลภพว่า เธอจงทราบเถิด มีโพธิสัตว์มหาสัตว์นามว่า กษิติครรภ์ เป็นเวลายาวนานมาแล้วหลายมหากัลป์จนประมาณไม่ได้ นับไม่ได้ เมื่อสมัยที่โลกเสื่อมด้วยความชั่วร้ายทำประการ โลกได้ว่างจากพระพุทธเจ้า (พระโพธิสัตว์องค์นี้) เป็นผู้อบรมสั่งสอนสรรพสัตว์อยู่ บัดนี้เธอพร้อมด้วยหมู่โพธิสัตว์จำนวนแปดล้านนยุค^{๑๐} วีร^{๑๑} เหตุเพราะปรารถนาจะมา

^{๑๐} นยุค เท่ากับเลขหนึ่งต่อท้ายด้วยศูนย์สี่สิบสองตัว

^{๑๑} วีร คือจำนวนหนึ่งล้านล้าน (เลขหนึ่ง มีศูนย์ตามท้าย สิบสองตัว)

มีปฏิภาณไม่เน้นเข้าอุปมากระแสน้ำไหล สงเคราะห์สิ่งทั้งปวงไว้ในจิตประดุจการพิจารณาทิพยรูป มีขันติ ตั่งมั่นประดุจสุเมรุศรี ทรงไว้ซึ่งธารณีที่ล้ำลึกไพศาลดุจตั้งมหาสมุทร มือภิญญาที่ไม่ติดขัดอุปมาอากาศ สลายกิเลส วิบากอนุสัยทั้งปวงให้สิ้นอุปมาดวงอาทิตย์แผดเผา น้ำจำนวนน้อยให้สิ้นไป เป็นผู้เที่ยวไปใน สมาธิสัมมาจรคที่ไร้ซึ่งรูป และรัตนทวีปแห่งสัพพัญญุตญาณ สามารถใช้ความไร้ซึ่งประโยชน์^{๑๔} หมุน มหาธรรมจักร ดูก่อนกุลบุตร กษัตริศรภโทธิลัตว์มหาสัตว์นี้ ผู้สมบูรณ์ในกุศลที่วิเศษไม่มีประมาณ นับ ไม่ได้เป็นอนินไตย พร้อมกับบริวารผู้ติดตามทั้งหลายปรารถนามายังที่แห่งนี้ จึงปรากฏเป็นลักษณะแห่ง ฤทธิ์อย่างนี้ เมื่อพระผู้มีพระภาครับสั่งถึงกุศลความดีงามทั้งปวงของพระกษัตริศรแล้ว

爾時地藏菩薩摩訶薩，與八十百千那庾多頻跋羅菩薩，以神通力，現聲聞像，從南方來至佛前住，與諸眷屬，恭敬頂禮世尊雙足，右遶三匝。在如來前，合掌而立，以頌讚曰：

「兩足尊導師，慈心常普覆，安忍如大地，遍除瞋忿心。
具殊勝相好，莊嚴諸佛國，能以諦慈悲，充滿一切土。
永絕諸愛網，如實善安住，捨諸清淨國，度染濁眾生。
本願攝穢土，成熟惡眾生，起堅固正勤，久修諸苦行。
久修諸苦行，聞生悚懼心，修諸施戒忍，及精進定慧。
曾供事無量，佛菩薩聲聞，及濟諸有情，饑渴病死者。
本為他有情，自捨多身命，本為正法故，捨多骨血皮。
棄捨自安樂，悲愍諸有情，專為諸有情，勤修斷惑網。
善護於六根，恒遠離諸欲，觀有為無常，苦空無我性。
諸苦業增長，皆貪愛為因，故先於六根，永斷諸貪欲。
普於有情界，常安住大悲，雖得勝菩提，而不捨本願。
隨見諸有情，逼切在眾苦，隨起勤精進，勇猛而濟拔。
令勤修施戒，忍進定般若，如母於一子，慈心而養育。
本於有情類，常住普慈心，故速證菩提，度脫無量眾。
本修菩提行，無不為眾生，故今於有情，不捨於六度。
昔常於末世，求無上菩提，今還末世中，速成無上覺。
調伏諸惡見，天龍人藥叉，安住能斷惑，如金剛聖道。
授無量有情，得勝菩提記，成應供導首，最上良福田。
世尊無等侶，普覆諸群生，無量大名聞，充滿十方界。
是故諸菩薩，為成就己事，咸共來歸依，大牟尼足下。
聞所說妙法，皆生歡喜心，起增上正勤，修習菩提行。」

^{๑๔} สโกคะ (有功用) หมายถึงการสมมุติว่าใช้กาย วาจา ใจ บำเพ็ญอนิमितต ซึ่งที่แท้แล้วก็มีอาจศึกษาบำเพ็ญอนิमितต ถือเป็นเพียงอุปมาในการบำเพ็ญธรรมเท่านั้น, อน-อโกคะ (無功用) คือการไม่ได้สมมุติว่าใช้กาย วาจา ใจบำเพ็ญธรรม ด้วยความไม่ต้องกระทำสิ่งใดต่ออีก อันเป็นการบำเพ็ญธรรมไปโดยธรรมชาติ ธรรมดา ปกติ

由導師法力，皆速證菩提，故今者導師，大集未曾有。
 十三兆藥叉，恒噉諸血肉，皆捨諸惡業，速趣大菩提。
 有得勝總持，安忍及靜慮，有永盡諸漏，應供世間尊。
 有修四無量，有住四攝法，有得四辯才，有安住順忍；
 有得健行定，有得妙慧眼，有住無生忍，皆由導師力。
 世尊大威德，摧滅眾魔怨，降伏諸外道，九十五異類；
 盡地獄傍生，餓鬼非天趣，故貞實有情，咸歸尊足下。
 今者息刀兵，疫病飢饉劫，度迷失正道，盲冥諸有情；
 諸煩惱狂亂，皆安寂滅道，故我捨諸緣，來禮敬尊足。
 無邊諸佛土，現在諸導師，咸廣讚世尊，聞者皆來此。
 我聞遍知海，真實德無邊，度脫諸有情，心歡喜敬禮。
 曾修無量福，今得禮尊足，願無量劫中，常修多供養。
 我今學世尊，發如是誓願，當於此穢土，得無上菩提。」

บัดนั้นพระกษิตครรภโโพธิสัตว์มหาสัตว์ พร้อมด้วยพระโพธิสัตว์อีกแปดล้านนยุตวิวรร ได้ใช้
 กำลังแห่งฤทธิ์ปรากฏเป็นรูปกายของพระสาวก มาแต่ทิศทักษิณถึงยังที่ประทับของพระพุทธองค์ พร้อม
 กับบริวารผู้ติดตามทั้งหลาย ได้น้อมศีรษะน้อมสการพระพุทธยุคลบาทด้วยความเคารพ ประทักขิณสาม
 รอบ พนมหัตถ์แล้วยืนขึ้นเฉพาพระพักตร์ของพระพุทธองค์ แล้วทูลเป็นโคลงว่า...

พระนายกะผู้ลุ่มบຸຣณ์ซึ่งพระคุณสองประการ^{๑๔}
 ชั้นดีมั่นประคองมหาปฐพี
 สมบຸຣณ์ในมงคลลักษณะที่ประเสริฐ
 สามารถใช้เมตตากรุณาที่แท้จริง
 ทรงขาดสิ้นจากตณหาขาละเป็นนิตย์
 ทรงวางเฉยในวิสุทธิโลกทั้งปวง
 ด้วยปณิธานเดิมจะทรงสงเคราะห์โลกที่สกปรก
 บังเกิดพระสัมมาวิริยะตั้งมั่น
 ช้านานมาแล้วที่ทรงบำเพ็ญจรียาด้วยความทุกข์ยาก
 ทรงบำเพ็ญบารมีทั้งปวงมีทาน ศีล ชั้นดี
 เคยทรงบูชาพระพุทธเจ้า โโพธิสัตว์ สาวก
 และอนุเคราะห์สรรพชีวิต
 ด้วยแต่เดิมทรงสละชีพสังขารเป็นอันมาก

เมตตาคจิตปกแผ่อยู่เป็นนิจ
 กำจัดจิตแห่งความโกรธแค้น
 อลังการพุทธเกษตรทั้งปวง
 ให้เต็มเปี่ยมอยู่ในดินแดนทั้งปวง
 ดังที่ได้ทรงสถิตอยู่โดยดีแล้ว
 โปรดสรรพลัทธิผู้แปดเปื้อน
 อบรมหมุ่สัตว์ที่ชั่วร้าย
 ทรงบำเพ็ญทุกกรกิริยาทั้งปวงมาช้านาน
 ที่เมื่อได้ยินยอมตื่นตระหนก หวั่นกลัว
 และชั้นดี สมาธิ ปัญญา
 จำนวนประมาณมิได้มาแล้ว
 ผู้หิวกระหาย ผู้ป่วยและผู้สิ้นชีพ
 แก่สรรพสัตว์เหล่านั้น

^{๑๔} หมายถึง ทรงบริบูรณ์ซึ่งพระปัญญาญาณ (智慧) และพระบารมี (福德)

แต่เดิมเหตุเพื่อพระสัทธรรม
ทรงสละความสุขส่วนตน
ก็เพื่อให้สรรพสัตว์ทั้งหลาย
ทรงดูแลอินทรีย์ทั้งหก
พิจารณาสิ่งที่ปรุงแต่ง ว่าไม่เที่ยง
บาปทุกข์ทั้งปวงทวีขึ้น
เหตุนี้ประการแรก ที่อินทรีย์ทั้งหก
ทั่วสรรพสัตว์ธาตุ
แม้ทรงบรรลुพระโพธิอันยอดเยี่ยม
ทัศนาหมู่สัตว์ทั้งปวง
แล้วทรงวิริยะพากเพียร
ยังให้ทรงเพียรบำเพ็ญทาน ศีล
ศุภมารดาที่มีเมตตาจิต
แต่เดิมมาในหมู่สัตว์ทั้งหลาย
เหตุนี้จึงได้บรรลุพระโพธิอย่างรวดเร็ว
แต่เดิมทรงบำเพ็ญโพธิจริยา
ณ บัดนี้เพราะหมู่สัตว์
กาลก่อนก็ปรารถนาชาติให้สุดท้าย
บัดนี้ก็คือพระชาติสุดท้าย
บาราบหมุ่มีจฉาภิฐิ
สามารถพหวนกิเลสอยู่
ยังให้หมู่สัตว์ไม่มีประมาณ
ได้สำเร็จเป็นพระผู้ควรแก่การบูชา
พระโลกนาถเจ้าไร้ซึ่งผู้เทียมเสมอ
ซึ่งพระเกียรติคุณอันยิ่งใหญ่
เหตุนี้โพธิสัตว์ทั้งหลาย
ก็ต่างมาน้อมเป็นสรณะ
ได้ฟังพระองค์ตรัสพระสัทธรรม
แล้วยิ่งทวีความเพียรชอบ

จึงทรงสละกระดูก เลือด ผิวหนังเป็นอันมาก
เพราะกรุณาสงสารหมู่สัตว์ทั้งหลาย
พากเพียรบำเพ็ญเพื่อพหวนกิเลสชालะ
ให้ไกลจากราคะทั้งปวง
เป็นทุกข์ ว่างเปล่า ไร้ซึ่งตัวตน
ล้วนเพราะความโลภ ราคะเป็นเหตุ
พึงต้องขาดสิ้นจากโลกัตถมหา
ทรงตั้งมั่นในมहाกรุณาอยู่เป็นนิจศีล
ก็มีทรงละจากปณิธานเดิม
ว่าถูกบีบคั้นจากทุกข์ทั้งปวง
ด้วยความอาจหาญหมายอนุเคราะห์
ขันติ วิริยะ สมาธิ ปัญญา
ต่อบุตรคนหนึ่งแล้วเลี้ยงดู
ก็ทรงมีพระเมตตาแผ่ไปโดยทั่ว
แล้วโปรดชนที่ไม่มีประมาณให้หลุดพ้น
ไม่มีเลยที่จะมิใช่เพื่อสรรพสัตว์
จึงมีทรงละทิ้งบารมีหก
ได้บรรลุพระอนุตตรสัมโพธิ
ที่ได้ตรัสรู้พระอนุตตรสัมโพธิอย่างรวดเร็ว
เทพ นาค มนุษย์ ยักษ์
ประดุจวัชรอริยมรรค
ได้รับโพธิพยากรณ์
เป็นบุญเกษตรที่ยอดเยี่ยม
ปกแผ่ไปทั่วในหมู่สัตว์ทั้งปวง
ทั่วไปในโลกทั้งทิศทิศ
เมื่อสำเร็จกิจแล้ว
ได้เบี่ยงพระบาทพระมหามุนี
ล้วนเกิดจิตโสมนัสยินดี
บำเพ็ญศึกษาโพธิจริยา

เหตุเพราะธรรมานุภาพของพระพุทธนายก
เหตุนี้พระพุทธนายกในบัดนี้
ยักษ์จำนวนสิบสามล้านล้าน^{๑๖}
ได้ละเว้นจากอกุศลกรรมทั้งปวง
บ้างก็ได้บรรลุธารณีอันวิเศษ
บ้างได้สิ้นอาสวะทั้งหลาย
บ้างได้บำเพ็ญอัปมัณฺญาลี^{๑๗}
บ้างบรรลุปฏิสัมภทา^{๑๘}

ยังให้ได้บรรลุพระโพธิอย่างรวดเร็ว
จึงทรงชุมนุมหมู่ใหญ่ มิเคยมีมาก่อน
ที่ล้วนดีมีกินโลหิตและมังสา
แล้วมุ่งสู่มหาโพธิอย่างรวดเร็ว
ขันติและสงบคานติ
เป็นผู้ที่โลกควรบูชา
บ้างตั้งอยู่ในสังคหวัตถุ^{๑๙}
บ้างตั้งอยู่ในอนุโลมิกิ ธรรม กุชานติ^{๒๐}

^{๑๖} คือ วีร ดูเชิงอรธที่ ๑๐ เพิ่มเติม

^{๑๗} อัปมัณฺญา ๔ หรือ พรหมวิหาร ๔ (ธรรมเครื่องอยู่อย่างประเสริฐ, ธรรมประจำใจอันประเสริฐ, หลักความประพฤติที่ประเสริฐบริสุทธิ์, ธรรมที่ต้องมีไว้เป็นหลักใจ และกำกับความประพฤติ จึงจะชื่อว่าดำเนินชีวิตหมดจด และปฏิบัติตนต่อมนุษย์สัตว์ทั้งหลายโดยชอบ - holy abidings; sublime states of mind) ๑. เมตตา (ความรักใคร่ ปรารถนาดีอยากให้เขามีความสุข มีจิตอันแผ่ไมตรีและคิดทำประโยชน์แก่มนุษย์สัตว์ทั่วหน้า - loving-kindness; friendliness) ๒. กรุณา (ความสงสาร คิดช่วยให้พ้นทุกข์ ใฝ่ใจในอันจะปลดเปลื้องบำบัดความทุกข์ยากเดือดร้อนของปวงสัตว์ - compassion) ๓. มุทิตา (ความยินดี ในเมื่อผู้อื่นมีความสุข มีจิตผ่องใสบันเทิง กอปรด้วยอาการแช่มชื่นเบิกบานอยู่เสมอ ต่อสัตว์ทั้งหลายผู้ดำรงในปกติสุข พลอยยินดีด้วยเมื่อเขาได้ดีมีสุข เจริญองงามยิ่งขึ้นไป - sympathetic joy; altruistic joy) ๔. อุเบกขา (ความวางใจเป็นกลาง อันจะให้ดำรงอยู่ในธรรมตามที่พิจารณาเห็นด้วยปัญญา คือมีจิตเรียบตรงเที่ยงธรรมดุจตราขึง ไม่เอนเอียงด้วยรักและชัง พิจารณาเห็นกรรมที่สัตว์ทั้งหลายกระทำแล้ว อันควรได้รับผลดีหรือชั่ว สมควรแก่เหตุอันตนประกอบ พร้อมทั้งจะวินิจฉัยและปฏิบัติไปตามธรรม รวมทั้ง รู้จักวางเฉยสงบใจมองดู ในเมื่อไม่มีกิจที่ควรทำ เพราะเขารับผิดชอบคนได้ดีแล้ว เขาสมควรรับผิดชอบตนเอง หรือเขาควรได้รับผลอันสมกับความรับผิดชอบของตน - equanimity; neutrality; poise) ผู้ดำรงในพรหมวิหาร ย่อมช่วยเหลือมนุษย์สัตว์ทั้งหลายด้วยเมตตากรุณา และย่อมรักษาธรรมไว้ได้ด้วยอุเบกขา ดังนั้น แม้จะมีกรุณาที่จะช่วยเหลือปวงสัตว์แต่ก็ต้องมีอุเบกขาด้วยที่จะมิให้เสียธรรม พรหมวิหารนี้ บางทีแปลว่า ธรรมเครื่องอยู่ของพรหม, ธรรมเครื่องอยู่อย่างพรหม, ธรรมประจำใจที่เป็นพรหมหรือให้เสมอด้วยพรหม, หรือธรรมเครื่องอยู่ของท่านผู้มิ่งคุณยิ่งใหญ่ - (abidings of the Great Ones). พรหมวิหาร ๔ เรียกอีกอย่างว่า อัปมัณฺญา ๔ (unbounded states of mind; illimitables) เพราะแผ่สม่ำเสมอโดยทั่วไปในมนุษย์สัตว์ทั้งหลาย ไม่มีประมาณ ไม่จำกัดขอบเขต พรหมวิหารมีในผู้ใด ย่อมทำให้ผู้นั้นประพฤติปฏิบัติเกื้อกูลแก่ผู้อื่น ด้วยสังคหวัตถุเป็นต้น.

^{๑๘} สังคหวัตถุ ๔ (ธรรมเครื่องยึดเหนี่ยว คือยึดเหนี่ยวใจบุคคล และประสานหมู่ชนไว้ในสามัคคี, หลักการสงเคราะห์ - bases of sympathy; acts of doing favors; principles of service; virtues making for group integration and leadership) ๑. ทาน (การให้ คือ เอื้อเพื่อผู้อื่น เสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือกันด้วยสิ่งของ ตลอดถึงให้ความรู้และแนะนำสั่งสอน - giving; generosity; charity) ๒. ปิยวาจา หรือ เปยยวัชชะ (วาจาเป็นที่รัก วาจาดูดีมีน้ำใจ หรือวาจาซาบซึ้งใจ คือกล่าวคำสุภาพไพเราะอ่อนหวานสมานสามัคคี ให้เกิดไมตรีและความรักใคร่นับถือ ตลอดถึงคำแสดงประโยชน์ประกอบด้วยเหตุผลเป็นหลักฐานจูงใจให้นิยมยอมตาม - kindly speech; convincing speech) ๓. อัตถจริยา (การประพฤติประโยชน์ คือ ขวนขวายช่วยเหลือกิจการ บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ตลอดถึงช่วยแก้ไขปรับปรุงส่งเสริมในทางจริยธรรม - useful conduct; rendering services; life of service; doing good) ๔. สมานัตตตา (ความมีตนเสมอ คือ ทำตนเสมอด้วยปลาย ปฏิบัติสม่ำเสมอทั้งในใจทั้งหลาย และเสมอในสุขทุกข์โดยรวมรับรู้อารมณ์เสมอเท่าเทียมกันเสมอด้วยฐานะ ภาวะ บุคคล เหตุการณ์และสิ่งแวดล้อม ถูกต้องตามธรรมในแต่ละกรณี - even and equal treatment; equality consisting in impartiality, participation and behaving oneself properly in all circumstances)

^{๑๙} ปฏิสัมภทา ๔ (ปัญญาแตกฉาน - analytic insight; discrimination)

๑. อัตตปฏิสัมภทา (ปัญญาแตกฉานในอรรถ, ปรีชาแจ้งในความหมาย, เห็นข้อธรรมหรือความย่อ ก็สามารถแยกแยะอธิบายขยายออกไปได้โดยพิสดาร เห็นเหตุอย่างหนึ่งก็สามารถแยกแยะอธิบายขยายออกไปได้โดยพิสดาร เห็นเหตุอย่างหนึ่ง ก็สามารถคิดแยกแยะกระจายเชื่อมโยงต่อกันไปได้จนล่วงรู้ถึงผล - discrimination of meanings; analytic insight of consequence)

๒. อัมมปฏิสัมภทา (ปัญญาแตกฉานในธรรม, ปรีชาแจ้งใจหลัก, เห็นอรรถอธิบายพิสดาร ก็สามารถจับใจความมาตั้งเป็นกระทำหรือหัวข้อได้ เห็นผลอย่างหนึ่ง ก็สามารถสืบสาวกลับไปหาเหตุได้ - discrimination of ideas; analytic insight of origin)

๓. นิรุติปฏิสัมภทา (ปัญญาแตกฉานในนิรุติ, ปรีชาแจ้งในภาษา, รู้ศัพท์ ถ้อยคำบัญญัติ และภาษาต่างๆ เข้าใจใช้คำพูดชี้แจงให้ผู้อื่นเข้าใจและเห็นตามได้ - discrimination of language; analytic insight of philology)

บ้างบรรลุมาริที่ตั้งมั่น
 บ้างตั้งอยู่ในอนุตตปตติก ธรรม ภูษานติ
 พระโลกนาถยิ่งด้วยเดชานุภาพ
 บำราบบรรดาเศียรถีร์
 ตลอดสิ้นทั้งนรก ดิรัจฉาน
 เหตุนี้หมุ่สัตว์
 บัดนี้ ทรงระงับภัยแห่งสงคราม
 โปรคผู้ลุ่มหลงผิดจากสัมมามรรค
 มีกิเลสทั้งหลายทำให้ไม่สมประดี
 เหตุนี้ข้าพระองค์จึงสละเหตุปัจจัยทั้งหลาย
 พุทธเกษตรทั้งหลายไม่มีขอบเขต
 ต่างก็ทรงสรรเสริญพระองค์อย่างกว้างขวาง
 ข้าพระองค์ได้ฟังพระสัพพัญญูศาคร
 โปรคหมุ่สัตว์ให้หลุดพ้น
 เพราะกาลก่อนได้บำเพ็ญบุญไม่มีประมาณ
 ขอให้ในกัลป์ที่ไม่มีประมาณ
 บัดนี้ข้าพระองค์ได้ศึกษาตามพระโลกนาถ
 จะขอบรรลุมาริอนุตตระสัมโพธิ

บ้างบรรลุมาริ^{๒๑} อันวินเศษ
 อันล้วนแต่ด้วยกำลังแห่งพระพุทธานายก
 ทำลายหมุ่มารร้าย
 ทั้งเก้าสิบห้าจำพวกที่ต่างกัน
 เปเรต อมนุษย์ เทพ
 จึงจะน้อมอยู่ใต้พระพุทธานายกโดยแท้
 โครระบาด ความอดอยาก
 หมุ่สัตว์ผู้มีบอด
 ให้ได้ตั้งอยู่ในนิโรธมรรคทั้งสิ้น
 เพื่อมานมัสการฝ่าพระบาท
 พระพุทธานายกทั้งหลายในปัจจุบัน
 เมื่อได้ยินแล้วยอมมาอยู่ที่แห่งนี้
 ผู้มีพระคุณธรรมจริงแท้ไม่มีขอบเขต
 จิตจึงโสมนัสน้อมเคารพ
 จึงได้นมัสการพระพุทธานายกในบัดนี้
 ได้ถวายสักการะเป็นอันมากอยู่เป็นนิจ
 จึงประกาศปณิธานอย่างนี้
 ในโลกธาตุที่สกปรกนี้.

爾時地藏菩薩摩訶薩，以妙伽他禮讚佛已。與諸眷屬，復持無量天妙香花、
 種種寶飾，而散佛上，變成寶蓋，住虛空中。為聽法故，即於佛前儼然而坐。爾時
 一切諸來大眾，既見地藏菩薩摩訶薩已，皆獲希奇，得未曾有。各持種種上妙香

๔. ปฏิภาณปฏิสัมภทา (ปัญญาแตกฉานในปฏิภาณ. ปรีชาแจ้งในความคิดทันการ มีไหวพริบ ซึมซาบในความรู้ที่มีอยู่ เอามาเชื่อมโยงเข้าสร้างความคิดและเหตุผลขึ้นใหม่
 ใช้ประโยชน์ได้สมเหมาะ เข้ากับกรณีเข้ากับเหตุการณ์ - discrimination of sagacity; analytic insight of ready wit; initiative; creative and applicative insight)

๒๑ ดูเชิงอรธที่ ๘ เพิ่มเติม

๒๑ จักขุ 5 (พระจักขุอันเป็นสมบัติของพระผู้มีพระภาคเจ้า — the Five Eyes of the Blessed One) คือ ๑. มังสจักขุ (ตาเนื้อ คือ ทรงมีพระเนตรอันงาม มีอำนาจ
 เห็นแจ่มใส ไว และเห็นไกล — the physical eye which is exceptionally powerful and sensitive) ๒. ทิพพจักขุ (ตาทิพย์ คือ ทรงมีพระญาณอันเห็นหมุ่สัตว์ผู้
 เป็นไปต่างๆ กัน ด้วยอำนาจกรรม — the Divine Eye) ๓. ปัญญาจักขุ (ตาปัญญา คือ ทรงประกอบด้วยพระปัญญาคุณยิ่งใหญ่ เป็นเหตุให้สามารถตรัสรู้หรือริยสังฆธรรม
 เป็นต้น — the eye of wisdom; Wisdom-Eye) ๔. พุทธจักขุ (ตาพระพุทธเจ้า คือ ทรงประกอบด้วยอินทรีย์ปโรปริยัตตญาณ และอาสยานุสยญาณ เป็นเหตุให้ทรง
 ทราบอรรถาัยและอุปนิสัยแห่งเวไนยสัตว์ แล้วทรงสั่งสอนแนะนำให้บรรลุมาริพิเศษต่างๆ ยังพุทธกิจให้บริบูรณ์ — the eye of a Buddha; Buddha-Eye) ๕. สมันต
 จักขุ (ตาเห็นรอบ คือ ทรงประกอบด้วยพระสัพพัญญุตญาณ อันหยั่งรู้ธรรมทุกประการ — the eye of all-round knowledge; All-seeing Eye; omniscience)

花、寶飾衣服、幢幡蓋等，奉散地藏菩薩摩訶薩而為供養，皆作是言：「我等今者快得善利，因佛神力，親得瞻仰，禮敬供養如是大士。」

爾時眾中，有菩薩摩訶薩，名好疑問，從座而起，整理衣服，偏袒一肩，禮佛雙足，右膝著地，合掌向佛，而白佛言：「世尊！此善男子從何而來？所居佛國，去此遠近，成就何等功德善根？而蒙世尊種種稱歎。復能讚佛不可思議功德法海，我等昔來，未曾聞見，唯願為說。」

世尊告曰：「止！善男子！如是大士功德善根，一切世間天人大眾，皆不能測其量淺深；若聞如來，為汝廣說如是大士功德善根，一切世間天人大眾，皆生迷悶，或不信受。」時好疑問復重請言：「唯願如來，哀愍為說。」

佛言：「諦聽！善思念之！吾當為汝略說少分。如是大士，成就無量不可思議殊勝功德，已能安住首楞伽摩勝三摩地，善能悟入如來境界，已得最勝無生法忍，於諸佛法已得自在，已能堪忍一切智位，已能超度一切智海，已能安住師子奮迅幢三摩地，善能登上一切智山，已能摧伏外道邪論。為欲成熟一切有情，所在佛國，悉皆止住。如是大士，隨所止住諸佛國土，隨所安住諸三摩地，發起無量殊勝功德，成就無量所化有情。」

กาลนั้นเมื่อพระกษิติครรภโโพธิสัตว์มหาสัตว์ สรรเสริญพระพุทธองค์เป็นคาถาแล้ว ก็พร้อมด้วยบริวารทั้งหลายถือเอาทิพยสุคันธชาติ ทิพยบุปผชาติที่วิจิตรประมาณมิได้ รัตนชาติที่ประดับแล้วนานา ไพรยถวายพระพุทธองค์ แล้วแลได้เปลี่ยนเป็นรัตนฉัตรลอยอยู่กลางนภากาศ ด้วยเหตุที่ปรารถนาจะฟังธรรมจึงนั่งนิ่งอยู่เฉพาะพระพุทธพักตร์ **ครั้งนั้น** มหาชนทั้งปวงที่มาประชุมอยู่เมื่อได้เห็นพระกษิติครรภโโพธิสัตว์มหาสัตว์แล้ว เป็นการได้รับสิ่งที่หาได้ยาก ได้บรรลุถึงสิ่งที่มีเคยมีมาก่อน ต่างก็ถือเอาของหอม และดอกไม้ที่วิจิตรและประณีตนานา เครื่องประดับรัตนชาติ อภรณ์ ธงฉัตรต่างๆ น้อมบูชาแล้วไพรยไปยังพระกษิติครรภโโพธิสัตว์มหาสัตว์เพื่อถวายบูชาต่างก็กล่าวว่า ข้าพเจ้าทั้งหลายได้รับคุณประโยชน์ที่ดียิ่งอย่างรวดเร็วกว่านี้ ก็เพราะพระพุทธานุภาพเป็นเหตุ ให้ได้แลมอง นมัสการ สักการะพระโพธิสัตว์เจ้าอย่างซิดใกล้เช่นนี้

เมื่อนั้นท่ามกลางมหาชน มีพระโพธิสัตว์มหาสัตว์องค์หนึ่งนามว่า **สุปถฉณา** ได้ลุกขึ้นจากอาสนะ จัดแต่งภูษาทรงเรียบริ้อยแล้วลดผ้าลงด้านหนึ่ง นมัสการพระพุทธบาทยุคล กุยกเข้าด้านขวา ลงกับแผ่นดิน พนมหัตถ์ถวายอัญชลีเฉพาะพระพุทธองค์แล้วทูลว่า ข้าแต่พระผู้มีพระภาค กุลบุตรท่านนี้มาแต่ที่ใดกันหนอ พุทธเกษตรที่พำนักอยู่นั้นไปจากที่นี้ใกล้ไกลหรือไม่ ได้สำเร็จกุศลมูลประการใดกัน ถึงได้รับการยกย่องสรรเสริญจากพระองค์ ทั้งยังสามารถสรรเสริญพระพุทธคุณสาครที่เป็นอจินไตยอีก ข้าพระองค์ทั้งหลายไม่เคยได้ยินได้เห็นมาก่อน ขอพระองค์โปรดแสดงด้วยเถิดพระเจ้าข้า

มีพุทธดำรัสว่า **หยุดเถิดกุลบุตร กุศลมูลของโพธิสัตว์ท่านนี้ บรรดาเทพและมนุษย์ในโลกธาตุทั้งปวงล้วนไม่อาจหยั่งประมาณถึงความตื้นลึกได้ แม้ได้ยินตถาคตกล่าวถึงกุศลมูลของโพธิสัตว์ท่านนี้**

กว้างขวางไพศาล เทพและมนุษย์ในโลกธาตุทั้งปวงก็จะเกิดความงุนงงคับข้อง บ้างก็ไม่ศรัทธาน้อมรับได้^{๒๒} เวลานั้น พระสุปถุจนาทูลอีกว่า ขอพระผู้มีพระภาค โปรดแสดงด้วยเถิดพระเจ้าข้า

มีพุทธดำรัสว่า จงฟังให้ดีเถิด จงตรึกตรองให้ดี ตถาคตจะกล่าวแก่เธอเพียงส่วนน้อย โปธิสัตว์ท่านนี้ได้สำเร็จจอกินไถยบุคคลที่ประเสริฐหาประมาณมิได้ ได้ตั้งอยู่ในสุรางคมสมาธิ^{๒๓} ที่วิเศษแล้ว สามารถเข้าไปล่วงรู้ตถาคตวิสัยได้อย่างชำخอง ได้บรรลุอนุตตปตติก ธรรม ฤษานตอันยอดเยี่ยม ในธรรมของพระพุทธเจ้าทั้งปวงก็ได้ลุถึงความเป็นอิสระแล้ว สามารถแบกรับลัทธิปัญญาฐานะได้แล้ว สามารถก้าวข้ามมหาสารแห่งปัญญาญาณทั้งปวงแล้ว^{๒๔} สามารถตั้งอยู่ในสิงหวิริทิตเขตสมาธิ^{๒๕} สามารถขึ้นไปยังภูเขาแห่งปัญญาญาณทั้งปวง สามารถหักหาญคำสอนของพาทิรเดียรถีร์ได้แล้ว ด้วยปรารถนาจะอบรมสรรพสัตว์ทั้งหลายในพุทธประเทศจึงพำนักหยุดอยู่ โปธิสัตว์ท่านนี้พำนักอยู่ตามพุทธโลกธาตุทั้งปวง ตั้งอยู่ในสมาธิทั้งปวง ให้บังเกิดเป็นบุคคลที่ประเสริฐยอดเยี่ยม แล้วสำเร็จประโยชน์แก่หมู่สัตว์ไม่มีประมาณ

「如是大士，隨住如是諸佛國土，若入能發智定，由此定力，令彼佛土一切有情，皆悉同見諸三摩地所行境界。

隨住如是諸佛國土，若入具足無邊智定，由此定力，令彼佛土一切有情，隨其所應，能以無量上妙供具，恭敬供養諸佛世尊。

隨住如是諸佛國土，若入具足清淨智定，由此定力，令彼佛土一切有情，皆悉同見諸欲境界，無量過患，心得清淨。

隨住如是諸佛國土，若入具足慚愧智定，由此定力，令彼佛土一切有情，皆得具足增上慚愧，離諸惡法，心無忘失。

隨住如是諸佛國土，若入具足諸乘明定，由此定力，令彼佛土一切有情，皆得善巧天眼智通，宿住智通，死生智通，了達此世他世因果。

隨住如是諸佛國土，若入無憂神通明定，由此定力，令彼佛土一切有情，皆離一切愁憂昏昧。

隨住如是諸佛國土，若入具足勝通明定，由此定力，令彼佛土一切有情，皆得具足神通善巧。

隨住如是諸佛國土，若入普照諸世間定，由此定力，令十方界離諸昏暗，令彼佛土一切有情，普見十方諸佛國土。

隨住如是諸佛國土，若入諸佛燈炬明定，由此定力，令彼佛土一切有情，捨邪歸依，歸正三寶。

^{๒๒} ในพระสูตรนี้ อีกสำนวน ชื่อ 大方廣十輪經 (ไม่พบชื่อผู้แปล) กล่าวว่า “นอกจากพระพุทธเจ้าทั้งหลายแล้ว ก็ไม่มีผู้ใดเลยที่จะหยั่งวัด หรือรับรู้กุศลबारมีของ พระกษิตครรมิได้เลย”

^{๒๓} ชื่อสมาธิประเภทหนึ่ง ที่เมื่อเจริญแล้วสามารถลงไปโปรดสัตว์ในนรกได้

^{๒๔} ปัญญาญาณทั้งปวง ในความหมายที่นี้ คือ สัพพัญญู คือ ความเป็นผู้รู้ในสิ่งทั้งปวง, พระคุณธรรมประการหนึ่งของพระพุทธเจ้า, หมายถึงพระพุทธเจ้า

^{๒๕} ชื่อสมาธิประเภทหนึ่ง

隨住如是諸佛國土，若入金剛光定，由此定力，令彼佛土，所有一切小輪圍山、大輪圍山、蘇迷盧山、及諸餘山，谿澗溝壑、瓦礫毒刺，諸穢草木，皆悉不現；令彼佛土，所有一切眾邪蟲毒、諸惡蟲獸，災橫疫癘，昏暗塵垢，不淨臭穢，悉皆銷滅；令彼佛土，地平如掌，種種嘉祥，自然踊現，清淨殊勝眾相莊嚴。

隨住如是諸佛國土，若入智力難摧伏定，由此定力，令彼佛土一切魔王、及諸眷屬，皆悉驚怖，歸依三寶。

隨住如是諸佛國土，若入電光明定，由此定力，令彼佛土一切有情，皆悉遠離後世恐怖，得法安慰。

隨住如是諸佛國土，若入具足上妙味定，由此定力，令彼佛土一切有情，隨念皆得飲食充足。

隨住如是諸佛國土，若入具足勝精氣定，由此定力，令彼佛土一切有情，無不皆得增上力勢，離諸病苦。

隨住如是諸佛國土，若入上妙諸資具定，由此定力，令彼佛土一切有情，隨樂皆得床座敷具、衣服寶飾，諸資身具，無所乏少，殊妙端嚴，甚可愛樂。

隨住如是諸佛國土，若入無諍智定，由此定力，令彼佛土一切有情，身心勇健，遠離一切怨憎繫縛，和順歡娛、愛樂具足，施、戒、安忍，勇猛精進，心無散亂，成就智慧。

隨住如是諸佛國土，若入能引勝踊躍定，由此定力，令彼佛土一切有情，皆受無量勝妙歡喜。

隨住如是諸佛國土，若入具足世路光定，由此定力，令彼佛土一切有情，得無礙智，能修種種清淨事業。

隨住如是諸佛國土，若入善住勝金剛定，由此定力，令彼佛土一切有情，皆得諸根具足無缺，常樂遠離，其心寂靜。

隨住如是諸佛國土，若入增上觀勝幢定，由此定力，令彼佛土一切有情，皆深呵厭自惡業過，咸善護持十善業道，生天要路。

隨住如是諸佛國土，若入具足慈悲聲定，由此定力，令彼佛土一切有情，皆悉發起慈心悲心，無怨害心，普平等心，更相利益安樂之心。

隨住如是諸佛國土，若入引集諸福德定，由此定力，令彼佛土一切有情，離諸鬥諍、疾疫、飢饉，非時風雨，苦、澀、辛、酸，諸惡色觸，悉皆銷滅。

โพธิสัตว์ท่านนี้ ในพุทธเกษตรทั้งหลายที่พำนักอยู่นี้ หากเข้าสมาธิที่สามารถทำให้เกิดปัญญา เพราะกำลังของสมาธินี้ จะยังให้สรรพสัตว์ทั้งหลายในพุทธเกษตรเหล่านั้น ล้วนได้พบวิสัยแห่งสมาธิที่สว่างได้เสมือนกัน

ในพุทธเกษตรทั้งหลายที่พำนักอยู่นี้ หากเข้าสมาธิที่สมบูรณ์ด้วยปัญญาไม่มีขอบเขต เพราะกำลังของสมาธินี้จะยังให้สรรพสัตว์ทั้งหลายในพุทธเกษตรเหล่านั้น สามารถใช้เครื่องบูชาที่ประณีตไม่มีประมาณ น้อมสักการะต่อพระพุทธโลกนาถเจ้าทั้งหลาย

ในพุทธเกษตรทั้งหลายที่พำนักอยู่นี้ หากเข้าสมาธิที่สมบุรณ์ด้วยปัญญาที่บริสุทธิ์ เพราะกำลังของสมาธินี้จะยังให้สรรพสัตว์ทั้งหลายในพุทธเกษตรเหล่านั้น ได้เห็นความทุกข์ที่ไม่มีประมาณของกามวิสัยทั้งปวง ดวงจิตได้บรรลุถึงความบริสุทธิ์

ในพุทธเกษตรทั้งหลายที่พำนักอยู่นี้ หากเข้าสมาธิที่สมบุรณ์ด้วยปัญญาแห่งหิริโอตตปปะ เพราะกำลังของสมาธินี้จะยังให้สรรพสัตว์ทั้งหลายในพุทธเกษตรเหล่านั้น ยิ่งด้วยความเกรงกลัวและละอายในบาปอย่างสมบุรณ์ ไกลจากอกุศลธรรมทั้งปวง จิตไม่วิบัติเสื่อมไป

ในพุทธเกษตรทั้งหลายที่พำนักอยู่นี้ หากเข้าวิท्याสมาธิที่สมบุรณ์ด้วยปัญญาแห่งยานทั้งปวง เพราะกำลังของสมาธินี้จะยังให้สรรพสัตว์ทั้งหลายในพุทธเกษตรเหล่านั้น ได้บรรลุอุบายะ ทิพยจักขุ ปุพเพนิวาสานุสติญาณ จุตูปปาตญาณ แสงตลอดซึ่งเหตุและผลในโลกธาตุนี้และโลกธาตุอื่นๆ

ในพุทธเกษตรทั้งหลายที่พำนักอยู่นี้ หากเข้าวิท्याสมาธิอันเป็นฤทธิ์ที่อโคกา เพราะกำลังของสมาธินี้จะยังให้สรรพสัตว์ทั้งหลายในพุทธเกษตรเหล่านั้น ได้ไกลจากความอาลัยเศร้าโศกทั้งปวง

ในพุทธเกษตรทั้งหลายที่พำนักอยู่นี้ หากเข้าวิท्याสมาธิที่สมบุรณ์ด้วยฤทธิ์ เพราะกำลังของสมาธินี้จะยังให้สรรพสัตว์ทั้งหลายในพุทธเกษตรเหล่านั้น ได้บรรลุถึงอุบายโกศลแห่งฤทธิ์อย่างสมบุรณ์

ในพุทธเกษตรทั้งหลายที่พำนักอยู่นี้ หากเข้าสมาธิที่ส่องสว่างไปทั่วโลกธาตุทั้งหลาย เพราะกำลังของสมาธินี้จะยังให้สรรพสัตว์ทั้งหลายในพุทธเกษตรเหล่านั้น ได้เห็นโลกธาตุของพระพุทธเจ้าทั้งหลายโดยทั่ว

ในพุทธเกษตรทั้งหลายที่พำนักอยู่นี้ หากเข้าวิท्याสมาธิที่ดุจพุทธประทับทั้งหลาย เพราะกำลังของสมาธินี้จะยังให้สรรพสัตว์ทั้งหลายในพุทธเกษตรเหล่านั้น ได้ละจากสภณะที่ผิด แล้วมีพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่ง

ในพุทธเกษตรทั้งหลายที่พำนักอยู่นี้ หากเข้าวัชระประภาสมาธิ เพราะกำลังของสมาธินี้จะยังให้เขาจุลจักรวาล เขามหาจักรวาล เขาสุเมรุทั้งปวง และขุนเขาอื่นๆ ลำธาร ห้วยหนอง คลอง กรวด อิฐ กระเบื้อง หนาม แลบรรดาหญ้า เศษไม้ที่สกปรกทั้งปวงของพุทธเกษตรเหล่านั้นล้วนไม่ปรากฏ ยังให้อาถรรพ์เวทย์มนต์ชั่วร้ายทั้งปวง สัตว์ร้ายทั้งปวง ภัยพิบัติ โรคระบาด ความมีเดียดและฝุ่นละออง ที่ไม่บริสุทธิ์มีกลิ่นเหม็นร้ายแรงของพุทธเกษตรแห่งนั้นล้วนดับสิ้นไป ยังให้พุทธเกษตรนั้นมีแผ่นดินปฐพีราบเรียบดุจฝ่ามือ สิริมงคลนานาประการก็ปรากฏผู้มีขึ้นเอง อันบริสุทธิ์ประเสริฐอลงการด้วยลักษณะทั้งปวง

ในพุทธเกษตรทั้งหลายที่พำนักอยู่นี้ หากเข้าสมาธิที่เกิดปัญญาพละอันยากจะหักหาญทำลายได้ เพราะกำลังของสมาธินี้จะยังให้พญามารทั้งหลายและสมุนมารในพุทธเกษตรเหล่านั้น ตื่นตระหนกหวาดกลัวทั้งสิ้น แล้วกลับมาอ่อนพระรัตนตรัยเป็นสภณะ

ในพุทธเกษตรทั้งหลายที่พำนักอยู่นี้ หากเข้าสมาธิที่รุ่งเรืองเหมือนแสงอรุณี เพราะกำลังของสมาธินี้จะยังให้สรรพสัตว์ทั้งหลายในพุทธเกษตรเหล่านั้น ได้ห่างไกลจากความหวาดกลัวในภพชาติต่อไปได้ทั้งสิ้น ได้รับการปลอบประโลมด้วยธรรม

ในพุทธเกษตรทั้งหลายที่พำนักอยู่นี้ หากเข้าสมาธิที่สมบูรณ์ด้วยรสชาติที่เป็นเลิศ เพราะกำลังของสมาธินี้จะยังให้สรรพสัตว์ทั้งหลายในพุทธเกษตรเหล่านั้น ได้บรรลุถึงอาหารเครื่องดื่มที่บริบูรณ์ตามจิตปรารถนา

ในพุทธเกษตรทั้งหลายที่พำนักอยู่นี้ หากเข้าสมาธิที่สมบูรณ์ด้วยกลิ่นอันวิเศษ เพราะกำลังของสมาธินี้จะยังให้สรรพสัตว์ทั้งหลายในพุทธเกษตรเหล่านั้น ได้บรรลุผละกำลังที่ยิ่งใหญ่ ไกลจากทุกขโรคทั้งปวง

ในพุทธเกษตรทั้งหลายที่พำนักอยู่นี้ หากเข้าสมาธิที่สมบูรณ์ด้วยเครื่องใช้ชั้นเลิศทั้งปวง เพราะกำลังของสมาธินี้จะยังให้สรรพสัตว์ทั้งหลายในพุทธเกษตรเหล่านั้น ได้บรรลุถึงที่นอน ที่นั่ง เครื่องใช้สอย อาหาร รัตนะเครื่องประดับแลสิ่งทั้งปวงที่จำเป็นต่อกายอย่างมีขาดแคลน ล้วนแต่ประณีตแปลกตา ดงามน่ายินดีอย่างยิ่งสมตามใจ

ในพุทธเกษตรทั้งหลายที่พำนักอยู่นี้ หากเข้าสมาธิแห่งปัญญาที่ปราศจากการวิวาทะ เพราะกำลังของสมาธินี้จะยังให้สรรพสัตว์ทั้งหลายในพุทธเกษตรเหล่านั้น มีกายแลจิตที่อาจหาญ ไกลจากความโกรธแค้นทั้งปวงที่เป็นเครื่องผูกมัดเสียได้ เป็นสุขเกษมรื่นเริง สมบูรณ์ด้วยความน่ารักน่ายินดี ทาน ศีล ขันติ มีความเพียรที่หาญกล้า ดวงจิตก็มีชัดส่าย สำเร็จในปัญญาญาณ

ในพุทธเกษตรทั้งหลายที่พำนักอยู่นี้ หากเข้าสมาธิที่สามารถนำพาให้เกิดอุเพงคปิติ^{๒๖} เพราะกำลังของสมาธินี้จะยังให้สรรพสัตว์ทั้งหลายในพุทธเกษตรเหล่านั้น ได้รับความโสมนัสที่วิเศษไม่มีประมาณ

ในพุทธเกษตรทั้งหลายที่พำนักอยู่นี้ หากเข้าสมาธิที่สมบูรณ์ด้วยความเป็นแสงสว่างแก่โลก เพราะกำลังของสมาธินี้จะยังให้สรรพสัตว์ทั้งหลายในพุทธเกษตรเหล่านั้น ได้บรรลุปัญญาที่ไม่ติดขัด สามารถบำเพ็ญกิจที่บริสุทธิ์นานาประการ

^{๒๖} ในคัมภีร์วิสุทธิมรรค และ วิมุตติมรรค แบ่งปิติเป็นห้าประเภท คือ

๑. ขุททกปิติ ปิติเล็กน้อย พอขบชูชันน้ำตาไหล ๒. ขณิกปิติ ปิติชั่วขณะ ทำให้รู้สึกแปลกๆเป็นขณะๆ ดุจฟ้าแลบ ๓. โลกกันตिकाปิติ ปิติเป็นระลอก หรือปิติเป็นพักๆ ทำให้รู้สึกชุลมุนๆ ในกายดุจคลื่นซัดต้องฝั่ง ๔. อุพเพคาปิติ หรือ อุพเพงคปิติ ปิติโลดลอย เป็นอย่างแรง ให้รู้สึกใจฟู แสดงอาการหรือทำการบางอย่างโดยมิได้ตั้งใจ เช่น เปล่งอุทาน เป็นต้น หรือให้รู้สึกตัวเบา เหมือนลอยขึ้นไปในอากาศ ๕. ฆรรณาปิติ ปิติซาบซ่าน ให้รู้สึกเย็นชานเอิบอาบไปทั่วสรรพางค์ ปิติที่ประกอบด้วยสมาธิ ท่านมุ่งเอาข้อนี้ (ขุททกปิติ และ ขณิกปิติ สามารถเข้าถึงได้ด้วยศรัทธา, โลกกันตिकाปิติ นั้นถ้ามีมากย่อมทำอุچارสมาธิให้เกิดขึ้น, อุพเพคาปิติ ที่ยึดติดกับดวงกมล ทำให้ทั้งกุศล,อกุศลเกิดขึ้น และขึ้นอยู่กับความเชี่ยวชาญ, ฆรรณาปิติ บุคคลทำให้เกิดขึ้นในสภาวะแห่ง อธิปนาสมาธิ)

ในพุทธเกษตรทั้งหลายที่พำนักอยู่นี้ หากเข้าวัชระสมาธิที่วิเศษตั้งมั่นดีแล้ว เพราะกำลังของสมาธินี้จะยังให้สรรพสัตว์ทั้งหลายในพุทธเกษตรเหล่านั้น ได้บรรลุถึงอินทรีย์ที่บริบูรณ์ไม่บกพร่อง ยินดีในการปลีกวิเวกเนกขัมมะ จิตนั้นก็สงบนิ่ง

ในพุทธเกษตรทั้งหลายที่พำนักอยู่นี้ หากเข้าสมาธิที่พิจารณาได้อย่างยอดเยี่ยม เพราะกำลังของสมาธินี้จะยังให้สรรพสัตว์ทั้งหลายในพุทธเกษตรเหล่านั้น ละอายรังเกียจความผิดชั่วของตนอย่างที่สุด แล้วธำรงรักษาคุณกรรมมรรคทั้งสิบได้เป็นอย่างดี ได้อุบัติยังเทวโลก

ในพุทธเกษตรทั้งหลายที่พำนักอยู่นี้ หากเข้าสมาธิที่สมบูรณ์ด้วยเสียงแห่งเมตตากาฐณา เพราะกำลังของสมาธินี้จะยังให้สรรพสัตว์ทั้งหลายในพุทธเกษตรเหล่านั้น เกิดเมตตาคจิต กรุณาจิต ไร้ซึ่งจิตแค้นเคืองมุ่งทำร้าย มีจิตที่เสมอภาคแผ่ไปทั่ว แลยิ่งบังเกิดจิตที่จะยังประโยชน์ผาสุกแก่กัน

ในพุทธเกษตรทั้งหลายที่พำนักอยู่นี้ หากเข้าสมาธิที่ประชุมไว้ซึ่งบุญกุศลทั้งปวง เพราะกำลังของสมาธินี้จะยังให้สรรพสัตว์ทั้งหลายในพุทธเกษตรเหล่านั้น ได้ไกลจากสงครามรบพุ่ง โจรกระบาด ความอดอยากหิวกระหาย ลมฝนผิดฤดูกาล รสชาติขม ผาด เผ็ด เปรี๊ยะแลรูปสัมผัสที่ชั่วร้ายทั้งปวงก็ล้วนมลายสิ้น

「如是大士！隨住如是諸佛國土，若入海電光定，由此定力，令彼佛土一切大地，眾寶合成；一切過患，皆悉遠離；種種寶樹，衣樹、器樹、諸瓔珞樹、花樹、果樹、諸音樂樹，無量樂具，周遍莊嚴。以要言之，此善男子！於一一日每晨朝時，為欲成熟諸有情故，入殑伽河沙等諸定，從定起已，遍於十方諸佛國土，成熟一切所化有情，隨其所應，利益安樂。此善男子！已於無量無數大劫，五濁惡時無佛世界，成熟有情；復於當來，過於是數。

「或有世界刀兵劫起，害諸有情；此善男子！見是事已，於晨朝時，以諸定力，除刀兵劫，令諸有情互相慈愍。

「或有世界疫病劫起，害諸有情；此善男子！見是事已，於晨朝時，以諸定力，除疫病劫，令諸有情皆得安樂。

「或有世界飢饉劫起，害諸有情；此善男子！見是事已，於晨朝時，以諸定力，除飢饉劫，令諸有情皆得飽滿。

โพธิสัตว์ท่านนี้ ในพุทธเกษตรทั้งหลายที่พำนักอยู่นี้ หากเข้าสมาธิที่รุ่งเรืองดุจสาครแลอสุนี เพราะกำลังของสมาธินี้จะยังให้มหาปฐพีของพุทธเกษตรเหล่านั้นสำเร็จด้วยหมู่วัตถุ ทุกข์ภัยทั้งหลาย ล้วนไกลห่าง รุกขชาตินานาชาติ เป็นต้นว่ารุกขชาติที่เป็นรัตนะ รุกขชาติที่เป็นอาภรณ์ รุกขชาติที่เป็นภาชนะ รุกขชาติที่เป็นเกยฺระ รุกขชาติที่เป็นมาลี รุกขชาติที่ให้ผล รุกขชาติที่เป็นเครื่องดนตรีทั้งปวง สิ่งที่น่าเพลิดเพลินยินดีไม่มีประมาณก็ปกแผ่อยู่ทั่วไปอย่างอลังการ อันกล่าวได้ว่า กุลบุตรท่านนี้ ทุกยาม

อรุณรุ่งของแต่ละวัน เหตุเพื่อปรารถนาจะอบรมสรรพสัตว์ จึงเข้าสมาธิต่างๆเท่าเม็ดทรายในคงคานที ก็แลเมื่อออกจากสมาธิแล้ว สรรพสัตว์ทั่วพุทธเกษตรทั้งหลายในทศทิศจึงได้รับการอบรม ได้ประโยชน์และความผาสุกตามสมควร กุลบุตรท่านนี้ในหลายมหากัลป์ที่ประมาณไม่ได้ นับคำนวณไม่ได้ ในโลกแห่งความเสื่อมชั่วร้ายทำประการ เป็นสมัยที่ปราศจากพระพุทธเจ้าในโลก (พระกษิติครรภ์นี่)ก็ได้อบรมสั่งสอนสรรพสัตว์ และจะยังทำต่อไปในภายภาคหน้ายิ่งกว่าการนับคำนวณนี้อีก

โลกธาตุบางแห่งเกิดภัยสงคราม ทำร้ายหมู่สัตว์ทั้งหลาย กุลบุตรท่านนี้(คือพระกษิติครรภ์โพธิสัตว์) เมื่อเห็นเหตุการณ์นี้แล้ว ในยามเช้าก็อาศัยกำลังของสมาธิทั้งปวงกำจัดภัยพิบัติแห่งสงคราม ทำให้หมู่สัตว์ทั้งหลายมีเมตตาสงสารต่อกัน

โลกธาตุบางแห่งเกิดภัยจากโรคระบาด ทำร้ายหมู่สัตว์ทั้งหลาย กุลบุตรท่านนี้ เมื่อเห็นเหตุการณ์นี้แล้ว ในยามเช้าก็อาศัยกำลังของสมาธิทั้งปวงกำจัดภัยพิบัติแห่งโรคระบาด ทำให้หมู่สัตว์ทั้งหลายได้รับความผาสุก

โลกธาตุบางแห่งเกิดภัยจาก**ทุพภิกภัย**^{๒๗} ทำร้ายหมู่สัตว์ทั้งหลาย กุลบุตรท่านนี้ เมื่อเห็นเหตุการณ์นี้แล้ว ในยามเช้าก็อาศัยกำลังของสมาธิทั้งปวงกำจัดภัยพิบัติแห่ง**ทุพภิกภัย** ทำให้หมู่สัตว์ทั้งหลายได้อิ่มเอม

此善男子！以諸定力，作如是等無量、無邊、不可思議，利益安樂諸有情事。此善男子！具足成就無量、無數、不可思議，殊勝功德，常勤精進，利益安樂一切有情。曾於過去無量、無數、殑伽沙等佛世尊所，為欲成熟利益安樂諸有情故，發起大悲、堅固難壞、勇猛精進、無盡誓願；由此大悲、堅固難壞、勇猛精進、無盡誓願、增上勢力，於一日夜或一食頃，能度無量百千俱胝那庾多數諸有情類，皆令解脫種種憂苦；及令一切如法所求，意願滿足。

กุลบุตรท่านนี้ ได้อาศัยกำลังแห่งสมาธิทั้งปวง แล้วกระทำสิ่งที่ยิ่งประโยชน์ ความผาสุกไม่มีประมาณ ไม่มีขอบเขต เกินกว่าการนึกคิดเอาได้แก่หมู่สัตว์ทั้งหลายอย่างนี้ กุลบุตรท่านนี้สมบูรณ์พร้อมแลสำเร็จในกุศลที่ประเสริฐยอดเยี่ยมไม่มีประมาณ ไม่มีขอบเขตเกินกว่าการคาดคิดเอาได้ ได้ยังประโยชน์ผาสุกแก่หมู่สัตว์ทั้งหลายด้วยความพากเพียรวิริยะอยู่เป็นนิจ ในอดีตที่ล่วงมาเหตุเพราะปรารถนาจะอบรมสั่งสอน ยังประโยชน์ผาสุกแก่หมู่สัตว์ทั้งหลาย จึงได้เกิดความกรุณาที่ยิ่งใหญ่ แข็งแกร่งยากจะทำลายลง มีความอาจหาญพากเพียร แล้วประกาศปณิธานที่ไม่มีประมาณต่อพระพุทธโลกนาถทั้งหลายประมาณจำนวนไม่ได้ นับไม่ได้ดุจทรายในคงคานที ก็เพราะความกรุณาที่ยิ่งใหญ่

^{๒๗} หมายถึง ภัยพิบัติ คือ ความอดอยากไปทั่ว, ความที่ข้าวยากหมากแพง

แข็งแรงแยกแ่การทำลาย ความอาจหาญพากเพียร ปณิธานที่ไม่มีประมาณนี้ก็ยังทวีผละกำลังขึ้น จึงทำให้ในหนึ่งทิวาราตรีหรือในชั่วคราวอาหารมื้อหนึ่ง สามารถอุทิศช่วยเหลือสัตว์ประเภทต่างๆจำนวนนับร้อยพันโกฏิในขณะไม่มีประมาณ ให้ได้หลุดพ้นจากความทุกข์โศกนาฏ และยังให้สิ่งทีปรารถนาตามธรรม ได้สมบรูณ์ดั่งมโนปณิธาน

隨所在處，若諸有情，種種希求憂苦逼切，有能至心稱名念誦歸敬供養地藏菩薩摩訶薩者，一切皆得如法所求，離諸憂苦，隨其所應，安置生天涅槃之道。

隨所在處，若諸有情，飢渴所逼，有能至心稱名念誦歸敬供養地藏菩薩摩訶薩者，一切皆得如法所求，飲食充足，隨其所應，安置生天涅槃之道。

隨所在處，若諸有情，乏少種種衣服寶飾，醫藥床敷，及諸資具，有能至心稱名念誦歸敬供養地藏菩薩摩訶薩者，一切皆得如法所求，衣服寶飾、醫藥床敷，及諸資具，無不備足，隨其所應，安置生天涅槃之道。

隨所在處，若諸有情，愛樂別離，怨憎合會，有能至心稱名念誦歸敬供養地藏菩薩摩訶薩者，一切皆得愛樂合會，怨憎別離，隨其所應，安置生天涅槃之道。

ในทุกสถานหากหมู่สัตว์ทั้งหลายถูกความต้องการ ความทุกข์โศกนาฏาประการบีบคั้นเสียดแทง หากสามารถสรรเสริญนาม ระลึกถึง อ่านท่อง เคารพบูชากษิติครรภโพธิสัตว์มหาสัตว์ด้วยความเป็นที่สุดแห่งใจ หมู่สัตว์จะได้บรรลุสมปรารถนาตามธรรม ไกลจากทุกข์โศกทั้งปวง อันจะได้รับตามสมควรแล้ว ไปอุบัติยังเทวโลก ตั้งอยู่ในนิพพานมรรค

ในทุกสถานหากหมู่สัตว์ทั้งหลาย ถูกความหิวกระหายเสียดแทง หากสามารถสรรเสริญนาม ระลึกถึง อ่านท่อง เคารพบูชากษิติครรภโพธิสัตว์มหาสัตว์ด้วยความเป็นที่สุดแห่งใจ หมู่สัตว์จะได้บรรลุสมปรารถนาตามธรรม อาหารเครื่องดื่มพร้อมมูล อันจะได้รับตามสมควรแล้วไปอุบัติยังเทวโลก ตั้งอยู่ในนิพพานมรรค

ในทุกสถานหากหมู่สัตว์ทั้งหลาย ขาดแคลนเครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ ยารักษาโรค ทีพักอาศัย และเครื่องใช้ทั้งปวง หากสามารถสรรเสริญนาม ระลึกถึง อ่านท่อง เคารพบูชากษิติครรภโพธิสัตว์มหาสัตว์ด้วยความเป็นที่สุดแห่งใจ หมู่สัตว์จะได้บรรลุสมปรารถนาตามธรรม อาภรณ์ รัตนะ คิลานเภสัช เสนาสนะแลเครื่องใช้ทั้งปวงก็จะพร้อมสรรพ อันจะได้รับตามสมควรแล้วไปอุบัติยังเทวโลก ตั้งอยู่ในนิพพานมรรค

ในทุกสถานหากหมู่สัตว์ทั้งหลาย พลัดพรากจากสิ่งน่ารักน่ายินดี ได้อยู่ร่วมกับสิ่งที่เป็นโทษน่ารังเกียจ หากสามารถสรรเสริญนาม ระลึกถึง อ่านท่อง เคารพบูชากษิติครรภโพธิสัตว์มหาสัตว์ด้วยความ

เป็นที่สุดแห่งใจ หมู่สัตว์จะได้รับสิ่งที่น่ารักน่ายินดี ไกลห่างจากสิ่งเป็นโทษน่ารังเกียจ อันจะได้รับตามสมควรแล้วไปอุบัติยังเทวโลก ตั้งอยู่ในนิพพานมรรค

隨所在處，若諸有情，身心憂苦，眾病所惱，有能至心稱名念誦歸敬供養地藏菩薩摩訶薩者，一切皆得身心安樂，眾病除愈，隨其所應，安置生天涅槃之道。

隨所在處，若諸有情，互相乖違，興諸鬥諍，有能至心稱名念誦歸敬供養地藏菩薩摩訶薩者，一切皆得捨毒害心，共相和穆，歡喜忍受，展轉悔愧，慈心相向，隨其所應，安置生天涅槃之道。

隨所在處，若諸有情，閉在牢獄，桎械枷鎖，檢繫其身，具受眾苦，有能至心稱名念誦歸敬供養地藏菩薩摩訶薩者，一切皆得解脫牢獄，桎械枷鎖，自在歡喜，隨其所應，安置生天涅槃之道。

隨所在處，若諸有情，應被囚執，鞭撻拷楚，臨當被害，有能至心稱名念誦歸敬供養地藏菩薩摩訶薩者，一切皆得免離囚執、鞭撻、加害，隨其所應，安置生天涅槃之道。

ในทุกสถานหากหมู่สัตว์ทั้งหลาย ภายใจเป็นทุกข์โศก ทรมานด้วยโรคาพาธทั้งปวง หากสามารถสรรเสริญนาม ระลึกถึง อ่านท่อง เคารพบูชากษิติครรภโพริสัตว์มหาสัตว์ด้วยความเป็นที่สุดแห่งใจ หมู่สัตว์จะได้บรรลุถึงกายใจที่ผาสุก โรคทั้งปวงก็ทุเลาจนสิ้น อันจะได้รับตามสมควรแล้วไปอุบัติยังเทวโลก ตั้งอยู่ในนิพพานมรรค

ในทุกสถานหากหมู่สัตว์ทั้งหลาย วิวาทขัดแย้งต่อกัน ต่อสู้กันด้วยประการทั้งปวง หากสามารถสรรเสริญนาม ระลึกถึง อ่านท่อง เคารพบูชากษิติครรภโพริสัตว์มหาสัตว์ด้วยความเป็นที่สุดแห่งใจ หมู่สัตว์จะได้สละซึ่งความโหดร้าย มีสามัคคีปรองดอง โสมนัสและอดทนอดกลั้น ยิ่งทวีความสำนึกผิดและละอาย มีจิตเมตตาแก่กัน อันจะได้รับตามสมควรแล้วไปอุบัติยังเทวโลก ตั้งอยู่ในนิพพานมรรค

ในทุกสถานหากหมู่สัตว์ทั้งหลาย ถูกกักขังจองจำ พันธนาการด้วยข้อคา มัดล่ามที่ร่างกาย ได้รับทุกข์อย่างย้ง หากสามารถสรรเสริญนาม ระลึกถึง อ่านท่อง เคารพบูชากษิติครรภโพริสัตว์มหาสัตว์ด้วยความเป็นที่สุดแห่งใจ หมู่สัตว์จะได้หลุดพ้นจากที่คุมขังและเครื่องพันธนา เป็นอิสระยินดี อันจะได้รับตามสมควรแล้วไปอุบัติยังเทวโลก ตั้งอยู่ในนิพพานมรรค

ในทุกสถานหากหมู่สัตว์ทั้งหลาย มีโทษควรถูกจองจำและโบยตีด้วยแล้ว เมื่อใกล้จะถูกสำเร็จโทษ หากสามารถสรรเสริญนาม ระลึกถึง อ่านท่อง เคารพบูชากษิติครรภโพริสัตว์มหาสัตว์ด้วยความเป็นที่สุดแห่งใจ หมู่สัตว์จะได้เว้นจากการจองจำเสียนตีสำเร็จโทษ อันจะได้รับตามสมควรแล้วไปอุบัติยังเทวโลก ตั้งอยู่ในนิพพานมรรค

隨所在處，若諸有情，身心疲倦，氣力羸瘁，有能至心稱名念誦歸敬供養地藏菩薩摩訶薩者，一切皆得身心暢適，氣力強盛，隨其所應，安置生天涅槃之道。

隨所在處，若諸有情，諸根不具，隨有損壞，有能至心稱名念誦歸敬供養地藏菩薩摩訶薩者，一切皆得諸根具足，無有損壞，隨其所應，安置生天涅槃之道。

隨所在處，若諸有情，顛狂心亂，鬼魅所著，有能至心稱名念誦歸敬供養地藏菩薩摩訶薩者，一切皆得心無狂亂，離諸擾惱，隨其所應，安置生天涅槃之道。

隨所在處，若諸有情，貪欲、瞋恚、愚癡、忿恨、慳嫉、憍慢、惡見、睡眠、放逸、疑等，皆悉熾盛，惱亂身心，常不安樂，有能至心稱名念誦歸敬供養地藏菩薩摩訶薩者，一切皆得離貪欲等，身心安樂，隨其所應，安置生天涅槃之道。

ในทุกสถานหากหมู่สัตว์ทั้งหลาย กายใจเหนื่อยล้า กำลังอ่อนแรง หากสามารถสรรเสริญนาม ระลึกถึง อ่านท่อง เคารพบูชาชกษิตีกรรมโพธิสัตว์มหาสัตว์ด้วยความเป็นที่สุดแห่งใจ หมู่สัตว์จะมีกายใจ ที่สมดุล มีพลังกำลังแข็งแรง อันจะได้รับตามสมควรแล้วไปอุบัติยังเทวโลก ตั้งอยู่ในนิพพานมรรค

ในทุกสถานหากหมู่สัตว์ทั้งหลาย อินทรีย์ทั้งหลายไม่สมบูรณ์ บ้างก็บกพร่อง หากสามารถ สรรเสริญนาม ระลึกถึง อ่านท่อง เคารพบูชาชกษิตีกรรมโพธิสัตว์มหาสัตว์ด้วยความเป็นที่สุดแห่งใจ หมู่ สัตว์จะได้รับอินทรีย์ที่สมบูรณ์ ไร้ซึ่งความบกพร่อง อันจะได้รับตามสมควรแล้วไปอุบัติยังเทวโลก ตั้งอยู่ ในนิพพานมรรค

ในทุกสถานหากหมู่สัตว์ทั้งหลาย มีจิตวิปลาสไม่สมประดี ถูกภูติผีกระทำ หากสามารถสรรเสริญ นาม ระลึกถึง อ่านท่อง เคารพบูชาชกษิตีกรรมโพธิสัตว์มหาสัตว์ด้วยความเป็นที่สุดแห่งใจ หมู่สัตว์จะมี จิตใจที่ไม่วิปลาสลับสน ไกลจากการเบียดเบียนทั้งปวง อันจะได้รับตามสมควรแล้วไปอุบัติยังเทวโลก ตั้งอยู่ในนิพพานมรรค

ในทุกสถานหากหมู่สัตว์ทั้งหลาย รุ่งเรืองด้วยความโลภ โกรธ หลง พยาบาท อิจฉา ถีตณ เห็น ผิด ง่วงเหงาหาวนอน ประมาท เคลือบแคลงสงสัย ปั่นป่วนรุมเร้ากายแลจิต ให้ไม่ผาสุกอยู่เป็นนิจ หาก สามารถสรรเสริญนาม ระลึกถึง อ่านท่อง เคารพบูชาชกษิตีกรรมโพธิสัตว์มหาสัตว์ด้วยความเป็นที่สุดแห่ง ใจ หมู่สัตว์จะไกลจากโลภะตัณหาเป็นต้น กายแลจิตเป็นผาสุก อันจะได้รับตามสมควรแล้วไปอุบัติยังเท วโลก ตั้งอยู่ในนิพพานมรรค

隨所在處，若諸有情，為火所焚，為水所溺，為風所飄，或於山巖、崖岸、樹舍，顛墜墮落，其心悼惶，有能至心稱名念誦歸敬供養地藏菩薩摩訶薩者，一切皆得離諸危難，安隱無損，隨其所應，安置生天涅槃之道。

隨所在處，若諸有情，為諸毒蛇、毒蟲所螫，或被種種毒藥所中，有能至心

稱名念誦歸敬供養地藏菩薩摩訶薩者，一切皆得離諸惱害，隨其所應，安置生天涅槃之道。

隨所在處，若諸有情，惡鬼所持，成諸瘡病，或日日發，或隔日發，或三四日而一發者，或令狂亂身心戰掉，迷悶失念，無所了知，有能至心稱名念誦歸敬供養地藏菩薩摩訶薩者，一切皆得解脫無畏，身心安適，隨其所應，安置生天涅槃之道。

隨所在處，若諸有情，為諸藥叉、羅刹、餓鬼、畢舍遮鬼、布怛那鬼、鳩呌茶鬼、羯吒布怛那鬼、吸精氣鬼，及諸虎狼、師子惡獸，蠱毒厭禱、諸惡咒術，怨賊、軍陣、及餘種種，諸怖畏事之所纏繞，身心悵惶，懼失身命，惡死貪生，厭苦求樂，有能至心稱名念誦歸敬供養地藏菩薩摩訶薩者，一切皆得離諸怖畏，保全身命，隨其所應，安置生天涅槃之道。

ในทุกสถานหากหมู่สัตว์ทั้งหลาย ถูกเพลิงเผาพลาญ จมน้ำ ถูกลมพัดพาไป บ้างอยู่ที่ภูเขา หน้าผา ต้นไม้แล้วหล่นร่วงลงมาจิตนั้นเป็นกังวล หากสามารถสรรเสริญนาม ระลึกถึง อ่านท่อง เคารพบูชา ขาศิตีกรรมโพธิสัตว์มหาสัตว์ด้วยความเป็นที่สุดแห่งใจ หมู่สัตว์จะไกลจากภัยอันตราย เป็นผาสุกไม่มีสิ่งใดลุ่มล่า อันจะได้รับการสมควรแล้วไปอุบัติยังเทวโลก ตั้งอยู่ในนิพพานมรรค

ในทุกสถานหากหมู่สัตว์ทั้งหลาย ถูกอสรพิษร้าย หนอนพิษขบกัดเอา บ้างก็ถูกโอสถพิษทั้งปวง หากสามารถสรรเสริญนาม ระลึกถึง อ่านท่อง เคารพบูชาขาศิตีกรรมโพธิสัตว์มหาสัตว์ด้วยความเป็นที่สุดแห่งใจ หมู่สัตว์จะได้ไกลจากเภทภัยทั้งปวง อันจะได้รับการสมควรแล้วไปอุบัติยังเทวโลก ตั้งอยู่ในนิพพานมรรค

ในทุกสถานหากหมู่สัตว์ทั้งหลาย ถูกผีร้ายกระทำให้เกิดโรคเจ็บไข้ทั้งปวง ให้กำเริบขึ้นทุกวัน บ้างวันเว้นวัน บ้างสามถึงสี่วันก็กำเริบขึ้น บ้างยังให้กายแลจิตสับสนปั่นป่วน เสียสติหลงลืมไม่อาจรับรู้สิ่งใดๆ หากสามารถสรรเสริญนาม ระลึกถึง อ่านท่อง เคารพบูชาขาศิตีกรรมโพธิสัตว์มหาสัตว์ด้วยความเป็นที่สุดแห่งใจ หมู่สัตว์จะได้หลุดพ้นและไม่หวาดกลัว กายแลจิตเป็นปกติสุข อันจะได้รับการสมควรแล้วไปอุบัติยังเทวโลก ตั้งอยู่ในนิพพานมรรค

ในทุกสถานหากหมู่สัตว์ทั้งหลาย ถูกรุมเร้าด้วยความหวาดกลัวจากหมู่ยักษ์ รากษส เปรต ปีศาจ ปูตนะ กุมภภัณฑ์ กฏปุตนะ ภูติที่สูงโอบอ้อม และจากหมู่เสือ หมาป่า สิงโต ลัทธิร้าย ยาพิษ ยาสั่ง เวทย์มนต์คาถาทั้งปวง โจรร้าย กระบวนทัพและอื่นๆนานาประการ ทำให้กายแลจิตวิตกกังวล หวั่นเกรงจะสิ้นชีพสังขาร หวงแหนในชีวิตกลัวจะตายร้าย รังเกียจความทุกข์ฝักใฝ่ความสุข หากสามารถสรรเสริญนาม ระลึกถึง อ่านท่อง เคารพบูชาขาศิตีกรรมโพธิสัตว์มหาสัตว์ด้วยความเป็นที่สุดแห่งใจ หมู่สัตว์จะได้ไกลจากความตระหนกตื่นกลัวทั้งปวง แลรักษาชีพสังขารทั้งหมดของตนไว้ได้ อันจะได้รับการสมควรแล้วไปอุบัติยังเทวโลก ตั้งอยู่ในนิพพานมรรค

隨所在處，若諸有情，或為多聞，或為淨信，或為淨戒，或為靜慮，或為神通，或為般若，或為解脫；或為妙色，或為妙聲，或為妙香，或為妙味，或為妙觸；或為利養，或為名聞，或為功德，或為工巧；或為花果，或為樹林，或為床座，或為敷具；或為道路，或為財穀，或為醫藥，或為舍宅；或為僕使，或為彩色，或為甘雨，或為求水；或為稼穡，或為扇拂，或為涼風，或為求火；或為車乘，或為男女，或為方便，或為修福；或為溫暖，或為清涼，或為憶念，或為種種世出世間諸利樂事；於追求時為諸憂苦之所逼切，有能至心稱名念誦歸敬供養地藏菩薩摩訶薩者，此善男子！功德妙定威神力故，令彼一切皆離憂苦，意願滿足，隨其所應，安置生天涅槃之道。

ในทุกสถานหากหมู่สัตว์ทั้งหลาย บ้างก็เพื่อความเป็นพหูสูต เพื่อความมีศรัทธาบริสุทธิ์ เพื่อความมีศีลบริสุทธิ์ เพื่อความสงบ เพื่อความมีปัญญา เพื่อปัญญา เพื่อวิมุติ เพื่อได้รูปงามที่ยอดเยี่ยม เพื่อได้เสียงยอดเยี่ยม เพื่อได้กลิ่นที่ยอดเยี่ยม เพื่อได้รสที่ยอดเยี่ยม เพื่อได้สัมผัสที่ยอดเยี่ยม บ้างก็เพื่อได้ผลประโยชน์ เพื่อได้ชื่อเสียง เพื่อได้บุญกุศล เพื่อได้วิทยาการ เพื่อได้ดอกแผล เพื่อได้ป่าไม้ พนาสณฑ์ เพื่อได้ที่นอนแลที่นั่ง เพื่อได้เครื่องใช้สอย เพื่อได้หนทาง เพื่อได้ทรัพย์ธัญญาหาร เพื่อได้โอสถรักษาโรค เพื่อที่อยู่อาศัย เพื่อข้าทาส เพื่อสืบนววรรณะ เพื่อสายฝนอันชุ่มชื้น เพื่อปรารณาน้ำ เพื่อการกสิกรรม เพื่อพัดและแส้ เพื่อกระแสดมเย็น เพื่อต้องการไฟ เพื่อยานพาหนะ เพื่อชายหญิง เพื่ออุปายะ เพื่อการบำเพ็ญบุญ เพื่อความอบอุ่น เพื่อความเย็นสบาย เพื่อความนึกถึง เพื่อสิ่งที่ยินดี นานาประการทั้งในโลก(โลกียะ)และพ้นจากโลก(โลกุตระ) ในยามที่มีความปรารถนาย่อมถูกเสียดแทง ด้วยความทุกข์โศกทั้งปวง หากสามารถสรรเสริญนาม ระลึกถึง อ่านท่อง เคารพบูชากษิติครรภโพธิสัตว์ มหาสัตว์ด้วยความเป็นที่สุดแห่งใจ กุลบุตรท่านนี้ จะอาศัยอำนาจของสมาธิที่ประเสริฐเป็นเหตุยังให้ หมู่สัตว์เหล่านั้นไกลจากทุกข์โศก ได้สมบูรณ์ตามมโนปรารถนา อันจะได้รับตามสมควรแล้วไปอุบัติยังเทวโลก ตั้งอยู่ในนิพพานมรรค

隨所在處，若諸有情，以諸種子，殖於荒田或熟田中，若勤營務，或不營務，有能至心稱名念誦歸敬供養地藏菩薩摩訶薩者，此善男子！功德妙定威神力故，令彼一切果實豐稔。所以者何？此善男子！曾過無量無數大劫，於過數量佛世尊所，發大精進堅固誓願；由此願力，為欲成熟諸有情故，常普任持一切大地，常普任持一切種子，常普令彼一切有情隨意受用。此善男子！威神力故，能令大地一切草木，根鬚、芽莖、枝葉、花果，皆悉生長。藥穀、苗稼、花果茂實，成熟潤澤，香潔軟美。

ในทุกสถานหากหมู่สัตว์ทั้งหลาย ใช้เมล็ดพันธุ์ทั้งปวงปลูกในผืนนาที่รกร้างหรือผืนนาที่ร้อนระอุ แม้จะเพียรหาอุบายอย่างไร หรือมิได้หาอุบายใดๆ ก็ตาม หากสามารถสรรเสริญนาม ระลึกถึง อ่านท่อง เคารพบูชากษัตริครรภโพิธิสัตว์มหาสัตว์ด้วยความเป็นที่สุดแห่งใจแล้วไซ้ **กุกุบุตรท่านนี้**(คือพระกษัตริครรภ) จะอาศัยอานุภาพของสมาธิที่ประเสริฐยังให้หมู่สัตว์ได้ผลผลิตที่งอกงามไพบูลย์ เหตุไฉนนั้นฤ ก็ กุกุบุตรท่านนี้ในหลายนมหากลับที่ประมาณไม่ได้นับคำนวณไม่ได้ เคยประกาศปณิธานที่แข็งแกร่งมั่นคง เป็นความวิริยะที่ยิ่งใหญ่ ต่อพระพักตร์ของพระพุทธเจ้าทั้งหลายจำนวนมหาศาลเกินกว่าการนับคำนวณ ได้ เพราะกำลังของปณิธานนี้ เหตุที่ปรารถนาจะยังประโยชน์แก่หมู่สัตว์ทั้งหลาย จึงรับเป็นภาระต่อสรรพสิ่งทั้งปวงในมหาปฐพีอย่างทั่วถึงเป็นนิจ จึงรับเป็นภาระในเมล็ดพันธุ์ทั้งปวงอย่างทั่วถึงเป็นนิจ จึงยังให้หมู่สัตว์ทั้งปวงใช้ประโยชน์ได้ตั้งใจอย่างทั่วถึงเป็นนิจ

กีกุกุบุตรท่านนี้แล ด้วยกำลังแห่งฤทธิ์เป็นเหตุยังให้ต้นหญ้า ต้นไม้ รากแขนง หน่อลำต้น ก้าน ใบ ดอกผล ล้วนแต่เจริญงอกงาม โอสถ ธัญญาหาร ต้นกล้า ก็ผลิดอกให้ผลสุกงอมชุ่มชื้น ส่งกลิ่นหอม งามละมุน

隨所在處，若諸有情，貪、瞋、癡等，皆猛利故，造作殺生，或不與取，或欲邪行；或虛誑語，或麤惡語，或離間語，或雜穢語；或貪，或瞋，或復邪見十惡業道；有能至心稱名念誦歸敬供養地藏菩薩摩訶薩者，一切煩惱，悉皆銷滅，遠離十惡，成就十善，於諸眾生，起慈悲心及利益心。

此善男子！成就如是功德妙定，威神之力，勇猛精進，於一食頃，能於無量無數佛土，一一土中，以一食頃，皆能度脫無量無數殃伽沙等所化有情，令離眾苦，皆得安樂，隨其所應，安置生天涅槃之道。

ในทุกสถานหากหมู่สัตว์ทั้งหลาย เหตุเพราะด้วยโลกโกรธหลงที่ร้ายกาจ ทำให้กระทำ ปาณาติบาต บ้างก็ไม่ทำหรือทำ บ้างก็มีราคะผิตกาม บ้างกล่าวคำเท็จ กล่าวคำหยาบคาย กล่าวคำ ล่อเสียด กล่าวคำเพื่อเจ้าไร้สาระ บ้างละโมภ บ้างมักโกรธ บ้างก็เห็นผิตอันเป็นอกุศลกรรมมรรคทั้งสิบ หากผู้ที่สามารถสรรเสริญนาม ระลึกถึง อ่านท่อง เคารพบูชากษัตริครรภโพิธิสัตว์มหาสัตว์ด้วยความเป็น ที่สุดแห่งใจ กิเลสทั้งปวงจะมลายสิ้นไป ไกลจากอกุศลทั้งสิบแล้วสำเร็จในกุศลทั้งสิบ เกิดจิตเมตตา กรุณาและจิตจะยังประโยชน์ให้หมู่สัตว์ทั้งหลาย

กุกุบุตรท่านนี้ สำเร็จในกุศลแห่งสมาธิอันยอดเยี่ยมอย่างนี้ มีอานุภาพ มีความอาจหาญ วิริยะ ในกาลแห่งอาหารมื้อหนึ่งยังสามารถไปยังพุทธเกษตรจำนวนประมาณไม่ได้นับคำนวณไม่ได้ ในแต่ละพุทธเกษตรหนึ่งๆนั้น ก็ใช้เวลาเท่ากาลแห่งอาหารมื้อหนึ่ง สามารถโปรดหมู่สัตว์จำนวนประมาณไม่ได้

นับไม่ได้เท่าเม็ดทรายในคงคานที่ให้หลุดพ้น ยังให้ไกลจากความทุกข์ทั้งปวงแล้วบรรลุถึงความผาสุก อันจะได้รับตามสมควรแล้วไปอุบัติยังเทวโลก ตั้งอยู่ในนิพพานมรรค

此善男子！成就如是如我所說不可思議諸功德法，堅固誓願，勇猛精進，為欲成熟諸有情故，於十方界，或時現作大梵王身，為諸有情，如應說法；或復現作大自在天身，或作欲界他化自在天身，或作樂變化天身，或作睹史多天身，或作夜摩天身，或作帝釋天身，或作四大王天身；或作佛身，或作菩薩身，或作獨覺身，或作聲聞身；或作轉輪王身，或作剎帝利身，或作婆羅門身，或作筏舍身，或作戍達羅身；或作丈夫身，或作婦女身，或作童男身，或作童女身；或作健達縛身，或作阿素洛身，或作緊捺洛身，或作莫呼洛伽身；或作龍身，或作藥叉身，或作羅剎身，或作鳩呌茶身；或作畢舍遮身，或作餓鬼身，或作布怛那身，或作羯吒布怛那身，或作粵闍訶洛鬼身；或作師子身，或作香象身，或作馬身，或作牛身，或作種種禽獸之身；或作剎魔王身，或作地獄卒身，或作地獄諸有情身；現作如是等無量無數異類之身，為諸有情如應說法，隨其所應，安置三乘不退轉位。

กุลบุตรท่านนี้ ได้สำเร็จกุศลธรรมทั้งปวงที่เป็นอจินไตยเกินการนึกคิดเอาได้ ตามที่ตถาคตกล่าวแล้วอย่างนี้ เป็นผู้ที่มีปณิธานแข็งแรงแรงมั่นคงยิ่งนัก เป็นผู้อาจหาญ วีรยะพากเพียร เพราะปรารถนาจะอบรมสั่งสอนหมู่สัตว์ทั้งหลายเป็นเหตุให้ตลอดติศาทั้งสิบนั้น บางเหล่าได้ปรากฏกายเป็นมหาพรหมราช เพื่อแสดงธรรมที่สมควรแก่หมู่สัตว์ บ้างยังปรากฏกายเป็นมหะเศวรเทพ บ้างปรากฏกายเป็นปรนิมิตสวัสตีเทวาริราชแห่งกามภพ บ้างทำกายเป็นนิมมานรติเทวราช บ้างทำกายเป็นดุสิตเทวราช บ้างทำกายเป็นยามาเทวราช บ้างทำกายเป็นคักรเทวราช บ้างทำกายเป็นจตุเทวราช บ้างทำกายเป็นพุทธะ บ้างทำการเป็นโพธิสัตว์ บ้างทำกายเป็นปัจเจกโพธิ บ้างทำกายเป็นสาวก บ้างทำกายเป็นจักรพรรดิราช บ้างทำกายเป็นกษัตริย์ บ้างทำกายเป็นพราหมณ์ บ้างทำกายเป็นแพศย์ บ้างทำกายเป็นคฤหบดี บ้างทำกายเป็นบุรุษ บ้างทำกายเป็นภริยา บ้างทำกายเป็นกุลบุตร บ้างทำกายเป็นกุลธิดา บ้างทำกายเป็นคณธรรพ์ บ้างทำกายเป็นอสูร บ้างทำกายเป็นกินนร บ้างทำกายเป็นมโหรรค บ้างทำกายเป็นนาค บ้างทำกายเป็นยักษ์ บ้างทำกายเป็นรากษส บ้างทำกายเป็นกุมภภัณฑ์ บ้างทำกายเป็นปีศาจ บ้างทำกายเป็นเปรต บ้างทำกายเป็นปุตนะ บ้างทำกายเป็นกฏปุตนะ บ้างทำกายเป็นปีศาจที่ลุ่มโอบชีวิต บ้างทำกายเป็นราชสีห์ บ้างทำกายเป็นคันธหัตถี บ้างทำกายเป็นอาชา บ้างทำกายเป็นโค บ้างทำกายเป็นปักษีนานาชนิด บ้างทำกายเป็นยมราช บ้างทำกายเป็นนिरยบาล บ้างทำกายเป็นสัตว์ในนรก ได้ปรากฏเป็นรูปกายจำพวกอย่างนี้

ประมาณไม่ได้นับไม่ได้ แล้วแสดงธรรมที่สมควรแก่หมู่สัตว์ทั้งหลาย ตามแต่สมควรของประเภทนั้นๆ
ยังให้ตั้งอยู่ในฐานะที่ไม่ย้อนกลับ^{๒๘}แห่งตรียาน

善男子！如是大士，成就如是不可思議諸功德法，是諸殊勝功德伏藏，是諸解脫珍寶出處，是諸菩薩明淨眼目，是趣涅槃商人導首，如是乃至能無功用，轉大法輪，如前廣說。

善男子！假使有人於其彌勒、及妙吉祥、并觀自在、普賢、之類而為上首，殞伽沙等諸大菩薩摩訶薩所，於百劫中，至心歸依，稱名、念誦、禮拜、供養、求諸所願，不如有人於一食頃，至心歸依，稱名、念誦、禮拜、供養地藏菩薩，求諸所願，速得滿足。所以者何？地藏菩薩，利益安樂一切有情，令諸有情所願滿足，如如意寶，亦如伏藏。如是大士，為欲成熟諸有情故，久修堅固大願、大悲，勇猛精進，過諸菩薩，是故汝等，應當供養。」

ดูก่อนกุลบุตร โภทิสัตว์ท่านนี้ ได้สำเร็จกุศลธรรมทั้งปวงที่เป็นอจินไตยอย่างนี้ เป็นคลังแห่งกุศลที่ประเสริฐยอดเยี่ยมทั้งปวง เป็นที่ก่อเกิดแห่งวิมุตติรัตนะทั้งปวง เป็นดวงตาที่บริสุทธิ์แจ่มใสของโภทิสัตว์ทั้งปวง เป็นหัวหน้าผู้นำวานิชชนมุ่งสู่นิพพาน เช่นนี้ไปจนถึงสามารถถึงวิสัยแห่งอน-อโภคะ หมุนเคลื่อนมหาธรรมจักร ตั้งที่กล่าวอย่างกว้างขวางในเบื้องต้นแล้ว

กุลบุตร สมมุติว่าบุคคลหนึ่ง มีจิตเลื่อมใสเป็นที่สุดของใจ น้อมเป็นที่พึ่ง สรรเสริญนาม ภาวนาถึง กราบไหว้ บูชา ตั้งความปรารถนาต่างๆ ต่อเมตไตรยะ มัญชุศรี อวโลกิตศวรร สมันตภัทร อันเป็นผู้นำคณะโภทิสัตว์มหาสัตว์ผู้ใหญ่ทั้งหลายจำนวนเท่าเม็ดทรายในคองคานที่อยู่ตลอดร้อยกัลป์ ก็ยังไม่เท่ากับบุคคลหนึ่งที่มีจิตเลื่อมใสเป็นที่สุดของใจ น้อมเป็นที่พึ่ง สรรเสริญนาม ภาวนาถึง กราบไหว้ บูชา กษิติกรรมโภทิสัตว์ชั่วกาลแห่งอาหารมือเดียว ความปรารถนาทั้งปวงจะสมบูรณ์ได้อย่างรวดเร็ว เหตุไฉน นั่นฤ เพราะกษิติกรรมโภทิสัตว์ได้ยังประโยชน์มาสุกแก่หมู่สัตว์ทั้งปวง ยังให้ปณิธานของหมู่สัตว์ได้สมบูรณ์ ประจักษ์รัตนมณีแลประดุจคลังสมบัติ โภทิสัตว์ท่านนี้เพราะปรารถนาจะอบรมหมู่สัตว์ทั้งหลาย จึงบำเพ็ญมหาปณิธานและมหากรุณาที่แข็งแกร่งมั่นคงมาแสนนาน กับทั้งอาจหาญวิริยะยิ่งกว่าโภทิสัตว์ทั้งหลาย เหตุนี้เรือทั้งหลายพึงสักการะเถิด

爾時十方諸來大眾，一切菩薩摩訶薩，及諸聲聞、天人、藥叉、健達縛等，皆從座起，隨力所作，各持種種金銀等屑，眾寶花香，奉散地藏菩薩摩訶薩。復持種種上妙衣服，末尼寶珠、真珠花鬘、真珠瓔珞，金銀寶縷、幢幡蓋等，奉上地藏菩薩摩訶薩。復以無量上妙音樂，種種讚頌，恭敬供養地藏菩薩。爾時地藏菩薩摩

^{๒๘} หมายถึงพระโภทิสัตว์ที่ไม่เสื่อมถอยย้อนกลับจากโพธิญาณ เป็นผู้เที่ยงแท้แน่นอนในพระอนุตรสัมโพธิ, หรือหมายถึงพระอริยบุคคลที่ไม่เสื่อม แล้วกลับไปสู่เบื้องต่ำอีกต่อไป

訶薩，持此種種上妙供具，迴奉世尊，而說頌曰：「天人龍神所供養，十方菩薩皆來奉，聞救世有大功德，唯願受我最勝供。」

爾時地藏菩薩摩訶薩，說是頌已，頂禮佛足。於是世尊復說頌曰：
「起堅固慧清淨心，滅諸有情無量苦，施眾妙樂如寶手，能斷惑網如金剛。
起大悲慧具精進，善持妙供奉世尊，以海智救苦眾生，登諸趣有無畏岸。」

สมัยนั้นบรรดามหาชนที่มาแต่ทิศทั้งสี่ พระโพธิสัตว์มหาสัตว์ทั้งหลาย กับทั้งบรรดาพระสาวก เทพ ยักษ์ คนธรรพ์ล้วนลุกขึ้นจากอาสนะ กระทำตามแต่กำลังของตนต่างโดยถือผงทองคำผงเงิน รัตนะ บุปผชาติ คันธชาติ นานา โปรยปรายเพื่อบูชาพระกษิติครรภโพธิสัตว์มหาสัตว์ แล้วยังถือเอาอาภรณ์ชั้น เลิศนานา แก้วมณี พวงมาลาที่เป็นมุกดา เกยुरะที่เป็นมุกดา ด้ายทองคำ ด้ายเงิน ด้ายรัตนะ ธงธวัชแล ฉัตรเป็นต้น น้อมถวายพระกษิติครรภโพธิสัตว์มหาสัตว์ ยังใช้เครื่องดนตรีชั้นเลิศไม่มีประมาณ บทโคลก สรรเสริญนานา บูชาพระกษิติครรภโพธิสัตว์ด้วยความเคารพ เวลานั้น พระกษิติครรภโพธิสัตว์มหาสัตว์ ได้ถือเอาเครื่องสักการะชั้นเลิศนานาประการนี้ ถวายแด่พระพุทธองค์ แล้วกล่าวโคลกว่า...

เทพ นาคต่างถวายบูชา

หมู่พระโพธิสัตว์ทั่วทิศล้วนมาสักการะ

ได้ยินว่าพระผู้นุเคราะห์โลกมีกุศลยิ่งใหญ่

ขอโปรดรับการบูชาอันประเสริฐสุดของข้าพระองค์ด้วยเถิด.

ครั้งนั้น เมื่อพระกษิติครรภโพธิสัตว์มหาสัตว์ กล่าวโคลกนี้แล้ว ก็น้อมเศียรนมัสการที่พระพุทธบาท แล้วพระผู้มีพระภาคก็ตรัสอีกว่า...

ท่านผู้มีจิตแห่งปัญญาที่บริสุทธิ์คงมั่น

ดับทุกข์ที่ไม่มีประมาณของหมู่สัตว์

มอบความสุขที่ประณีตเป็นทานดุจรัตนหัตถ์^{๒๙}

สามารถตัดกิเลสขาละดูจวัชระ

ท่านผู้มีกรุณา ปัญญายิ่งใหญ่ สมบูรณ์ด้วยวิริยะ สามารถถวายสิ่งบูชาที่ประณีตต่อภาคต

อาศัยปัญญาสาคร^{๓๐} อนุเคราะห์หมู่สัตว์ผู้มีทุกข์ ให้บรรลู่ถึงฝั่งแห่งความไม่หวั่นกลัว.^{๓๑}

爾時地藏菩薩摩訶薩，即從座起，而白佛言：「大德世尊！我當濟度此四洲渚，世尊弟子一切苾芻、苾芻尼、邬波索迦、邬波斯迦，令其皆得增長憶念，增長守護憶念，增長壽命，增長身體，增長無病，增長色力，增長名聞，增長資具，增長親友，增長弟子，增長淨戒，增長多聞，增長慧捨，增長妙定，增長安忍，增長方便，增長覺分聖諦光明，增長趣入大乘正道，增長法明，增長成熟有情，增長大

^{๒๙} หมายถึง มือที่มีค่า มือที่ไปรยปรายรัตนะของมีค่าให้เป็นทาน ยังให้หมู่สัตว์เป็นสุข

^{๓๐} หมายถึง ปัญญาที่กว้างใหญ่ไพศาล และล้ำลึกเหมือน มหาสมุทรที่ไม่มีขอบเขตและยากจะหยั่งได้

^{๓๑} หมายถึง ฝั่งพระนิพพาน

慈大悲，增長一切白法，增長妙稱遍滿三界，增長法雨普潤三界，增長一切大地精氣滋味，增長一切眾生精氣善作事業，增長正法精氣善行，增長智慧光明，增長六到彼岸妙行，增長五眼，增長灌頂，增長生天涅槃，所謂有名具足水火吉祥光明大記明咒總持章句。我於過去殑伽沙等佛世尊所，親承受持此陀羅尼，能令增長一切白法，增長一切種子、根鬚、芽莖、枝葉、花果、藥穀、精氣滋味，增長雨澤，增長有益地水火風，增長喜樂，增長財寶，增長勝力，增長一切受用資具，此陀羅尼，能令一切智慧猛利，破煩惱賊。」即說咒曰：

「識誦 (一) 識誦 (二) 識誦 (三) 阿迦舍識誦 (四) 縛羯洛識誦 (五) 菴跋洛識誦 (六) 筏羅識誦 (七) 伐折洛識誦 (八) 阿路迦識誦 (九) 苾摩識誦 (十) 薩帝〔丁籤切〕摩識誦 (十一) 薩帝昵訶羅識誦 (十二) 毗婆〔縛迦切〕路迦插婆識誦 (十三) 鄔波跋摩識誦 (十四) 奈野娜識誦 (十五) 鉢刺惹三牟底〔都異切〕刺拏識誦 (十六) 刹拏識誦 (十七) 毗濕婆梨夜識誦 (十八) 舍薩多臘婆識誦 (十九) 毗阿〔去聲〕荼素〔上聲〕吒〔知戒切〕 (二十) 莫醯隸 (二十一) 苾謎 (二十二) 眩謎 (二十三) 斫羯洛細 (二十四) 斫羯洛沫四隸 (二十五) 廁〔初凡切〕隸 (二十六) 諱〔匹里切〕隸 (二十七) 揭刺婆跋羅伐刺帝 (二十八) [口+尸]〔許矣切〕[口+隸] (二十九) 鉢臘薛 (三十) 鉢刺遮囉飯怛泥〔去聲〕 (三十一) 葛刺怛泥〔去聲〕 (三十二) 播囉 (三十三) 遮遮遮遮 (三十四) [口+尸]〔許矣切〕隸 (三十五) 弭隸 (三十六) 鬻羯他 (三十七) 託契 (三十八) 託齠盧 (三十九) 闍[口+隸] (四十) 闍[口+隸] (四十一) 弭[口+隸] (四十二) 磨綻〔徒界切〕 (四十三) 瘡綻〔徒界切〕 (四十四) 矩隸 (四十五) 弭隸隸 (四十六) 盡矩之多毗 (四十七) 遏[口+梨] (四十八) 祁〔上聲〕[口+梨] (四十九) 波囉祁〔上聲〕[口+梨] (五十) 矩吒苦〔=苦〕沫隸 (五十一) 敦祇〔葵計切〕 (五十二) 敦祇 (五十三) 敦具隸 (五十四) 泚盧 (五十五) 泚盧 (五十六) 泚盧 (五十七) 矩盧窳都弭隸 (五十八) 弭〔=彌〕[口+李]第 (五十九) 彌[口+李]綻〔徒界切〕 (六十) 叛陀 (六十一) 喝〔訶葛切〕羅 (六十二) [口+尸]〔許矣切〕梨 (六十三) 泚盧 (六十四) 泚魯盧 (六十五)

「善說能淨諸有塵，善說能淨鬥諍劫，善說能淨濁惡意，善說能淨濁大種，善說能淨濁惡味，善說能淨濁惡氣，善說能滿諸希望，善說能成諸稼穡，善說能令一切佛，如來世尊所加護，善說又能令一切，菩薩加護而隨喜。

「世尊！如是具足水火吉祥光明大記明咒總持章句，我於過去殑伽沙等佛世尊所，親承受持此陀羅尼，能令增長一切白法；廣說乃至增長一切受用資具。大德世尊！此陀羅尼，普能濟度此四洲渚，世尊弟子一切苾芻、苾芻尼、鄔波索迦、鄔波斯迦，令其皆得增長憶念；廣說乃至增長一切受用資具。此陀羅尼，能令世尊甘露聖教，熾然久住，利益安樂三界眾生。」

เวลานั้น พระกษัตริศรรณโฑธิสต์ร่วมมหาสัตว์ได้ลุกขึ้นจากอาสนะ แล้วทูลพระพุทธองค์ว่า ข้าแต่พระผู้มีพระภาค ข้าพระองค์จะอนุเคราะห์ทวีปทั้งสี่นี้ อันมีศิษย์ของพระพุทธองค์ คือภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ยังให้เขาเหล่านั้นระลึกรัจจำได้ยิ่งขึ้น ได้รักษาจจำได้ยิ่งขึ้น ได้มีอายุขัยยืนยาวยิ่งขึ้น มีกายสังขารแข็งแรงยิ่งขึ้น มีความปราศจากโรคยิ่งขึ้น มีพลังกำลังยิ่งขึ้น มีชื่อเสียงยิ่งขึ้น มีเครื่องใช้ยิ่งขึ้น มีญาติมิตรยิ่งขึ้น มีศิษย์ยิ่งขึ้น มีวิศุทธิศีลยิ่งขึ้น มีพหุสูตยิ่งขึ้น มีปัญญาในการเสวยสละยิ่งขึ้น^{๓๒} มีสมาธิที่ประณีตยิ่งขึ้น มีขันติยิ่งขึ้น มีอุปายะยิ่งขึ้น มีโพธิปักขิยธรรม อริยสัจยิ่งขึ้น มุ่งลุ่มหา्यानลัมมา

^{๓๒} ในพระสูตรนี้ อีกสำนวน ชื่อ 大方廣十輪經 (ไม่พบชื่อผู้แปล) กล่าวว่ 增長於施 “ให้ทานยิ่งขึ้น”

มรรคยิ่งขึ้น **แจ้งในธรรมยิ่งขึ้น**^{๓๓} บ่มรมสรรพสัตว์ไฉนยิ่งขึ้น **มีมหาเมตตามหากรุณายิ่งขึ้น**^{๓๔} **เจริญในธรรมฝ่ายขาวทั้งปวงยิ่งขึ้น**^{๓๕} ให้มีชื่อเสียงอันดีขจรไปทั้งภพทั้งสามยิ่งขึ้น ให้ฝนแห่งธรรมไพบรยายชุ่มชื้นทั่วภพทั้งสามยิ่งขึ้น ให้ภาวะของมหาปฐพีฉ่ำเย็นยิ่งขึ้น ให้สรรพสัตว์มีภาวะทำกุศลยิ่งขึ้น มีภาวะกระทำกุศลในพระสัทธรรมยิ่งขึ้น มีปัญญาญาณรุ่งเรืองยิ่งขึ้น มีจริยาวัตรที่ประเสริฐของบารมีหกยิ่งขึ้น มีจักขุทั้งห้ายิ่งขึ้น ได้มูรธาภิเษกยิ่งขึ้น ได้มีนิพพาน(ความดับเย็น)ยิ่งขึ้น อันมีชื่อว่า **สมปรุณอุทกอัคนีศรีประภาสมหาพยากรณ์วิทยามนตร์** ข้าพระองค์ได้รับจดจำธารณีนี้นี้มาแต่พระพุทธเจ้าในอดีตจำนวนเท่าเม็ดทรายในคองคา สามารถยังให้ธรรมฝ่ายขาว(กุศลธรรม)^{๓๖} ทั้งปวงวัฒนา ให้เมล็ดพันธุ์ทั้งปวงวัฒนา ให้รากแขนง หน่อต้น ก้านใบ ดอกผล โอสธัญญาหาร อากาศชุ่มชื้น ให้ฝนตกชุ่มฉ่ำยิ่งขึ้น ให้เป็นประโยชน์แก่ดิน น้ำ ไฟ ลมยิ่งขึ้น ให้เป็นสุขเกษมยิ่งขึ้น ให้มีทรัพย์สมบัติยิ่งขึ้น ให้มีกำลังยอดเยี่ยมยิ่งขึ้น^{๓๗} ให้มีเครื่องใช้ทั้งปวงยิ่งขึ้น^{๓๘} **อันธารณีนี** สามารถยังให้ปัญญาญาณทั้งปวงเฉียบแหลมทำลายกิเลสใจได้^{๓๙} จากนั้นก็กล่าวแสดงมนตร์ว่า.....

กษ-ภุ กษ-ภุ กษุท กษ-ภุ อากาศ กษ-ภุ วารก กษ-ภุ อ-ภุ กษ-ภุ ไวร กษ-ภุ วชร กษ-ภุ
 อาโลก กษ-ภุ ทม กษ-ภุ สตุยาม กษ-ภุ สตุย นิร-หาร กษ-ภุ วุยวโลก กุศนุ วา กษ-ภุ อุปคม กษ-ภุ
 นยน กษ-ภุ พรชญา ส-ภุติ รณ กษ-ภุ กษณ กษ-ภุ วิศีลย กษ-ภุ ศาสตา ลาว กษ-ภุ วุยาทสุ ฐล ม
 ทิเร ทาทิเล ทเม ศเม จกราลี จกร มคิเล กษิเล ภิเร ทิเร-คร: ส-वल วราเต ทิเร ปฺรเภา ปฺร-จล วรฺตเน
 รตน ปาเล จ จ จ จ ทิเร มิเล เอการุถ ฤ: เข ธ โคโล ธเล ธเล มิเล พาธเม ตาเท กุเล กุ มิเล ศมิเล
 องโค จิตตาวิ อริ คิลิ ปฺร คิลิ กุฏ ศมเล ชางเค ชางเค ชางคฺล หารุ หารุ หารุ หารุ สตุ มิเล มิมีเล ฒ ศมิ
 เล ตเร ภา ท ท หาร ทิเร ทิเร หารุ หารุ อนุ ภาว-รช วิ-โสธเน สุวาหา กสิ-ยุค วิ-โสธเน สุวาหา กรุณ-มน
 วิ-โสธเน สุวาหา กรุศ-มหา-ภูต วิ-โสธเน สุวาหา กรุศ-รส วิ-โสธเน สุวาหา กรุศ-โอช วิ-โสธเน สุวา
 หา สรว อาศา ปฺริ-ปฺรณิ สุวาหา สรว สสย ส-ปาทเน สุวาหา สรว ตถาคต อธิษฐิต สุวาหา สรว
 โปธิสตุตว อธิษฐิต อนุ-โมทิต สุวาหา

^{๓๓} ในพระสูตรนี้ อีกสำนวน ชื่อ 大方廣十輪經 (ไม่พบชื่อผู้แปล) กล่าวว่า 增長照明真實法相 “ส่องเห็นธรรมลักษณะที่จริงแท้แจ่มใสยิ่งขึ้น”

^{๓๔} ในพระสูตรนี้ อีกสำนวน ชื่อ 大方廣十輪經 (ไม่พบชื่อผู้แปล) กล่าวว่า 增長發大慈悲喜捨 “มีมหาเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขายิ่งขึ้น”

^{๓๕} ในพระสูตรนี้ อีกสำนวน ชื่อ 大方廣十輪經 (ไม่พบชื่อผู้แปล) กล่าวว่า 增長無量一切淨法 “เจริญในวิสุทธิธรรมทั้งปวงที่ไม่มีประมาณยิ่งขึ้น”

^{๓๖} 白法 คือธรรมขาวหรือกุศลธรรม ส่วน 黑法 คือธรรมดำหรืออกุศลธรรม

^{๓๗} ในพระสูตรนี้ อีกสำนวน ชื่อ 大方廣十輪經 (ไม่พบชื่อผู้แปล) กล่าวว่า 增長無量最勝果報 “เจริญในวิบากผลที่ประเสริฐสุดไม่มีประมาณยิ่งขึ้น”

^{๓๘} ในพระสูตรนี้ อีกสำนวน ชื่อ 大方廣十輪經 (ไม่พบชื่อผู้แปล) กล่าวว่า 增長基業 “ให้มีกรรมพิเศษยิ่งขึ้น”

^{๓๙} ในพระสูตรนี้ อีกสำนวน ชื่อ 大方廣十輪經 (ไม่พบชื่อผู้แปล) กล่าวว่า 此咒利益能除一切苦惱繫縛 “มนตร์นี้มีประโยชน์ สามารถชำระความทุกข์เศร้าหมองของเครื่องผูกมัดทั้งปวง”

การกล่าวโดยดีนี้สามารถชำระธุลีแห่งภพทั้งปวง
การกล่าวโดยดีนี้สามารถชำระภัยพิบัติแห่งสงคราม
การกล่าวโดยดีนี้สามารถชำระจิตแห่งความแปดเปื้อนชั่วร้าย
การกล่าวโดยดีนี้สามารถชำระธาตุที่แปดเปื้อนได้
การกล่าวโดยดีนี้สามารถชำระรสชาติที่แปดเปื้อนชั่วร้ายได้
การกล่าวโดยดีนี้สามารถชำระกระแสที่แปดเปื้อนชั่วร้ายได้
การกล่าวโดยดีนี้สามารถยังให้ความหวังทั้งปวงสมบูรณ์
การกล่าวโดยดีนี้สามารถยังให้การกลีกรรรมทั้งปวงสำเร็จ
การกล่าวโดยดีนี้สามารถยังให้พระพุทเจ้า
พระตถาคตโลกนาถทั้งหลายปกป้องคุ้มครอง
อีกทั้งการกล่าวโดยดีนี้ สามารถยังให้โพธิสัตว์ทั้งหลาย
ปกป้องคุ้มครองแลโมทนา.

ข้าแต่พระผู้มีพระภาค อัมสมปุณฺณอุทกอัคฺนีศรีประภาสมหาวายากรณวิทยามนตรฺนี ข้า
พระองค์ได้รับแลจดจำมาแต่พระพุทเจ้าในอดีตจำนวนเท่าเม็ดทรายในคงคา สามารถยังให้ธรรมฝ่าย
ชาวทั้งปวงวัฒนาไปจนถึงการมีเครื่องใช้ทั้งปวงยิ่งขึ้น ข้าแต่พระผู้มีพระภาค ธารณีนีสามารถอนุเคราะห์
ทวีปทั้งสี่นี้โดยถ้วนทั่ว ศิษย์ทั้งหลายของพระองค์ คือภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ก็จะมีให้เขา
เหล่านั้นจดจำระลึกได้ยิ่งขึ้นจนถึงการมีเครื่องใช้ทั้งปวงยิ่งขึ้น ธารณีนีสามารถยังให้อริยศาสตร์ที่เป็น
อมฤตของพระตถาคต รุ่งเรืองตั้งอยู่ได้นาน ยังประโยชน์ผาสุกแก่สรรพสัตว์ในภพสาม

爾時地藏菩薩摩訶薩，演說如是大記明咒總持章句，時佉羅帝耶山普皆震
動，俱胝天樂不鼓自鳴，雨無量種天妙香花及珍寶等，一切眾會咸悉驚躍，皆獲希
奇得未曾有。

สมัยนั้นพระกษิติครรภโพธิสัตว์มหาสัตว์ ได้กล่าวแสดงมหาวิทยาธารณมนตร้อย่างนี้แล้ว เมื่อ
นั้นทั่วทั้งขราตียะบรรพตก็สั่นสะเทือน ดนตรีทิพย์จำนวนโกฏีก็ดังก้องขึ้นเอง มีสุคันธชาติ บุพผชาติและ
อัญมณีที่เป็นทิพย์และวิจิตรงดงามหาประมาณจำนวนมิได้โปรยปรายลงมา มหาชนในที่นั้นล้วนแปลกใจ
จนลุกขึ้น ต่างก็ได้รับสิ่งที่ไม่เคยมีมาก่อน

時眾會中，有大吉祥天女，具大吉祥天女，大池妙音天女，大堅固天女，具
大水天女，放大光天女而為上首，總有一萬八千天女，於四大種皆得自在，從座而

起，稽首佛足，合掌恭敬，而白佛言：「希有大德！甚奇世尊！我等雖於諸四大種，得自在轉，而不能知是四大種，初中後相，生滅違順。如此大士已得微細甚深般若波羅蜜多，能善了知是四大種，初中後相，生滅違順。」

ครั้งนั้นแล ในสมาคมแห่งนั้นมีมหาศรัทธาทะกัณฐญา^{๕๐} ปุณณมหาศรัทธาทะกัณฐญา มหาโบกขรณีสุสวาทะกัณฐญา^{๕๑} มหาสทธิตะกัณฐญา^{๕๒} ปุณณมหาอุทกทะกัณฐญา^{๕๓} ประภาสมหารัศมีทะกัณฐญา^{๕๔} เป็นผู้นำบรรดาทะกัณฐญาทั้งหลายรวมแล้วหนึ่งหมื่นแปดพัน เป็นผู้ทรงไว้ซึ่งอิสราณภาพยิ่งใหญ่ในมหาภูติทั้งสี่ ได้ลุกขึ้นจากอาสนะ น้อมเศียรนมัสการเบื้องพระพุทธรูป ถวายวันทาด้วยความเคารพแล้วทูลพระพุทธรูปว่า หาได้ยิ่งยิ่งนักพระเจ้าข้า ช่างน่าอัศจรรย์ยิ่งนัก พระผู้มีพระภาคเจ้าหม่อมฉันทั้งหลายแม้จะเป็นใหญ่ในมหาภูติทั้งสี่ แต่ก็มีอาการรู้ถึงลักษณะเบื้องต้น ท่ามกลาง เบื้องหลัง ความเกิด ความดับ ความขัดแย้ง ความคล้อยตามของมหาภูติทั้งสี่ พระโพธิสัตว์ท่านนี้ได้บรรลุถึงปรัชญาปารมิตาที่ลึกซึ้งคัมภีร์ภาพ สามารถล่วงรู้ถึงลักษณะเบื้องต้น ท่ามกลาง เบื้องหลัง ความเกิด ความดับ ความขัดแย้ง ความคล้อยตามของมหาภูติทั้งสี่ได้เป็นอย่างดี

佛言：「如是，如是。天女！此善男子！已得微細甚深般若波羅蜜多，能善了知是四大種，初中後相，生滅違順。天女當知！如如意珠，具足眾德，能雨種種上妙珍寶施諸眾生。此善男子！亦復如是，能雨種種覺支珍寶，施諸眾生。」

「如寶洲渚，種種珍寶，充滿其中；此善男子！亦復如是，成就種種覺支珍寶。」

「如天波利質多羅樹，眾妙香花之所嚴飾；此善男子！亦復如是，種種微妙佛法珍寶，而自莊嚴。」

「如師子王，一切畜獸，無能驚伏；此善男子！亦復如是，一切眾生，無能驚伏。」

「譬如朗日，能滅世間一切昏暗；此善男子！亦復如是，能滅一切眾生惡見，無明昏暗。」

「譬如明月，於夜分中，能示一切失道眾生平坦正路，隨其欲往，皆令得至；此善男子！亦復如是，於無明夜，能示一切迷三乘道，馳騁生死，曠野眾生，三乘正路，隨其所應，方便安立，令得出離。」

「譬如大地，一切種子、樹山、稼穡、地身、眾生之所依止；此善男子！亦復如是，一切殊妙菩提分法之所依止。」

^{๕๐} คือ พระลักษมี

^{๕๑} คือ พระสุรัสวดี ในพระสูตรนี้ อีกสำนวน ชื่อ 大方廣十輪經 (ไม่พบชื่อผู้แปล) กล่าวว่า 妙音聲天女 คือ พระสุรัสวดี

^{๕๒} คือ พระธรณี ในพระสูตรนี้ อีกสำนวน ชื่อ 大方廣十輪經 (ไม่พบชื่อผู้แปล) กล่าวว่า 堅固地神天 คือ พระธรณี

^{๕๓} คือ พระคงคา ในพระสูตรนี้ อีกสำนวน ชื่อ 大方廣十輪經 (ไม่พบชื่อผู้แปล) กล่าวว่า 未曾有天 คือ พระคงคา

^{๕๔} คือ พระอัครี ในพระสูตรนี้ อีกสำนวน ชื่อ 大方廣十輪經 (ไม่พบชื่อผู้แปล) กล่าวว่า 大光明天 คือ พระอัครี อีกความหมายอาจแปลว่า พระมารีจ

「譬如大寶妙高山王，善住堅固，無缺無隙；此善男子！亦復如是，善住一切不共佛法，由不棄捨諸眾生故，名為無缺；一切善根，皆善施與諸眾生故，名為無隙。

「譬如虛空，一切眾生皆所受用；此善男子！亦復如是，一切眾生皆所受用。此善男子！成就如是等無量無邊諸功德法。」

มีพุทธดำรัสว่า เป็นอย่างนั้นๆ เทวทัณฺญา อัญกุลบุตรท่านนี้ ได้บรรลุถึงปรัชญาปารมิตาที่ลึกซึ้ง คัมภีร์ภาพ สามารถล่วงรู้ถึงลักษณะเบื้องต้น ท่ามกลาง เบื้องหลัง ความเกิด ความดับ ความขัดแย้ง ความคล้อยตามของมหาภูติทั้งสี่ได้เป็นอย่างดี เทวทัณฺญาเอยจฺรู้ไว้เถิดว่า**ประดุจแก้วจินตามณี** ที่สมบูรณ์ซึ่งคุณธรรมทั้งปวง สามารถโปรยปรายแก้วรัตนะที่ประณีตให้เป็นทานแก่สรรพสัตว์ทั้งหลาย กุลบุตรท่านนี้ก็เป็นอย่างนี้แล สามารถโปรยปรายแก้วรัตนะแห่งโพธิปักขิยธรรมนานา เพื่อเป็นทานแก่สรรพสัตว์ทั้งหลาย

ประดุจรัตนทวีป ที่มีแก้วรัตนะนานาเต็มอยู่ภายใน กุลบุตรท่านนี้ก็เป็นอย่างนี้แล ที่สำเร็จซึ่งแก้วรัตนะแห่งโพธิปักขิยธรรม

ประดุจต้นปาริฉัตรบนเทวโลก ที่มีดอกหอมหวานวิจิตรงดงามอันประดับอลังการแล้ว กุลบุตรท่านนี้ก็เป็นอย่างนี้แล ที่อลังการด้วยแก้วมณีแห่งพุทธธรรมที่ลึกซึ้งแยกคายนานา

ประดุจสิงหาราช ที่ในหมู่เดรัจฉานทั้งปวงไม่อาจสยบ(สิงหาราช)ลงได้ กุลบุตรท่านนี้ก็เป็นอย่างนี้แล ที่สรรพสัตว์ทั้งปวงไม่อาจสยบบลงได้

อุปมาดวงอาทิตย์ ที่สามารถดับความมืดมิดทั้งปวงในโลก กุลบุตรท่านนี้ก็เป็นอย่างนี้แล ที่สามารถดับความเห็นผิดอันเป็นอวิชชาที่มีมืดมิดของสรรพสัตว์ทั้งปวง

อุปมาดวงจันทร์ที่สว่างไสวยามราตรี สามารถส่องนำทางหมู่สัตว์ผู้หลงทางทั้งหลายได้ดำเนินบนหนทางที่ถูกต้อง ตามหนทางที่ต้องการไปก็จะยังให้ไปถึงได้ กุลบุตรท่านนี้ก็เป็นอย่างนี้แล ที่ในยามราตรีคืออวิชชา สามารถแสดงมรรคยานทั้งสามแก่ผู้ลุ่มหลงทั้งปวง ให้บุกบั่นไปในสังสารวัฏ อันมีหมู่สัตว์เว้าร้างสุดสลายตา ในมรรคาแห่งตรียานก็ได้รับตามสมควร ตั้งอยู่ด้วยความสะดวกแล้วได้ออกจากทุกข์

อุปมามหาปฐพีดิน ที่เมล็ดพันธุ์ทั้งปวง รุกขชาติบรรพต การกสิกรรม โลกธาตุ สรรพสัตว์ได้อาศัยตั้งอยู่ กุลบุตรท่านนี้ก็เป็นอย่างนี้แล ที่โพธิปักขิยธรรมอันประเสริฐทั้งปวงได้อาศัยตั้งอยู่

อุปมาหารัตนสุเมรุราชคีรี ที่ตั้งมั่นคงอยู่ดี ไม่พร่องไม่มีช่องว่าง กุลบุตรท่านนี้ก็เป็นอย่างนี้แล ที่ตั้งอยู่ในอาณาเขตพุทธธรรมทั้งปวง^{๔๔} เหตุที่มีทอติงสรรพสัตว์จึงได้ชื่อว่าไม่พร่อง ในกุศลมูลทั้งปวงล้วนสามารถให้เป็นทานแก่หมู่สัตว์ได้ เหตุนี้จึงชื่อว่าไม่มีช่องว่าง

อุปมาอากาศ ที่หมู่สัตว์ทั้งหลายล้วนได้ใช้สอย กุลบุตรท่านนี้ก็เป็นอย่างนี้แล ที่หมู่สัตว์ทั้งหลายล้วนได้ใช้สอย กุลบุตรท่านนี้ ได้สำเร็จกุศลธรรมทั้งปวงที่ประมาณไม่ได้ หาขอบเขตไม่ได้ อย่างนี้แล

時諸大眾，聞說地藏菩薩摩訶薩成就無量稱讚功德，皆獲希奇，得未曾有，尊重恭敬，皆大歡喜，至心諦觀地藏菩薩，目不暫捨。

爾時世尊重顯此義，而說頌曰：

「地藏真大士，具杜多功德，現聲聞色相，來稽首大師。
施諸眾生樂，救脫三有苦，雨無量種雨，為供養大師。
天帝無垢生，觀察四方已，合掌恭敬住，讚請於大師。
我見世尊眾，末尼寶光明，遍照諸佛國，無不皆明了。
六通照世間，今當來至此，勇猛名地藏，現出家威儀。
七聖財伏藏，無畏佛音聲，諸菩薩勝幢，眾生之導首。
解脫寶所依，福海具精進，悲意樂聰敏，救苦諸有情。
與怖者為城，如明月示道，生善根如地，破惑如金剛。
能施解脫寶，如水漂眾惑，煩惱熱為蓋，愈疾如良醫。
一日稱地藏，功德大名聞，勝俱胝劫中，稱餘智者德。
能解諸眾生，一切煩惱縛，至健行定等，諸定之彼岸。
十二緣清靜，諸智如虛空，破無邊佛土，諸有情暗聚。
隨諸土入定，四靜慮等流，普令諸有情，入定除惑熱。
眾生宿惡業，刀兵病飢饉，隨所在惱害，皆能令解脫。
眾生五趣身，諸苦所逼切，歸敬地藏者，有苦悉皆除。
眾生乘苦輪，展轉相違害，歸敬地藏者，皆住忍慈心。
十二緣所怖，追求苦所依，歸敬地藏者，皆安住無畏。
若樂修諸福，正念戒聞慧，歸敬地藏者，所求皆滿足。
樂一一功德，工巧藥種子，歸敬地藏者，所求皆滿足。
求諸穀藥田，男女衣僕使，歸敬地藏者，所求皆滿足。
眾德具相應，能任持大地，因茲諸穀藥，潤澤而細軟。

^{๔๔} พุทธธรรม ๑๘ ธรรมของพระพุทธเจ้า, พระคุณสมบัติของพระพุทธเจ้า คัมภีร์มหานิทเทสระบุจำนวนไว้ว่ามี ๖ ประการ แต่ไม่ได้จำแนกข้อไว้ อรรถถาโยงความให้ว่า ได้แก่ ๑. กายกรรมทุกอย่างของพระพุทธเจ้าเป็นไปตามพระญาณ (จะทำอะไรทำด้วยปัญญา ด้วยความรู้เข้าใจ) ๒. วาจากรรมทุกอย่างเป็นไปตามพระญาณ ๓. นโมกรรมทุกอย่างเป็นไปตามพระญาณ ๔. ทรงมีพระญาณไม่ติดขัดในอดีต ๕. ทรงมีพระญาณไม่ติดขัดในอนาคต ๖. ทรงมีพระญาณไม่ติดขัดในปัจจุบัน; คัมภีร์สุมังคลวิลาสินี อรรถถาแห่งทีฆนิกาย จำแนกพุทธธรรมว่ามี ๑๘ อย่าง คือ ๑. พระตถาคตไม่ทรงมีกายทุจริต ๒. ไม่ทรงมีวาจาทุจริต ๓. ไม่ทรงมีมโนทุจริต ๔. ทรงมีพระญาณไม่ติดขัดในอดีต ๕. ทรงมีพระญาณไม่ติดขัดในอนาคต ๖. ทรงมีพระญาณไม่ติดขัดในปัจจุบัน ๗. ทรงมีกายกรรมทุกอย่างเป็นไปตามพระญาณ ๘. ทรงมีวาจากรรมทุกอย่างเป็นไปตามพระญาณ ๙. ทรงมีมโนกรรมทุกอย่างเป็นไปตามพระญาณ ๑๐. ไม่มีความเสื่อมฉันทะ (ฉันทะไม่ลดถอย) ๑๑. ไม่มีความเสื่อมวิริยะ (ความเพียรไม่ลดถอย) ๑๒. ไม่มีความเสื่อมสติ (สติไม่ลดถอย) ๑๓. ไม่มีการเล่น ๑๔. ไม่มีการพูดพลาด ๑๕. ไม่มีการทำพลาด ๑๖. ไม่มีความผลุนผลัน ๑๗. ไม่มีพระทัยที่ไม่ชวนขาย ๑๘. ไม่มีอกุศลจิต

諸煩惱所覆，樂行十惡業，歸敬地藏者，煩惱惡皆除。
現作種種身，為眾生說法，具足施功德，悲愍諸眾生。
假使百劫中，讚說其功德，猶尚不能盡，故皆當供養。」

เวลานั้นมหาชนทั้งปวง ที่ได้สดับฟังคำสวดสรรเสริญในกุศลบารมีที่ไม่มีประมาณของพระกษิติ
ครรณโพธิสัตว์มหาสัตว์ ล้วนแต่ประหลาดใจว่าไม่เคยมีมาก่อน บังเกิดความเคารพนับถืออย่างยิ่ง ล้วน
พากันเกิดมหาโสมนัส เพ่งมองพระกษิติครรณโพธิสัตว์ด้วยความเป็นที่สุดแห่งใจอย่างไม่คลาดสายตา

เมื่อนั้นพระโลกนาถเจ้า จักทรงแสดงสารัตถะนี้ให้ยิ่งขึ้นอีก จึงตรัสโคลงว่า...

ท่านกษิติครรณโพธิสัตว์โดยแท้	สมบุรณ์ในกุศลเป็นอันมาก
ได้ปรากฏรูปลักษณ์เป็นสาวก	มานมัสการตถาคต
ให้ความสุขเป็นทานแก่หมู่สัตว์ทั้งหลาย	ช่วยให้พ้นจากทุกข์แห่งภพสาม
ไปรยปรายพิรุณสายไม่มีประมาณ	เพื่อสักการตถาคตพุทธองค์
ทำวคักระชื้อวิมลภพ	เมื่อเพ่งพิศจตุรทิศแล้ว
จึงยืนขึ้น พนมกรด้วยคารวะ	สวดดีแลบุจฉาตถาคต
ว่าเราได้เห็นสมาคมแห่งพระโลกนาถเจ้า	รุ่งเรืองด้วยรัตนมณี
สว่างไปในพุทธประเทศทั้งหลาย	ไม่มีที่ใดเลยที่ไม่แจ่มแจ้ง
ฤทธิ์ทั้งหกปรากฏอยู่ทั่วโลกธาตุ	บัดนี้ก็ได้มายังที่แห่งนี้
อันผู้อาจหาญนั้น นามว่า กษิติครรณ	ปรากฏอิริยาบถเป็นผู้ออกบวช
เป็นคลังแห่งอริยทรัพย์ทั้งเจ็ด	มีเวสาร์ชชะแลพุทธโฆชะ
เป็นผู้ประเสริฐเลิศที่สุดในโพธิสัตว์ทั้งปวง	กับเป็นนายกะของหมู่สัตว์
เป็นที่อาศัยแห่งวิมุตติรัตน์	เป็นบุญสมุทร พร้อมด้วยความเพียรกล้า
มีจิตกรุณา โสมนัสและปรีชา	เปลื้องทุกข์ของหมู่สัตว์ทั้งปวง
เป็นเมืองสำหรับผู้หวนภัย	เป็นจันทราส่องนำมรรคา
เป็นที่ก่อเกิดกุศลพีชะตั้งปฐพี	ทำลายกิเลสเหมือนนวัชระ
สามารถให้วิมุตติรัตน์เป็นทาน	แลประดุจวาริชะล้างสิ่งเศร้าหมอง
กิเลสที่เราร้อนก็เป็นตั้งร่ม	เยียวยาผู้ป่วยไข้ดุจแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ
เมื่อสรรเสริญกษิติครรณหนึ่งทิวา	ได้สดุดีกุศลและมหาภิรติคุณ
จะประเสริฐเลิศไปกว่าสตุติคุณธรรม	ของท่านอื่นๆ ไปนับโกฏิกัลป์
สามารถถอดถอนกรรมกิเลส	เครื่องผูกมัดทั้งปวงของหมู่สัตว์
บรรลุถึงสุรางคมสมาธิ	และสมาธิทั้งปวง บรรลุถึงฝั่งกระโน้น(นิพพาน)

ล้วนแจ่มแจ้งในปฏิสมุปบาท
ทำลายความมืดมนของหมู่สัตว์
ได้เข้าสมาธิตามโลกธาตุทั้งหลาย
ยังให้หมู่สัตว์ทั้งหลาย
เพราะอกุศลกรรมเมื่อบุรพชาติของหมู่สัตว์
แม้ได้รับทุกข์ยากอยู่ที่ใด
หมู่สัตว์ในภูมิทั้งห้า
เมื่อน้อมกษิตีครรรค์เป็นที่พึง
หมู่สัตว์ในทุกขจักร
เมื่อน้อมกษิตีครรรค์เป็นที่พึง
ความน่าเกรงกลัวของเหตุปัจจัยทั้งสิบสอง
เมื่อน้อมกษิตีครรรค์เป็นที่พึง
หากยินดีบำเพ็ญบุญ
เมื่อน้อมกษิตีครรรค์
เมื่อยินดีในกุศลหนึ่งๆ
เมื่อน้อมกษิตีครรรค์เป็นที่พึง
ปรารถนาธัญญาหาร เกล็ด ผืนเกษตร
เมื่อน้อมกษิตีครรรค์เป็นที่พึง
(กษิตีครรรค์)สมบุรณ์ในคุณธรรมทั้งปวง
เหตุนี้ธัญญาหารและสมุนไพโร
ผู้ที่ถูกปกคลุมด้วยกิเลส
เมื่อน้อมกษิตีครรรค์เป็นที่พึง
ได้ปรากฏกายนานาประการ
ให้กุศลเป็นทานได้อย่างสมบุรณ์
สมมติว่าในร้อยกัลป์
ก็มีอาจหมดสิ้นได้เลย

มีปัญหาญาณเหมือนตั้งอากาศ
ที่ในอนันตปุทธเกษตรทั้งปวง
อันมีมานทั้งสี่
ได้เจริญสมาธิกำจัดเพลิงกิเลส
จึงประสบสงคราม โรคระบาด ความอดอยาก
ก็จะยังให้หลุดพ้นได้ทั้งสิ้น
ที่ได้รับทุกข์ทั้งปวงเสียดแทงรุมเร้า
ทุกข์ที่มีก็จะปราศนาการไป
ยิ่งทวีความขัดแย้งและทำลายกัน
ล้วนจะขันติ และเกิดจิตเมตตา
ล้วนอาศัยอยู่ด้วยความทุกข์
ก็จะตั้งอยู่ด้วยความไม่หวั่นกลัว
สมาธิ สติ ศีล พหุสุต ปัญญา
สิ่งที่ปรารถนาล้วนบริบูรณ์
ศิลปวิทยา การโอสถ เมล็ดพันธุ์
สิ่งที่ปรารถนาล้วนบริบูรณ์
บุรุษ สตรี อารมณ์ ข้าทาส
สิ่งที่ปรารถนาล้วนบริบูรณ์
สามารถแบกรับมหาปฐพี
จึงชุ่มฉ่ำแลงอกงาม
ยินดีในการทำอกุศลสิบ
กิเลส ความชั่วจะสิ้นไป
เพื่อแสดงธรรมแก่หมู่สัตว์
กรุณาสงสารสรรพสัตว์ทั้งปวง
จะพรรณนากุศลของท่าน(กษิตีครรรค์)นั้น
เหตุนี้แลจึงควรน้อมบูชา..

ปริเฉทที่ 2 นี้ เริ่มแปลไทยตั้งแต่วันที่ 14 กันยายน 2553 ถึง ปีเดียวกัน

大乘大集地藏十輪經卷第二

十輪品第二

爾時地藏菩薩摩訶薩，從座而起，整理衣服，頂禮佛足，偏袒一肩，右膝著地，合掌恭敬，而白佛言：

「我今問世尊，無量功德海，唯願賜開許，為解釋除疑。」

世尊告曰：「汝真善士！於一切法智見無礙，為欲饒益他有情故，請問如來，隨汝意問，吾當為汝分別解說，令汝心喜。」於是地藏菩薩摩訶薩，以頌問曰：

「我曾十三劫，已勤修苦行，為一切有情，除三災五濁。多俱胝佛所，已設無邊供，曾見大集會，清信眾和合。聰哲勤精進，皆來同會集，未曾見如是，無諸雜穢眾。云何此佛國，穢惡損淨善；智者皆遠離，惡行者同居；多造無間罪，誹謗於正法；毀聖起惡見，妄說斷常論；具造十惡業，不畏後世苦；多遠離三乘，臭穢向惡趣；無明蔽其目，貪嫉多姦矯。云何轉佛輪，度此眾生類？云何破相續，如金剛煩惱？云何得總持，果能如是忍？今我見導師，大集甚希有！未曾見餘處，具如是眾德！具杜多功德，勤修菩提道。云何處愚眾，能開示佛輪？」

สมัยนั้นพระกษิติครรภ์โพธิสัตว์มหาสัตว์ ได้ลุกขึ้นจากอาสนะ จัดแต่งอาภรณ์ให้เรียบร้อย แล้วน้อมเศียรนมัสการพระพุทธบาท ลดผ้าอุตราสงค์ด้านขวาลง คุณเข้าขวาวจรดกับพื้นดิน พนมกรถวายความเคารพ แล้วทูลพระพุทธรองค์ว่า...

บัดนี้ข้าพระองค์ขอทูลถามพระโลกนาถ ผู้เป็นกุศลสาครอันไร้ขอบเขต

โปรดประทานอธิบาย เพื่อคลายความสงสัยด้วยเถิด พระเจ้าข้า

พระโลกนาถเจ้าตรัสว่า เธอเป็นสัตบุรุษโดยแท้ มีปัญญาที่ชนะเห็นธรรมทั้งปวงโดยไม่ข้องขัด เหตุเพื่อจะยังประโยชน์แก่สรรพสัตว์อื่นๆ จึงได้ถามตถาคต เธอจงถามตามต้องการเถิด ตถาคตจะจำแนกอธิบายแก่เธอยังให้จิตเธอได้โลมณัส ครั้งแล้วพระกษิติครรภ์โพธิสัตว์มหาสัตว์ ได้ทูลถามเป็นไฉนกว่า....

ข้าพระองค์ในอดีตที่ผ่านมาสิบสามกัลป์
เพื่อหมู่สัตว์ทั้งหลาย
ณ ที่ประทับของพระพุทธเจ้าจำนวนหลายโกฏิ
ได้เคยเห็นการชุมนุมเป็นมหาสมาคมใหญ่
ล้วนแต่เป็นผู้วิริยะพากเพียร
แต่ยังมีเคยได้พบเห็นหมู่ชน
เหตุใดหนอพุทธประเทศที่นี้
ผู้มีปัญญาล้วนก็ไกลห่าง
มีผู้ก่อนั้นตรัยกรรมเป็นอันมาก
ทำลายพระอริยะ เกิดมีจลาทิส
ทำอกุศลกรรมทั้งสี่อย่างพร้อมมูล
ยังห่างไกลจากยานทั้งสามมากหนักหนา
เป็นผู้มีวิชาปิดบังดวงตา
จะหมุนพระพุทธจักร
จะทำลายความสันตติสืบเนื่อง
จะได้บรรลุนิพพานธรรม
บัดนี้ข้าพระองค์ได้พบพระนายกะ
ไม่เคยเห็นในที่แห่งใด
ทั้งเพียบพร้อมด้วยบุญกุศลเป็นอันมาก
เหตุใดหนอในสถานที่แห่งโมหชน

ได้เพียรบำเพ็ญทุกกรกิริยามาแล้ว
เพื่อขจัดภัยทั้งสาม ความเสื่อมทั้งห้า
ก็ได้ถวายเป็นบูชาที่ไม่มีขอบเขตประมาณแล้ว
หมู่ผู้มีศรัทธาที่บริสุทธิ์ได้มาอยู่ร่วมกัน
ที่ต่างมาชุมนุมในสมาคมเดียวกัน
ที่ไร้ซึ่งมลทินแปดเปื้อนทั้งปวงอย่างนี้
จึงมีทั้งความสกปรก ชั่วร้าย เป็นโทษ บริสุทธิ์ ดีงาม
แต่ผู้ทำชั่วได้อยู่ร่วมกัน
ให้ร้ายทำลายพระสัทธรรม
พูดเท็จ มีวาจาว่าขาดสูญบ้าง เป็นนิตย^{๔๖} บ้าง
ไม่เกรงกลัวทุกขในชาติถัดไป
เป็นผู้เห่มนสกปรก มุ่งสู่ทุกข์
เป็นผู้โลภ อิจฉา มากมากในกาม
เพื่อช่วยหมู่สัตว์เหล่านี้ได้อย่างไรหนอ
ดูจวัชระทำลายกิเลสให้สิ้นได้อย่างไรหนอ
แล้วสามารถขันตอย่างนี้ได้ได้อย่างไรหนอ
และมหาสังคีติ^{๔๗} อันหาได้ยากยิ่งนัก
ที่จะสมบุรณ์ด้วยคุณธรรมปานนี้
พากเพียรบำเพ็ญโพธิมรรค
จึงยังสามารถแสดงพุทธจักรได้อีกเล่า

世尊告曰：「善哉！善哉！善男子！汝於過去殑伽沙等諸佛世界，五濁惡

^{๔๖} อัจฉริยธรรม แปลว่า ความเห็นที่ปฏิเสธรหรือตรงกันข้ามกับ สัสสตทิฐิ

อัจฉริยธรรม คือความเห็นที่ว่าสัตว์โลกทั้งปวงเมื่อตายหรือละจากอภิปานี้ไปแล้วก็เป็นอันขาดสูญไม่มีอะไรจะไปเกิดหรือไปปฏิสนธิในภพอื่นอีก สิ่งนี้เรียกว่า อาตมัน หรืออัตตา ชิวะ เจตภูติ ก็สูญไปเช่นเดียวกัน เรียกว่าขาดสูญไปทั้งหมดไม่มีอะไรเหลือให้ไปเกิดในสุคติหรือทุคติอีก

อัจฉริยธรรม มีผลกระทบต่อผู้เห็นตามนั้น คือทำให้เป็นคนประมาทขาดสติ เห็นแก่ตัว ปฏิเสธรบุญบาป ปฏิเสธรนรกสวรรค์ ทำอะไรโดยไม่กลัวบาปกรรม มุ่งแต่หาความสุขใน กามารมณ์ เบียดเบียนแย่งกันและกัน รบราฆ่าฟันกันเพื่อความเป็นใหญ่ ใช้ชีวิตให้คุ้มค่าก่อนที่จะตายไป

ส่วน สัสสตทิฐิ (อ่านว่า สัดสะตะทิดิ) แปลว่า ความเห็นที่เที่ยง (เป็นนิตย) เป็นความเห็นที่แย้งหรือตรงกันข้ามกับ อัจฉริยธรรม ความเห็นที่ว่าขาดสูญ

สัสสตทิฐิ เป็นลัทธิความเห็นที่มีมาก่อนสมัยพุทธกาล โดยเห็นว่าสัตว์โลกทั้งปวงเที่ยงแท้ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ไม่ขาดสูญ แม้อยู่แล้วก็เพียงร่างกายเท่านั้นที่ สลายหรือตายไป แต่สิ่งที่เรียกว่าอาตมันหรืออัตตา ชิวะ เจตภูติ ยังเป็นอมตะ ไม่มีวันตาย ไม่มีวันสูญ จะไปถือเอาปฏิสนธิในกำเนิดของภพอื่นต่อไป สัตว์โลกที่เคยเกิดเป็น ะไรในชาตินี้ ตายแล้วก็กลับมาเกิดเป็นอย่างนั้นอีกในชาติหน้า

สัสสตทิฐิ มีผลกระทบต่อผู้เห็นตามนั้น ถ้าเป็นคนวรรณะต่ำก็จะไม่มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตัวเอง เพราะคิดว่าตายไปแล้วก็ต้องกลับมาเกิดเป็นคนที่ยากจนอีก ถ้าเป็นคนวรรณะสูงก็จะประมาททำอะไรตามใจชอบ ทำชั่วทำผิดโดยไม่กลัวบาป เพราะคิดว่าถึงอย่างไรก็ต้องกลับมาเกิดอยู่ในวรรณะสูงอีก

^{๔๗}

時，已曾請問殑伽沙等諸佛世尊如是法義；汝於如是所問法義，已作劬勞，已善通達，已到圓滿眾行彼岸，已得善巧方便妙智。今為成熟一切有情，令得利益安樂事故；為令一切菩薩摩訶薩，善巧方便，聖行伏藏，施等六種波羅蜜多，成熟一切有情勝行，一切智智功德大海速圓滿故；為轉一切剎帝利王諸暴惡行，使不墮落三惡趣故；為令此土三寶種姓，威德熾盛，久住世故；復問如來如是法義。諦聽！諦聽！善思念之！吾當為汝分別解說。」

「唯然世尊！願樂欲聞。」

พระผู้มีพระภาคตรัสว่า สาธุๆ กุลบุตร ในสมัยแห่งความเลื่อมซำร้ายห้ำประการของพุทธเกษตรทั้งหลายในอดีตจำนวนเท่าเม็ดทรายในคงคานที เธอก็เคยได้ทูลถามพระพุทโธโลกนาถทั้งหลายจำนวนเท่าเม็ดทรายในคงคานทีเหล่านั้นด้วยอรรถะอันเป็นธรรมอย่างนี้ เธอได้ถามอรรถธรรมอย่างนี้ อันทำได้โดยยากลำบากแล้ว ได้แทงตลอดโดยดีแล้ว ได้ถึงความบริบูรณ์แห่งจริยาทั้งปวงแล้ว ได้บรรลุอุปายโกศลปัญญาที่ยอดเยี่ยมแล้ว บัดนี้เหตุเพื่อจะบ่มรมหมู่สัตว์ทั้งหลายให้บรรลุประโยชน์ผาสุก เพื่อยังให้โพธิสัตว์มหาสัตว์ทั้งหลาย มีอุปายโกศล มีจริยาที่ประดุจคลังสมบัติ มอบปารมีทั้งหกให้เป็นทาน เหตุเพื่อจะบ่มรมจริยาวัตรที่ยอดเยี่ยมของหมู่สัตว์ทั้งหลาย ให้สมบูรณ์ในกุศลแห่งปัญญาญาณที่ยังรู้สรรพสิ่ง(สัพพัญญู) ที่ประดุจมหาสาครได้อย่างรวดเร็ว เหตุเพื่อแปรเปลี่ยนจริยาที่หยาบซำของกษัตริย์ทั้งปวงให้ไม่ตกสู่ทุกคติทั้งสาม เหตุเพื่อยังให้โคตรแห่งพระรัตนตรัยในดินแดนแห่งนี้รุ่งเรืองเดชาตั้งอยู่ได้นานในโลก จึงถามตถาคตด้วยอรรถที่เป็นธรรมอย่างนี้ จึงสดับเกิดฯ แล้วมีโยนิโสมนสิการให้ดี ตถาคตจะอธิบายแจกแจงแก่เธอ (พระกษิติครรภทูลว่า) พระผู้มีพระภาค ซ้ำพระองค์ปรารภนาสดับฟังยิ่งนัก

爾時佛告地藏菩薩摩訶薩言：「善男子！如來由本願力，成就十種佛輪，居此佛土五濁惡世。一切有情，退沒一切白淨善法，匱乏所有七聖財寶，遠離一切聰敏智者，斷常羅網之所覆蔽，常好乘馭諸惡趣車，於後世苦不見怖畏，常處遍重無明黑闇，具足十種不善業道，造五無間，誹謗正法，毀些賢聖，離諸善法，具諸惡法。我住如是雜惡土中，得安隱住，得無驚恐，得無所畏，自稱我處大仙尊位，轉於佛輪，降諸天魔外道邪論，摧滅一切諸眾生類，猶如金剛堅固煩惱，隨其所樂，安置一切有力眾生，令住三乘不退轉位。」

สมัยนั้นทรงมีพุทธดำรัสกับพระกษิติครรภโพธิสัตว์มหาสัตว์ว่า ดูก่อนกุลบุตร ตถาคตด้วยเพราะกำลังแห่งมูลปณิธาน จึงได้สำเร็จพุทธจักรสืบประการ แล้วอาศัยในพุทธเกษตรอันแปดเปื้อนซำร้ายนี้ บรรดาสรรพสัตว์ทั้งหลายได้เลื่อมถอยจากกุศลธรรมที่บริสุทธิ์ทั้งปวง ขาดแคลนซึ่งอริยทรัพย์ทั้งเจ็ดที่มีค่าดุจรัตนะ ไกลห่างจากผู้มีปัญญาญาณทั้งปวง ถูกทิวี่แห่งความขาดสูญและความเป็นนิตย์ปกปิดอยู่ โดยสารยวดยานของทุกคติทั้งปวงอยู่เป็นนิจ อันทุกซำของโลกหน้าก็มีเห็นหวาดกลัว อยู่ในที่

มีดมนด้วยวิชาเป็นนิจ สมบูรณ์ด้วยอกุศลกรรมมรรคทั้งสิบ กระทำอนันตริยกรรมทั้งห้า ให้อภัย กล่าวหาพระสัทธรรม ทำลายพระอริยเจ้าผู้เจริญ เป็นผู้ไกลจากกุศลธรรม เป็นผู้เพียบพร้อมในบาป ธรรมทั้งปวง ตถาคตได้อยู่ในโลกแห่งความสกปรกชั่วร้ายอย่างนี้ อยู่ด้วยความผาสุก อยู่ด้วยความไม่ตื่น ตระหนก อยู่ด้วยความไม่หวั่นกลัว ตถาคตกล่าวว่าตถาคตเองได้อยู่ในฐานะแห่งมหาฤาษี หมุนพุทธจักร นี้ให้เคลื่อนไป เพื่อบารบาวาตะของเทวมาร เดียรถีร์ พาหิรชนทั้งปวง หักหาญทำลาย(มิถุนามิถุน)ของหมู่ ลัทธิทั้งปวง อุปมาวัชระที่แข็งแกร่งทำลายกิเลส อนุโลมตามความยินดี ตั้งอยู่ในหมู่ลัทธิผู้มีกำลังแก่กล้า ยังให้ตั้งอยู่ในฐานะที่ไม่เสื่อมถอยย้อนกลับแห่งตริยาน

善男子！譬如有國，時虛君位，其中所有一切人民，自軍他軍更相侵害，憂愁擾亂，人眾不安，有無量種鬥訟違諍，互相欺凌，諂言妄語，麤惡乖離，誣罔矯亂，種種疾病，盲翳昏闇，寒熱瘧疾，溫氣疫癘，癩[病-丙+間]乾枯，飲食不消，其心狂亂，諸根不具，肢體缺減，乏少種種衣食資具，一切所有皆不可樂。諸有情類，歸依種種外道邪神，惡見惡心，及惡意樂，皆悉熾盛，迷失正道，臨墮惡趣。時彼國中，有諸耆舊，聰明多智，博學平恕，威嚴整肅，相與謀議，運諸籌策。即便召集國邑人民，共所薦推取一王子，先具多種布施調伏，寂靜尸羅精進勇猛，難行苦行一切備滿，具諸殊勝福德之相，諸根圓滿，支體無缺，身形長大，相好端嚴，成就最勝美妙容色，常為一切尊重恭敬，率土人民，無不親愛；稟性淳質，常懷慈悲，博學多才，備諸技藝，柔和忍辱，莊嚴其心。是大后妃所生嫡子，以諸妙香，熏清淨水，調和冷暖，沐浴其身，著於種種上妙香熏，眾寶莊嚴鮮淨衣服，末尼珠寶，置在髻中，金寶華鬘，冠飾其首，素練輕縵，束於髮際。又以種種末尼真珠，金銀等寶共所合成，珥璫瓔珞環玕印等，眾妙寶飾，莊嚴其身，織成寶履，下承其足，眾寶傘蓋，上覆其頂，安置古昔一切天仙所護持座，趣入一切天帝同許共所護持，善巧營構，殊妙大殿，登自先王所昇尊座。

ดูก่อนกุลบุตร อุปมาประเทศแห่งหนึ่งเป็นสมัยที่ว่างจากกษัตริย์ บรรดาราชฎรในนั้นบ้างก็ เพราะทัพของตน บ้างก็ทัพของผู้อื่นทำร้ายต่อสู้กัน ยังให้ทุกข์โศกวันวายไปทั่ว ประชาชนหาความสงบ สุขมิได้ เกิดการต่อสู้คดีความนานับประการ ช่มเหงรังแก พุดเท็จ กล่าววาจาส่อเสียด หยาบคาย เพื่อเจ้า อหาประโยชน์มิได้ หลอกลวงปลอมแปลง ทั้งยังมีโรคร้ายนานาชนิด เกิดกลุ่มควันปกคลุมให้มีมืดมิด เป็น โรคจับไข้หนาวสั่น^{๔๔} บ้างก็เป็นโรคระบาด^{๔๕} สติไม่ปกติชুবพอม ไม่ดื่มกิน ดวงจิตก็วันวายลับสน อินทรีย์ ทั้งปวงไม่สมบูรณ์ แขนขาง่อยเปลี้ย ขาดแคลนอาหารณ์ อาหาร เครื่องใช้นานา ทุกสิ่งอันล้วนแต่ไม่

^{๔๔} คือจับไข้มาลาเรีย

^{๔๕} ในพระสูตรนี้ อีกสำนวน ชื่อ 大方廣十輪經 (ไม่พบชื่อผู้แปล) มีกล่าวว่ามีอีกว่า 為童子鬼魍魅所持，阿鉢摩羅之所惑著 แปลว่า

นายินดี หมุ่สัตว์ทั้งหลาย ก็ยังยึดเอามิฉฉาเทพที่ชั่วร้ายและเดียรฉัตรทั้งหลายอันมิใช่หนทางที่ถูกต้อง มี
 ทิฐิชั่วร้าย มีจิตใจชั่วร้าย และยินดีในความชั่วร้าย^{๕๐} อันล้วนแต่รุ่งเรืองอยู่ ลุ่มหลงวิบัติจากสัณเภาธรรม
 เมื่อสิ้นชีพจะตกสู่ทุกคติ ในประเทศนั้นบรรดาผู้อาวุโส ผู้เฉลียวฉลาดมีปัญหาามาก ผู้มีการศึกษามาแล้ว
 กว้างขวาง มีความกรุณาให้อภัยโดยทั่ว เป็นผู้ที่มีกิริยาสงบเรียบร้อย^{๕๑} ต่างก็ร่วมกันเสนอวิธีการเพื่อเรียก
 ให้ประชากรในในประเทศ ร่วมกันคัดเลือกกราชบุตรขึ้นมาองค์หนึ่ง ผู้ที่แต่ก่อนนั้นได้สมบุรณ์ด้วยการ
 บำราบโดยการบริจาคทาน^{๕๒} เป็นผู้สงบด้วยเพราะมีศีล ๕๓ วัริยะอาจหาญ ผู้ที่บำเพ็ญจริยาที่กระทำ
 ได้ยากได้อย่างสมบุรณ์ทุกประการ เป็นผู้เพียบพร้อมด้วยลักษณะแห่งบุญญาธิการที่ประเสริฐทั้งปวง
 เป็นผู้ที่มีสรรพอินทรีย์บริบูรณ์ กิ่งก้านสรรพางค์มีบัพพรวง^{๕๔} วรรกายสูงใหญ่ มีวรลักษณสง่างามน่ายำเกรง
 สำเร็จซึ่งรูปลักษณ์ที่งดงามยอดเยี่ยม เป็นที่เคารพรักของมหาชนทั้งปวง ประพฤติต่อราษฎรในแผ่นดิน
 ด้วยความรักดุจญาติ มีจิตตอธยาที่ยิ่งเมตตากรุณาอยู่เป็นนิจศีล เป็นผู้ศึกษามากแลถึงด้วยปฏิภาณ
 เพียบพร้อมในศิลปวิทยาทั้งปวง มีความอ่อนโยนและอดทนอดกลั้นที่อลังการอยู่ในดวงใจ ราชกุมารที่
 กำเนิดจากมเหสี จะใช้เครื่องสุคนธ์ชั้นเลิศทั้งปวง อบรมารุทธาราที่บริสุทธิ์ ให้มีความเย็นร้อนแต่พอดี
 สรงชำระที่ร่างกาย แล้วสวมใส่บรรดาเครื่องประดับที่อลังการ อาภรณ์ที่ใหม่และสะอาดอันรมด้วยของ
 หอมชั้นเลิศนานาชนิด แก้วรัตนะมณีก็ประดับตั้งอยู่ในมวยเกล้า สวรรณ รัตนะ พวงมาลา ก็สวม
 ประดับอยู่ที่ศีรษะนั้น อีกทั้งแล้วด้วยมณีแก้วประพาพมุกดา สวรรณ รัชตะ รัตนอัญมณีนานาประการ
 ประกอบสำเร็จกันขึ้น มีตุ้มหู สร้อยเกยระ กำไล เป็นต้น อันประดับด้วยมวลหมู่วิจิตรแก้วมณีที่อลังการ
 แห่งกายนั้น ได้ถักทอเป็นรองเท้าวรัตนะอยู่ใต้เบื้องพระบาทนั้น รมฉัตรที่ประกอบด้วยหมู่รัตนะก็กางกั้น
 บนศีรษะ แล้วจัดแต่งอาสนะแห่งเทพและมุณีทั้งหลายตามบรรพกาลเพื่อปกป้องราชบัลลังก์ ก็บรรดาหมู่
 เทพทั้งปวงมีท้าวคักรเป็นต้นล้วนจะให้ความคุ้มครอง ด้วยอุบายวิธีที่ปริชาชาญ ในมหाराชวังอันวิจิตร
 งดงามนั้นแลตนเองก็ได้ขึ้นประทับบนราชบัลลังก์ของพระราชาองค์ก่อน

紹王位已，扣擊一切天帝、龍帝、藥叉神帝、阿素洛帝、鳩畔荼帝，各所護
 持廣大鐘鼓，其聲振響，周遍國界，刹帝利等四大種姓，無量人眾，沐浴其身，著
 淨衣服，執持種種妙寶繒綵、傘蓋、幢幡、末尼真珠、金銀螺貝，璧玉珊瑚、茂琉
 璃等，生色可染無量珍奇，奉獻新王，以呈嘉瑞。貴族淨行，博學多才，諸婆羅
 門，以無量種微妙讚頌，歌詠帝德。種種善事，咒願於王，以諸吉祥散灑王頂。先

^{๕๐} ในพระสูตรนี้ อีกสำนวน ชื่อ 大方廣十輪經 (ไม่พบชื่อผู้แปล) มีกล่าวเพิ่มเติมอีกว่า 心意顛倒趣三惡道 แปลว่า ดวงจิตวิปลาสกลับยินดีในอบายภูมิ
 ทั้งสาม

^{๕๑} ในพระสูตรนี้ อีกสำนวน ชื่อ 大方廣十輪經 (ไม่พบชื่อผู้แปล) มีกล่าวเพิ่มเติมอีกว่า 以為輔相臣佐吏民 แปลว่า.....

^{๕๒} ในพระสูตรนี้ อีกสำนวน ชื่อ 大方廣十輪經 (ไม่พบชื่อผู้แปล) มีกล่าวเพิ่มเติมอีกว่า 則有無量種種明制調伏人民 แปลว่า.....

^{๕๓} หมายถึง ส่วนที่ยื่นออกมาจากร่างกาย คือ แขน ๒ และ ขา ๒

王所重宿望貴族，博學多藝，性直賢明，隨其所應，授以種種職位官僚，理諸王事。先於國境自軍他軍，更相侵害，今皆令息；亦令一切怨敵惡友，能為害者，皆悉殄滅。損除自國一切黑品，增益自國一切白品。

「善男子！刹帝利種灌頂大王，成就如是第一王輪，由此輪故，於自國土得安樂住，能伏一切怨敵惡友，善守護身，令增壽命。

เมื่อสี่บรรพชาณะแล้วจึงเคาะปาวไปยังเทวราช นาคราช ยักษ์ราช อสุรราช กุมภัณฑ์ราชทั้งปวง อันล้วนแต่เป็นผู้ปกป้องดูแลให้ยาตีระฆังและกลอง ก็แลเมื่อเสียงอันนั้นดังก้องไปทั่วแดนประเทศ^{๔๔} หมู่ กษัตริย์อีกมหาวรรณะทั้งสิ้น หมู่ชนที่ไม่มีประมาณต่างก็สร่งชำระร่าง สวมใส่อาภรณ์ที่สะอาด ถือเอา อัญมณีที่วิจิตร แพรไหมนานาพรรณ ร่มฉัตร ธงธวัช แก้วประพาหมุกดา ทอง เงิน หอยสังข์ หินหยก ปะการัง ไวฑูรย์เป็นต้นที่มีสีล้นหลากหลายแปลกประหลาดล้ำค่าอนรรฆไม่มีประมาณ ถวายเป็น บรรณาการแด่พระราชาก็คือใหม่ ด้วยปรากฏเป็นการมงคลอย่างนี้ ผู้มีโคตรสูง มีจริยาที่บริสุทธิ์ ผู้ศึกษามากและเฉลียวฉลาด คือหมู่มุขมนตรีทั้งปวง ก็ขับขานโคลกที่ไพเราะนานับการขึ้นสฤติ พรรณนา สรรเสริญซึ่งคุณแห่งราชา แลพระกรณียกิจที่ดั่งมณานา พรำสวดมนตร์คาถาถวายแด่พระราชเจ้า แล้ว แลก็ประพรมโพรยปรายเครื่องมงคลทั้งปวงบนศิรเศียรแห่งราชา ก็อติตพระราชาทรงปรารณายังนักหวังให้ผู้มีตระกูลสูง เป็นผู้ศึกษากว้างขวางแลยิงด้วยศิลปะวิทยาการ เป็นผู้สุจริตปรีชาสามารถติดตาม รับใช้ แล้วจึงพระราชทานให้อำมาตย์มุขมนตรีทั้งปวงบริหารราชกิจ จึงยังให้พลโยธิตองตนและพลโยธิตองของประเทศอื่นเมื่อก่อนนั้น ที่จะเกิดสงครามได้ยุติลง แลยังให้ศัตรูปัจจามิตรทั้งปวงที่อาจเป็นอันตราย ได้ดับสูญไป ได้กำจัดลิ่งชั่วร้ายทั้งปวงในประเทศของตนจนสิ้น แลยังให้ลิ่งดั่งมทั้งปวงยังประโยชน์แก่ ประเทศของตน

ดูก่อนกุลบุตร กษัตริย์โคตรที่ได้มูรธาภิเชกเป็นมหาราช สำเร็จเป็นจักรประการที่หนึ่งอย่างนี้ เหตุเพราะจักรนี้ จึงยังให้ประเทศได้ตั้งอยู่อย่างผาสุก สามารถบารบศัตรูปัจจามิตรทั้งปวง รักษาารกาย ได้เป็นอย่างดี ยังให้มีชนมาอยู่ยืนยาวนาน

「善男子！如是雜染五濁惡世，索訶佛土空無佛時，其中所有一切眾生，為自心中隨眠纏垢，自軍他軍，惱害侵逼，愁憂擾亂，愚冥不安，起無量種執著斷常，鬥訟違諍，互相輕蔑，起貪、瞋、痴、諂、誑等，具足十種不善業道，執著有情紛擾世界，成就種種煩惱疾病，闕正法眼，忿恨燒惱，常不思惟真實正法，棄正法味，譏毀善行，乏少所受喜樂滋味，常為種種煩惱羅網之所覆蔽，歸依六種外道邪師，迷失聖道，向三惡趣。於此土中，有諸菩薩摩訶薩，已於過去親近供養無

^{๔๔}ในพระสุตตันตปิฎก อังคกนิกาย ชื่อ 大方廣十輪經 (ไม่พบชื่อผู้แปล) มีกล่าวเพิ่มเติมอีกว่า 是前父王所有鐘鼓。今受位時亦擊此鼓 แปลว่า “อันระฆังและกลองแห่งพระราชบิดาองค์ก่อน บัดนี้เมื่อได้เสวยราชสมบัติก็จะได้ย่ำเกริ่นนี้”

量諸佛，已入諸佛功德大海，已住諸佛本所行道，皆共集會，來至我所。同謂我言：汝於過去，已修無量布施、調伏、寂靜、尸羅、精進、勇猛，難行苦行一切備滿，是諸微妙福慧方便大慈悲等，共所莊嚴大功德藏，是一切定總持安忍，諸地功德圓滿大海，無諂無誑，身形長大，相好圓滿，忍辱柔和，端正殊妙，不復依他修菩提道，一切智海已得圓滿，成就最勝美妙容色，能為一切聲聞、獨覺，作大導師，亦能安慰一切生死怖畏眾生，與作親友，大慈悲等無量功德，共所莊嚴，是羯洛迦、孫馱羯諾迦、牟尼迦葉波如來等父之真子，於此賢劫當得作佛，一切菩薩摩訶薩中最高上首。以諸功德種種妙香，熏奢摩他、毗鉢舍那、清淨之水，而自沐浴著慚愧衣，清淨法界為髻中珠，冠飾諸佛所行境界廣大華鬘，束以解脫殊妙素練。又以種種一切智智、無生忍等功德珍寶，而自莊嚴；慈悲喜捨，以為寶履，能覆三界三種妙行圓滿聖因，以為傘蓋，安置古昔諸佛天仙，共所護持金剛定座。趣入一切聲聞獨覺，恭敬護持四種念住，坐先諸佛所敷之座，證得無上正等菩提一切智位。為令一切三寶種姓不斷絕故，轉於法輪，擊法鐘鼓，妙法音聲，遍滿三界，令諸天、龍、藥叉、羅剎、阿素洛、揭路荼、緊捺洛、莫呼洛伽、鳩呌茶、彌荔多、畢舍遮、布怛那、羯吒布怛那、人非人等，於四聖諦皆得明解。三轉十二行相法輪，一切世間所有沙門、若婆羅門、諸天魔梵、人非人等所不能轉，為欲利益安樂世間無量天人，令得殊勝廣大義利，昔所未轉，而今轉之。

ดูก่อนกุลบุตร ก็โลกแห่งความเลื่อมสกปรกทั้งทำประการอย่างนี้ เรียกว่าเป็นกาลที่ว่างจากพระพุทธเจ้า สรรพสัตว์ในนั้นก็เป็นผู้มีจิตที่งุนงงถูกผูกมัดด้วยกิเลส กองทัพของตน กองทัพของผู้อื่นต่างก็เบียดเบียนทำร้ายกัน ให้เดือนร้อนเป็นทุกข์ มัวเมาหาความสงบมิได้ บังเกิดความยึดมั่นว่า**ขาดสูญบ้างว่าเป็นนิത്യบ้าง**^{๕๔}ไม่มีประมาณ ไต่เถียงวิวาทะ คู่มั่นต่อกัน เกิดความโลภ โกรธ หลง กล่าวคำสอพลอไปปิด สมบูรณ์ในอกุศลกรรมบถทั้งสิบประการ สรรพสัตว์ที่มีความยึดมั่นถือมั่นได้ยังความเดือดร้อนให้โลกธาตุ^{๕๖} แล้วจึงสำเร็จเป็นสังคร่าหมองและโรคร้ายนานา^{๕๗} บกพร่องในธรรมจักขุ เป็นทุกข์ร้อนเพราะความโกรธแค้น เป็นผู้ไม่ตรึกในสังขารอยู่เป็นนิจ ละทิ้งธรรมรส ให้ร้ายทำลายกุศลจริยา ขาดแคลนเครื่องใช้ ยินดีในรสแห่งราคะ^{๕๘} ถูกปกคลุมด้วยข่ายแห่งกิเลสนานาเป็นนิจศีล^{๕๙} น้อมครุเดียรฉัตรทั้งหกเป็นที่พึง^{๖๐} วิบัติในอริยมรรค มุ่งสู่อบายภูมิทั้งสาม ในดินแดนแห่งนี้ ยังมีบรรดาโพธิสัตว์มหาสัตว์ทั้งหลาย ที่ได้เคยสักการะใกล้ชิดพระพุทธรูปเจ้าจำนวนประมาณไม่ได้ในอดีตมาแล้ว ได้เข้าสู่กุศลมหา

๕๔
^{๕๖} 取著眾生惱亂人民
^{๕๗} 種種煩惱及諸過患
^{๕๘} 樂所愛味
^{๕๙} 常為煩惱及諸邪見惑網所覆
^{๖๐} ครูทั้งหกหมายถึง ในบริบทนี้ หมายถึงผู้ที่ยึดถือคำสอนที่ครูทั้งหกได้เคยสอนไว้ ที่สอนไว้ต่างจากแนวทางของพระพุทธศาสนา อันจะทำให้พลาดสูญจากอริยมรรค ทำให้หลงผิดจึงต้องมุ่งสู่ภูมิทั้งสาม คือ นรก เปรต เดรัจฉาน

สาครของพระพุทธเจ้าทั้งปวงมาแล้ว^{๖๑} ได้ตั้งอยู่ในมรรคจริยาตั้งเดิมของพระพุทธเจ้าทั้งปวงมาแล้ว^{๖๒} ซึ่งล้วนประชุมกันแล้วมายังสำนักของตถาคต (สมัยที่บำเพ็ญบารมีเป็นพระโพธิสัตว์อยู่) ล้วนได้กล่าวกับตถาคตว่า ในอดีตท่านได้บำเพ็ญทานบริจาคที่ไม่มีประมาณ (ได้บำเพ็ญ)ความระงับ สงบ ศีล วิริยะ อาจหาญมาแล้ว และบำเพ็ญทุกกรกิริยาที่กระทำได้ยากทุกประการโดยสมบูรณ์แล้ว บรรดาบุญ ปัญญา อุบายะที่วิเศษอัศจรรย์ ความเมตตากรุณาที่ยิ่งใหญ่เป็นต้นนี้ ก็ล้วนแต่่อลังการเป็นมหากุศลครรรค์ อันเป็นสมาธิ ธารณี ชั้นดีทั้งปวง เต็มบริบูรณ์ในกุศลแห่งภูมิทั้งปวงตั้งมหาสาคร ไร้ซึ่งการสอพลอ ไร้ซึ่งความโป้ปด มีวรกายสูงใหญ่ อุดมด้วยลักษณะมงคล ทรงชั้นดีและอ่อนโยน สง่างามและอัศจรรย์ มีต้องอาศัยภูมิบำเพ็ญโพธิมรรคอีกต่อไป ในห้วงมหรณพแห่งความรู้ทั้งปวง(สัพพัญญู)ก็ได้บริบูรณ์พร้อมแล้ว สำเร็จในรูปกายที่ประเสริฐงดงามอย่างที่สุด สามารถเป็นมหานายกในหมู่พระสาวก พระปัจเจกโพธิ์ทั้งหลายอีกสามารถปถอบประโลมหมู่สัตว์ที่ตื่นกลัวในสังสารวัฏทั้งปวง ทั้งจะเป็นตั้งญาติมิตร มีเมตตากรุณาคุณยิ่งใหญ่ ทั้งกุศลนั้นเล่าก็มีอาจประมาณ อันล้วนแต่่อลังการ ในพระพุทธบิดาคือพระกกุสันธะ พระโกนาคม พระมุณีกัลลปะตถาคตเจ้า ท่านก็เป็นพุทธบุตรโดยแท้เสีย ในภัทธกัลป์นี้ท่านจะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า เป็นผู้นำที่เลิศที่สุดของพระโพธิสัตว์มหาสัตว์ทั้งปวง^{๖๓} ใช้กุศลทั้งปวงเป็นสุคันธชาตินานา อบรมน้ำที่บริสุทธิ์คือสมณะ วิปัสสนา ใช้สรองชำระตนเองแล้วสวมใส่อาภรณ์คือหิริโอตตัมปะ^{๖๔} มีธรรมธาตุที่บริสุทธิ์เป็นแก้วมุกดาในมวยเกศโมลี สวมประดับไวบุลยบุปผามาลาคือจริยาวิสัย(ที่ออลังการ)ของพระพุทธเจ้าทั้งปวง คาครดด้วยแพรวไหมชั้นเลิศคือวิมุตติ อิกยังใช้กุศลของสัพพัญญุตญาณ อนุตตตติกรรม กษานุนินานันการเป็นรัตนอะญมณี ตบแต่งตนให้ออลังการ มีเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขาเป็นรองเท้ารัตนะ มีรมฉัตรที่สามารถปกคลุมตรีภูมิและจริยาวัตรที่ประเสริฐทั้งสามยังให้สมบูรณ์ในอริยเหตุ^{๖๕} แล้วจัดแต่งอาสนะแห่งพระพุทธเจ้าและเทพมุณีทั้งหลายตามบรรพกาลเพื่อปกป้องวัชรสมาธิ บัลลังก์ ก็บรรดาพระสาวก พระปัจเจกโพธิ์ล้วนจะเคารพอารักขาด้วยสติปัญญานันที แล้วประทับบัลลังก์ของพระพุทธเจ้าทั้งปวงในอดีต ได้บรรลุถึงพระอนุตตรสัมมาสัมโพธิ์สัพพัญญูฐานะ เหตุเพื่อจะยังให้โคตรตระกูลแห่งพระรัตนตรัยทั้งปวงไม่ขาดสิ้น จึงหมุนธรรมจักร ตีย่าเภาและระฆังแห่งธรรม ให้ลัทธิธรรมโฆษะดังก้องไปในตรีโลก ยังให้บรรดาเทพ นาค ยักษ์ รากษส อสุร ครุฑ กิณนร มโหรรค กุมภภัณฑ์ เปรต ปีศาจ ปุตนะ กฏปุตนะ มนุษย์ อมนุษย์ทั้งหลาย ได้แจ่มแจ้งในอริยสัจสี่ การหมุน

^{๖๑} 能度一切智慧大海

^{๖๒} 安住諸佛所行之道

^{๖๓} 於塵劫中最高上首

^{๖๔} ในพระสูตรอีกเล่ม มีประโยคนี่ 是最勝大仙所行之處 ต่อจากประโยคข้างต้น

^{๖๕} ต่อจากพระสูตรประโยคนี่ ในสูตรเดียวกันนี้อีกฉบับกล่าวต่อว่า 於過去一切佛土善得安住，處於金剛三昧之座，亦於過去聲聞、辟支佛所，安置尊座，四念處座，亦是先佛所安置座，於一切智渚住於菩提，能轉法輪紹三寶種令使不絕，擊於法鼓出大音聲，遍滿三界，以此法輪，聲使諸天人、阿修羅

ธรรมจักรสามครั้งสิบสองรอบ^{๖๖} อันบรรดาสมณะ แม่พราหมณ์ หมู่เทพ มาร พรหม มนุษย์แลอมมนุษย์
ในโลกธาตุทั้งปวงมีอาภรณ์กลับ เพื่อหมายจะยังประโยชน์ผาสุกแก่เทวดาและมนุษย์ที่ไม่มีประมาณใน
จักรวาล ยังให้บรรลุถึงอรรถประโยชน์ที่ประเสริฐไพบูลย์ ซึ่งแต่กาลก่อนมายังมิได้หมั่นแต่มาบัดนี้จึงได้
หมั่นอย่างนี้

「善男子！我成如是第一佛輪。由此輪故，如實了知此世他世、是處非處，得
安隱住，得無驚恐，得無所畏，降諸天魔外道邪論，轉大梵輪，成大梵行，我應住
此雜染世界五濁惡時，處大眾中正師子吼，滅諸有情五無間業，廣說乃至諸不善
根，摧滅一切諸眾生類，堅如金剛相續煩惱，建立一切永盡諸漏，解脫妙果隨其所
樂，安置一切有力眾生，令住三乘不退轉位。」

ดูก่อนกุลบุตร ตถาคตสำเร็จในพุทธจักรประการที่หนึ่งอย่างนี้ เหตุเพราะจักรนี้ จึงได้ล่วงรู้ตาม
จริงในโลกแห่งนี้และโลกอื่นๆ^{๖๗} รู้จัดเทศะและไม่ใช้เทศะ^{๖๘} บรรลุถึงความผาสุก บรรลุถึงความไม่ตื่น
ตระหนก บรรลุถึงความไม่หวาดกลัว สยบเทวมารทั้งปวงและศาสตร์แห่งเดิยรธีร์ หมุนมหาพรหมจักร
สำเร็จมหาพรหมจริยา เมื่อเวลาที่ตถาคตควรอยู่ในโลกแห่งความเสื่อมชั่วร้ายทั้งห้านี้ ก็จะเป็นผู้บันลือสิ่ง
มหานาทท่ามกลางมหาชน ดับอนันตริยาบาปของหมู่สัตว์ทั้งปวง กล่าวแสดงบรรดาอภิลมุลทั้งหลายอย่าง
กว้างขวาง ทำลาย(กิเลส)ของสรรพสัตว์ทุกหมู่เหล่าที่สืบเนื่องอยู่ ดูจวัชระที่แข็งแรงแรง ยังให้สัตว์ทั้งหลาย
ได้สิ้นอาสวะทั้งปวงเป็นนิรันดร์ ได้หลุดพ้นบรรลุผลตามที่ยินดี^{๖๙} ในหมู่สัตว์ผู้มีกำลังก็ยกให้ตั้งอยู่ในตรี
ยานในฐานะผู้ไม่ย้อนกลับ

2

「善男子！如刹帝利灌頂大王，初登王位，受帝職已，觀察過去、未來、現在
諸王法道，於其種種王業輪中，以善觀察因、果、報、智，隨其所應，建立一切輔
臣僚佐，普及國邑，愚智人民三種業輪；由此業輪，率土眾生長夜受用，所有種種
適意資具，喜樂增長，能滅一切怨敵惡友。」

「何等名為三種業輪？一者，建立帝王業輪，謂善教習軍陣鬥戰，降他兵眾，
撫育人民。二者，建立田宅業輪，謂善教習造舍營農，令得安隱，飲食充足。三
者，建立財寶業輪，謂善教習工商雜藝，令得種種珍玩資財，隨意受用，增諸快
樂。」

「善男子！刹帝利種灌頂大王，成就如是第二王輪，由此輪故，於自國土得安

^{๖๖}

^{๖๗} อีกเล่มกล่าวประโยคนีว่า 今世後世 แปลว่า โลกนี้และโลกหน้า

^{๖๘} เทศ จากพจนานุกรมราชบัณฑิต อ่านว่า เทศ หรือ เทศะ แปลว่า ถิ่นที่ หรือ ท้องถิ่น หรือ สถานที่

^{๖๙} ในพระสูตรนี้อีกส่วนกล่าวว่า 隨其所欲安置三乘，住不退地。

樂住，能伏一切怨敵惡友，善守護身，令增壽命。

「善男子！如是如來，初成佛果，得無上智，觀察過去、未來、現在諸佛法眼，以善觀察諸業法受因果報智，建立一切所化有情三種業輪，由此業輪，能令三寶種姓法眼，長夜不滅；無上正法，熾盛流通，令諸有情，長受種種生天涅槃，安隱快樂；及令一切外道邪論不能降伏我正法眼，而能如法摧彼邪論。

「善男子！何等名為三種業輪？一者，建立修定業輪。二者，建立習誦業輪。三者，建立營福業輪。

「善男子！云何如來修定業輪？定有十種：何等為十？謂正觀察諸有識身，六種境界，我、我所執，以為其因，業為良田，無明覆蓋、愛為滋潤，無有自在。依他而立，繫屬眾緣。為欲斷滅業、煩惱、苦、三種流故，如是觀察。云何業流？謂諸有情所行諸行。若此諸行，所由無明，及愛為因，能生諸有，名煩惱流。若由煩惱，識為其因，眾緣和合，名色生起；名色為因，眾緣和合，六處生起；六處為因，眾緣和合，觸、受、後有、生、老死等，次第生起，是名苦流；如是三流，業為良田，無明為因，愛為滋潤，而得生長。

為欲枯涸業為良田，無明為因，愛為滋潤，三種流故，於五取蘊，觀為無常、及苦、無我，愚鈍無動如幻如焰，如水中月，如夢所見，空無所有，無相無願，無所造作，無生無起，無出無像，寂靜遠離，無所出生。於五取蘊，如是觀察，能順空忍，順無相忍，順無願忍。為欲隨順觀五取蘊，復方便修入出息觀，即是修習持來去念。云何由念，如實觀察入息出息？謂正觀察，數故、隨故、止故、觀故、轉故、淨故，應知此中，數能造作二種事業：一、能為依伏諸尋伺，二、能取於入出息相。隨能造作二種事業：一、依出離捨諸尋伺，二、能善取入出息相。止能造作二種事業：一、能示現入出息滅，二、能安住勝三摩地。觀能造作二種事業：一、能示現入出息盡，二、能安住心及心法，別異觀察。

轉能造作二種事業：一、能方便捨諸取蘊，二、能方便趣入聖地。淨能造作二種事業：一、能捨結，二、能淨見。如是六種方便，修習入出息觀，便能隨順觀五取蘊。所以者何？如是入息出息自性，名色取蘊；如是入息出息領納，名受取蘊；如是入息出息取相，名想取蘊；如是入息出息造作，名行取蘊；如是入息出息了別，名識取蘊；如是所說五種取蘊，各各別異，互不相似，新新非故，無住無積，不可言說。如是觀察五種取蘊，能除三行。

若能如是究竟，隨觀三種行盡，便能於此諸有識身，六種境界究竟隨觀，我、我所執業，於無明、愛、因田覆潤，一切皆盡。如是修習四種念住，皆得圓滿；乃至修習八支聖道，皆得圓滿；如是乃至修習十八不共佛法，皆得圓滿；如是乃至修一切種無生法忍，首楞伽摩三摩地等，皆得圓滿。如是修習持來去念，入諸靜慮，名住

正法勝義有情；名為真實修習靜慮；名為真實供養三世諸佛世尊；名一切佛心中之子，從佛口生；是法所成，是法所化。或有菩薩，如是修習漸漸退轉，乃至漏盡，成阿羅漢，具六神通。或有菩薩，如是修習漸漸增長，功德圓滿，成大菩薩。乃至十八不共佛法，一切種智修習圓滿；此人不久，當得無上正等菩提。

「善男子！我以如是諸業法受因果報智，觀察三世諸佛法眼，安立有情，於此十種修定業輪，令其修習。

「善男子！是名如來修定業輪。

「善男子！云何如來習誦業輪？謂諸苾芻、或苾芻尼、鄔波索迦、鄔波斯迦，或復淨信諸善男子，或善女人，善根微薄，依世俗諦，根機未熟，我當安置如有情，令其習誦初夜、後夜，精勤無怠。

「若諸有情求無上智，我當安置純淨大乘，令其自讀，或教他讀，令其自誦，或教他誦，令其自說，或教他說；於大乘中，令其自習，或教他習；為令自身及他身中大煩惱眾皆除滅故，為令證得無上智故，為除一切有情苦故，為令趣入無畏城故。

「若諸有情，求緣覺乘，我當安置諸緣起法，令其習誦。

「若諸有情，求聲聞乘，我當安置百千文頌四阿笈摩，百千文頌毗奈耶藏，百千文頌阿毘達磨，及毗婆沙，令其習誦。

「善男子！是名如來習誦業輪。善男子！云何如來營福業輪？謂諸有情，根機愚鈍，未種善根，智慧微劣，懈怠失念，染著種種受用資具，遠離善友，我當安置如有情，使營福業；謂令修作佛、法、僧事，及親教師軌範師事。善男子！是名如來營福業輪。

「善男子！我成如是第二佛輪，由此輪故，以其無上三世業智，如實了知一切有情，諸業法受因及果報，隨其所應立三業輪，成熟一切所化有情，得安隱住，得無驚恐，得無所畏，摧諸天魔外道邪論，轉大梵輪，成大梵行，如實了知眾生因報。

3

「善男子！如剎帝利灌頂大王，成善巧智，觀察一切沙門、婆羅門、剎帝利、筏舍戍達羅等種種功德，多聞勇健工巧技藝。若諸眾生，富有功德成巧便智，精進勇猛堅固不退，種種福德而自莊嚴；此剎帝利灌頂大王，隨彼所應，給施珍寶，財穀田宅，奴婢僕使。於自國土，若諸眾生，德藝輕微，功業尠薄；此剎帝利灌頂大王，隨彼所應，微加賑恤。於自國土，若諸眾生，功德薄劣，少於精進，懈怠懶惰，忘失正念，無慈悲心，不知恩報，於後世苦，不見怖畏，沒居家泥，積諸惡行；此剎帝利灌頂大王，隨彼所應，種種謫罰，或以言教苦切呵責，或奪種種珍寶資財，或奪受用如意產業，或罰鞭杖，或禁牢獄，或斷支節，或斬身首，如是無量隨應謫罰。

「善男子！刹帝利種灌頂大王，成就如是第三王輪。由厭抵G，令自國土增長安樂，能伏一切怨敵惡友，善守護身，令增壽命。

「善男子！如是如來，成就善巧知根機智，若諸弟子，遠離福慧巧方便智，及以布施調伏寂靜，失念心亂，來至我所，歸依於我，而我善知彼根意樂，隨眠勝解，隨其所應，為說治罰毗奈耶法。若諸眾生，其性佞戾，於諸學處不能奉持，為令久住我之聖教，多有所作，或為制立憶念治罰，或以言教恐怖呵責，或暫驅擯，或令折伏歸誠禮拜，或不與語不共同利，或如草布，或復滅擯，我以妙智知諸有情、補特伽羅根機意樂、隨眠勝解，如應謫罰；為令皆破廣大積聚無義黑闇，枯竭煩惱諸瀑流故，令得生天涅槃樂故，為行惡道補特伽羅得調伏故，隨其所應，說治罰法；觀察黑說大說差別，隨其所應，授與治罰行惡道法；我以妙智知諸有情，具足成就，增上信敬，純淨意樂，隨其所應，為說種種善品差別，令其修學，乃至令彼一切善根，皆得圓滿入無畏城。

「善男子！我成如是第三佛輪，由此輪故，知諸有情補特伽羅，種種根機意樂隨眠，及與勝解諸業法受，隨其所應，利益安樂，得安隱住，得無驚恐，得無所畏，自稱我處大仙尊位，轉於佛輪，摧諸天魔外道邪論，處大眾中正師子吼。

4

「善男子！如刹帝利灌頂大王，知自國土，有無量有情補特伽羅，歸依種種邪神外道，起於邪信，及起邪見，學邪禁戒，執著修治邪吉凶相，具受種種無利益苦，大王知己數數召集，以其先王治國正法，開悟示現教習誡敕，令其捨除倒信倒見，修學先王正直舊法，令自國土一切有情，一趣、一歸、一意、一欲，一切和合、同依先王正法，而轉聽受詔命，隨順奉行，率土和同，作所應作。時刹帝利灌頂大王，常與群臣數數集會，共味嘉餽，受諸快樂，嬉戲遊行，不相猜貳，咸共嚮咨理諸王務。

「善男子！刹帝利種灌頂大王，成就如是第四王輪，由此輪故，令自國土增長安樂，能伏一切怨敵惡友，善守護身，令增壽命。

「善男子！如是如來，成就善巧知勝解智，見諸世間種種邪歸、邪見、邪意，樂著邪法，行邪業行，由是因緣受無量苦。如來見已，數數召集於大眾前，以其過去諸佛世尊三寶種姓，因果六種波羅蜜多，瑜伽依因三律儀等諸因果法，開悟、示現、慶慰、誡敕一切眾會，令其解脫諸顛倒見，建立正見，安置十善正直舊道，共諸有情，數數同修法隨法行，方便引攝因果等流。為諸有情四眾和合，同修一切殊勝善行；便共遊戲四種念住，於三摩地解脫智見諸道品中，歡娛受樂。為令聖教久住世故，紹三寶種不斷絕故；便共遊戲四正勤、四神足、五根、五力、七等覺支、八聖道支，於其種種勝三摩地，解脫智見，諸道品中，歡娛受樂。

「善男子！我成如是第四佛輪，由此輪故，知諸有情補特伽羅、種種勝解歸趣意樂，諸業法受，隨其所應，利益安樂，得安穩住，得無驚恐，得無所畏，自稱我

處大仙尊位，轉於佛輪，摧諸天魔外道邪論，處大眾中正師子吼。

5

「善男子！如剎帝利灌頂大王，知自國土，或他國土，有無量有情補特伽羅，於自財色耽染無厭，於他財色貪求追愛，即便安置堅固城郭村坊戛邏國邑王宮，廣說乃至舍羅鸚鵡，防守眾具令無損失。

「善男子！剎帝利種灌頂大王，成就如是第五王輪，由此輪故，令自國土增長安樂，能伏一切怨敵惡友，善守護身，令增壽命。

「善男子！如是如來，成就善巧知諸性智，知諸惡魔，及九十五眾邪外道，并餘無量眾魔外道所惑有情，於自財色耽染無厭，於他財色貪求追愛，於我自身及我徒眾，深生憎嫉，為害我故，假設珍饈，雜以毒藥，闇置火坑，偽敷床座，或推山石，或放狂象，拔劍追逐，散塗塵穢，謗行姪欲，毀是不男，或謂非人，或言幻化，以是諸惡而相誹毀，於佛法僧，亦起無量種誹謗罵詈毀辱，於我近住聲聞弟子，嫉妒因緣起諸毀謗。如來知己，善守六根，依四梵住，具四辯才，為諸聲聞宣說法要，安立清淨三解脫門。我以如是世出世間知諸性智，如實了知一切眾生，種種無量諸性差別，隨其所應，為作饒益。

「善男子！我成如是第五佛輪，由此輪故，以世出世知諸性智，知諸有情補特伽羅，種種無量諸性差別，隨其所應，利益安樂，得安隱住，得無驚恐，得無所畏，自稱我處大仙尊位，轉於佛輪，摧諸天魔外道邪論，處大眾中正師子吼。

6

「善男子！如剎帝利灌頂大王，安置一切堅固城郭村坊戛邏國邑王宮，廣說乃至舍羅鸚鵡，防守具已處自宮中，與諸眷屬后妃綵女而自圍遶，遊戲五欲種種樂具，放恣六根受諸喜樂。

「善男子！剎帝利灌頂大王，成就如是第六王輪。由此輪故，令自國土增長安樂，能伏一切怨敵惡友，善守護身，令增壽命。

「善男子！如是如來，與諸菩薩摩訶薩眾，及大聲聞，安置一切堅固聖教防守之事，即便現入最初靜慮，乃至現入第四靜慮；現入無邊虛空處定，廣說乃至現入非想非非想定；如是乃至現入一切佛所行定。入此定已，無量百千俱胝那庾多天龍、藥叉、羅剎、健達縛、阿素洛、揭路茶、緊捺洛、莫呼洛伽、彌荔多、畢舍遮布怛那、羯吒布怛那等，於諸眾生，常懷毒惡損害之心，無慈無悲，於後世苦不見怖畏，而彼見我入於一切佛所行定，皆於我所，生大歡喜，起淨信心，於三寶中，皆生最勝歡喜淨信，尊重恭敬得未曾有，於一切惡慚愧發露，深心悔過誓願永斷。由是因緣，一剎那頃，無量無數諸煩惱障、業障、法障皆得銷滅；無量無數福慧、資糧、皆得成滿；背離生死，趣向涅槃，護持如來無上正法。

「善男子！我成如是第六佛輪，由此輪故，如來遊戲靜慮解脫、等持等至，無量百千微妙深定，以淨智隨轉，滅諸有情無量煩惱，隨其所應，利益安樂，得安隱住，得無驚恐，得無所畏，自稱我處大仙尊位，轉於佛輪，摧諸天魔外道邪論，處

大眾中正師子吼。

7

「善男子！如剎帝利灌頂大王，與諸群臣領四兵眾，周巡觀察一切自國城邑聚落，山川谿澗園苑田澤陂河池沼，曠野叢林鎮邏等處，隨彼所在國界諸方，嶮阻多難不任營理，有疑有怖，堪容外境，怨敵惡友，投竄藏伏；此剎帝利灌頂大王，隨其力能方便安置，種種修理堅固防守，令彼諸方平坦無難，堪任營理無疑無怖，遮其外境怨敵惡友，投竄藏伏；安撫自國，一切人民，皆離眾苦，受諸快樂。

「善男子！剎帝利種灌頂大王，成就如是第七王輪，由此輪故，令自國土增長安樂，能伏一切怨敵惡友，善守護身，令增壽命。

「善男子！如是如來，以其佛眼，如實了知一切有情補特伽羅，有貪，有瞋，有癡心等；如實了知是諸有情，種種煩惱病行差別；如來知己，便起無量精進勇猛方便勢力，隨其所宜，授以種種修定妙藥，令諸有情，精勤修學，除煩惱病。若諸有情，宜修不淨，除煩惱病，即便授以修不淨藥。若諸有情，宜修梵住，除煩惱病，即便授以修梵住藥。若諸有情，宜修緣起，除煩惱病，即便授以修緣起藥。若諸有情，宜修息念，除煩惱病，即便授以修息念藥。若諸有情，宜可修於三解脫門，除煩惱病，即便授以修於三種解脫門藥。若諸有情，宜修靜慮，除煩惱病，即便授以修靜慮藥。若諸有情，宜修無色，除煩惱病，即便授以修無色藥。若諸有情，乃至宜修首楞伽摩諸三摩地，除煩惱病，即便授以首楞伽摩三摩地藥。所以如來授諸有情如是法藥，不令一切所化有情，為四魔怨之所繫攝；不令一切所化有情，背人天乘向諸惡趣；不令如來無上法眼，三寶稱姓速疾壞滅；由是如來授諸有情如是法藥。

「善男子！我成如是第七佛輪。由此輪故，以其無上遍行行智，授諸眾生種種法藥，令勤修學，除煩惱病，得安隱住，得無驚恐，得無所畏，自稱我處大仙尊位，轉於佛輪，摧諸天魔外道邪論，處大眾中正師子吼。

8

「善男子！如剎帝利灌頂大王，憶念自他本昔種姓，初生童子嬉戲等事；謂憶自他於如是處，初生沐浴懷抱乳哺，按摩支節乃至戲笑，或弄灰土，或與侍從種種遨遊，或習技藝，或復修營種種事業，或遊他國夙夜栖泊，或奉事王，或理王務，或為太子，或登王位，得大自在，受諸快樂。廣大名稱遍諸方維，念是事已，安立先王所遵正法，撫育一切國土人民，守護自國不侵他境。

善男子！剎帝利種灌頂大王，成就如是第八王輪，由此輪故，令自國土增長安樂，能伏一切怨敵惡友，善守護身，令增壽命。

「善男子！如是如來，處大眾會，憶念自他宿世所經無量種事：謂憶一生，或二或三，乃至無量百千生事，或憶成劫，或憶壞劫，或憶無量成劫壞劫；曾於過去住如是處，如是名字，如是種性，如是種類，如是飲食，如是領納，苦受樂受，如是壽量，如是久住，如是極於壽量邊際；從彼處沒，來生此間；復從此沒，往生彼

處，憶念宿世如是等事無量無邊，隨諸眾生根性差別，建立正法為作饒益。

「善男子！我成如是第八佛輪，由此輪故，利益安樂無量有情，得安隱住，得無驚恐，得無所畏，自稱我處大仙尊位，轉於佛輪，摧諸天魔外道邪論，處大眾中正師子吼。

9

「善男子！如剎帝利灌頂大王，隨念觀察自國有情，種姓，技藝，及諸事業；死此生彼，因果勝劣差別不同；知彼有情生如是家，其身勇健，或復怯弱，於諸技藝，已學未學；所有事業，善作惡作，富貴貧賤，端正醜陋，如是等類乃至命終；或有自業未盡而死，或有自業已盡而死，或犯王法刑戮而死，或有遞相殘害而死，或因鞭杖捶楚而死，或因囹圄幽繫而死，或因習學技藝而死，或因戰陣傷殺而死，或因鬥諍毆擊而死，或因財寶貪吝而死，或因色欲耽湎而死，或因忿恨結憤而死，或因勞倦頓弊而死，或因飢渴乏絕而死，或有過死，或無過死，或者年死，或壯年死，或幼年死，或作種種善業而死，或作種種惡業而死。知諸有情行善行者，身壞命終，當往善趣；知諸有情，行惡行者，身壞命終，當往惡趣。知是事已，復自思維：我當正勤修身善行，修語善行，修意善行；我當施設種種方便，修行布施、調伏、寂靜，身壞命終，當往善趣，勿墮惡趣。此剎帝利灌頂大王，思惟是已，勇猛精進，修身、語、意三種善行；常行布施，一切所有飲食、衣服、象馬、騎乘、臥具、醫藥、房舍、燈明、及餘資具，奴婢僮僕種種珍財，頭目手足、乃至身命，無所吝惜；及離殺生，離不與取，離欲邪行，離虛誑語，離麤惡語，離離間語，離雜穢語，離諸貪欲，離諸瞋恚，離諸邪見。由是因緣，此剎帝利灌頂大王，當獲十種功德勝利：何等為十？一者，具大名稱；二者，具大財寶；三者，具妙色相；四者，具多眷屬；五者，少病少惱；六者，朋友眷屬，聰慧多聞；七者，正至正行，親近供養；八者，廣美聲譽，流振十方；九者，大威德天神，常隨衛護；十者，身壞命終，當生天上；常居善趣安樂國土。

「善男子！剎帝利種灌頂大王，成就如是第九王輪。由此輪故，令自國土增長安樂，能伏一切怨敵惡友，善守護身，令增壽命。

「善男子！如是如來，如實了知一切有情死生等事，謂如實知，若諸有情，成身惡行，成語惡行，成意惡行，誹謗賢聖，具足邪見，邪見業因，身壞命終，墮諸惡趣，或生地獄，或生傍生，或生餓鬼。若諸有情，成身善行，成語善行，成意善行，不謗賢聖，具足正見，正見業因，身壞命終，昇諸善趣，或生天上，或生人中，或盡諸漏。如來如是如實知己，於彼眾生起大慈悲，勇猛精進，現三神變，令彼眾生歸趣佛法，教誡安置，成立世間出世間信；何等為三？一者，神通變現；二者，記說變現；三者，教誡變現。由是三種變現威力，勸發有情教誡安置，成立世間出世間信，令於一切有趣死生，皆得解脫。

「善男子！我成如是第九佛輪，由此輪故，利益安樂無量有情，得安隱住，得無驚恐，得無所畏，自稱我處大仙尊位，轉於佛輪，摧諸天魔外道邪論，處大眾中正師子吼。

「善男子！如剎帝利灌頂大王，為除四洲無量有情，種種身病，棄捨王位，以諸香湯沐浴身首，著鮮淨衣，端坐思維，於諸眾生，其心平等慈悲護念，為令解脫一切病故，以其種種香花伎樂、及餘供具，供養一切大威德天神。爾時一切天帝、龍帝，乃至莫呼洛伽神帝，知是事已，各相謂言：『此剎帝利灌頂大王，具諸功德有大威神，應作輪王，統四洲渚，我等宜應共往建立，令復王位統四洲渚，令諸眾生無病安樂。』時諸天帝，乃至莫呼洛伽神帝，即便共往立剎帝利灌頂大王轉輪王位，令具七寶，統四大洲，皆得自在，千子具足，勇健端正，能摧怨敵，跨王大地，恒窮海際，謫罰皆停，刀杖不舉，咸修正法，普受安樂。

「善男子！剎帝利種灌頂大王，成就如是第十王輪。由此輪故，於四大洲，爰及八萬四千小渚，安立其中諸有情類十善業道，善守護身，令增壽命，身壞命終，當生天中，受諸妙樂。

「善男子！如是如來昔菩薩位，知自他身，有無量種諸煩惱病，以定香水，洗浴其身，及以諦法，大慈大悲，灌沐其首，著慚愧衣。十方一切諸佛世尊，以諸靜慮，等持精進，方便智意，慈悲護念，咸作是言：『如是大士！是大福慧莊嚴寶器，堪容一切三種不護，四無所畏，如來十力，及與十八不共佛法；堪得無上一切智智，大慈大悲無不具足，常欣利樂一切眾生，是求佛寶商人導首，能救有情生死眾苦，能施有情涅槃大樂，我等一切諸佛世尊，應以誠言與其所願，令成如來應正等覺，得無上法，為大法王。』我於爾時依福慧力，勇猛精進，於四聖諦如實知已，證得無上正等菩提。

「善男子！如轉輪王統四大洲，皆得自在；如是如來，於四靜慮，四無色定，四種梵住，四無礙解，四聖諦觀，四無所畏，如來十力，及與十八不共佛法，一切種智，皆得自在。

「如轉輪王，具足七寶；如是如來，成就七種菩提分寶。

「如轉輪王千子具足，勇健端正，能伏怨敵；如是如來，有阿若多憍陳那為最初，蘇跋陀羅蘇刺多為最後，諸大聲聞，從佛心生，從佛口生，從法化生，得佛法分，諸漏永盡，名為勇健，具四梵住，名為端正，能伏一切天魔外道異論怨敵。

「如轉輪王，化及八萬四千小渚；如是如來，於百俱胝南瞻部洲，於百俱胝西瞿陀尼洲，於百俱胝東毗提訶洲，於百俱胝北俱盧洲，於百俱胝諸大溟海，於百俱胝諸妙高山，於百俱胝四大王天，於百俱胝乃至非想非非想天，於百俱胝大輪圍山，於此高廣一佛土中，言音施化皆得自在。

「善男子！我成如是第十佛輪，由此輪故，如實了知自身他身諸漏永盡，利益安樂無量有情，得安隱住，得無驚恐，得無所畏，自稱我處大仙尊位，轉於佛輪，摧諸天魔外道邪論，處大眾中正師子吼。

「善男子！我成如是十種佛輪，本願力故，居此佛土，五濁惡世一切有情，損減一切白淨善法，匱乏所有七聖財寶，遠離一切聰敏智者，斷常羅網之所覆蔽，常好乘馭諸惡趣車，於後世苦不見怖畏，常處遍重無明黑闇，具十惡業，造五無間，誹謗正法，毀訾賢聖，離諸善法，具諸惡法。我於其中成就如是佛十輪故，得安隱住，得無驚恐，得無所畏，自稱我處大仙尊位，轉於佛輪，降諸天魔外道邪論；摧滅一切諸有情類，猶如金剛堅固煩惱；隨其所樂，安立一切有力眾生，令住三乘不

退轉位。」

爾時會中一切菩薩摩訶薩眾，一切聲聞，一切天龍，廣說乃至一切羯吒布怛那眾、人非人等，皆大歡喜。同唱善哉！兩大香雨，兩大花雨，雨眾寶雨，雨大衣雨，一切大地皆悉震動，聞說如是十種佛輪，於眾會中，有八十四百千那庾多菩薩摩訶薩，得無生法忍。復有無量菩薩摩訶薩，獲得種種諸陀羅尼三摩地忍。復有無量無數有情，初發無上正等覺心，得不退轉。復有無量無數有情，逮得果証。

大乘大集地藏十輪經卷第三 無依行品第三之一

爾時會中有大梵天，名曰天藏，久殖善根，住第十地，具諸菩薩摩訶薩德，即從座起，合掌禮佛，而說頌言：

「功德藏慧海，我今問所疑，願慧海垂聽，為我除疑滯。

我等今渴仰，德藏勝法味，及最上義味，舉眾咸欲聞。」佛告天藏大梵天言：「如來今者恣汝意問，當隨問答，令汝心喜。」

大梵天言：「唯然世尊！」以頌問曰：

「利慧修定者，安住不放逸，為住勝義諦，為依止生死。

晝夜於法義，精勤而習誦，為渡煩惱海，為退墮惡趣。

勇猛勤營福，為定趣涅槃，為處生死中，退墮於惡趣。

聰慧剎帝利，成就十種輪，為沈生死中，為當昇佛果？

雜染心難伏，諸煩惱所亂，以何淨其心？修定福誦業。」

爾時世尊告彼天藏大梵天曰：「善哉！善哉！汝善辯才，能問斯義，汝於此法，已作劬勞；汝於諸行，已得圓滿；汝於過去殑伽沙等佛世尊所，已勤三業，興隆正法，紹三寶種；今為饒益無量眾生，復問如來如是深義。善男子！有大記別法，名無依行。過去一切諸佛世尊，為欲成熟諸有情故，為令厭離生死法故，為令除斷業煩惱故，為令三乘速圓滿故，宣說住持此無依行大記別法。現在十方諸佛世尊，亦為成熟諸有情故，為令厭離生死法故，為令除斷業煩惱故，為令三乘速圓滿故，宣說住持此無依行大記別法。未來一切諸佛世尊，亦為成熟諸有情故，為令厭離生死法故，為令除斷業煩惱故，為令三乘速圓滿故，宣說住持此無依行大記別法。汝於過去諸如來所，已具得聞此無依行大記別法。我於今者，亦為成熟諸有情故，為令厭離生死法故，為令除斷業煩惱故，為令三乘速圓滿故，宣說住持此無依行大記別法。汝應諦聽！善思念之！吾當為汝分別解說。」

爾時天藏大梵天言：「唯然世尊！願樂欲聞。」

佛言：「大梵！有十種無依行法，若修定者，隨有一行，尚不能成欲界善根；設使先成，尋還退失；況當能成色、無色定，乃至三乘，隨成一乘。何等為十？一者，世有一類，雖欲修定，而乏資緣，經求擾亂；二者，復有一類，雖欲修定，而犯尸羅，行諸惡行；三者，復有一類，雖欲修定，而顛倒見，妄執吉凶，身心剛強；四者，復有一類，雖欲修定，而心掉動，不順賢聖，諸根輕躁；五者，復有一類，雖欲修定，而離間語，破亂彼此；六者，復有一類，雖欲修定，而麤惡語，毀

罵賢聖；七者，復有一類，雖欲修定，而雜穢語，及虛誑語；八者，復有一類，雖欲修定，而懷貪嫉，於他所得利養恭敬，心不歡悅；九者，復有一類，雖欲修定，而懷瞋忿，於諸有情，心常憤恚；十者，復有一類，雖欲修定，而懷邪見，撥無因果。大梵當知！是名十種無依行法。若修定者，隨有一行，尚不能成欲界善根，設使先成，尋還退失；況當能成色、無色定，乃至三乘，隨成一乘。

「復次，大梵！又有十種無依行法，若修定者，隨有一行，終不能成諸三摩地；設使先成，尋還退失。何等為十？一者，樂著事業；二者，樂著談論；三者，樂著睡眠；四者，樂著營求；五者，樂著艷色；六者，樂著妙聲；七者，樂著芬香；八者，樂著美味；九者，樂著細觸；十者，樂著尋伺。大梵當知！是名十種無依行法。若修定者，隨有一行，終不能成諸三摩地；設使先成，尋還退失。若不能成諸三摩地，雖集所餘諸善法聚而有是事，追求受用信施因緣，發起惡心心所有法，於諸國王大臣等，所犯諸過罪，或被呵罵，或被捶打，或被斷截肢節手足；由是因緣，或成重病，長時受苦，或疾命終，於三惡趣隨生一所，乃至或生無間地獄，如啞達洛迦、阿邏茶底、沙瞿波理迦、提婆達多。如是等類退失靜慮，乃至墮於無間地獄，受無量種難忍大苦。爾時世尊告阿若多憍陳那言：『吾聽汝等，給阿練若修定苾芻，最上房舍，最上臥具，最上飲食，一切僧事皆應放免。所以者何？諸修定者，若乏資緣，即便發起一切惡心，心所有法，不能成就諸三摩地，乃至墮於無間地獄，受無量種難忍大苦。』修定行者，若具資緣，諸三摩地未成能成，若先已成，終不退失，由此不起一切惡法，廣說乃至不善尋伺，往生天上證得涅槃。修定行者，若未成就諸三摩地，初夜、後夜，當捨睡眠，精進修學，遠離憤鬧，少欲知足，無所顧戀，一切貪瞋忿覆惱害，憍慢貢高，慳吝嫉妒，離間麤惡，虛誑雜穢，一切人間嬉戲放逸，皆悉遠離。如是行者，應受釋梵、護世四王、轉輪王等讚歎、禮拜、恭敬承事，奉施百千那庾多供；況剎帝利、婆羅門、筏舍戍達羅等，未得定者，尚應受此讚歎、禮拜、恭敬承事，奉施供養；何況已得三摩地者。」

爾時世尊而說頌曰：

「修定能斷惑，餘業所不能，故修定為尊，智者應供養。」

爾時天藏大梵天言：「大德世尊！於佛法中而出家者，若剎帝利，大臣、宰相，以鞭杖等捶拷其身，或閉牢獄，或復呵罵，或解肢節，或斷其命，為當合爾？為不合耶？」

佛告天藏大梵天言：「善男子！若諸有情，於我法中出家，乃至剃除鬚髮，被片袈裟，若持戒，若破戒，下至無戒；一切天人阿素洛等，依俗正法，猶尚不合以鞭杖等捶拷其身，或閉牢獄，或復呵罵，或解肢節，或斷其命；況依非法。何以故？除其一切持戒多聞，於我法中而出家者。若有破戒行諸惡法，內懷腐敗，如穢蝸螺，實非沙門，自稱沙門；實非梵行，自稱梵行，恆為種種煩惱所勝，敗壞傾覆；如是破戒諸惡苾芻，猶能示導一切天龍、藥叉、健達縛、阿素洛、揭路茶、緊捺洛、莫呼洛伽，人、非人等，無量功德珍寶伏藏。

「又善男子！於我法中而出家者，雖破戒行，而諸有情睹其形相，應生十種殊勝思惟，當獲無量功德寶聚。何等為十？謂我法中，而出家者，雖破戒行，而諸有情，或有見已，生於念佛，慳重信敬，殊勝思惟；由是因緣，終不歸信諸外道師，書論徒眾，乃至能入離諸怖畏大涅槃城。或有見已，生念聖戒，殊勝思惟；由是因

緣，能離殺生，離不與取，離欲邪行，離虛誑語，離飲諸酒，生放逸處，乃至能入離諸怖畏大涅槃城。或有見已，生念布施，殊勝思惟；由是因緣，得大財位，親近供養，正至正行，乃至能入離諸怖畏大涅槃城。或有見已，生念忍辱，柔和質直，殊勝思惟；由是因緣，便能遠離離間，麤惡，雜穢，瞋忿，乃至能入離諸怖畏大涅槃城。或有見已，生念出家，精勤修行，殊勝思惟；由是因緣，能捨家法，趣於非家，勇猛精進，修諸勝行，乃至能入離諸怖畏大涅槃城。或有見已，生念遠離，諸散亂心，靜慮等至，殊勝思惟；由是因緣，心樂山林阿練若處，晝夜精勤，修諸定行，乃至能入離諸怖畏大涅槃城。或有見已生念智慧，殊勝思惟；由是因緣，欣樂聽聞，讀誦正法，乃至能入離諸怖畏大涅槃城。或有見已，生念宿殖，出離善根，殊勝思惟；軟語慰問，乃至禮足；由是因緣，當生尊貴大勢力家，無量有情咸共瞻仰，乃至能入離諸怖畏大涅槃城。

「善男子！於我法中而出家者，雖破戒行，而諸有情睹其形相，生此十種殊勝思惟，當獲無量功德寶聚。是故一切剎帝利王、大臣宰相，決定不合以鞭杖等捶拷其身，或閉牢獄，或復呵罵，或解肢節，或斷其命。

「復次，大梵！若有依我而出家者，犯戒惡行，內懷腐敗，如穢蝸螺，實非沙門，自稱沙門；實非梵行，自稱梵行，恆為種種煩惱所勝，敗壞傾覆；如是苾芻，雖破禁戒行諸惡行，而為一切天龍、藥叉、健達縛、阿素洛、揭路荼、緊捺洛、莫呼洛伽，人、非人等，作善知識，示導無量功德伏藏；如是苾芻，雖非法器，而剃鬚髮，被服袈裟，進止威儀，同諸賢聖；因見彼故，無量有情，種種善根皆得生長，又能開示無量有情，善趣生天涅槃正路。是故依我而出家者，若持戒，若破戒，下至無戒，我尚不許轉輪聖王，及餘國王諸大臣等，依俗正法，以鞭杖等捶拷其身，或閉牢獄，或復呵罵，或解肢節，或斷其命，況依非法。

「大梵！如是破戒惡行苾芻，雖於我法毘奈耶中，名為死尸，而有出家戒德餘勢。譬如牛麝身命終後，雖是無識傍生死尸，而牛有黃，而麝有香，能為無量無邊有情，作大饒益。破戒苾芻亦復如是，雖於我法毘奈耶中，名為死尸，而有出家戒德餘勢，能為無量無邊有情，作大饒益。

「大梵！譬如賈客入於大海，殺彼一類無量眾生，挑取其目，與末達那果和合搗篲，成眼寶藥，若諸有情盲冥無目，乃至胞胎而生盲者，持此寶藥塗彼眼中，所患皆除，得明淨目。破戒苾芻亦復如是，雖於我法毘奈耶中，名為死尸，而有出家威儀形相，能令無量無邊有情暫得見者，尚獲清淨智慧法眼，況能為他宣說正法。

「大梵！譬如燒香，其質雖壞，而氣芬馥，熏他令香。破戒苾芻亦復如是，由破戒故，非良福田，雖恆晝夜信施所燒，身壞命終，墮三惡趣，而為無量無邊有情作大饒益，謂皆令得聞於生天涅槃香氣。

「是故大梵！如是破戒惡行苾芻，一切白衣，皆應守護，恭敬供養。我終不許諸在家者，以鞭杖等捶拷其身，或閉牢獄，或復呵罵，或解肢節，或斷其命！我唯許彼清淨僧眾，於布薩時或自恣時，驅擯令出；一切給施四方僧物，飲食資具，不聽受用；一切沙門毘奈耶事，皆令驅出，不得在眾，而我不許加其鞭杖繫縛斷命。」

爾時世尊而說頌曰：

「瞻博迦華雖萎悴，而尚勝彼諸餘華；破戒惡行諸苾芻，猶勝一切外道眾。

「復次，大梵！有五無間大罪惡業。何等為五？一者，故思殺父；二者，故思殺母，三者，故思殺阿羅漢；四者，倒見破聲聞僧；五者，惡心出佛身血；如是五種，名為無間大罪惡業。若人於此五無間中，隨造一種，不合出家，及受具戒。若令出家，或受具戒，師便犯罪，彼應驅擯令出我法。如是之人，以有出家威儀形相，我亦不許加其鞭杖，或閉牢獄，或復呵罵，或解肢節，或斷其命。

「復有四種，近五無間大罪惡業，根本之罪。何等為四？一者，起不善心，殺害獨覺，是殺生命，大罪惡業，根本之罪；二者，婬阿羅漢苾芻尼僧，是欲邪行，大罪惡業，根本之罪；三者，侵損所施三寶財物，是不與取，大罪惡業，根本之罪；四者倒見破壞和合僧眾，是虛誑語，大罪惡業，根本之罪。若人於此四近無間大罪惡業根本罪中，隨犯一種，不合出家，及受具戒。若令出家，或受具戒，師便得罪，彼應驅擯令出我法。如是之人，以有出家，及受具戒威儀形相，我亦不許加其鞭杖，或閉牢獄，或復呵罵，或解肢節，或斷其命。

「如是或有是根本罪，非無間罪；有無間罪，非根本罪；有根本罪，亦無間罪；有非根本罪，亦非無間罪。

「何等名為是根本罪，亦無間罪？謂我法中，先已出家受具戒者，故思殺他，已到究竟見諦人等，如是名為是根本罪，亦無間罪；此於我法毘奈耶中，應速驅擯。

「何等名為是根本罪，非無間罪？謂我法中，先已出家受具戒者，故思殺害他異生人，下至方便與人毒藥，墮其胎藏，如是名為是根本罪，非無間罪；此人不應與僧共住，諸有給施四方僧物，亦不應令於中受用。

「何等名為是無間罪，非根本罪？謂若有人，或受三歸，或受五戒，或受十戒，於五無間隨造一種，如是名為是無間罪，非根本罪；如是之人，不合出家，及受具戒；若令出家，或受具戒，師便得罪，彼應驅擯令出我法。

「何等名為非根本罪，亦非無間罪？謂若有人，或受三歸，或受五戒，於佛法僧而生疑心，或歸外道以為師導，或執種種若少若多吉凶之相祠祭鬼神；若復有人，於諸如來所說正法，或聲聞乘相應正法，或獨覺乘相應正法，或是大乘相應正法，誹謗遮止，自不信受，令他厭背，障礙他人讀誦書寫，下至留難一頌正法，如是名為非根本罪，亦非無間，而生極重大罪惡業，近無間罪。如是之人，若未懺悔，除滅如是大罪惡業，不合出家，及受具戒；若令出家，或受具戒，師便得罪，彼應驅擯令出我法。若已出家，或受具戒，犯如是罪，若不懺悔，此於我法毘奈耶中，應速驅擯。所以者何？此二種人，習行破毀正法眼行，習行隱滅正法燈行，習行斷絕三寶種行，令諸天人，習行無義、無利、苦行，墮諸惡趣。此二種人，自謗正法，毀些賢聖，亦令他人誹謗正法，毀些賢聖，命終當墮無間地獄，經劫受苦，不可療治。

「復次，大梵，或有遮罪無依行法，或有性罪無依行法，於性罪中，或有根本無依行法。云何根本無依行法？謂若苾芻，行非梵行，犯根本罪；或以故思殺異生人，犯根本罪；或復偷盜非三寶物，犯根本罪；或大妄語，犯根本罪。若有苾芻，於此四種根本罪中，隨犯一種，於諸苾芻所作事業，令受折伏，一切給施四方僧物，皆悉不聽於中受用；而亦不合加其鞭杖，或閉牢獄，或復呵罵，或解肢節，或斷其命；如是名為於性罪中根本重罪無依行法。何故說名為根本罪？謂若有人犯此

四法，身壞命終，墮諸惡趣；是諸惡趣，根本罪故，是故說名為根本罪。何故無間，及近無間根本罪等，說名極重大罪惡業無依行法？

「善男子！譬如鐵搏、鉛錫搏等，擲置空中，終無暫住，必速墮地。造五無間，及近無間四根本罪、並謗正法、疑三寶等，二種罪人亦復如是。若人於此十一罪中，隨造一種，身壞命終，無餘間隔，定生無間大地獄中，受諸劇苦，故名極重大罪惡業無依行法。犯此極重大罪惡業無依行法補特伽羅，於現身中，決定不能盡諸煩惱，尚不能成諸三摩地，況能趣入正性離生？彼人命終，定生地獄，受諸重苦。

「復次，大梵！若善男子，若善女人，以淨信心歸依我法，或趣聲聞乘，或趣獨覺乘，或趣大乘，於我法中淨信出家，受具足戒；於諸學處，深心敬重；於四根本性罪戒中，堅固勇猛，精勤守護；如是之人，常為一切人、非人等，隨逐擁衛，名不虛受人天供養，於三乘中隨所欣樂，速能趣入成辦究竟。是故真實求涅槃者，寧捨身命，終不毀犯如是四法。所以者何？諸有情類，要由三因得涅槃樂：一者，依止如來為因，二者，依我聖教為因，三者，依我弟子為因。諸有情類，依此三因，精勤修行，得涅槃樂。若人毀犯如是四法，我非彼師，彼非弟子。若人毀犯如是四法，則為違越我所宣說，甚深廣大，無常、苦、空、無我、相應利益、安樂一切有情別解脫教。若越如是別解脫教，則於一切靜慮、等持，皆成盲冥，不能趣入，為諸煩惱惡業纏縛，於三乘法，亦為非器，當墮惡趣，受諸重苦。

「若善男子，若善女人，於我所說別解脫教，所制四種根本重罪，清淨無犯，我是彼師，彼是弟子。隨順我語，善住我法，一切所作皆當成滿；此人善住尸羅蘊故，名為善住一切善法；或名具足住聲聞乘，或名具足住獨覺乘，或名具足住於大乘。所以者何？若能護持如是性罪四根本法，當知則為建立一切有漏、無漏、善法勝因；是故護持如是四法，名為一切善法根本。如依大地，一切藥穀卉木叢林，皆得生長；如是依止，極善護持四根本戒，一切善法，皆得生長。如依大地，一切諸山、小輪圍山、大輪圍山、妙高山王，皆得安住；如是依止，極善護持四根本戒，諸聲聞乘、及獨覺乘，無上大乘，皆得安住。如依大地，求得一切世間美味；如是依止，極善護持四根本戒，求得一切念定總持，安忍聖道，乃至無上正等菩提。又如大地，於淨不淨皆等任持；極善護持四根本戒諸善男子，及善女人，亦復如是。於其法器，及非法器，其心平等，不譏不弄，不自貢高，不卒呵舉，能為一切善法生處。又如大地，一切有情，皆共受用而得存活；極善護持四根本戒諸善男子，及善女人，亦復如是。於諸如來所說正法，生長第一歡喜淨信，於諸有情，無差別想，以四攝法，平等攝受，一切有情，皆共依止，受用法樂，而自存活。」

爾時尊者優波離，聞佛所說，從座而起，整理衣服，頂禮佛足，偏袒一肩，右膝著地，合掌恭敬白佛言：「世尊！如佛所說，極善護持四根本戒，諸善男子，及善女人，於其法器及非法器，其心平等，不譏不弄，不自貢高，不卒呵舉，若如是者，於未來世，有諸苾芻破戒惡行，實非沙門，自稱沙門；實非梵行，自稱梵行。諸苾芻僧，於是人等，云何方便呵舉驅擯？」

佛告尊者優波離言：「我終不許外道俗人，舉苾芻罪！我尚不許諸苾芻僧，不依於法，率爾呵舉破戒苾芻！何況驅擯？若不依法，率爾呵舉破戒苾芻，或復驅擯，便護大罪。優波離！汝今當知有十非法，率爾呵舉破戒苾芻，便護大罪；諸有

智者，皆不應受。何等為十？一者，不和僧眾，於國王前，率爾呵舉破戒苾芻；二者，不和僧眾，梵志眾前，率爾呵舉破戒苾芻；三者，不和僧眾，宰官眾前，率爾呵舉破戒苾芻；四者，不和僧眾，於諸長者居士眾前，率爾呵舉破戒苾芻；五者，女人眾前，率爾呵舉破戒苾芻；六者，男子眾前，率爾呵舉破戒苾芻；七者，淨人眾前，率爾呵舉破戒苾芻；八者，眾多苾芻，苾芻尼前，率爾呵舉破戒苾芻；九者，宿怨嫌前，率爾呵舉破戒苾芻；十者，內懷忿恨，率爾呵舉破戒苾芻。如是十種，名為非法率爾呵舉破戒苾芻，便獲大罪。設依實事而呵舉者，尚不應受！況於非實？諸有受者，亦得大罪。

「復有十種非法呵舉破戒苾芻，便獲大罪，諸有智者，亦不應受。何等為十？一者，諸餘外道，呵舉苾芻；二者，不持禁戒在家白衣，呵舉苾芻；三者，造無間罪，呵舉苾芻；四者，誹謗正法，呵舉苾芻；五者，毀訾賢聖，呵舉苾芻；六者，痴狂心亂，呵舉苾芻；七者，痛惱所纏，呵舉苾芻；八者，四方僧淨人，呵舉苾芻；九者，守園林人，呵舉苾芻；十者，被罰苾芻，呵舉苾芻。如是十種，非法呵舉破戒苾芻，便獲大罪。設依實事而呵舉者，亦不應受！況於非實？諸有受者，亦得大罪。

「復次，優波離！若有苾芻，毀犯禁戒，與僧共住，於眾僧中，有餘苾芻，軌則所行，皆悉具足，一切五德，無不圓滿，應從座起，整理衣服，恭敬頂禮苾芻僧足，便至破戒惡苾芻前，求聽舉罪作如是言：『長老憶念！我今欲舉長老所犯，以實非虛妄，應時不非時，軟語非麤獷，慈心不瞋恚，利益非損減，為令如來法眼法燈久熾盛故，長老聽者，我當如法舉長老罪。』彼若聽者，便應如法，如實舉之。彼若不聽，復應頂禮上座僧足，恭敬白言：『如是，苾芻犯如是事，我依五法如實舉之。』時僧眾中上座苾芻，應審觀察能舉所舉，及所犯事虛實輕重，依毘奈耶、及素怛纜，方便檢問，慰喻呵責，以七種法如應滅除。若犯重罪，應重治罰；若犯中罪，應中治罰；若犯輕罪，應輕治罰；令其慚愧，懺悔所犯。」

時優波離復白佛言：「世尊！若實有過惡行苾芻，恃白衣力，或財寶力，或多聞力，或詞辯力，或弟子力，以如是等諸勢力故，凌拒僧眾，上座苾芻，持素怛纜、及毘奈耶，及摩怛理伽者，如法教誨，皆不承順，如是苾芻，云何治罰？」

佛言：「優波離！上座苾芻持三藏者，應和僧眾，遣使告白國王大臣，令助威力，然後如實依法治罰。」

時優波離復白佛言：「世尊！若彼有過惡行苾芻，以財寶力，或多聞力，或詞辯力，或以種種巧方便力，令彼國王大臣歡喜，皆住破戒非法朋中，容縱如是惡苾芻罪，不聽如實依法治罰，爾時僧眾應當云何？」

佛言：「優波離！若彼苾芻行無依行，於僧眾中，麤重罪相未彰露者，是時僧眾應權捨置。若彼苾芻行無依行，於僧眾中，麤重罪相已彰露者，是時僧眾應共和合，依法驅擯，令出佛法。優波離！譬如蘆麥，在麥田中，芽莖枝葉，與麥相似，穢雜淨麥，及至彼草，其穗未出，是時農夫應權捨置。穗既出已，是時農夫恐穢淨麥，並根剪拔棄於田外。行無依行破戒苾芻，亦復如是。恃白衣等種種勢力，住於僧中威儀形相，與僧相似，穢雜清眾，乃至善神未相覺發，於僧眾中，麤重罪相未彰露者，是時僧眾應權捨置。若諸善神已相覺發，於僧眾中，麤重罪相已彰露者，是時僧眾應共和合，依法驅擯，令出佛法。優波離！譬如大海，不宿死尸；我聲聞

僧諸弟子眾，亦復如是，不與破戒惡行苾芻，死尸共住。」

時優波離復白佛言：「世尊！若彼破戒惡行苾芻，僧眾共和合驅擯已；彼惡苾芻，以財寶力，或多聞力，或詞辯力，或以種種巧方便力，令彼國王大臣歡喜，皆住破戒非法朋中，以威勢力，凌逼僧眾，還令如是破戒苾芻，與僧共住，爾時僧眾當復云何？」

佛言：「優波離！爾時僧中有能悔愧持戒苾芻，為護戒故，不應瞋罵破戒苾芻，但應告白國王大臣；或恐凌逼，而不告白。應捨本居，別往餘處。」

大乘大集地藏十輪經卷第四

無依行品第三之二

爾時，地藏菩薩摩訶薩復白佛言：「大德世尊！頗有佛土五濁惡世空無佛時，其中眾生煩惱熾盛，習諸惡行，愚癡佞戾，難可化不？謂刹帝利旃荼羅，宰官旃荼羅，居士旃荼羅，長者旃荼羅，沙門旃荼羅，婆羅門旃荼羅，如是等人，善根微少，無有信心，諂曲愚癡，懷聰明慢，不見不畏後世苦果，離善知識，乃至趣向無間地獄。如是等人，為財利故，與諸破戒惡行苾芻，相助共為非法朋黨，皆定趣向無間地獄。若有是處，我當住彼，以佛世尊如來法王，利益安樂一切有情，無上微妙甘露法味，方便化導令得受行，拔濟如是刹帝利旃荼羅，乃至婆羅門旃荼羅，令不趣向無間地獄。」

爾時佛告地藏菩薩摩訶薩言：「善男子！於未來世，此佛土中，有諸眾生，煩惱熾盛，習諸惡行，愚癡佞戾，難可化導，謂刹帝利旃荼羅，宰官旃荼羅，居士旃荼羅，長者旃荼羅，沙門旃荼羅，婆羅門旃荼羅，如是等人，善根微少，無有信心，諂曲愚癡，懷聰明慢，離善知識，言無真實，不能隨順善知識語，常行誹謗毀訾罵詈，於諸正法猶豫倒見，不見不畏後世苦果，常樂習近諸惡律儀，好行殺生，乃至邪見，欺誑世間，自他俱損。是刹帝利旃荼羅，乃至婆羅門旃荼羅，壞亂我法，於我法中而得出家，毀破禁戒，樂營俗業。彼刹帝利乃至婆羅門等，恭敬供養，貪利求財，有言無行，傳書送印，通信往來，商賈販易，好習外典，種植營農，藏貯寶物，守護園宅妻妾男女，習行符印，咒術使鬼，占相吉凶，合和湯藥，療病求財，以自活命，貪著飲食衣服寶飾，勤營俗務，毀犯尸羅，行諸惡法，貝音狗行，實非沙門，自稱沙門；實非梵行，自稱梵行。彼刹帝利旃荼羅，乃至婆羅門旃荼羅，愛樂親近，恭敬供養，聽受言教；此破戒者，於刹帝利旃荼羅，乃至婆羅門旃荼羅，亦樂親近，恭敬供養，聽受言教。若見有人於我法中，得出家已具戒富德，精進修行學無學行，乃至證得最後極果。彼刹帝利旃荼羅，乃至婆羅門旃荼羅，反生憎嫉，不樂親近，恭敬供養，聽受言教。」

「善男子！譬如有人入寶洲者，棄捨種種帝青大青金銀真珠、紅蓮華色篋琉璃等，大價真寶，取迦遮珠。於未來世，此佛土中，有刹帝利旃荼羅，乃至婆羅門旃荼羅，亦復如是。入我正法寶洲者中，棄捨種種具戒富德，樂勝義諦，具足慚愧學無學人，及善異生，精勤修學六到彼岸，具諸功德真聖弟子；取諸破戒好行眾惡，

無慚無愧，言辭麤獷，身心驕傲，離諸白法，無慈無悲惡行苾芻，以為福田，恭敬供養聽受言教，如是惡人師及弟子，俱定趣向無間地獄。

「善男子！有十惡輪，於未來世，此佛土中，有刹帝利旃荼羅，宰官旃荼羅，居士旃荼羅，長者旃荼羅，沙門旃荼羅，婆羅門旃荼羅，如是等人，於十惡輪，或隨成一，或具成就，先所修集一切善根，摧壞燒滅，皆為灰燼，不久便當肢體廢缺，於多日夜結舌不言，受諸苦毒，痛切難忍，命終定生無間地獄。

「何等為十？如是破戒惡行苾芻，有刹帝利及宰官等，忍受惡見，謗阿練若清淨苾芻言：『諸仁者！如是苾芻愚癡凡猥，詐現異相，誑惑世間，為求飲食衣服利養，恭敬名譽，自讚毀他，嫉妒鬥亂，貪著名利，無有厭足，應當擯黜勿受其言。』如是苾芻專行妄語，離諦實法，於此皆無得道果者，亦無離欲永盡諸漏；但為利養恭敬名譽，住阿練若，自現有德，慎莫供養恭敬承事。如是諂曲，非真福田，非行道者。時刹帝利旃荼羅，乃至婆羅門旃荼羅，於阿練若清淨苾芻，不能生實信心希有之想，心無恭敬，意懷凌蔑，不樂親近，承事供養，所有言說，皆不聽受，輕毀如是住阿練若清淨苾芻，即是輕毀一切法眼三寶種姓。時彼國中有諸天龍藥叉神等，信敬三寶無動壞者，於刹帝利旃荼羅王，乃至沙門婆羅門等旃荼羅人，心生瞋忿，互相謂言：『仁等！當觀此刹帝利、宰官、居士、長者、沙門、婆羅門等旃荼羅人，皆悉輕毀一切法眼三寶種姓，損減善根，由惡友力，攝諸罪業，當墮惡趣；我等從今勿復擁護此刹帝利旃荼羅等，並其所居國土城邑。』作是語已，一切天龍藥叉神等，皆悉棄捨，不復擁護彼刹帝利旃荼羅等，並彼所居國土城邑，於彼國土一切法器，真實福田皆出其國。設有住者，亦生捨心，不復護念。由諸天龍藥叉神等，及諸法器真實福田，於刹帝利旃荼羅等，並彼所居國土城邑，皆捨守護不護念已；時彼國土自軍他軍，競起侵凌，更相殘害，疾疫飢饉，因此復興。彼刹帝利旃荼羅王，乃至沙門婆羅門等旃荼羅人，一切國民，皆無歡樂。先所愛樂，今悉別離，朋友眷屬，更相瞋恨，潛謀猜貳，無慈無悲，嫉妒慳貪，眾惡皆起。所謂殺生，乃至邪見，無慚無愧，食用一切宰堵波物，及僧祇物，曾無悔心。彼刹帝利旃荼羅王，憎嫉忠賢，愛樂諂佞，令己官庶互相侵凌，憤恚結怨，興諸鬥諍；共餘鄰國，交陣戰時，軍士離心，無不退敗。彼刹帝利旃荼羅王、宰官、居士、長者、沙門、婆羅門等，旃荼羅人，不久便當肢體廢缺，於多日夜結舌不言，受諸苦毒，痛切難忍，命終定生無間地獄。

「復次，善男子！有刹帝利旃荼羅王、宰官、居士、長者、沙門、婆羅門等旃荼羅人，隨惡友行，善根微少，諂曲愚癡，懷聰明慢，於三寶所，無淳淨心，不見不畏後世苦果。

「此有一類，於聲聞乘得微少信，實是愚癡，自謂聰敏，於我所說緣覺乘法，及大乘法，毀訾誹謗，不聽眾生受持讀誦，下至一頌。

「復有一類，於緣覺乘，得微少信，實是愚癡，自謂聰敏，於我所說聲聞乘法，及大乘法，毀訾誹謗，不聽眾生受持讀誦，下至一頌。

「復有一類，於大乘法，得微少信，實是愚癡，自謂聰敏，於我所說聲聞乘法，緣覺乘法，毀訾誹謗，不聽眾生受持讀誦，下至一頌。

「如是等人，名為毀謗佛正法者，亦為違逆三世諸佛，破三世佛一切法藏，焚燒斷滅，皆為灰燼，斷壞一切八支聖道，挑壞無量眾生法眼。若刹帝利旃荼羅王，

乃至沙門婆羅門等旃荼羅人，於佛所說聲聞乘法，緣覺乘法，及大乘法，障礙覆藏，令其隱沒，乃至一頌；當知是人，名不恭敬一切法眼三寶種姓。由是因緣，令護國土一切天龍藥叉神等，信敬三寶無動壞者，於剎帝利旃荼羅王，乃至沙門婆羅門等旃荼羅人，心生瞋忿；廣說乃至彼剎帝利旃荼羅王、宰官、居士、長者、沙門、婆羅門等旃荼羅人，不久便當支體廢缺，於多日夜結舌不言，受諸苦毒，痛切難忍，命終定生無間大獄。

「復次，善男子！有剎帝利旃荼羅王、宰官、居士、長者、沙門、婆羅門等旃荼羅人，隨逐破戒惡苾芻行，廣說乃至於彼國中，有諸法器真實福田，於剎帝利旃荼羅等，皆住捨心而不護念。雖居其國而依法住，常不喜樂俗間居止，亦不數數往施主家。設令暫往，而護語言；縱有語言，曾無虛誑，終不對彼在家人前，譏毀輕弄諸破戒者，於諸破戒惡行苾芻，終不輕然輒相檢問，亦不現相故顯其非，常近福田，遠諸破戒，而彼破戒惡行苾芻，於此持戒真善行者，反生瞋恨，輕毀侵凌，於剎帝利旃荼羅王乃至沙門婆羅門等旃荼羅人，在家男女大小等前，種種諂曲虛妄談論，毀訾誹謗此持戒者，令剎帝利旃荼羅王，乃至沙門婆羅門等旃荼羅人，於我弟子少欲知足，持戒多聞，具妙辯才諸苾芻所，心生瞋恨，種種麤言，呵罵逼切，令心憂惱，身不安泰，或奪衣鉢諸資身具，令其匱乏；或奪所施四方僧物，不聽受用，或閉牢獄，枷鎖拷楚，或解支節，或斬身首。

「善男子！當觀如是諸剎帝利旃荼羅王，乃至沙門婆羅門等旃荼羅人，親近破戒惡行苾芻，造作如是種種大罪，乃至當墮無間地獄。若諸眾生作五無間，或犯重戒，或近無間性罪，遮罪猶輕。如是諸剎帝利旃荼羅王，乃至沙門婆羅門等旃荼羅人，親近破戒越法重罪。

「善男子！如是破戒惡行苾芻，雖作如是越法重罪，而依我法剃除鬚髮，被服袈裟，進止威儀同諸賢聖，我尚不許國王大臣諸在家者，依俗正法，以鞭杖等捶拷其身，或閉牢獄，或復呵罵，或解肢節，或斷其命，況依非法？國王大臣諸在家者，若作此事，便獲大罪，決定當生無間地獄。於諸破戒惡行苾芻，猶尚不應如是謫罰，何況持戒真善行者。

「善男子！若有苾芻，於諸根本性重罪中，隨犯一罪，雖名破戒惡行苾芻，而於親教和合僧中，所得律儀，猶不斷絕，乃至棄捨所學尸羅，猶有白法香氣隨逐。國王大臣，諸在家者，無有律儀，不應輕慢及加謫罰。如是苾芻，雖非法器，退失聖法，穢雜清眾，破壞一切沙門法事，不得受用四方僧物，而於親教和合僧中，所得律儀不棄捨故，猶勝一切在家白衣！犯性罪者尚應如是，況犯其餘諸小遮罪？是故不許國王大臣諸在家者，輕慢謫罰，所以者何？

「善男子！乃住過去有迦奢國王，名梵授，敕旃荼羅：『有大象王，名青蓮目，六牙具足，住雪山邊，汝可住彼拔取牙來，若不得者，汝等五人定無活義。』時旃荼羅為護身命，執持弓箭，披赤袈裟，詐現沙門威儀形相，往雪山邊，至象王所。時彼母象，遙見人來執持弓箭，驚怖馳走，詣象王所，白言『大天！今見有人張弓捻箭，徐行視覘來趣我等，將非我等命欲盡耶？』象王聞已，舉目便見剃除鬚髮著袈裟人，即為母象而說頌曰：

『被殘伽沙等，諸佛法幢相，觀此離諸惡，必不害眾生。』

時彼母象，以頌答曰：

『雖知被法服，而執持弓箭，是惡旃荼羅，樂惡無悲愍。』

時大象王，復說頌曰：

『見袈裟一相，知是慈悲本，此必歸佛者，愍念諸眾生。

汝勿懷疑慮，宜應速攝心，被此法衣人，欲渡生死海。』

時旃荼羅，即以毒箭彎弓審射，中象王心。母象見之，舉聲號咷，悲哀哽噎，以頌白言：

『被此法衣人，宜應定歸佛，威儀雖寂靜，而懷毒惡心。

應速躡彼身，令其命根斷，滅此怨令盡，以射天身故。』

時大象王，以頌答曰：

『寧速捨身命，不應生惡心，彼雖懷詐心，猶似佛弟子，

智者非為命，而壞清淨心，為度諸有情，常習菩提行。』

時大象王心生悲愍，徐問人曰：『汝何所須？』彼人答曰：『欲須汝牙。』象王歡喜，即自拔牙施旃荼羅，而說頌曰：

『我以白牙今施汝，無忿無恨無貪惜，願此施福當成佛，滅諸眾生煩惱病。』

「善男子！當觀如是過去象王，雖受無暇傍生趣身，為求阿耨多羅三藐三菩提故，而能捨棄身命無吝，恭敬尊重著袈裟人，雖彼為怨，而不加報。然未來世，有剎帝利旃荼羅王，宰官、居士、長者、沙門、婆羅門等旃荼羅人，實是愚癡，懷聰明慢，諂曲虛詐，欺誑世間，不見不畏後世苦果，於歸我法而出家者，若是法器，若非法器，諸弟子所，惱亂呵罵，或以鞭杖楚撻其身，或閉牢獄，乃至斷命。此於一切過去未來現在諸佛，犯諸大罪，決定當趣無間地獄，斷滅善根，焚燒相續，一切智者之所遠離。彼既造作如是重罪，復懷傲慢，誑惑世間，自稱我等亦求無上正等菩提，我是大乘，當得作佛。譬如有人，自挑其目，盲無所見，而欲導他登上大山，終無是處。於未來世有剎帝利旃荼羅王，宰官、居士、長者、沙門、婆羅門等旃荼羅人，亦復如是。於歸我法而出家者，若是法器，若非法器，諸弟子所，惱亂呵罵，或以鞭杖楚撻其身，或閉牢獄，乃至斷命。此於一切過去未來現在諸佛，犯諸大罪，斷滅善根，焚燒相續，一切智者之所遠離，決定當趣無間地獄，彼既造作如是重罪，復懷傲慢，誑惑世間，自稱我等亦求無上正等菩提，我是大乘，當得作佛。彼由惱亂出家人故，下賤人身尚難可得！況當能證二乘菩提？無上大乘，於其絕分。」

「又善男子！過去有國，名般遮羅，王號勝軍，統領彼國。時彼有一大丘壙所，名竭藍婆，甚可怖畏，藥叉羅剎，多住其中，若有入者，心驚毛豎。時有國人，罪應合死，王敕典獄縛其五處，送竭藍婆大丘壙所，令諸惡鬼食噉其身。罪人聞已，為護命故，即剃鬚髮，求覓袈裟，遇得一片，自繫其頸。時典獄者，如王所敕，縛其五處，送丘壙中。諸人還已，至於夜分，有大羅剎母，名刀劍眼，與五千眷屬來入塚間，罪人遙見，身心驚悚。時羅剎母見有此人被縛五處，剃除鬚髮，片赤袈裟，繫其頸下，即便右遶尊重頂禮，合掌恭敬，而說頌言：

『人可自安慰，我終不害汝，見剃髮染衣，令我憶念佛。』

時羅剎子，白其母言：

『母我為飢渴，甚逼切身心，願聽食此人，息苦身心樂。』

時羅刹母，便告子言：

『被殃伽沙佛，解脫幢相衣，於此起惡心，定墮無間獄。』

時羅刹子與諸眷屬，右遶此人尊重頂禮，合掌恭敬，而說頌曰：

『懺悔染衣人，我寧於父母，造身語意惡，於汝終無害。』

「爾時復有大羅刹母，名驢騾齒，亦有五千眷屬圍遶來入塚間，時羅刹母，亦見此人被縛五處，剃除鬚髮，片赤袈裟繫其頸下，即便右遶尊重頂禮，合掌恭敬，而說頌言：

『人於我勿怖，汝頸所繫服，是仙幢相衣，我頂禮供養。』

時羅刹子，白其母曰：

『人血肉甘美，願母聽我食，增長身心力，勇猛無所畏。』

時羅刹母便告子言：

『人天等妙樂，由恭敬出家，故供養染衣，當獲無量樂。』

時羅刹子與諸眷屬，右遶此人尊重頂禮，合掌恭敬，而說頌曰：

『我今恭敬禮，剃髮染衣人，願常於未來，見佛深生信。』

「爾時復有大羅刹母名猱獐髮，亦有五千眷屬圍遶來入塚間，時羅刹母亦見此人被縛五處，剃除鬚髮，片赤袈裟繫其頸下，即便右遶尊重頂禮，合掌恭敬，而說頌言：

『大仙幢相衣，智者應讚奉，若能修供養，必斷諸有縛。』

時羅刹子，白其母曰：

『此人身血肉，國王之所賴，願聽我飲噉，得力承事母。』

時羅刹母，便告子言：

『如是染衣人，非汝所應食，於此起惡者，當成大苦器。』

時羅刹子與諸眷屬，右遶此人尊重頂禮，合掌恭敬，而說頌曰：

『汝是大仙種，堪為良福田，故我修供養，願絕諸有縛。』

「爾時復有大羅刹母名刀劍口，亦有五千眷屬圍遶來入塚間，時羅刹母亦見此人被縛五處，剃除鬚髮，片赤袈裟繫其頸下，即便右遶尊重頂禮，合掌恭敬，而說頌言：

『汝今被法衣，必趣涅槃樂，故我不害汝，恐諸佛所呵。』

時羅刹子，白其母曰：

『我常吸精氣，飲噉人血肉，願聽食此人，令色力充盛。』

時羅刹母，便告子言：

『若害諸袈裟，剃除鬚髮者，必墮無間獄，久受大苦器。』

時羅刹子與諸眷屬，右遶此人尊重頂禮，合掌恭敬，而說頌曰：

『我等怖地獄，故不害汝命，當解放汝身，願脫地獄苦。』

「時諸羅刹母子眷屬，同起慈心，解此人縛，懺謝慰喻，歡喜放還。此人清旦疾至王所，以如上事具白於王。時勝軍王及諸眷屬，聞之驚躍，歎未曾有。即立條制頒告國人：自今已後，於我國中，有佛弟子，若持戒、若破戒，下至無戒，但剃鬚髮，被服袈裟，諸有侵凌或加害者，當以死罪而刑罰之。由此因緣，眾人慕德，漸漸歸化王瞻部洲，皆共誠心歸敬三寶。

「善男子！當觀如是過去羅刹，雖受無暇餓鬼趣身，吸人精氣，飲噉血肉，惡

心熾盛，無有慈悲，而見無戒剃除鬚髮，以片袈裟掛其頸者，即便右邊尊重頂禮，恭敬讚頌，無損害心。然未來世，有剎帝利旃荼羅王、宰官、居士、長者、沙門、婆羅門等旃荼羅人，心懷毒惡，無有慈愍，造罪過於藥叉羅刹，愚癡傲慢，斷滅善根，於歸我法而出家者，若是法器，若非法器，剃除鬚髮，被服袈裟，諸弟子所，不生恭敬，惱亂呵罵，或以鞭杖楚撻其身，或閉牢獄，乃至斷命。此於一切過去未來現在諸佛，犯諸大罪，斷滅善根，焚燒相續，一切智者之所遠離，決定當生無間地獄。

「又善男子！昔有國王，名超福德。有人犯過，罪應合死，王性仁慈，不欲斷命。有一大臣多諸智策，前白王曰：『願勿為憂，終不令王得殺生罪，不付魁膾令殺此人。』時彼大臣以己智力，將犯罪人付惡醉象，時惡醉象，以鼻卷取罪人兩脛，舉上空中，盡其勢力，欲撲於地，忽見此人裳有赤色，謂是袈裟，心生淨信，便徐置地，懺謝悲號，跪伏於前，以鼻拄足，深心敬重，瞻仰彼人。大臣見已，馳還白王，王聞喜愕，歎未曾有。便敕國人，加敬三寶，因斯斷殺，王瞻部洲。

「善男子！當觀如是過去醉象，雖受無暇傍生趣身，而敬袈裟，不造惡業。然未來世，有剎帝利旃荼羅王、宰官、居士、長者、沙門、婆羅門等旃荼羅人，心懷毒惡，無有慈愍，造諸罪業，過惡醉象，愚癡傲慢，斷滅善根，於歸我法而出家者，若是法器，若非法器，剃除鬚髮，被服袈裟諸弟子所，不生恭敬，惱亂呵罵，或以鞭杖楚撻其身，或閉牢獄，乃至斷命，此於一切過去未來現在諸佛，犯諸大罪，斷滅善根，焚燒相續，一切智者之所遠離，決定當生無間地獄。若剎帝利旃荼羅王，乃至沙門婆羅門等旃荼羅人，成就如是第三惡輪，由此因緣，令護國土一切天龍藥叉神等，信敬三寶無動壞者，於剎帝利旃荼羅王，乃至沙門婆羅門等旃荼羅人，心生瞋忿；廣說乃至彼剎帝利旃荼羅王、宰官、居士、長者、沙門、婆羅門等旃荼羅人，不久便當肢體廢缺，於多日夜，結舌不言，受諸苦毒，痛切難忍，命終定生無間地獄。

「復次，善男子！於未來世此佛土中，有剎帝利旃荼羅王、宰官、居士、長者、沙門、婆羅門等旃荼羅人，隨惡友行，善根微少，廣說乃至不見不畏後世苦果；見有所施四方僧物，謂諸寺舍，或寺舍物，或諸園林，或園林物，或諸莊田，或莊田物，或所攝受淨人男女，或所攝受畜生種類，或所攝受衣服飲食，或所攝受床座敷具，或所攝受病緣醫藥，或所攝受種種資身應受用物，如是所施四方僧物，具戒富德，精進修行，學無學行乃至證得最後極果，清淨苾芻所應受用。彼剎帝利旃荼羅王，乃至沙門婆羅門等旃荼羅人，以強勢力侵奪具戒清淨苾芻，不聽受用；迴與破戒惡行苾芻，經營在家諸俗業者，令共受用，或獨受用；破戒苾芻既受得已，或共受用，或獨受用，或與俗人，同共受用。由是因緣，令護國土一切天龍藥叉神等，信敬三寶無動壞者，於剎帝利旃荼羅王，乃至沙門婆羅門等旃荼羅人，心生瞋忿；廣說乃至彼剎帝利旃荼羅王、宰官、居士、長者、沙門、婆羅門等旃荼羅人，不久便當肢體廢缺，於多日夜，結舌不言，受諸苦毒，痛切難忍，命終定生無間地獄。

「復次，善男子！於未來世，此佛土中，有剎帝利旃荼羅王、宰官、居士、長者、沙門、婆羅門等旃荼羅人，隨惡友行，善根微少，廣說乃至不見不畏後世苦果；見依我法而出家者，聰叡多聞，語甚圓滿，或能傳通聲聞乘法，或能傳通獨覺

乘法，或能傳通無上乘，令廣流布，利樂有情。彼於如是說法師所，呵罵毀辱，誹謗輕弄，欺誑逼迫，惱亂法師，障礙正法，由是因緣，令護國土一切天龍藥叉神等，信敬三寶無動壞者，於剎帝利旃荼羅王，乃至沙門婆羅門等旃荼羅人，心生瞋忿；廣說乃至彼剎帝利旃荼羅王、宰官、居士、長者、沙門、婆羅門等旃荼羅人，不久便當肢體廢缺，於多日夜，結舌不言，受諸苦毒，痛切難忍，命終定生無間地獄。

「復次，善男子！於未來世，此佛土中，有剎帝利旃荼羅王、宰官、居士、長者、沙門、婆羅門等旃荼羅人，隨惡友行，善根微少，廣說乃至不見不畏後世苦果，見有所施四方僧物，寺舍莊田，人畜財寶，花樹果樹，染樹蔭樹香藥樹等，及餘資身種種雜物，我諸弟子，具戒富德，精進修行學無學行，乃至證得最後極果，清淨苾芻所應受用。彼剎帝利旃荼羅王，乃至沙門婆羅門等旃荼羅人，以強勢力，或自逼奪，或教人奪，或為自用，或為他用。由是因緣，令護國土一切天龍藥叉神等，信敬三寶無動壞者，於剎帝利旃荼羅王，乃至沙門婆羅門等旃荼羅人，心生瞋忿；廣說乃至彼剎帝利旃荼羅王、宰官、居士、長者、沙門、婆羅門等旃荼羅人，不久便當肢體廢缺，於多日夜，結舌不言，受諸苦毒，痛切難忍，命終定生無間地獄。

「復次，善男子！於未來世，此佛土中，有剎帝利旃荼羅王、宰官、居士、長者、沙門、婆羅門等旃荼羅人，善根微少，無有信心，諂曲愚癡，懷聰明慢，言無真實，遠離善友，隨惡友行，於諸聖法，心懷猶豫，不見不畏後世苦果，常樂習近諸惡律儀，好行殺生，乃至邪見，而懷傲慢，誑惑世間，自稱我是住律儀者。彼剎帝利旃荼羅王，乃至沙門婆羅門等旃荼羅人，種種方便，毀滅我法，於歸我法而出家者，數數瞋忿，呵罵毀辱，拷楚禁閉，割截肢節，乃至斷命。我所說法，不肯信受，壞窣堵波，及諸寺舍；驅逼苾芻，退令還俗，障礙剃髮，被服袈裟，種種驅使，同諸僕庶。由是因緣，令護國土一切天龍藥叉神等，信敬三寶無動壞者，於剎帝利旃荼羅王，乃至沙門婆羅門等旃荼羅人，心生瞋忿；廣說乃至彼剎帝利旃荼羅王、宰官、居士、長者、沙門、婆羅門等旃荼羅人，不久便當肢體廢缺，於多日夜，結舌不言，受諸苦毒，痛切難忍，命終定生無間地獄。

「善男子！若剎帝利旃荼羅王、宰官、居士、長者、沙門、婆羅門等旃荼羅人，於上所說十種惡輪，或隨成一，或具成就，先所修集一切善根，摧壞燒滅，皆為灰燼，不久便當支體廢缺，於多日夜，結舌不言，受諸苦毒，痛切難忍，命終定生無間地獄。此剎帝利旃荼羅王、宰官、居士、長者、沙門、婆羅門等旃荼羅人，於當來世，下賤人身尚難可得！況當能證二乘菩提？無上大乘於其絕分。如是惡人，大乘名字尚難得聞！況當能證無上佛果？是人究竟自損損他，一切諸佛所不能救。

「善男子！譬如有人壓油為業，一一麻粒，皆有蟲生，以輪壓之油便流出，汝當觀此壓麻油人，於日夜中，殺幾生命！假使如是壓麻油人，以十具輪相續恆壓，於一日夜一一輪中，所壓麻油數滿千斛，如是相續至滿千年，汝觀此人殺幾生命，所獲罪業寧為多不？」

地藏菩薩摩訶薩言：「甚多，世尊！甚多，大德！此人所殺無量無邊，所獲罪業不可稱計，算數譬喻所不能及；唯佛能知，餘無知者。」

佛言：「善男子！假使有人為財利故，置十婬坊，一一坊中，置千婬女，一一婬女種種莊嚴，誑惑多人，恆為欲事，如是相續，至滿千年，此人獲罪不可稱計，算數譬喻所不能及；如前十輪壓油人罪，等一婬坊所獲罪業。

「又善男子！假使有人為財利故，置十酒坊，一一坊中，種種嚴飾，方便招誘千耽酒人。飲興歡娛，晝夜無廢，如是相續，至滿千年，此人獲罪不可稱計，算數譬喻所不能及；如前所說十婬坊罪，等一酒坊所獲罪業。

「又善男子！假使有人為財利故，置十屠坊，一一坊中，於一日夜，殺害千生，牛羊駝鹿雞豬等命，如是相續，至滿千年，此人獲罪不可稱計，算數譬喻所不能及；如前所說十酒坊罪，等一屠坊所獲罪業。如前所說十屠坊罪，等剎帝利旃荼羅王，乃至沙門婆羅門等旃荼羅人，於前十惡隨成一輪，一日一夜所獲罪業。」

爾時世尊，而說頌曰：

「十壓油輪罪，等彼一婬坊，置彼十婬坊，等一酒坊罪；
置十酒坊罪；等彼一屠坊，置彼十屠坊，罪等王等一。」

大乘大集地藏十輪經卷第五

無依行品第三之三

爾時地藏菩薩摩訶薩復白佛言：「大德世尊！若有真善剎帝利，真善宰官，真善居士，真善長者，真善沙門，真善婆羅門。如是等人，能自善護，亦善護他，善護後世，善護佛法出家之人。若是法器，若非法器，下至無戒，剃除鬚髮被袈裟者，普善守護，恭敬供養。又能善護聲聞乘法、緣覺乘法、及大乘法，恭敬聽聞，信受供養。於住大乘，具戒富德，精勤修行，乃至住果補特伽羅，能善守護助其勢力，諮問聽受，歡喜談論，遠離破戒惡行苾芻。於諸所施四方僧物，終不令人非法費用，勤加守護，供四方僧。於窣堵波，及僧祇物，終不自奪，不教他奪，亦不自用，不教他用。於能辯說三乘法者，恭敬供養，加護與力，不令他人誹謗毀辱；尊重安慰諸出家人，信受護持佛所說法，終不破壞諸窣堵波，亦常護持僧伽藍舍。於剃鬚髮，被服袈裟出家人所，終不毀廢。於十惡輪，自不染習，亦常勸他離十惡輪，具學先王治國正法，紹三寶種，常令熾盛，恆樂親近諸善知識，慈心撫育一切國人，隨其所宜方便化導，令捨邪法，修行正法。如是真善剎帝利王，乃至真善婆羅門等，得幾所福？滅幾所罪？」

佛言：「善男子！假使有人，出現世間。具大威力，於日初分，積集七寶滿瞻部洲，奉施諸佛及弟子眾；於日中分，亦集七寶滿瞻部洲，奉施諸佛及弟子眾；於日後分，亦集七寶滿瞻部洲，奉施諸佛及弟子眾；如是日日相續布施，滿百千年，此人福聚，寧為多不？」

地藏菩薩摩訶薩言：「甚多，世尊！甚多，大德！此人福聚，無量無邊，不可稱計，算數譬喻所不能及；惟佛能知，餘無知者。」

佛言：「善男子！如是！如是！如汝所說。若有真善剎帝利王，乃至真善婆羅門等，於十惡輪，自不染習，亦常勸他離十惡輪，所獲福聚，過前福聚，無量無邊，不可稱計。又善男子！假使有人出現世間，具大威力，為四方僧營建寺宇，其

量寬廣，等四大洲，上妙房舍，床敷衣服，飲食醫藥，資緣充備，令諸如來聲聞菩薩大弟子眾，止住其中，精進修行種種善品，若晝若夜，無有懈怠，經百千俱胝那庾多歲，供給供養，相續不絕，此人福聚，寧為多不？」

地藏菩薩摩訶薩言：「甚多，世尊！甚多，大德！此人福聚無量無邊，不可稱計，算數譬喻所不能及；惟佛能知，餘無知者。」

佛言：「善男子！如是！如是！如汝所說。又善男子！假使有人，出現世間，具大威力，為四方僧營建寺宇，寬廣量等十四大洲，上妙房舍，床敷衣服，飲食醫藥，資緣充備，令諸如來聲聞菩薩，大弟子眾，止住其中，精進修行種種善品，若晝若夜，無有懈怠，經百千俱胝那庾多歲，供給供養，相續不絕，此人福聚，寧為多不？」

地藏菩薩摩訶薩言：「甚多，世尊！甚多，大德！此人福聚，無量無邊，不可稱計，算數譬喻所不能及；惟佛能知，餘無知者。」

佛言：「善男子！如是！如是！如汝所說。又善男子！假使有人，出現世間，具大威力，為佛舍利起窣堵波，嚴麗高廣，量等三千大千世界，如前所說，為四方僧造寺福聚類此所說，為佛舍利起窣堵波，所獲福聚，於百分中不及其一，於千分中亦不及一，於百千分亦不及一，於俱胝分亦不及一，那庾多分、數分算分、計分喻分，乃至鄔波尼殺曇分亦不及一。

「又善男子！假使有得波羅密多，具八解脫靜慮等至大阿羅漢，遍滿三千大千世界，如稻麻竹葦、甘蔗叢林，一切皆被堅縛五處，經百千年，時有一人出現於世，具大威力，樂福德故，悉解被縛諸阿羅漢，香湯澡浴，奉施衣鉢，經百千年，給上房舍、床敷衣服、飲食醫藥，種種所須如法資具，諸阿羅漢般涅槃已，供養焚燒，收取舍利，以妙七寶，起窣堵波安置其中，復以種種寶幢幡蓋、香花伎樂，而供養之，如前所說，為佛舍利，起窣堵波，所獲福聚，類此所說，解阿羅漢供養福聚，於百分中不及其一，於千分中亦不及一，於百千分亦不及一，於俱胝分亦不及一，那庾多分、數分算分、計分喻分，乃至鄔波尼殺曇分，亦不及一。

「善男子！若有真善剎帝利王，乃至真善婆羅門等，於十惡輪自不染習，亦常勸他離十惡輪，所獲福德，過前福聚，無量無邊，不可稱計。如生福數，滅罪亦爾。

「善男子！若有真善剎帝利王，及諸真善宰官、居士、長者、沙門、婆羅門等，於未來世後五百歲，法欲滅時，能善護持我之法眼，能自善護，亦善護他，善護後世，善護我法出家弟子，若是法器，若非法器，下至無戒剃除鬚髮被袈裟者，普善守護，恭敬供養，令無損惱。又能善護三乘法，聽受供養聲聞法時，於獨覺乘、及大乘法、不生誹謗，於獨覺乘、及大乘人，亦不憎嫉；聽受供養獨覺法時，於聲聞乘、及大乘法、不生誹謗，於聲聞乘、及大乘人，亦不憎嫉；聽受供養大乘法時，於聲聞乘、獨覺乘法、不生誹謗，於聲聞乘、獨覺乘人，亦不憎嫉；於聲聞乘、獨覺乘法，不求趣證，唯求趣證大乘法。於住大乘具戒富德，精勤修行，乃至住果補特伽羅，多數親近，承事供養，深心敬重，請問聽受，遠離破戒惡行苾芻。於諸所施四方僧物，終不令人非法費用，勤加守護，供四方僧。於窣堵波、及僧祇物，終不自奪，不教他奪，亦不自用，不教他用。於能辯說三乘法，恭敬供養，加護與力，不令他人誹謗毀辱。尊重安慰諸出家人，信受護持如來聖教，終不

破壞諸窳堵波，亦常護持四方僧寺。於我出家諸弟子所，終不毀廢還俗策使。於十惡輪自不染習，亦常勸他離十惡輪，具學先王治國正法，十善業道攝化世間。常當親近諸善知識，紹三寶種，常令熾盛，善護法眼，令不滅沒。如是真善剎帝利王，乃至真善婆羅門等，由具如是諸功德故，名不虛受國人俸祿。一切天龍藥叉鬼神，乃至羯吒布怛那等，皆生歡喜，慈悲擁護一切法器，真實福田，亦生歡喜慈悲護念。由是因緣，所居國土，及諸有情，展轉熾盛安隱豐樂；鄰國兵戈，不能侵害，皆敬慕德，自來歸附。由此展轉勸修善業，枯竭惡趣，增長天人，守護身命，令得長遠，自滅煩惱，亦令他滅，住持菩提道，六波羅蜜多，破壞一切眾邪惡道。於生死海，不久沈淪，常離惡友，常近善友，生生常遇諸佛菩薩，恭敬承事，曾無暫廢。不久皆當隨心所樂，各各安住於佛國土，證得無上正等菩提。」

爾時眾中一切天帝、及諸眷屬，乃至一切畢舍遮帝、及諸眷屬，從座而起，頂禮佛足，合掌恭敬，而白佛言：「大德世尊！於未來世後五百歲，於此佛土法欲滅時，若有真善剎帝利王，乃至真善婆羅門等，於十惡輪自能遠離，亦能勸他令其遠離，善護自他，善護後世，護持正法，紹三寶種，皆令熾盛，無有斷絕，以要言之，如佛所說。如是等人，於三乘法，恭敬聽受，終不隱藏；於三乘人，護持供養，不令擾惱；於三寶物，勤加守護，不令侵損；我等眷屬，於此真善剎帝利王，乃至真善婆羅門等，勤加擁護，令其十法，皆得增長。何等為十？一者，增長壽命，二者，增長無難，三者，增長無病，四者，增長眷屬，五者，增長財寶，六者，增長資具，七者，增長自在，八者，增長名稱，九者，增長善友，十者，增長智慧。大德世尊！若彼真善剎帝利王，乃至真善婆羅門等，於十惡輪自能遠離，亦能勸他令其遠離，具前所說諸功德者，我等擁護，定當得此十法增長。」

「復次，世尊！若有真善剎帝利王，乃至真善婆羅門等，成就如前所說功德，我等眷屬，勤加擁護，令於十法，皆得遠離。何等為十？一者，遠離一切怨家寇敵，二者，遠離一切非愛色聲香味觸境，三者，遠離一切障癘疾病，四者，遠離一切邪執惡見，五者，遠離一切邪妄歸依，六者，遠離一切邪惡災怪，七者，遠離一切邪惡事業，八者，遠離一切邪惡知識，九者，遠離一切居家淤泥，十者，遠離一切非時天喪。大德世尊！若彼真善剎帝利王，乃至真善婆羅門等，成前所說諸功德者，我等擁護，定當得此十法遠離。」

「復次，世尊！若有真善剎帝利王，具修如前所說功德，令圓滿者，我等眷屬，勤加擁護，令此帝王、並諸眷屬、及其國土一切人民，令於十法，皆得遠離。何等為十？一者，遠離一切他國怨敵，二者，遠離一切自國怨敵，三者，遠離一切凶惡鬼神，四者，遠離一切[侃/言]陽亢旱，五者，遠離一切伏陰滯雨，六者，遠離一切非時寒熱，烈風暴雨，霜雹災害，七者，遠離一切惡星變怪，八者，遠離一切飢饉荒儉，九者，遠離一切非時病死，十者，遠離一切邪執惡見。大德世尊！若彼真善剎帝利王，具修如前所說功德，令圓滿者，我等眷屬，勤加擁護，令此帝王、並諸眷屬、及其國土一切人民，定當得此十法遠離。」

爾時世尊讚諸天帝，及其眷屬，及至一切畢舍遮帝、及眷屬言：「善哉！善哉！汝等乃能發此誓願，此事皆是汝等應作。由是因緣，當令汝等長夜安樂。」

爾時天藏大梵復白佛言：「世尊！唯願聽我為未來世此佛土中，一切真善剎帝利王，說能護國不退輪心大陀羅尼明咒章句，由此護國不退輪心大陀羅尼明咒章句

威神力故，令未來世此佛土中，一切真善刹帝利王，不為一切怨敵惡友之所摧伏；能令一切怨敵惡友，自然退散；能善護持身語意業，為諸智者常所稱讚，離諸惡法，常行善法，常離一切邪見邪歸，常於大乘，精進修行勇猛堅固，常能成就無量無數所化有情，智不依他自然善巧，具能修行六到彼岸，珍寶伏藏，遠離一切忿慳嫉等煩惱纏垢，常為一切人非人等，恭敬護念，諸有所為，心無忘失，不捨有情，樂四攝事，常不遠離法器福田。」

佛言：「天藏！吾今恣汝，為未來世此佛土中，一切真善刹帝利王，說能護國不退輪心大陀羅尼明咒章句，由此護國不退輪心大陀羅尼明咒章句威神力故，令未來世此佛土中，一切真善刹帝利王，不為一切怨敵惡友之所摧伏，廣說乃至常不遠離一切諸佛、及佛弟子。」

爾時天藏大梵即說護國不退輪心大陀羅尼明咒章句：

「恒經他牟尼[曰/月][口+隸]（一）牟尼揭臘筏（二）牟尼紇梨達曳（三）牟尼噓訶毘折隸（四）牟尼耶曷栗制（五）牟尼笈謎（六）束訖羅博差（七）鉢邏奢博差（八）蜜羅博差（九）騷刺婆訖栗帝（十）妒刺拏訖栗折隸（十一）鉢恒邏又訖栗帝（十二）具具拏蜜隸（十三）喞菴又薩隸（十四）遏怒訶祇[口+履]筏（十五）牟尼鉢塔筏（十六）莎訶」

天藏大梵，說是咒已，復白佛言：「唯願世尊及諸大眾，於我所說大陀羅尼，皆生隨喜。」世尊告曰：「善哉！善哉！」一切大眾亦作是言：「善哉！善哉！」

爾時世尊，復告尊者大目乾連，及告彌勒菩薩摩訶薩曰：「善男子！汝等皆應受持如是天藏大梵所說，護國不退輪心大陀羅尼明咒章句，傳授未來此佛土中，一切真善刹帝利王，令自受持，及令流布。由是因緣，彼諸真善刹帝利王、並諸眷屬，及國人民，一切皆得利益安樂，常轉法輪；名稱高遠，威德熾盛，摧滅邪見，建立正見，守護法眼，紹三寶種，皆令熾盛，無有斷絕；成熟無量無邊有情，於大乘中堅固淨信，久住圓滿，能具修六波羅蜜多，斷一切障，速到究竟。」

爾時世尊重顯此義，而說頌曰：

「時天藏大梵，請問兩足尊，利根等有情，樂修定誦福。
聰慧王成法，為升進沈淪，所修三事中，唯除惑不退。
世尊告彼言，若犯無依行，雖覺慧猛利，而趣無間獄。
非真聰慧故，樂行十惡輪，斷滅諸善根，速趣於地獄。
定能斷煩惱，非聽誦福業，故欲求涅槃，常當修靜慮。
有慧勤精進，護持我正法，由敬信袈裟，能渡煩惱海。
樂處空閑林，遠造無同類，敬持戒修定，能渡諸有海。
普信敬三乘，興隆我正法，供養染衣者，當成功德海。
能伏難調心，不舉苾芻罪，修知足聖種，當成兩足尊。
遠離惡苾芻，親近聖行處，不食用僧物，速證大菩提。
三界中安樂，皆由三寶生，故求安樂人，常供養三寶，
旃荼羅王等，朋黨惡苾芻，於三寶起過，速墮無間獄。
十壓油輪罪，等彼一婬坊；置彼十婬坊，等一酒坊罪；
置十酒坊罪，等彼一屠坊；置彼十屠坊，罪等王等一。
真善國王等，興隆我正法，普供養三乘，當成功德海。」

七寶滿瞻部，奉施佛及僧，彼所獲福聚，不如護佛法。
為佛僧造寺，量等十四洲，彼所獲福聚，不如護佛法。
造佛窣堵波，量等三千界，彼所獲福聚，不如護佛法。
解阿羅漢縛，種種修供養，不障我正法，其福勝於彼。
千俱胝劫中，智者勤修定，所生勝覺慧，不如護我法。
真善國王等，遠離十惡輪，護持我正法，及著袈裟者。
不毀謗我說，三乘法及人，普聽聞供養，護持說法者。
不損三寶物，不障著袈裟，當敬器非器，福勝無倫匹。
如五日並現，大海皆枯竭，如是護我法，能枯竭煩惱。
如風災起時，諸山皆散滅，如是護我法，能除滅煩惱。
如水災起時，大地皆漂壞，如是護我法，能壞非愛果。
如如意寶珠，隨所願皆滿，如是三乘法，能滿眾生願。
如遇得賢瓶，除貧獲富樂，如是遇佛法，滅惑證菩提。
如十五夜月，明照滿虛空，如是護法人，智慧周法界。
如虛空平等，無物亦無相，如是護法人，知諸法一味。
如日放光明，恆除世間闇，如是護法者，常普照世間。」

大乘大集地藏十輪經卷第六

有依行品第四之一

爾時金剛藏菩薩摩訶薩，於大眾中，從座而起，頂禮佛足，偏袒一肩，右膝著地，合掌恭敬，以頌問曰：

「昔言破戒失淨德，非賢聖器非我子，諸沙門法棄如燼，不應居我清眾中。
三垢所汙失滅道，彼不堪消勝供養，於施四方僧眾物，少分我亦不聽受。
四根本罪隨犯一，清眾所棄如海尸，云何今說惡苾芻，應忍應悲遮謫罰。
復勸應勤供養彼，悲愍勿生微惡心，恭敬聽受所說法，當獲福慧大悲者。
六通救世餘經說，汝等皆當信大乘，正直微妙菩提道，應捨二乘解脫路。
云何今復說三乘，普勸聽持修供養，根力覺道沙門果，此經中有餘處無。
八支聖道無等倫，三乘皆同行此道，欲求解脫勤精進，各隨所願證菩提。
有情中尊當照察，會今昔教使無違，令諸天人菩薩眾，解悟心歡證真實。
聞說大乘誰有益，聞說大乘誰有損，十種解脫聲聞乘，聞說誰損誰有益。
何人聞法轉昇進，何人聞法翻退沒，云何厭患諸有為，能速枯竭於老死。
晝夜勤修諸善者，依何妙理御何乘，能渡深廣四瀑流，救世皆當為宣說。」

爾時佛告金剛藏菩薩摩訶薩言：「善哉！善哉！善男子！汝今為欲利益安樂無量有情，為諸天人阿素洛等，作大義利，請問如來如是深義，汝應諦聽，善思念之，吾當為汝分別解說。」

金剛藏菩薩言：「唯然世尊！願樂欲聞。」

佛言：「善男子！有十種補特伽羅，輪迴生死，難得人身，何等為十補特伽羅？一者，不種善根，二者，未修福業，三者，雜染相續，四者，隨惡友行，五

者，不見不畏後世苦果，六者，猛利貪欲，七者，猛利瞋恚，八者，猛利愚痴，九者，其心迷亂，十者，守惡邪見。如是十種無依行因，令諸眾生，犯根本罪，毀犯尸羅，墮諸惡趣。何等名為十無依行？謂我法中而出家者，有加行壞，意樂不壞；有意樂壞，加行不壞；有加行、意樂俱壞；有戒壞、見不壞；有見壞、戒不壞；有戒、見俱壞；有於加行意樂戒見，雖皆不壞，而但依止惡友力行，作無依行；有雖依止善友力行，而復愚鈍，猶如啞羊，於諸事業，都不分別，聞善友說善不善法，不能領受，不能記持，不能解了善不善義，由是因緣，作無依行；有於種種財寶眾具，常無厭足，追求因緣，其心迷亂，作無依行；有為眾病之所逼惱，便求種種祠祀咒術，由是因緣，作無依行；如是十種無依行因：令諸眾生，犯根本罪，於現法中，非賢聖器，毀犯尸羅，墮諸惡趣。

「善男子！若有補特伽羅，加行壞、意樂不壞，隨遇一種無依行因，犯根本罪，便深怖懼，慚愧棄捨，而不數數作諸惡行，如來為益彼故，說有汗道沙門。所以者何？彼作如是重惡業已，即便發露，不敢覆藏，慚愧懺悔，彼由如是慚愧懺悔，罪得除滅，永斷相續，不復更作，雖於一切沙門法事，皆應擯出，一切沙門所有資具，不聽受用，而由彼人於三乘中成法器故，如來慈悲，或為彼說聲聞乘法，或為彼說緣覺乘法，或為彼說無上乘法，彼有是處轉於第二第三生中，發正願力，遇善友力，一切所作諸惡業障，皆悉消滅，或有證得聲聞乘果，或有證得緣覺乘果，而般涅槃，或有悟入廣大甚深無上乘理，如是戒壞見不壞者，應知亦爾。

若有補特伽羅，意樂壞，加行不壞，如來為益彼故，說求四梵住法，彼是聲聞乘器，或是緣覺乘器。

若有補特伽羅，加行意樂俱壞，彼於諸乘皆非法器，如來為益彼故，讚說布施。

若有補特伽羅，見壞戒不壞，如來為益彼故，說緣起法令捨惡見，於現身中入聲聞法，或緣覺法，或於餘身方能悟入。

若有補特伽羅，戒見俱壞，彼於聖法亦不成器，如來為益彼故，讚說布施。

若有補特伽羅，加行意樂戒見不壞，而但依止惡友力行，如來為益彼故，讚說十善業道。

若有補特伽羅，雖復依止善友力行，而復愚鈍，猶如啞羊，不能領受善不善法，如來為益彼故，讚說習誦。

「若為種種貪病所逼，有為種種見趣迷惑，如來為益如是等故；求解脫者，為其開示能出生死，趣聲聞乘四聖諦法。斷見論者，為其讚說諸緣起法：常見論者，為說三界諸有諸趣，死此生彼如陶家輪，往來無絕無常等法。

「善男子！如來無有所說名字，言說音聲空無果者，無不皆為成熟有情。是故一切毀謗如來所說正法，壞諸有情正法眼罪，過諸無間，似無間等無量重罪。若有於我，為欲利樂一切有情所說正法，謂依聲聞乘所說正法，或依緣覺乘所說正法，或依大乘所說正法；誹謗遮止，障蔽隱沒，下至一頌，當知是名謗正法者，亦名毀滅八聖道者，亦名破壞一切有情正法眼者。如是之人，既自習行大無利行，亦令一切有情，習行大無利行。此人依止無慚愧僧，如是毀謗如來正法。

「復次，善男子！有四種僧，何等為四？一者，勝義僧，二者，世俗僧，三者，啞羊僧，四者，無慚愧僧。云何名勝義僧？謂佛世尊，若諸菩薩摩訶薩眾，其

德尊高，於一切法得自在者；若獨勝覺；若阿羅漢；若不還；若一來；若預流，如是七種補特伽羅，勝義僧攝。若諸有情，帶在家相，不剃鬚髮，不服袈裟，雖不得受一切出家別解脫戒，一切羯磨布薩，自恣悉皆遮遣，而有聖法得聖果故，勝義僧攝，是名勝義僧。

「云何名世俗僧？謂剃鬚髮，被服袈裟，成就出家別解脫戒，是名世俗僧。

「云何名啞羊僧？謂不了知根本等罪，犯與不犯；不知輕重，毀犯種種小隨小罪；不知發露懺悔所犯，恚愚魯鈍，於微小罪，不見不畏；不依聰明善士而住；不時時間往詣多聞聰明者所，親近承事；亦不數數恭敬請問，云何為善？云何不善？云何有罪？云何無罪？修何為妙？作何為惡？如是一切補特伽羅，啞羊僧攝，是名啞羊僧。

「云何名無慚愧僧？謂若有情為活命故，皈依我法，而求出家，得出家已，於所受特別解脫戒，一切毀犯，無慚無愧；不見不畏後世苦果；內懷腐敗，如穢蝸螺，貝音狗行；常好虛言，曾無一實；慳貪嫉妒，愚癡憍慢，離三勝業；貪著利養，恭敬名譽；耽湎六塵，好樂婬泆，愛欲色聲香味觸境。如是一切補特伽羅，無慚僧攝，毀謗正法，是名無慚愧僧。

「善男子！勝義僧者，於中或有，亦是勝道沙門所攝。言勝道者，謂若能依八支聖道，自度一切煩惱駛流，亦令他度。此復云何？謂佛世尊，及獨勝覺，諸阿羅漢，如是三種補特伽羅，已離一切有支眷屬，故名勝道。復有菩薩摩訶薩眾，不假他緣，於一切法智見無障，攝受利樂一切有情，亦名勝道沙門所攝。其勝義僧，及世俗僧，於中或有，亦是示道沙門所攝。若有成就別解脫戒，真善異生，乃至具足世間正見，彼由記說變現力故，能廣為他宣說開示諸聖道法，當知如是補特伽羅，名最下劣示道沙門。證預流果補特伽羅，是名第二。證一來果補特伽羅，是名第三。證不還果補特伽羅，是名第四。復有菩薩摩訶薩眾，是名第五。謂住初地至第十地，乃至安住最後有身，此皆示道沙門所攝。若有成就別解脫戒，軌則所行，清淨具足，此皆命道沙門所攝。以道活命，故名命道。復有菩薩摩訶薩眾，為欲攝受利益安樂一切有情，具足修行六到彼岸，亦名命道。如是勝道、示道、命道、三種沙門，名為世間真實福田。所餘沙門，名為汙道。雖非真實，亦得墮在福田數中。

「若有依止無慚愧僧補特伽羅，於我正法毗奈耶中，名為死屍。於清眾海，應當擯棄，非法器故；我於彼人，不稱大師；彼人於我，亦非弟子。有無慚僧，不成法器，稱我為師；於我舍利及我形像，深生敬信；於我法僧聖所愛戒，亦深敬信；既不自執諸惡邪見，亦不令他執惡邪見；能廣為他宣說我法，稱揚讚歎，不生毀謗；常發正願，隨所犯罪，數數厭捨；發露懺悔，眾多業障，皆能除滅；當知如是補特伽羅，信敬三寶，聖戒力故，勝九十五諸外道眾，多百千倍，非速能入般涅槃城，轉輪聖王尚不能及，況餘雜類一切有情。以是義故，如來觀察一切有情，諸業法受差別相已，作如是說：於我法中，剃除鬚髮被袈裟者，我終不聽剎帝利等毀辱謫罰；若有毀辱謫罰一切出家之人，所獲罪報，如前廣說。又依我法，捨俗出家，剃除鬚髮，被赤袈裟，即為一切過去未來現在諸佛慈悲護念。威儀形相所服袈裟，亦為過去未來現在諸佛世尊慈悲守護。是故輕毀剃除鬚髮，被赤袈裟出家人者，即是輕毀一切過去未來現在諸佛世尊。由是因緣，諸有智慧厭怖眾苦，欣求人天涅槃樂者，不應輕毀捨俗出家，剃除鬚髮被袈裟者。有無慚僧，毀破禁戒，不成三乘賢

聖法器，既自堅執諸惡邪見，亦能令他執惡邪見，謂為真善剎帝利，真善婆羅門，真善宰官，真善居士，真善沙門，真善長者，真善筏舍，真善戍達羅，若男若女，說諸世間無父無母，乃無有善業惡業所得果報，無有能得聖道果者，一切諸法不從因生。或有執言，色界是常，非變壞法。或有執言，無色界常，非變壞法。或有執言，外道所計諸苦行法，得究竟淨。或有執言，唯聲聞乘，得究竟淨，非獨覺乘，亦非大乘；於聲聞乘，信敬稱讚，宣說開示；於獨覺乘，及於大乘，誹謗輕毀，障蔽隱沒，不令流布。或有執言，唯獨覺乘，得究竟淨，非聲聞乘，亦非大乘；於獨覺乘，信敬稱讚，宣說開示；於聲聞乘，及於大乘，誹謗輕毀，障蔽隱沒，不令流布。或有執言，唯有大乘，得究竟淨，非聲聞乘，非獨覺乘；於大乘法，既自生信、教他生信，既自恭敬、教他恭敬，既自稱讚、教他稱讚，既自書寫、教他書寫，既自讀誦、教他讀誦，既自聽受、教他聽受，既自思惟、教他思惟，於他有情，若是法器，若非法器，皆為廣說，開示解釋，微細甚深大乘法義；於聲聞乘，及獨覺乘，誹謗輕毀障蔽隱沒，不令流布；自不生信、障他生信，自不恭敬、障他恭敬，自不稱讚、障他稱讚，自不書寫、障他書寫，自不讀誦聽受思惟、障他讀誦聽受思惟，不樂廣說、開示解釋三乘法義。或有執言，唯修布施，得究竟淨，非戒非忍，乃至非慧。或有執言，唯修禁戒，得究竟淨，非施非忍，乃至非慧。或有執言，唯修安忍，得究竟淨，非施非戒，乃至非慧。或有執言，唯修精進，得究竟淨，非施非戒，乃至非慧。或有執言，唯修靜慮，得究竟淨，非施非戒，乃至非慧。或有執言，唯修般若，得究竟淨，非施非戒，乃至非定。或有執言，唯修種種世間所習諸技藝智，得究竟淨，或有執言，唯修種種投巖赴火自餓等行，得究竟淨。

「善男子！如是破戒惡行苾芻，非法器者，種種誘惑真善法器，諸有情等，令執惡見；彼由顛倒諸惡見故，破壞真善剎帝利王，乃至真善戍達羅等，若男若女，所有淨信戒聞捨慧，轉剎帝利成旃荼羅，乃至筏舍戍達羅等，成旃荼羅；此非法器破戒苾芻，並剎帝利旃荼羅等，師及弟子，俱斷善根，乃至當墮無間地獄。

「善男子！如人死尸，[月+逢]脹爛臭，諸來見者，皆為臭熏，隨所觸近爛臭死尸，或與交翫，隨被臭穢之所熏染；如是真善剎帝利王，乃至真善戍達羅等，若男若女，隨所親近破戒惡行，非法器僧，或與交遊，或共住止，或同事業，隨被惡見，臭穢熏染，如是如是，令彼真善剎帝利王，乃至真善戍達羅等，若男若女，退失淨信戒聞捨慧，成旃荼羅，師及弟子，俱斷善根，乃至當墮無間地獄。

大乘大集地藏十輪經卷第七

有依行品第四之二

「善男子！汝觀如是剎帝利等，無量有情，親近如是破戒惡行，非法器僧，退失一切所有善法，乃至當墮無間地獄。是故欲得上妙生天涅槃樂者，皆應親近承事供養勝道沙門，諮稟聽聞三乘要法，或求示道、命道、沙門。若無如是三道沙門，當於汙道沙門中求；雖復戒壞，而有正見，具足意樂，及加行者，應往親近，承事供養，諮稟聽聞三乘要法；不應親近，承事供養加行意樂，及見壞者；彼雖戒壞，

而無邪見，意樂加行見具足故。應詣其所，諮稟聽聞聲聞乘法，獨覺乘法，及大乘法，不應輕毀。於三乘中，隨意所樂，發願精進，隨學一乘，於所餘乘，不應輕毀。若於三乘，隨輕毀一，下至一頌；不應親近，或與交遊，或共住止，或同事業。若有親近，或與交遊，或共住止，或同事業，俱定當墮無間地獄。

「善男子！是故若欲於三乘中，隨依一乘，求出生死，欣樂安樂，厭危苦者，應於如來所說正法，或依聲聞乘所說正法，或依獨覺乘所說正法，或依大乘所說正法，普深信敬，勿生謗毀，障蔽隱沒，下至一頌；常應恭敬，讀誦聽聞，應發堅牢正願求證。謗毀三乘隨一法者，不應共住下至一宿，不應親近諮稟聽法。若諸有情，隨於三乘，毀謗一乘，或復親近謗三乘人，諮稟聽受；由此因緣，皆定當墮無間地獄，受大苦惱，難有出期。何以故？

「善男子！我於過去修菩薩行，精勤求證無上智時，或為求請依聲聞乘，所說正法，下至一頌，乃至棄捨自身手足、血肉皮骨、頭目髓腦；或為求請依獨覺乘，所說正法，下至一頌，乃至棄捨自身手足、血肉皮骨、頭目髓腦；或為求請，依於大乘，所說正法，下至一頌，乃至棄捨自身手足、血肉皮骨、頭目髓腦。如是勤苦，於三乘中，下至求得一頌法已，深生歡喜，恭敬受持，如說修行，時無暫廢；經無量劫，修行一切難行苦行，乃證究竟無上智果。復為利益安樂有情，宣說開示三乘正法。以是義故，不應謗毀，障蔽隱沒，下至一頌；常應恭敬，讀誦聽聞，應發堅牢正願求證。

「善男子！如是三乘出要正法，一切過去未來現在過殞伽沙諸佛同說，大威神力，共所護持。為欲拔濟一切有情，生死大苦；為欲紹隆三寶種姓，令不斷絕；是故於此三乘正法，應普信敬，勿生謗毀，障蔽隱沒。若有謗毀，障蔽隱沒三乘正法，下至一頌，決定當墮無間地獄。

「復次，善男子！於未來世，此佛土中，有剎帝利旃荼羅，婆羅門旃荼羅，宰官旃荼羅，居士旃荼羅，沙門旃荼羅，長者旃荼羅，苾舍旃荼羅，戍達羅旃荼羅，若男若女，諂曲愚癡，懷聰明慢，其性兇悖，慍厲麤獷，不見不畏後世苦果，好行殺生，乃至邪見，嫉妒慳貪，憎背善友，親近惡友，非是三寶賢聖法器。或少聽習聲聞乘法，便於諸佛共所護持獨覺乘法，無上乘法，誹謗毀訾，障蔽隱沒，不令流布。或少聽習獨覺乘法，便於諸佛共所護持聲聞乘法，無上乘法，誹謗毀訾，障蔽隱沒，不令流布。或少聽習無上乘法，便於諸佛共所護持聲聞乘法，獨覺乘法，誹謗毀訾，障蔽隱沒，不令流布。為求名利，唱如是言：『我是大乘，是大乘黨，唯樂聽習受持大乘，不樂聲聞獨覺乘法，不樂親近學二乘人。』如是詐稱大乘人等，由自愚癡憍慢勢力，如是謗毀，障蔽隱沒三乘正法，不令流布；憎嫉修學三乘法人，誹謗毀辱，令無威勢。

「善男子！一切過去未來現在諸佛世尊，及諸菩薩摩訶薩，為欲利樂一切有情，以大悲力護持二事：一者為欲紹隆三寶種姓，常令不絕，捨俗出家，剃除鬚髮，被服袈裟。二者，三乘出要四聖諦等，相應正法。如是二事，唯佛世尊，及大菩薩，能善護持；非諸聲聞獨勝覺等，亦非百千那庾多數大梵天王，及天帝釋王，四大洲轉輪王等，所能護持。於未來世，此佛土中，有剎帝利旃荼羅王，見依法，而得出家，剃除鬚髮，被袈裟者，方便伺求所犯過失，以種種緣呵罵毀辱，或加鞭杖，或閉牢獄，或奪資具，或脫袈裟廢令還俗，使作種種居家事業；或橫驅

役，或濫擯遣，或斷飲食，或害身命。彼刹帝利旃荼羅王，以己愚癡，憍慢勢力，毀辱謫罰，諸佛菩薩，以大悲力共所護持我諸弟子，誹謗毀滅諸佛菩薩，以大悲力共所護持我甚深法；於其三世諸佛菩薩，共所護持三乘法，障蔽隱沒，不令流布。有刹帝利旃荼羅王，乃至筏舍、戍達羅等，旃荼羅人，若男若女，愚癡憍慢，自號大乘，彼人尚非聲聞獨覺二乘法器！況是無上大乘法器？為求利養，恭敬名譽，誑惑世間愚癡雜類，自言：『我等是大乘人』，謗毀如來二乘法。如是人等，愚癡諂曲，憍慢嫉妒，慳貪因緣，毀我法眼，令速隱滅，彼於三世一切諸佛，犯大過罪；亦於三世一切菩薩，犯大過罪；又於三世一切聲聞，犯大過罪；不久便當肢體廢缺，遭遇種種重惡疾病。彼刹帝利旃荼羅王，乃至筏舍、戍達羅等旃荼羅人，若男若女，由造惡業，起倒見故，損斷一切所有善根。雖復有時多修施福，於未來世，當生鬼趣傍生趣中，受富樂果；而彼身中，尚不能起色無色界下劣善根！況當能種聲聞、獨覺、及無上乘無功用起一切智智善根種子？又令其舌，為病所害，於多日夜，結舌不言，受諸苦毒，痛切難忍，命終定當生於無間大地獄中。是故如來慈悲，憐愍一切真善刹帝利王，乃至真善戍達羅等，若男若女，令得長夜利益安樂，慇懃懇切作如是言：『汝等應當於歸我法，剃除鬚髮，被片袈裟出家人所，慎勿惱亂譏呵謫罰。於我所說三乘正教，慎勿謗毀，障蔽隱沒。』若違我言，而故作者，所獲罪報，如前廣說。所以者何？此歸我法，剃除鬚髮，被赤袈裟出家形相，乃是過去未來現在，諸佛菩薩，大悲神力之所護持。此剃鬚髮，被赤袈裟出家威儀，是諸賢聖解脫幢相；亦是一切聲聞乘人，受用解脫，法味幢相；亦是一切獨覺乘人，受用解脫，法味幢相；亦是一切大乘之人，受用解脫，法味幢相。如來所說三乘法，亦是三世諸佛菩薩，大悲神力之所護持，是諸賢聖解脫依止；亦是一切聲聞乘人，受用解脫，法味依止；亦是一切獨覺乘人，受用解脫，法味依止；亦是一切大乘之人，受用解脫，法味依止。

「善男子！以是義故，求解脫者，應當親近，恭敬供養諸歸我法，剃除鬚髮、被赤袈裟出家之人。應先信敬聲聞乘法，若自聽受，教他聽受，若自讀誦、教他讀誦，若自書寫、教他書寫，若自施與、教他施與，若自宣說、教他宣說，思惟修行，廣令流布。如是信敬獨覺乘法，若自聽受、教他聽受，若自讀誦、教他讀誦，若自書寫、教他書寫，若自施與、教他施與，若自宣說、教他宣說，思惟修行，廣令流布。如是信敬於大乘法，若自聽受、教他聽受，若自讀誦、教他讀誦，若自書寫、教他書寫，若自施與、教他施與，若自宣說、教他宣說，思惟修行，廣令流布。若非器者，不應自聽，勿教他聽，乃至廣說。又應遠離一切惡法，應捨惡友，應親善友，應勤修習六到彼岸，應數懺悔一切惡業，應隨所宜勤發正願；若能如是，斯有是處。現身得成聲聞乘器，或獨覺乘種子不退，或復大乘種子不退。是故三乘，皆應修學，不應憍傲，妄號大乘，謗毀聲聞獨覺乘法。我先唯為大乘法器堅修行者說如是言：『唯修大乘，能得究竟。』是故今昔說不相違。

爾時世尊重顯此義，而說頌曰：

「對諸大眾前，金剛藏問我，云何勸供養，破戒惡苾芻。
失杜多功德，癡惡見所持，非法器汙道，而不聽謫罰。
復說從彼聞，三乘微妙法，真解脫良藥，趣寂靜涅槃。
何故餘經言，一大乘解脫，遮學二乘法，今復說三乘？」

哀愍諸有情，令捨邪惡業，得利益安樂，願為說除疑。
為益剎帝利，乃至戍達羅，不聽惱苾芻，恐彼染大罪。
剃髮被袈裟，諸佛法幢相，諸佛等護持，解脫道之眼。
雖破諸律儀，非永遮解脫，能捨諸惡見，當速趣涅槃。
如腐敗良藥，猶能療眾病，如是破律儀，亦能滅他苦。
不聽彼苾芻，在布薩羯磨，許為他說法，俱獲福無疑。
若歸敬三寶，稱我為大師，能棄捨眾惡，勝諸外道眾。
如墮羅剎渚，商眾悉驚惶，各執獸一毛，渡海得免難。
如是破戒者，離諸惡邪見，由一信為因，脫煩惱羅剎。
由護解脫相，諸佛等護持，不惱破戒僧，能離諸重惡。
諸樂多福人，欣求真解脫，等護器非器，證解脫無難。
癡慢號大乘，彼無有智力，尚迷二乘法，況能解大乘。
譬如闕壞眼，不能見眾色，如是闕壞信，不能解大乘。
無力飲池河，詎能吞大海，不習二乘法，何能學大乘。
先信二乘法，方能信大乘，無信誦大乘，空言無所益。
內真懷斷見，妄自號大乘，不護三業罪，壞亂我正法。
彼人命終後，定墮無間獄，故應觀機說，勿為非器者。
憍傲無慈悲，暴惡志下劣，智者應當知，是壞斷見者！
非聲聞緣覺，亦非大乘器，諂毀謗諸佛，必墮無間獄。
持戒樂喧鬧，慳法畏苦惡，智者應當了，是名聲聞乘。
樂施觀生滅，常欣獨靜處，智者應當了，是名獨覺乘。
具足諸善根，守護慈悲本，常樂攝利物，是名為大乘。
捨身命護戒，不惱害眾生，精進求空法，應知是大乘。
心堪忍諸法，善言無祕吝，於法常欣樂，應知是大乘。
法器非法器，利樂心平等，不染諸世法，應知是大乘。
是故有智者，普敬說三乘，不惱我僧徒，速成無上覺。

「復次；善男子！若有真善剎帝利，真善婆羅門，真善宰官，真善居士，真善長者，真善沙門，真善筏舍，真善戍達羅，若男若女，成就十種有依行輪；於現身中，速能種殖聲聞乘種，令不退失；或於現身，成聲聞乘諸聖法器，非獨覺乘，大乘聖器。何等為十？一者，具足淨信，信有一切善惡業果；二者，具足慚愧，遠離一切惡友惡見；三者，安住律儀，遠離殺生，乃至飲酒；四者，安住慈心，遠離一切瞋恚忿惱；五者，安住悲心，救拔一切羸弱有情；六者，安住喜心，離遠一切語四惡業；七者，安住捨心，遠離一切慳貪嫉妒；八者，具正歸依，遠離一切妄執吉凶，終不歸依邪神外道；九者，具足精進，堅固勇猛修諸善法；十者，常樂寂靜，思求法義，歡悅無倦。

「善男子！若有真善剎帝利王，乃至真善戍達羅等，若男若女，成此十種有依行輪；於現身中，速能種殖聲聞乘種，令不退失；或於現身，證聲聞乘，所有聖法，成聲聞乘諸聖法器；非證獨覺大乘聖法，非成獨覺大乘聖器，應知此中獨覺大乘，皆如是說。

「善男子！如是十種有依行輪，一切聲聞獨覺菩薩，諸佛如來，皆同共有。

「善男子！復有十種有依行輪，不共聲聞，唯與獨覺、菩薩、如來，皆同共有。若有真善剎帝利王，乃至真善戍達羅等，若男若女，成此十種有依行輪；於現身中，速能種殖獨覺乘種，令不退失；或於現身，證獨覺乘所有聖法，成獨覺乘諸聖法器。何等為十？一者，修行清淨身語意業；二者，具足慚愧，厭患自身；三者，於五取蘊，深生怖畏；四者，見生死河，極為難渡；五者，常樂寂靜，離諸憤鬧；六者，樂阿練若，不譏他失；七者，守護諸根，心常寂定；八者，善觀緣起，審察因果；九者，常樂勤修等持靜慮；十者，於集起法，能善除滅。

「善男子！若有真善剎帝利王，乃至真善戍達羅等，若男若女，成此十種有依行輪，於現身中，速能種殖獨覺乘種，令不退失；或於現身，證獨覺乘所有聖法，成獨覺乘諸聖法器。

「善男子！是名一切聲聞、獨覺有依行輪。一切聲聞，及諸獨覺，依止此輪，速能超渡三有大海，速能趣入般涅槃城。

「善男子！有依行輪，是何句義？言有依者，名有執取，有所攝受，有所繫屬。行謂蘊行、界行、處行、有繫屬行。輪謂教授教誡之輪，如轉輪王所乘車輪，或首行輪。如是一切聲聞，獨覺，依止此輪，求涅槃道，故此二種，非大乘器。所以者何？由彼依止下劣行故，非大乘器。由彼執取自諸蘊行，驚怖厭患，自求解脫一切憂苦；不求解脫一切有情，而修行故，非大乘器。由彼依止自諸界行，驚怖厭患，自求解脫一切憂苦；不求解脫一切有情，而修行故，非大乘器。由彼攝受自諸處行，驚怖厭患，自求解脫一切憂苦；不求解脫一切有情，而修行故，非大乘器。由彼繫屬有繫屬行，於諸有情，不樂攝受，無有慈悲，有繫屬故，非大乘器。由彼觀他，具受眾苦，捨而不救，但為自身求解脫故，非大乘器。由彼自斷諸煩惱首，不樂斷除一切有情，諸煩惱首，非大乘器。由彼不能馭大乘輪，趣菩提故，非大乘器。由彼不能隨大光輪，趣菩提故，非大乘器。由彼喜樂獨一無侶，入涅槃城，而修行故，非大乘器。

「善男子！有諸眾生，於聲聞乘，獨覺乘法，未作劬勞，正勤修學，如是眾生，根機未熟，根機下劣，精進微少；若有為說微妙甚深大乘正法，說聽二人，俱獲大罪，亦為違逆一切諸佛。所以者何？若諸眾生，於聲聞乘、獨覺乘法，未作劬勞，正勤修學，根機未熟，根機下劣，精進微少；而便聽受微妙甚深，大乘正法；如是眾生，實是愚癡，自謂聰叡，陷斷滅邊，墜顛狂想，執無因論，於諸業果生斷滅想，撥無一切善作惡作，妄說大乘，壞亂我法，非法說法，法說非法，實非沙門，說是沙門，實是沙門，說非沙門，實非毗奈耶，說是毗奈耶，實是毗奈耶，說非毗奈耶，愚癡顛倒，憍慢嫉妒朋黨之心；於大乘法，稱讚擁衛，令廣流布；於聲聞乘、獨覺乘法，謗毀障蔽，不令流布，不能如實依聲聞乘，或獨覺乘，或無上乘，捨俗出家，受具足戒，成苾芻性；亦不如實修集一切善法因緣。於我弟子，或是法器，或非法器，謂勤修行學無學行，乃至證得最後極果，真善異生，持戒破戒無戒者所，種種毀罵，呵嘖惱亂，奪其衣鉢，不聽受用諸資生具繫縛禁閉，如是撥無一切因果斷滅論者，雖在人中，實是羅剎；於當來世，無數大劫，難得人身，寧在地獄，受無量苦，不處人中起斷滅見，如是癡人，不久便當肢體廢缺，於多日夜，結舌不言，受諸苦毒，痛切難忍，命終定生無間地獄；於諸惡趣輪轉往來，受諸苦惱，難可救濟，多百千劫難復人身。雖過無量無數劫已，還得人身，而生五濁

無佛世界，生盲生聾，瘖啞無舌，種種重病，常所嬰纏，或身矧醜，人不喜見，言詞拙訥，耳所惡聞，心常迷亂，無所解了，生貧窮家，眾事闕乏，不逢善友，隨惡友行，樂作惡業，好執惡見，造無間罪，復還重墮無間地獄，轉輪惡趣，難有出期。如是愚癡斷滅論者，壞亂毀滅我之正法，逼惱謫罰我諸弟子，持戒破戒及無戒者，皆令不安修諸善品。由是因緣，多百千劫沒眾惡趣，從閻入閻，難有出期，如是眾生所有罪報，皆為未求聽習聲聞獨覺乘法，先求聽習微妙甚深大乘正法，如是愚癡斷滅論者，下劣人身尚難可得，況當能成賢聖法器？尚不能得聲聞獨覺所證涅槃！況得廣大甚深無上正等菩提？如是眾生所有過失，皆由未學聲聞乘法、獨覺乘法，先入大乘。

「善男子！譬如壞瓶，多諸瑕隙，盛油乳等，盡皆滲漏；能盛所盛，二俱壞失。所以者何？器有失故。如是眾生，於聲聞乘，獨覺乘法，未作劬勞正勤修學，根機未熟，根機下劣，精進微少；若有為說微妙甚深大乘正法，說聽二人，俱獲大罪；亦為違逆一切諸佛，所有過失，廣說如前。譬如世間庫藏頹穴，置諸寶貨多有散失；如是眾生於二乘法，謗毀不信，不肯修學，為說大乘不如實解，因此造罪，輪轉無窮。譬如舟船，多諸泄漏，不任乘載泛於大海；如是眾生多懷慳嫉，於二乘法未曾修學，妄號大乘，實懷斷見，憍慢諂曲成泄漏身，不堪憑入一切智海。譬如有人，其目盲瞽，不堪呈示種種珍寶；如是眾生憍慢放逸，執著空見，不學二乘，盲無慧目，不任顯示無上大乘功德珍寶。譬如有人，其身臭穢，雖以種種上妙香塗，而竟不能令身香潔；如是眾生愚癡憍慢，於二乘法不樂勤修，不斷殺生乃至邪見，雖勤聽受無上大乘，而竟不能解甚深法。譬如石田，雖殖好種，勤加營耨，終無果實；如是眾生於二乘法，憍慢懈怠，不樂勤修，貪求五欲，曾無厭倦，雖於彼身殖大乘種，精進勤苦，終無所成。譬如甕器，先貯毒藥，投少石蜜，不任食用；如是眾生於二乘法，不肯修學，執無因論，為說大乘，終不能成自他利益。譬如甕器，先貯石蜜，投少毒藥，不任食用；如是眾生精勤修學，二乘法，猶未成就，為說大乘，二俱壞失。譬如有人癡狂心亂，為作音樂，不能了知；如是眾生於二乘法，未曾修學，貪瞋癡等，猛利煩惱擾亂其心，執著無因及斷滅論，根機未熟，為說大乘，雖經多時而不能解。譬如有人不著甲冑，不持刀杖，輒入陣中，必遭傷害受諸苦惱；如是眾生於二乘法，未曾修學，智慧狹劣，根器未成，為說大乘，必生妄執，由此展轉造惡無窮。如是癡人，不久便當肢體廢缺，於多日夜，結舌不言，受諸苦毒，痛切難忍，命終定生無間地獄。於諸惡趣輪轉往來，應知如前次第廣說。

「善男子！是故智者先應觀察一切眾心，然後說法，先當發起慈心、悲心、喜心、益心、不懈怠心、能忍受心、不憍慢心、不嫉妒心、不慳吝心、等引定心，然後為他宣說正法，終不令他諸眾生類，聞所說法，輪轉生死，墮大險難。

「是故如來善達一切眾生心相，以無塵垢、無取，行輪，為說正法；具大甲冑一切菩薩摩訶薩眾，為他說法亦復如是。由悲愍故，為令斷滅諸煩惱故，為令超渡三有海故，為諸眾生於三乘中隨心所樂，隨趣一乘速圓滿故，為說正法，終不令其輪轉生死，墮大險難。

「云何名無塵垢行輪？無塵垢者，謂說法時，不為有蘊，不為有處，不為有界，不為有欲界，不為有色界，不為有無色界，不為有此世，不為有他世，不為有

諸行，不為有受，不為有想，不為有思，不為有觸，不為有作意，不為有無明，乃至不為有老死，不為有行及不行故，為諸眾生宣說正法；唯為一切諸蘊處界，廣說乃至行與不行，皆寂滅故，為諸眾生宣說正法；以是義故，名無塵垢。行者，所謂為能永斷死此生彼，為諸眾生宣說正法；所謂為能永斷諸蘊處界，廣說乃至為能永斷行與不行，為諸眾生宣說正法；是名為行。輪者，所謂如滿月光，清涼無礙，遍滿虛空，照觸一切無障境界，如是如來及諸菩薩，所有神通、記說、教誡，三種勝輪作用無礙，遍諸世界，利樂一切所化眾生，令諸眾生不異歸趣，不共一切世間眾生，不共一切聲聞獨覺，能令眾生斷滅生死諸苦惱法，證得安樂菩提涅槃，是名為輪。如是名為諸佛菩薩無塵垢行輪。云何名為無取行輪？謂於諸法無所罣礙，猶如日光，普照一切，三乘根器，隨其所宜，宣說正法，無所執著。謂諸如來，為諸眾生說如是法，猶如虛空，無差別相，以無量定，遊戲自在，莊嚴住持，為諸眾生說微妙法，無所執著。具大甲冑一切菩薩摩訶薩眾，為他說法，亦復如是。謂說諸法非有，非空；非即色空，非離色空；乃至非即識空，非離識空；非即眼空，非離眼空；乃至非即意空，非離意空；非即色空，非離色空；乃至非即法空，非離法空；非即眼識空，非離眼識空；乃至非即意識空，非離意識空；非即欲界空，非離欲界空；乃至非即虛空無邊處空，非離虛空無邊處空；非即識無邊處空，非離識無邊處空；非即無所有處空，非離無所有處空；非即非想非非想處空，非離非想非非想處空；非即四念住空，非離四念住空；乃至非即八支聖道空，非離八支聖道空；非即緣起法空，非離緣起法空；非即三不獲空，非離三不獲空；非即四無所畏空，非離四無所畏空；非即十力空，非離十力空；非即十八不共法空，非離十八不共法空；非即大慈大悲大喜大捨空，非離大慈大悲大喜大捨空；非即涅槃空，非離涅槃空；是名如來及諸菩薩，為諸眾生宣說處中微妙正法。

「善男子！如是如來為諸眾生，以無塵垢行輪說法，如滿月光，清涼無礙，遍滿虛空，照觸一切無障境界，乃至廣說。又以無取行輪，說微妙法，於一切法，無所罣礙，猶如日光，普照一切，三乘根器，隨其所宜，宣說正法，無所執著。謂諸如來，為諸眾生說如是法，猶如虛空，無差別相，以無量定，遊戲自在，莊嚴住持，為諸眾生，說微妙法，無所執著，令於三乘，隨宜趣入；具大甲冑，一切菩薩摩訶薩眾，為他說法，亦復如是。令諸眾生，聞此最勝甚深法已，於三乘中，隨其所樂，隨趣一乘，種種善根，皆得成熟。隨於一乘，極善安住，終不令其於生死中，增長種種惡不善法，令於涅槃，堅固不退。

「善男子！菩薩摩訶薩，為斷無量無數眾生生死流轉，為他說法；聲聞獨覺，但為自斷生死流轉，為他說法。菩薩摩訶薩，為令無量無數眾生，渡四瀑流，為他說法；聲聞獨覺，但為令已渡四瀑流，為他說法。菩薩摩訶薩，為除無量無數眾生，諸煩惱病，為他說法；聲聞獨覺，但為自除諸煩惱病，為他說法。菩薩摩訶薩，為斷眾生諸蘊煩惱，習氣相續，令盡無餘，為他說法；聲聞獨覺，但為自斷諸蘊煩惱，習氣相續，有餘不盡，為他說法。菩薩摩訶薩，為成大悲等流果故，大悲為因，為他說法；聲聞獨覺，不為大悲等流果故，無大悲因，為他說法。菩薩摩訶薩，於諸眾生，有所顧念，而為說法；聲聞獨覺，於諸眾生，無所顧念，而為說法。菩薩摩訶薩，為息一切他眾生苦，為他說法；聲聞獨覺，但為自息己所有苦，為他說法。菩薩摩訶薩，為滿一切眾生法味，為他說法；聲聞獨覺，但為自滿己身

法味，為他說法。菩薩摩訶薩，為諸眾生，得勝法明，為他說法；聲聞獨覺，但為自己得勝法明，為他說法。

「善男子！以要言之，菩薩摩訶薩無量律儀，普為除滅一切眾生大無明闇，大怖畏事，一切衰損，得大光明，及大名號，如實覺悟一切智智，為他說法；聲聞獨覺，少分律、儀，但為滅除自無明闇，得小光明，及小名號，如實覺悟少分法智，為他說法。

「善男子！聲聞獨覺，無有於他，實懷顧念；無有於他，實懷悲惻；無有於他，實不輕弄；無有於他，實為利益；無有於他，實為拔濟；無有於他，實行薦舉；無有於他，實欲稱歎；無有於他，實無諂曲，而行讚美；無有於他，不顧己身，令彼安樂；無有於他，不起誤失身語意業。

「善男子！住大乘者，無有於己，實懷顧念；廣說乃至無有於他，發起誤失身語意業。

大乘大集地藏十輪經第七

有依行品第四之三

「復次，善男子！有諸眾生，稟性暴惡，言辭麤獷，實是愚癡，懷聰明慢，不斷殺生，乃至邪見。於他所得利養恭敬，世所稱譽，深生嫉妒。常自追求，利養恭敬，世所稱譽，曾無厭倦。恒自讚譽，輕毀於他。不自防護身語意業，常樂習行一切惡行。內行砮毒，無有悲愍，無慚無愧，喜觸惱他。於諸福田好簡勝劣，於歸我法諸出家人，常樂伺求所有瑕隙。纔得少相，未審真虛，即便輕毀呵罵謫罰。其心剛強，佞戾迷亂，常喜觸惱諸出家人。不省己過，念譏他闕，雖聞讚歎大乘功德，發意趣求，而心好為諸重惡事。曾未寂靜誑惑他故，於大乘法，現自聽聞、教他聽聞，現自讀誦、教他讀誦。為自薦舉陵伏他故，於大乘法，恭敬讚美，自於大乘諸行境界，不曾修學，未能悟解，而自稱號我是大乘，誘勸他人，附己修學，規求名利，以自活命。譬如破戒惡持律師，自犯尸羅，樂行惡行，為名利故，誘勸他人，令勤修學毘奈耶藏。如是諂曲虛詐眾生，下賤人身，尚當難得！退失善趣二乘涅槃，況得大乘，終無是處，當墮惡趣，難有出期。諸有智人，不應親近，而無慚愧，於大眾中，自號大乘，如師子吼，為名利故，誘誑愚癡，令親附己，共為朋黨。

「譬如有驢，披師子皮，而便自謂以為師子，有人遙見，謂真師子，及至鳴已，皆識是驢，咸共唾言，此非師子，是食不淨真弊惡驢，種種呵叱，皆共捨去。我說如是補特伽羅，常樂習行十惡業道，燒滅一切人天種子，尚退聲聞獨覺乘法，況於大乘能成法器。愚癡憍慢，自號大乘，誑惑他人，招集利養；譬如癡慢無手足人，欲興戰伐，入於大陣，徒設功效，終無剋成；詐號大乘，亦復如是。信手戒足，無有一全，不自崖揆所堪行業，欲興戰伐煩惱大陣，徒設功效，終無剋成。我說是人，不護三業，專行惡行，妄號大乘，實於三乘皆非法器，而欲破壞一切眾生，勇健堅牢煩惱大陣；欲皆顯示一切眾生，入支聖道，令入無畏涅槃之城，終無是處。所以者何？

「善男子！夫大乘者，受持第一清淨律儀，修行第一微妙善行，具足第一堅固慚愧，深見深畏後世苦果，遠離所有一切惡法，常樂修行一切善法，慈悲常遍一切有情，恒普為作利益安樂，救濟度脫一切有情，所有厄難生死眾苦，不顧自身所有安樂，唯求安樂一切有情，如是名為住大乘者。

「善男子！有何等相，名聲聞乘？謂諸眾生，常勤精進，安住正念，樂等引定，離諸諂誑；信知業果，不著五欲，世間八法所不能染，修善勇猛、如救頭然；常審諦觀諸蘊界處，恒樂安住所有聖種；具此相者，名聲聞乘。如是眾生，尚未能成獨覺乘器！況復能成大乘法器？

「善男子！有何等相，名獨覺乘？謂諸眾生，具上聲聞一切功德；復能於彼五取蘊中，數數安住隨無常觀，數數安住隨生滅觀，普於一切緣生法中，能審諦觀皆是滅法；具此相者，名獨覺乘。如是眾生，非大乘器！」

爾時世尊重顯此義，而說頌曰：

「若真善人剎帝利，乃至真善戍達羅，修信等十有依輪，於聲聞乘速成器。
求獨覺乘三業淨，具足慚愧怖諸蘊，知過樂靜住空閑，念守諸根心寂定。
善觀緣起修靜慮，諸蘊界處巧能觀，具此十行有依輪，成勝乘器度有海。
修共三乘二乘輪，自求解脫煩惱苦，不度有情不捨習，此人俱非大乘器。
愚癡懈怠根下劣，於二乘法不勤修，定不能具大乘輪，故非大乘廣大器。
愚癡獨一求解脫，劣意下行無慈悲，樂著斷見向惡趣，棄捨正法說非法。
毀謗二乘捨律行，受具足戒號大乘，破亂我法惑眾生，由此人身難復得。
惱亂我法諸賢聖，謫罰被赤袈裟人，呵罵遮奪衣鉢等，長時退失人天趣。
是故若欲復人身，不患舌[病-丙+今]而捨命，常樂值遇諸佛者，普應弘護三乘法。

欲得三乘最上乘，應善觀察三乘法，歡喜為他普開示，當得成佛定無疑。
破戒慳嫉懷憍慢，自讚毀他號大乘，捨離此人依智者，定當成佛度三界。
於三乘器隨所宜，慈悲為說三乘法，隨願令滿無慳嫉，當得成佛定無疑。
知蘊界處皆空寂，無所依住譬虛空，說法等攝諸有情，當獲妙覺無邊智。
破戒意樂懷惡心，聞說大乘勝功德，詐號大乘為名利，如弊驢披師子皮。
我今普告一切眾，若欲疾得勝菩提，當善修持十善業，護持我法勿毀壞。
我昔諸餘契經說，應求大覺行大乘，捨離聲聞獨覺乘，為清淨者說斯法。
曾供無量俱胝佛，斷惡勤勞修淨心，我為勸進彼眾生，故說一乘無第二。
今此眾具三乘器，有但堪住聲聞乘，心極憂怖多事業，彼非上妙菩提器。
有癡樂靜住獨覺，彼非上妙菩提器，有堪安住上妙智，故隨所樂說三乘。
具淨功德樂解脫，聞說大乘墮惡趣，如病痰[病-丙+陰]教服乳，此增毒害非除疾。

如是非器聲聞乘，聞說大乘心迷亂，便起斷見墮惡趣，故應說法審觀機。」

懺悔品第五

爾時世尊說是頌已，於眾會中，有無量百千眾生，曾誤聞法，謬生空解，撥無因果，斷滅善根，往諸惡趣，聞說此經，還得正見，即從座起，頂禮佛足，於世尊

前，深生慚愧，至誠懺悔，合掌恭敬，而白佛言：「大德世尊！我等本在聲聞乘中，曾種善根，未能成熟聲聞乘器；後復遇聞獨覺乘法，迷惑不了，便生空見，撥無因果；由是因緣，造身語意無量罪業，往諸惡趣，我等今者於世尊前，聞說此經，還得正見，深生慚愧，發露懺悔，不敢覆藏，願悉除滅，從今已往，永不復作，防護當來所有罪障。唯願世尊！哀愍攝受，令我等罪皆悉銷滅，於當來世，永不更造。唯願世尊！哀愍濟拔我等當來惡趣、苦報，我等今者，還願受行先所修習聲聞乘行。唯願世尊！哀愍教授。」世尊告曰：「善哉！善哉！汝等乃能如是慚愧，發露懺悔。於我法中，有二種人，名無所犯。一者，稟性專精，本來不犯；二者，犯已慚愧，發露懺悔；此二種人，於我法中，名為勇健得清淨者。」於是世尊隨其所樂，方便為說四聖諦法。於彼眾中，有得下品忍者，有得中品忍者，有得上品忍者，有得世間第一法者，有得預流果者，有得一來果者，有得不還果者；於中復有八萬四千苾芻，諸漏永盡，心得解脫，意善清淨，成阿羅漢，歡喜禮佛，還復本座。

時眾會中，復有五十七百千那庾多眾生，曾誤聞法，謬生空解，撥無因果，斷滅善根，往諸惡趣，聞說此經，還得正見，即從座起，頂禮佛足，於世尊前，深生慚愧，至誠懺悔，合掌恭敬，而白佛言：「大德世尊！我等本在獨覺乘中，曾種善根，未能成熟獨覺乘器；後復遇聞說大乘法，雖生愛樂，而不能解，愚冥疑惑，便生空見，撥無因果；由是因緣，造身語意無量罪業，乘此業緣，於無量劫，墮諸惡趣，受種種苦，楚毒難忍；我等今者於世尊前，聞說此經，還得正見，深生慚愧，發露懺悔，不敢覆藏，願悉除滅，從今已往，永不復作，防護當來所有罪障。唯願世尊！哀愍攝受，令我等罪皆悉消滅，於當來世，永不更造。唯願世尊！哀愍濟拔我等當來惡趣、苦報，我等今者，還願受行先所修集獨覺乘行。唯願世尊！哀愍教授。」世尊告曰：「善哉！善哉！汝等乃能如是慚愧，發露懺悔。於我法中，有二種人，名無所犯。一者，稟性專精，本來不犯；二者，犯已慚愧，發露懺悔；此二種人，於我法中，名為勇健得清淨者。」於是世尊隨其所樂，方便為說諸緣起法。令彼一切修緣覺乘，漸次圓滿，皆悉證得幢相緣定，於獨覺乘得不退轉，歡喜禮佛，還復本座。

時眾會中，復有八十百千那庾多眾生，曾於過去諸佛法中，毀謗佛教下至一頌；由是因緣，墮諸惡趣受眾苦報，初復人身，生便瘖啞，常患舌[病-丙+今]，口不能言，聞說此經，還得正見，即從座起，頂禮佛足，於世尊前，深生慚愧，至誠懺悔宿世惡業，合掌恭敬，瞻仰世尊，佛神力故，皆悉能語。爾時世尊知而故問：「汝等宿世作何惡業？今處眾中，口不能語。」彼諸人眾，俱時白佛，於中一類作如是言：「大德世尊！我等往昔於毗鉢尸如來法中，或言毀謗大乘法，或言毀謗獨覺乘法，或言毀謗聲聞乘法，下至一頌，我等由是惡業障故，九十一劫流轉生死，常處地獄，傍生、餓鬼，瘖啞無舌，都不能言，受諸苦毒，痛切難忍；始於今世得復人身，而猶瘖啞，常患舌[病-丙+今]，蒙佛神力，方始能言，復能憶念自過去世所有因緣諸惡業障。」復有一類作如是言：「大德世尊！我等往昔於尸棄如來法中，或言毀謗大乘法，各隨本緣，如前廣說。」復有一類作如是言：「大德世尊！我等往昔於毗攝浮如來法中，或言毀謗大乘法，各隨本緣，如前廣說。」復有一類作如是言：「大德世尊！我等往昔於羯洛迦孫馱如來法中，或言毀謗大乘法

法，各隨本緣，如前廣說。」復有一類作如是言：「大德世尊！我等往昔於羯諾迦牟尼如來法中，或言毀謗大乘法，各隨本緣，如前廣說。」復有一類作如是言：「大德世尊！我等往昔於迦葉波如來法中，或言毀謗大乘法，或言毀謗獨覺乘法，或言毀謗聲聞乘法，下至一頌；我等由是惡業障故，從爾以來，流轉生死，常處地獄、傍生、餓鬼，瘖啞無舌，都不能言，受諸苦毒，痛切難忍；始於今世，得復人身，而猶瘖啞，常患舌[病-丙+今]；蒙佛神力，方始能言，復能憶念自過去世所有因緣諸惡業障。我等今者於世尊前，聞說此經，獲得正見，深心慚愧，發露懺悔，不敢覆藏，願悉除滅，從今以往，永不復作，防護當來所有罪障。唯願世尊！哀愍攝受，令我等罪皆悉銷滅，於當來世，永不更造。唯願世尊！哀愍濟拔我等當來惡趣，苦報。唯願世尊！哀愍我等，為說正法。」世尊告曰：「善哉！善哉！汝等乃能如是慚愧，發露懺悔。於我法中，有二種人，名無所犯。一者，稟性專精，本來不犯；二者，犯已慚愧，發露懺悔；此二種人，於我法中，名為勇健得清淨者。」於是世尊隨其所樂，方便為說種種正法，各隨所宜，皆得利益，歡喜禮佛，還復本座。

時眾會中，復有無量百千聲聞，及無量百千那庾多菩薩，聞說此經，憶昔所造諸惡業障，即從座起，頂禮佛足，於世尊前，深生慚愧，至誠懺悔，合掌恭敬，皆白佛言：「大德世尊！我等憶昔，曾於無量諸佛法中，或有說言：『我等於彼諸佛弟子，或是法器，或非法器，多行忿恨，呵罵毀辱，譏刺輕謔，種種誹謗，隱善揚惡，我等由此惡業障故，經無量劫，墮諸惡趣，受諸重苦，楚毒難忍，後得值遇無量諸佛，皆曾親近承事供養；又得值遇無量菩薩摩訶薩眾，亦皆親近承事供養；於一一佛一一菩薩摩訶薩前，皆深慚愧，發露懺悔諸惡業障；於一一佛一一菩薩摩訶薩所，皆得聽受無量法門，精勤護持，修學無量難行苦行；由彼業障，有餘未盡，令我等輩，未能證得安樂涅槃，未能證得三摩地門殊勝功德。我等今者，於世尊前，聞說此經，復深慚愧，發露懺悔，不敢覆藏，願悉除滅，從今以往，永不復作，防護當來所有罪障。唯願世尊！哀愍攝受，令我等罪，皆悉除滅，於當來世，永不更造。唯願世尊！哀愍濟拔我等當來惡趣、苦報。我等今者，承佛威力，願隨所樂，速能證得安樂涅槃，或能證得三摩地門殊勝功德。』復有說言：『我等於彼諸佛弟子，或是法器，或非法器，以麤惡言期剋迫憤；我等由此惡業障故，經無量劫墮諸惡趣，應知如前次第廣說。』復有說言：『我等於彼諸佛弟子，或是法器，或非法器，打棒傷害；我等由此惡業障故，經無量劫，墮諸惡趣，應知如前次第廣說。』復有說言：『我等於彼諸佛弟子，或是法器，或非法器，侵奪衣鉢；我等由此惡業障故，經無量劫，墮諸惡趣，應知如前次第廣說。』復有說言：『我等於彼諸佛弟子，或是法器，或非法器，侵奪種種資生眾具，絕其飲食；我等由此惡業障故，經無量劫，墮諸惡趣，應知如前次第廣說。』復有說言：『我等於彼無量諸佛出家弟子，或是法器，或非法器，退令還俗，脫其袈裟，課稅役使；我等由此惡業障故，經無量劫，墮諸惡趣，應知如前次第廣說。』復有說言：『我等於彼無量諸佛出家弟子，或是法器，或非法器，或有罪犯，或無罪犯，枷鎖繫縛，禁閉牢獄；我等由此惡業障故，經無量劫，墮諸惡趣，應知如前次第廣說。』復有說言：『我等於彼無量諸佛出家弟子，或是法器，或非法器，起輕慢心，種種觸惱，令不安

樂；我等由此惡業障故，經無量劫，受諸重苦，楚毒難忍，後得值遇無量諸佛，皆曾親近承事供養；又得值遇無量菩薩摩訶薩眾，亦皆親近承事供養；於一一佛一一菩薩摩訶薩前，皆深慚愧，發露懺悔諸惡業障；於一一佛一一菩薩摩訶薩所，皆得聽受無量法門，精勤護持，修學無量難行苦行；由彼業障，有餘未盡，令我等輩，未能證得安樂涅槃，未能證得三摩地門殊勝功德。我等今者，於世尊前，聞說此經，復深慚愧，發露懺悔，不敢覆藏，願悉除滅，從今以往，永不復作，防護當來所有罪障。唯願世尊！哀愍攝受，令我等罪，皆悉消滅，於當來世，永不更造。唯願世尊！哀愍濟拔我等當來惡趣、苦報。我等今者，承佛神力，願隨所樂，速能證得安樂涅槃，或能證得三摩地門殊勝功德。』」

於是世尊普告聲聞菩薩眾曰：「善哉！善哉！汝等乃能如是慚愧，發露懺悔。有二種人，名無所犯。一者，稟性專精，本來不犯；二者，犯已慚愧，發露懺悔；此二種人，於我法中，名為勇健得清淨者。

「又善男子！如是惱亂佛弟子罪，比前所說近無間罪，彼但有名，未足稱罪，然此惱亂佛弟子罪，亦過前說五無間罪無量倍數。所以者何？若諸苾芻，毀破禁戒，作諸惡法；猶能示導無量百千俱胝那庾多眾生，善趣涅槃無顛倒路，與諸眾生作大功德，珍寶伏藏，如前廣說；況持禁戒修善法者？以是義故，若有惱亂佛弟子眾諸出家人，當知則為斷三寶種；亦則名為挑壞一切眾生法眼；亦為毀滅我久勤苦所得正法，與諸眾生作大衰損。是故惱亂佛弟子罪，過前所說五無間罪無量倍數。是故汝等今於我前，起至誠心，增上慚愧，慇懃懇切，發露懺悔，往昔所造諸惡業障，我今慈悲攝受汝等，令惡業障，漸得消滅。於此佛土大賢劫中，有千如來出現於世，汝等於彼諸如來前，亦當至誠，發露懺悔諸惡業障，防護當來所有罪咎。於此賢劫千如來中，最後如來名曰盧至如來，應正等覺，明行圓滿、善逝、世間解、無上丈夫、調御士、天人師、佛、薄伽梵，十號具足。汝等於彼盧至佛前，亦當至誠，發露懺悔諸惡業障，乃得滅盡無有遺餘。」

時諸聲聞，及菩薩眾，俱時白佛：「唯然世尊！我等審當於彼最後盧至佛所，獲得正見，離諸邪見，諸惡業障，盡滅無餘，解脫一切眾苦惱者，若令我等於大賢劫，常處無間大地獄中，恒受種種極重苦惱，亦能堪忍。」

世尊告曰：「善哉！善哉！汝等乃能如是勇猛，汝等由此堅固精進自誓願力，定能於彼盧至佛前，宿世所集諸惡業障，皆悉消滅；定能發起增上信敬，親近供養盧至如來；定能永斷一切煩惱，成阿羅漢；或定能證三摩地門殊勝功德。」時諸聲聞，及菩薩眾，歡喜禮佛，還復本座。

爾時世尊告金剛藏菩薩摩訶薩言：「善男子！我以佛眼觀諸世間，見未來世此佛土中，有無量無數百千俱胝那庾多，剎帝利旃荼羅，婆羅門旃荼羅，宰官旃荼羅，居士旃荼羅，長者旃荼羅，沙門旃荼羅，苾芻旃荼羅，戍達羅旃荼羅，若男若女，少種善根，雖得人身，而隨惡友，起諸邪見，造諸惡行，壞我甚深無上正法，於我所說無有熾然，滅熾然法，不生信樂。或於我說與聲聞乘相應正法，誹謗輕毀，障蔽隱沒，不令流布。或於我說與獨覺乘相應正法，誹謗輕毀，障蔽隱沒，不令流布。或於我說與無上乘相應正法，誹謗輕毀，障蔽隱沒，不令流布。或於歸我諸出家人，若是法器，若非法器，多行忿恨，呵罵毀辱，譏刺輕誚，種種誹謗，隱善揚惡，廣說乃至起輕慢心種種觸惱，如是諸人，非聖法器，自實愚癡，懷聰明

慢，從此命終，墮三惡趣，受無量種增上猛利難忍苦毒，經於無量百千俱胝那庾多劫，難復人身，如前廣說。

「善男子！如是眾生，寧處無間大地獄中，受諸重苦，不受如是鄙惡人身，憍慢貢高，隨順惡友，造作如是惡不善業；流轉生死，難可濟度；常處生死，受諸苦惱。」

爾時會中有無量無數大慧有情，從座而起，頂禮佛足，合掌向佛，悲泣墮淚，而白佛言：「大德世尊！諦觀如是世間眾生，雖皆獲得難得人身，而遠離正信，遠離正願，遠離正意樂，遠離正見，遠離善知識，遠離好時，遠離好處，遠離淨戒，遠離正定，遠離正慧；如是眾生，雖皆獲得難得人身，而由愚癡憍慢力故，造作如前所說重罪，毀謗世尊所說正法，觸惱世尊出家弟子，我等今者對世尊前，以至誠心，發真誓願，我等從今流轉生死，乃至未得解脫已來，常願不遇如是惡緣，決定不造如是重罪，終不毀謗諸佛正法，亦不觸惱諸出家人，必不挑壞眾生法眼，亦不斷滅三寶種性。惟願世尊！哀愍攝受，我等所發如是誓願。」

時眾會中，復有無量百千俱胝那庾多聰慧有情，從座而起，頂禮佛足，合掌恭敬，而白佛言：「大德世尊！我等今者對世尊前，以至誠心，發真誓願。我等從今流轉生死，乃至未得法忍已來，於其中間，常願不處諸帝王位，常願不處諸宰官位，常願不處諸國師位，常願不處城邑聚落鎮邏長位，常願不處諸軍將位，常願不處諸商主位，常願不處一切祠祀寺觀主位，常願不處長者居士沙門主位，常願不處諸師長位，常願不處諸家長位，常願不處斷事者位，常願不處乃至一切富貴尊位；乃至未得法忍已來，我等若處如是諸位，則於佛法名惡因緣，造諸重罪，毀謗諸佛所說正法，觸惱諸佛出家弟子，必當挑壞眾生法眼，亦為斷滅三寶種性，亦為損惱無量有情，由是定當墮無間獄，輪轉惡趣，難有出期。唯願世尊！哀愍攝受，我等所發如是誓願。」爾時一切諸來大眾，天龍、藥叉、健達縛、人非人等，皆從座起，頂禮佛足，悲號感切，涕淚交流，合掌恭敬，而白佛言：「大德世尊！我等無始生死已來，愚癡憍慢，起諸惡業，或身惡業，或語惡業，或意惡業，自作教他，見聞隨喜，如是諸罪；今對佛前，皆深慚愧，發露懺悔，不敢覆藏，願悉除滅；從今以往，永不復作，防護當來所有罪咎。」第二第三，亦如是說：「我等至誠，發真誓願，從今乃至生死後際，於其中間，常願不逢諸惡知識，亦願不遇諸惡因緣，設當逢遇，願不隨順，決定不造如前所說諸惡罪業，勿令我等長夜受苦。唯願世尊！哀愍攝受，我等所發如是誓願。」

爾時世尊普告一切諸來大眾：「善哉！善哉！汝等乃能於後世苦，深見怖畏，發露懺悔。汝等今者，欲度生死深廣瀑流，欲入無畏涅槃之城，發如是願。

「諸善男子！有十種法：能令菩薩摩訶薩等，獲得無罪正路法忍，何等為十？

「諸善男子！若諸菩薩摩訶薩等，不著內身，不著外身，不著內外身，不著過去身，不著未來身，不著現在身，名第一法，能令菩薩摩訶薩等，獲得無罪正路法忍。

「又善男子！若諸菩薩摩訶薩等，不著內受，不著外受，不著內外受，不著過去受，不著未來受，不著現在受，名第二法，能令菩薩摩訶薩等，獲得無罪正路法忍。

「又善男子！若諸菩薩摩訶薩等，不著內想，不著外想，不著內外想，不著過

去想，不著未來想，不著現在想，名第三法，能令菩薩摩訶薩等，獲得無罪正路法忍。

「又善男子！若諸菩薩摩訶薩等，不著內行，不著外行，不著內外行，不著過去行，不著未來行，不著現在行，名第四法，能令菩薩摩訶薩等，獲得無罪正路法忍。

「又善男子！若諸菩薩摩訶薩等，不著內識，不著外識，不著內外識，不著過去識，不著未來識，不著現在識，名第五法，能令菩薩摩訶薩等，獲得無罪正路法忍。

「又善男子！若諸菩薩摩訶薩等，不著此世，名第六法，能令菩薩摩訶薩等，獲得無罪正路法忍。

「又善男子！若諸菩薩摩訶薩等，不著他世，名第七法，能令菩薩摩訶薩等，獲得無罪正路法忍。

「又善男子！若諸菩薩摩訶薩等，不著欲界，名第八法，能令菩薩摩訶薩等，獲得無罪正路法忍。

「又善男子！若諸菩薩摩訶薩等，不著色界，名第九法，能令菩薩摩訶薩等，獲得無罪正路法忍。

「又善男子！若諸菩薩摩訶薩等，不著無色界，名第十法，能令菩薩摩訶薩等，獲得無罪正路法忍。諸善男子！是名十法，能令菩薩摩訶薩等，獲得無罪正路法忍。」

世尊為眾說此法時，於眾會中，有七十二百千俱胝菩薩摩訶薩，同時證得無生法忍。復有八十四百千那庾多菩薩，證得隨順法忍。復有無量百千聲聞，乃至永斷一切煩惱，成阿羅漢。復有百千那庾多眾生，先未發心，今發無上正等覺心，於如來智，住不退地。復有無量無數眾生，先未發心，於今乃發獨覺乘心。復有無量無數眾生，先未發心，於今乃發聲聞乘心。

爾時世尊復告大眾：「若諸有情，已得法忍，處剎帝利灌頂王位，受用種種勝大財業，及處種種富貴尊位，是我所許，非餘有情。」

金剛藏菩薩白佛言：「世尊！若諸有情，未得法忍，於剎帝利灌頂王位，受用種種勝大財業，及餘種種富貴尊位，定不許處！為亦許耶？」

世尊告曰：「若諸有情，未得法忍，有能受行十善業道，亦勸眾生令受學者，我亦聽許處剎帝利灌頂王位，受用種種勝大財業，及餘種種富貴尊位。若諸有情，未得法忍，亦不受行十善業道，及勸眾生令勤受學，以強勢力，處剎帝利灌頂王位，受用種種勝大財業，及處種種富貴尊位，名剎帝利旃荼羅王，及餘種種富貴尊位旃荼羅王，愚癡憍慢，毀壞擾亂我甚深法，滅正法燈，斷三寶種；於我出家諸弟子眾，種種惱亂，捶拷刑罰，奪其衣鉢、基業、財產，退令還俗，課稅役使，繫閉牢獄，乃至斷命；於我所說微妙法義，誹謗輕毀，障蔽隱沒，不令流布，奪奪堵波及僧祇物；如是諸人，皆當墮無間地獄，受諸劇苦，輪轉惡趣，難有出期。」

時金剛藏菩薩復白佛言：「世尊！若諸有情，未得法忍，亦不受行十善業道，及勸眾生令勤受學，以強勢力，處剎帝利灌頂王位，受用種種勝大財業，及餘種種富貴尊位；頗有別緣，得方便救，令其免墮無間地獄，及餘惡趣，受諸苦不？」

世尊告曰：「亦有別緣，得方便救，謂有眾生，處剎帝利灌頂王位，及餘種種

富貴尊位，雖復未得成就法忍，十善業道，而有信力尊敬三寶，於佛所說三乘相應諸出要法，下至一頌，終不謗毀，障蔽隱沒，不令流布；於佛出家諸弟子眾，持戒、破戒、下至無戒，剃除鬚髮被袈裟者，皆不惱亂捶拷謫罰，侵奪衣鉢基業財產，退令還俗課稅役使，繫閉牢獄乃至斷命；亦不侵奪宰堵波物，及僧祇物；遮制摧伏諸暴惡人，不令惱亂諸出家眾，不令侵奪三寶財物；於佛所說三乘相應諸出要法，恭敬聽受，既聽受已，精進修行，法隨法行；於我三乘賢聖弟子，恭敬供養，親近承事；於大乘中誓願堅固，終無疑難退屈之心，亦常勸導安置眾生，令於大乘，信受脩學。此刹帝利旃荼羅王，及餘種種富貴尊位旃荼羅王，過去諸佛皆共聽許，處帝王位，及餘種種富貴尊位。雖復受用種種國土，城邑聚落勝大財業，而得免墮無間地獄，及餘惡趣。我亦聽許處帝王位，及餘種種富貴尊位，雖復受用種種國土，執邑聚落，而得免墮無間地獄，及諸惡趣。若諸有情，欲得懺悔，除滅一切諸惡業障，令無餘者；於我所說如是法門，當勤修學，勿令廢忘；有能如此現前大眾，慚愧懺悔諸惡業者，先世所造一切惡業，皆得銷滅，無有遺餘。」

大乘大集地藏十輪經卷第八

善業道品第六之一

爾時金剛藏菩薩摩訶薩復白佛言：「大德世尊！菩薩摩訶薩，云何於聲聞乘，得無誤失？云何於聲聞乘補特伽羅，得無誤失？云何於獨覺乘，得無誤失？云何於獨覺乘補特伽羅，得無誤失？云何於大乘，得無誤失？云何於大乘補特伽羅，得無誤失？云何常能熾然三寶種姓？云何於諸如來出家弟子，若是法器，若非法器，下至一切被片袈裟，剃鬚髮者，得無誤失？云何於大乘法，常得昇進，無有退轉？云何利慧勝福，常得增長？云何於一切定諸陀羅尼，諸忍諸地，速得自在，無有退轉？云何常得值遇諸善知識，隨順而行？云何常得不離見一切佛，及諸菩薩聲聞弟子，不離聞法，不離親近供養眾僧？云何於諸善根常精進求，心無厭足？云何常於菩提種種行願，心無厭足？」爾時世尊告金剛藏菩薩摩訶薩言：「善男子！有菩薩摩訶薩十輪，若菩薩摩訶薩成此十輪，於聲聞乘，得無誤失；於聲聞乘補特伽羅，得無誤失；於獨覺乘，得無誤失；於獨覺乘補特伽羅，得無誤失；於其大乘，得無誤失；於其大乘補特伽羅，得無誤失；常能熾然三寶種姓；於諸如來出家弟子，若是法器，若非法器，下至一切被片袈裟，剃鬚髮者，得無誤失；於大乘法，常得昇進，無有退轉；利慧勝福，常得增長；於一切定諸陀羅尼，諸忍諸地，速得自在，無有退轉；常得值遇諸善知識，隨順而行；常得不離見一切佛，及諸菩薩聲聞弟子，不離聞法，不離親近供養眾僧；於諸善根，常精進求，心無厭足；常於菩提種種行願，心無厭足；常於一切先所造作惡不善業，以聖金剛堅利法智，摧壞散滅，令無遺餘，不受果報，更不造新惡不善業，心無厭倦，速能證得無上法輪；常勤修習七覺分寶，心無厭倦；常能除滅一切眾生諸煩惱病，心無厭倦；一切眾生，依止存活。

「善男子！如轉輪王具足七寶，凡所行動，輪寶導前，餘寶隨後，巡四大洲，普能除滅一切眾生身心濁穢，普能生長一切眾生身心安樂；菩薩摩訶薩，亦復如

是，成就十輪，於聲聞乘得無誤失；廣說乃至一切眾生，依止存活。

「善男子！如大車輅，具足四輪，多人乘之，遊行大路，於其路上土塊瓦礫，草木根莖，枝葉華果為輪所輓，皆悉摧壞，不任受用；菩薩摩訶薩，亦復如是，成就十輪，悉能摧壞諸煩惱障，諸有情障，一切法障，令不受報。

「善男子！如利劍輪，纔一投擲，能斬怨敵首及支節，令無勢用；菩薩摩訶薩，亦復如是，成就十輪，能破一切五趣牢獄生死大苦，永斷一切煩惱惡業，令不受報。

「善男子！如火災起，五日出時，遍四大洲一切河海，水界津潤，無不枯竭；菩薩摩訶薩，亦復如是，成就十輪，一切四因諸煩惱障，諸有情障，一切法障苦報根本，悉皆枯竭。

「善男子！如風災起，四方猛風，俱時頓發，一切世界大小諸山，及諸大地，悉皆散滅；菩薩摩訶薩，亦復如是，成就十輪，世間四倒憍慢諸山，無不崩壞，一切眾生諸煩惱障，諸有情障，一切法障，苦報根本，悉皆散滅。

「善男子！如師子王，吼聲一發，一切禽獸，悉皆驚怖，飛落走伏，無敢輒動；菩薩摩訶薩，亦復如是，成就十輪，法音一震，乃至一切外道異學，惡知識等，悉皆驚怖，忘失言辯，無敢酬抗。

「善男子！如天帝釋與阿素洛，將欲戰時，天軍圍遶，手執金剛，奔趣陣敵，諸阿素洛，驚怖退散；菩薩摩訶薩，亦復如是，成就十輪，一切倒見外道異學，惡知識等，驚怖退散。

「善男子！如如意珠，置高幢上，能雨種種上妙珍寶，給施一切貧乏眾生；菩薩摩訶薩，亦復如是，成就十輪，處淨戒幢，雨大法雨，給施一切無量眾生。

「善男子！如闇夜分，世間幽冥，都無所見，迷失正道，滿月出已，諸闇皆除，諸失道者，皆見正路；菩薩摩訶薩，亦復如是，成就十輪，若諸眾生無明昏闇，由此迷失八支聖道，菩薩為其宣說正法，除無明闇，生法光明，開示顯現八支聖道，令斷諸漏，盡諸苦際。

「善男子！如大日殿，出現世間，一切苗稼，悉皆增長，一切花葉，悉皆敷榮；一切臭穢，悉皆除歇；諸穀果藥，悉皆成熟；雪山銷流，諸河充溢，漸次轉注，滿於大海；菩薩摩訶薩，亦復如是，成就十輪，依止增上布施調伏，寂靜尸羅，安忍正勤，靜慮般若，方便慈悲，辯才功德，皆悉熾盛，為諸眾生宣說正法，由法威光，令諸眾生種種增上，善根苗稼，悉皆增長，種種增上妙行華葉，悉皆敷榮；種種煩惱惡業惡行，悉皆除歇，善趣涅槃，諸穀果藥，悉皆成熟，邪見慢山，悉皆銷流，種種正信戒聞捨慧，及諸定河無不充溢，漸次盈滿大涅槃海，令諸有情，隨意所樂，趣入無畏涅槃之城。

「善男子！云何名菩薩摩訶薩十輪？

「善男子！此十輪者，非餘法也，當知即是十善業道！成就如是十種輪故，得名菩薩摩訶薩也。於一切惡，皆能解脫；一切善法，隨意成就；速能盈滿大涅槃海，以大善巧方便智光，成熟一切眾生之類，皆令獲得利益安樂。

「所以者何？善男子！過去一切諸佛世尊，皆悉遠離十惡業道，皆悉稱揚讚歎如是十善業道所得果報。是故若能於此所說十善業道，隨守獲一，乃至命終，究竟無犯，必獲一切殊勝果報，如前所說。

「善男子！若菩薩摩訶薩，能盡形壽遠離殺生，即是施與一切眾生，無驚無怖，令諸眾生，不生憂苦，離毛豎畏；由此善根，速得成熟，所有前際輪轉五趣，沒生死河，因殺生故，造身語意諸惡業障，諸煩惱障，諸有情障，一切法障，諸壽命障，自作、教他、見聞隨喜，由此遠離殺生輪故，皆悉輾壞，摧滅無餘，不受果報。於現身中諸人天等，皆共親愛，無有猜慮，身心安樂，壽命長遠。將命終時，身心不為憂苦逼切，所愛妻子眷屬圍遶。臨命終時，不見可怖剌魔王使，唯見可意成調善法，具戒富德真實福田，為善知識，身心歡悅，深生敬信。既命終已，還生人中，諸根圓滿，支體具足，隨所生處，無病長壽，端正聰明，安隱快樂；復遇可意成調善法，具戒富德真實福田，為善知識，依彼修學離殺生法，能斷一切惡不善法，能成一切殊勝善法，能求一切大乘法義，能修一切菩薩願行，漸次趣入深廣智海，乃至證得無上菩提。所居佛土，離諸兵器，無有怨害鬥戰之名，絕諸怖畏，安隱快樂，一切無病長壽有情來生其國，如來自壽無量無邊，為諸有情如應說法，般涅槃後，正法久住，利益安樂無量有情。

「善男子！是名菩薩摩訶薩，第一遠離殺生輪也。菩薩摩訶薩成就此輪故，於聲聞乘，得無誤失；於聲聞乘補特伽羅，得無誤失；於獨覺乘，得無誤失；於獨覺乘補特伽羅，得無誤失；於其大乘，得無誤失；於其大乘補特伽羅，得無誤失；常能熾然三寶種性；於諸如來出家弟子，若是法器，若非法器，下至一切被片袈裟，剃鬚髮者，得無誤失；於大乘法，常得昇進，無有退轉；利慧勝福，常得增長；於一切定諸陀羅尼，諸忍諸地，速得自在，無有退轉；常得值遇諸善知識，隨順而行；常得不離見一切佛，及諸菩薩聲聞弟子，不離聞法，不離親近供養眾僧；於諸善根，常精進求，心無厭足；常於菩提種種行願，心無厭足。所得果報，廣如前說。

「復次，善男子！若菩薩摩訶薩，能盡形壽離不與取，即是施與一切眾生，無驚無怖，無有熱惱，亦無擾動，於自所得如法財利，喜足而住，終不希求非法財利；由此善根，速得成熟，所有前際輪轉五趣，沒生死河，因不與取，造身語意諸惡業障，諸煩惱障，諸有情障，一切法障，諸財寶障，自作、教他、見聞隨喜，由此遠離不與取輪，皆悉輾壞，摧滅無餘，不受果報。於現身中諸人天等，皆共親愛，無所猜慮，身心安樂，財寶具足。將命終時，身心不為憂苦逼切，所愛妻子眷屬圍遶。臨命終時，不見可怖剌魔王使，唯見可意成調善法，具戒富德真實福田，為善知識，身心歡悅，深生敬信。既命終已，還生人中，諸根圓滿，支體具足，隨所生處，具大財寶，端正聰明，安隱快樂，不與五家共諸財寶；復遇可意成調善法，具戒富德真實福田，為善知識，依彼修學離不與取，能斷一切惡不善法，能成一切殊勝善法，能求一切大乘法義，能修一切菩薩願行，漸次趣入深廣智海，乃至證得無上菩提。所居佛土，眾寶莊嚴，寶樹、寶池、寶臺殿等，無不充備，離我、我所，無所攝受，一切具足嚴飾有情來生其國，如來自身壽命無量，為諸有情如應說法，般涅槃後，正法久住，利益安樂無量有情。

「善男子！是名菩薩摩訶薩，第二遠離不與取輪。菩薩摩訶薩成就此輪故，於聲聞乘，得無誤失；於聲聞乘補特伽羅，得無失誤；於獨覺乘，得無誤失；於獨覺乘補特伽羅，得無誤失；於其大乘，得無誤失；於其大乘補特伽羅，得無誤失；常能熾然三寶種性；於諸如來出家弟子，若是法器，若非法器，下至一切被片袈裟，

剃鬚髮者，得無誤失；於大乘法，常得昇進，無有退轉；利慧勝福，常得增長；於一切定諸陀羅尼，諸忍諸地，速得自在，無有退轉；常得值遇諸善知識，隨順而行；常得不離見一切佛，及諸菩薩聲聞弟子，不離聞法，不離親近供養眾僧；於諸善根，常精進求，心無厭足；常於菩提種種行願，心無厭足。所得果報，廣說如前。

「復次，善男子！若菩薩摩訶薩，能盡形壽離欲邪行，即是施與欲流所漂一切眾生，無驚無怖，無嫉無害，無有熱惱，亦無擾動，於己妻室，喜足而住，終不希求非法色欲；由此善根，速得成熟，所有前際輪轉五趣，沒生死河，因欲邪行，造身語意諸惡業障，諸煩惱障，諸有情障，一切法障，諸室家障，自作、教他、見聞隨喜，由此遠離欲邪行輪，皆悉輾壞，摧滅無餘，不受果報。於現身中諸人天等，皆共親愛，無所猜慮，身心安樂，妻室貞良。將命終時，身心不為憂苦逼切，所愛妻子眷屬圍遶。臨命終時，不見可怖剋魔王使，唯見可意成調善法，具戒富德真實福田，為善知識，身心歡悅，深生敬信。既命終已，還生人中，諸根圓滿，支體具足，隨所生處，具諸眷屬，端正聰明，安隱快樂；復遇可意成調善法，具戒富德真實福田，為善知識，依彼修學離欲邪行，能斷一切惡不善法，能成一切殊勝善法，能求一切大乘法義，能修一切菩薩願行，漸次趣入深廣智海，乃至證得無上菩提。所居佛土，無諸女人，離諸婬欲，具足第一梵行有情，來生其國，一切有情皆受化生，不處胞胎臭穢不淨，如來自身壽命無量，為諸有情如應說法，般涅槃後，正法久住，利益安樂無量有情。

「善男子！是名菩薩摩訶薩，第三遠離欲邪行輪。菩薩摩訶薩成就此輪故，於聲聞乘，得無誤失；於聲聞乘補特伽羅，得無誤失；於獨覺乘，得無誤失；於獨覺乘補特伽羅，得無誤失；於其大乘，得無誤失；於其大乘補特伽羅，得無誤失；常能熾然三寶種性；於諸如來出家弟子，若是法器，若非法器，下至一切被片袈裟，剃鬚髮者，得無誤失；於大乘法，常得昇進，無有退轉；利慧勝福，常得增長；於一切定諸陀羅尼，諸忍諸地，速得自在，無有退轉；常得值遇諸善知識，隨順而行；常得不離見一切佛，及諸菩薩聲聞弟子，不離聞法，不離親近供養眾僧；於諸善根，常精進求，心無厭足；常於菩提種種行願，心無厭足。所得果報，廣說如前。

「復次，善男子！若菩薩摩訶薩，能盡形壽離虛誑語，一切眾生，常共愛敬，所出言詞，皆誠諦量，聞悉敬奉，無所猜疑；由此善根，速得成熟，所有前際輪轉五趣，沒生死河，因虛誑語，造身語意諸惡業障，諸煩惱障，諸有情障，一切法障，諸信言障，自作、教他、見聞隨喜，由此遠離虛誑語輪，皆悉輾壞，摧滅無餘，不受果報。於現身中諸人天等，皆共親愛，無所猜慮，身心安樂，所出言詞，他皆信奉。將命終時，身心不為憂苦逼切，所愛妻子眷屬圍遶。臨命終時，不見可怖剋魔王使，唯見可意成調善法，具戒富德真實福田，為善知識，身心歡悅，深生敬信。既命終已，還生人中，諸根圓滿，支體具足，隨所生處，所言誠諦，端正聰明，安隱快樂；復遇可意成調善法，具戒富德真實福田，為善知識，依彼修學離虛誑語，能斷一切惡不善法，能成一切殊勝善法，能求一切大乘法義，能修一切菩薩願行，漸次趣入深廣智海，乃至證得無上菩提。所居佛土，一切真實，離諸虛偽，妙香潔物之所莊嚴，無諂無誑，心行正真，希求純淨，善法有情來生其國，香潔妙

服寶飾莊嚴，如來自身壽命無量，為諸有情如應說法，般涅槃後，正法久住，利益安樂無量有情。

「善男子！是名菩薩摩訶薩，第四遠離虛誑語輪。菩薩摩訶薩成就此輪故，於聲聞乘，得無誤失；於聲聞乘補特伽羅，得無誤失；於獨覺乘，得無誤失；於獨覺乘補特伽羅，得無誤失；於其大乘，得無誤失；於其大乘補特伽羅，得無誤失；常能熾然三寶種性；於諸如來出家弟子，若是法器，若非法器，下至一切被片袈裟，剃鬚髮者，得無誤失；於大乘法，常得昇進，無有退轉；利慧勝福，常得增長；於一切定諸陀羅尼，諸忍諸地，速得自在，無有退轉；常得值遇諸善知識，隨順而行；常得不離見一切佛，及諸菩薩聲聞弟子，不離聞法，不離親近供養眾僧；於諸善根，常精進求，心無厭足；常於菩提種種行願，心無厭足。所得果報，廣說如前。

「復次，善男子！若菩薩摩訶薩，能盡形壽離離間語，一切眾生，常共愛敬，所發言詞，皆令和順，聞悉敬奉，無所猜疑；由此善根，速得成熟，所有前際輪轉五趣，沒生死河，因離間語，造身語意諸惡業障，諸煩惱障，諸有情障，一切法障，諸和敬障，自作、教他、見聞隨喜，由此遠離離間語輪，皆悉輾壞，摧滅無餘，不受果報。於現身中諸人天等，皆共親愛，無所猜慮，身心安樂，所發言詞，皆令和順。將命終時，身心不為憂苦逼切，所愛妻子眷屬圍遶。臨命終時，不見可怖剋魔王使，唯見可意成調善法，具戒富德真實福田，為善知識，身心歡悅，深生敬信。既命終已，還生人中，諸根圓滿，支體具足，隨所生處，所言和順，端正聰明，安隱快樂；復遇可意成調善法，具戒富德真實福田，為善知識，依彼修學離離間語，能斷一切惡不善法，能成一切殊勝善法，能求一切大乘法義，能修一切菩薩願行，漸次趣入深廣智海，乃至證得無上菩提。所居佛土，一切堅密，難可破壞，諸美妙物之所莊嚴，無違無競，善和諍訟，希求淳質，善法有情來生其國，常修和敬，聽聞正法，如來自身壽命無量，為諸有情如應說法，般涅槃後，正法久住，利益安樂無量有情。

「善男子！是名菩薩摩訶薩，第五遠離離間語輪。菩薩摩訶薩成就此輪故，於聲聞乘，得無誤失；於聲聞乘補特伽羅，得無誤失；於獨覺乘，得無誤失；於獨覺乘補特伽羅，得無誤失；於其大乘，得無誤失；於其大乘補特伽羅，得無誤失；常能熾然三寶種性；於諸如來出家弟子，若是法器，若非法器，下至一切被片袈裟，剃鬚髮者，得無誤失；於大乘法，常得昇進，無有退轉；利慧勝福，常得增長；於一切定諸陀羅尼，諸忍諸地，速得自在，無有退轉；常得值遇諸善知識，隨順而行；常得不離見一切佛，及諸菩薩聲聞弟子，不離聞法，不離親近供養眾僧；於諸善根，常精進求，心無厭足；常於菩提種種行願，心無厭足。所得果報，廣說如前。

「復次，善男子！若菩薩摩訶薩，能盡形壽離離惡語，一切眾生，常共愛敬，所發語言，皆令歡悅，聞悉敬奉，無所猜疑；由此善根，速得成熟，所有前際輪轉五趣，沒生死河，因離惡語，造身語意諸惡業障，諸煩惱障，諸有情障，一切法障，諸調善障，自作、教他、見聞隨喜，由此遠離離惡語輪，皆悉輾壞，摧滅無餘，不受果報。於現身中諸人天等，皆共親愛，無所猜慮，身心安樂，所出言詞，皆令歡悅。將命終時，身心不為憂苦逼切，所愛妻子眷屬圍遶。臨命終時，不見可

怖剎魔王使，唯見可意成調善法，具戒富德真實福田，為善知識，身心歡悅，深生敬信。既命終已，還生人中，諸根圓滿，支體具足，隨所生處，所言柔軟，端正聰明，安隱快樂；復遇可意成調善法，具戒富德真實福田，為善知識，依彼修學離羸惡語，能斷一切惡不善法，能成一切殊勝善法，能求一切大乘法義，能修一切菩薩願行，漸次趣入深廣智海，乃至證得無上菩提。所居佛土，遠離一切不可意聲，種種上妙，如意和雅，諸意樂聲，結集法聲，充滿其土，具足念慧，梵音清徹，調善有情來生其國，常以軟語，更相勸進，如來自身壽命無量，為諸有情如應說法，般涅槃後，正法久住，利益安樂無量有情。

「善男子！是名菩薩摩訶薩，第六遠離羸惡語輪。菩薩摩訶薩成就此輪故，於聲聞乘，得無誤失；於聲聞乘補特伽羅，得無誤失；於獨覺乘，得無誤失；於獨覺乘補特伽羅，得無誤失；於其大乘，得無誤失；於其大乘補特伽羅，得無誤失；常能熾然三寶種性；於諸如來出家弟子，若是法器，若非法器，下至一切被片袈裟，剃鬚髮者，得無誤失；於大乘法，常得昇進，無有退轉；利慧勝福，常得增長；於一切定諸陀羅尼，諸忍諸地，速得自在，無有退轉；常得值遇諸善知識，隨順而行；常得不離見一切佛，及諸菩薩聲聞弟子，不離聞法，不離親近供養眾僧；於諸善根，常精進求，心無厭足；常於菩提種種行願，心無厭足。所得果報，廣說如前。

「復次，善男子！若菩薩摩訶薩，能盡形壽離雜穢語，一切眾生，常共愛敬，所發言詞，皆有義利，聞悉敬奉，無所猜疑；由此善根，速得成熟，所有前際輪轉五趣，沒生死河，因雜穢語，造身語意諸惡業障，諸煩惱障，諸有情障，一切法障，諸義利障，自作、教他、見聞隨喜，由此遠離雜穢語輪，皆悉輾壞，摧滅無餘，不受果報。於現身中諸人天等，皆共親愛，無所猜慮，身心安樂，所發言詞，皆成義利。將命終時，身心不為憂苦逼切，所愛妻子眷屬圍遶。臨命終時，不見可怖剎魔王使，唯見可意成調善法，具戒富德真實福田，為善知識，身心歡悅，深生敬信。既命終已，還生人中，諸根圓滿，支體具足，隨所生處，言必饒益，端正聰明，安隱快樂；復遇可意成調善法，具戒富德真實福田，為善知識，依彼修學離雜穢語，能斷一切惡不善法，能成一切殊勝善法，能求一切大乘法義，能修一切菩薩願行，漸次趣入深廣智海，乃至證得無上菩提。所居佛土，遠離一切無義利聲，種種上妙菩薩藏攝，大法音聲，周遍國土，成就無邊大願妙智，能善辯說種種法義，如是有情來生其國，如來自身壽命無量，為諸有情如應說法，般涅槃後，正法久住，利益安樂無量有情。

「善男子！是名菩薩摩訶薩，第七遠離雜穢語輪。菩薩摩訶薩成就此輪故，於聲聞乘，得無誤失；於聲聞乘補特伽羅，得無誤失；於獨覺乘，得無誤失；於獨覺乘補特伽羅，得無誤失；於其大乘，得無誤失；於其大乘補特伽羅，得無誤失；常能熾然三寶種性；於諸如來出家弟子，若是法器，若非法器，下至一切被片袈裟，剃鬚髮者，得無誤失；於大乘法，常得昇進，無有退轉；利慧勝福，常得增長；於一切定諸陀羅尼，諸忍諸地，速得自在，無有退轉；常得值遇諸善知識，隨順而行；常得不離見一切佛，及諸菩薩聲聞弟子，不離聞法，不離親近供養眾僧；於諸善根，常精進求，心無厭足；常於菩提種種行願，心無厭足。所得果報，廣說如前。

「復次，善男子！若菩薩摩訶薩，能盡形壽遠離貪欲，一切眾生，常所愛重，其心清淨，離諸染濁；由此善根，速得成熟，所有前際輪轉五趣，沒生死河，因貪欲故，造身語意諸惡業障，諸煩惱障，諸有情障，一切法障，諸無貪障，自作、教他、見聞隨喜，由此遠離貪欲輪故，皆悉輾壞，摧滅無餘，不受果報。於現身中諸人天等，皆共親愛，無所猜慮，身心安樂，其心清淨，離諸染濁。將命終時，身心不為憂苦逼切，所愛妻子眷屬圍遶。臨命終時，不見可怖剋魔王使，唯見可意成調善法，具戒富德真實福田，為善知識，身心歡悅，深生敬信。既命終已，還生人中，諸根圓滿，支體具足，隨所生處，其心清淨，離諸染濁，端正聰明，安隱快樂；復遇可意成調善法，具戒富德真實福田，為善知識，依彼修學離貪欲法，能斷一切惡不善法，能成一切殊勝善法，能求一切大乘法義，能修一切菩薩願行，漸次趣入深廣智海，乃至證得無上菩提。所居佛土，地平如掌，眾寶充滿，種種寶樹，行列莊嚴，種種寶衣、寶莊嚴具、寶幢幡蓋，金銀真珠羅網等樹，處處皆有，甚可愛樂，遠離憍慢，顏貌端嚴，諸根無缺，其心平等。如是有情來生其國，無貪功德圓滿莊嚴，如來自身壽命無量，為諸有情如應說法，般涅槃後，正法久住，利益安樂無量有情。

「善男子！是名菩薩摩訶薩，第八遠離貪欲輪也。菩薩摩訶薩成就此輪故，於聲聞乘，得無誤失；於聲聞乘補特伽羅，得無誤失；於獨覺乘，得無誤失；於獨覺乘補特伽羅，得無誤失；於其大乘，得無誤失；於其大乘補特伽羅，得無誤失；常能熾然三寶種性；於諸如來出家弟子，若是法器，若非法器，下至一切被片袈裟，剃鬚髮者，得無誤失；於大乘法，常得昇進，無有退轉；利慧勝福，常得增長；於一切定諸陀羅尼，諸忍諸地，速得自在，無有退轉；常得值遇諸善知識，隨順而行；常得不離見一切佛，及諸菩薩聲聞弟子，不離聞法，不離親近供養眾僧；於諸善根，常精進求，心無厭足；常於菩提種種行願，心無厭足。所得果報，廣說如前。

大乘大集地藏十輪經卷第九

善業道品第六之二

「復次，善男子！若菩薩摩訶薩，能盡形壽遠離瞋恚，一切眾生，常所愛重，其心清淨，離諸垢穢；由此善根，速得成熟，所有前際輪轉五趣，沒生死河，因瞋恚故，造身語意諸惡業障，諸煩惱障，諸有情障，一切法障，諸無明障，自作、教他、見聞隨喜，由此遠離瞋恚輪故，皆悉輾壞，摧滅無餘，不受果報。於現身中諸人天等，皆共親愛，無所猜慮，其心清淨，離諸垢穢。將命終時，身心不為憂苦逼切，所愛妻子眷屬圍遶。臨命終時，不見可怖剋魔王使，唯見可意成調善法，具戒富德真實福田，為善知識，身心歡悅，深生敬信。既命終已，還生人中，諸根圓滿，支體具足，隨所生處，其心清淨，離諸垢穢，端正聰明，安隱快樂；復遇可意成調善法，具戒富德真實福田，為善知識，依彼修學離瞋恚法，能斷一切惡不善法，能成一切殊勝善法，能求一切大乘法義，能修一切菩薩願行，漸次趣入深廣智海，乃至證得無上菩提。所居佛土，遠離一切濁穢風雲，鬱蒸塵垢，諸羸弊物，眾

寶莊嚴，甚可愛樂，遠離憍慢，顏貌端嚴，諸根無缺，心常寂定，如有情來生其國，慈悲功德，圓滿莊嚴，如來自身壽命無量，為諸有情如應說法，般涅槃後，正法久住，利益安樂無量有情。

「善男子！是名菩薩摩訶薩，第九遠離瞋恚輪也。菩薩摩訶薩成就此輪故，於聲聞乘，得無誤失；於聲聞乘補特伽羅，得無誤失；於獨覺乘，得無誤失；於獨覺乘補特伽羅，得無誤失；於其大乘，得無誤失；於其大乘補特伽羅，得無誤失；常能熾然三寶種性；於諸如來出家弟子，若是法器，若非法器，下至一切被片袈裟，剃鬚髮者，得無誤失；於大乘法，常得昇進，無有退轉；利慧勝福，常得增長；於一切定諸陀羅尼，諸忍諸地，速得自在，無有退轉；常得值遇諸善知識，隨順而行；常得不離見一切佛，及諸菩薩聲聞弟子，不離聞法，不離親近供養眾僧；於諸善根，常精進求，心無厭足；常於菩提種種行願，心無厭足。所得果報，廣說如前。

「復次，善男子！若菩薩摩訶薩，能盡形壽遠離邪見，一切眾生，常所愛重，其心清淨，離邪分別；由此善根，速得成熟，所有前際輪轉五趣，沒生死河，因邪見故，造身語意諸惡業障，諸煩惱障，諸有情障，一切法障，諸正見障，自作、教他、見聞隨喜，由此遠離邪見輪故，皆悉輾壞，摧滅無餘，不受果報。於現身中諸人天等，皆共親愛，無所猜慮，身心安樂，其心清淨，離邪分別。將命終時，身心不為憂苦逼切，所愛妻子眷屬圍遶。臨命終時，不見可怖剋魔王使，唯見可意成調善法，具戒富德真實福田，為善知識，身心歡悅，深生敬信。既命終已，還生人中，諸根圓滿，支體具足，隨所生處，其心清淨，離邪分別，端正聰明，安隱快樂；復遇可意成調善法，具戒富德真實福田，為善知識，依彼修學離邪見法，能斷一切惡不善法，能成一切殊勝善法，能求一切大乘法義，能修一切菩薩願行，漸次趣入大乘大海，乃至證得無上菩提。所居佛土，遠離一切聲聞、獨覺、二乘人法，遠離一切天魔徒眾，遠離一切外道朋黨，眾寶莊嚴，甚可愛樂，遠離一切妄執吉凶、常見、斷見，我、我所見，如有情來生其國，壽命長遠，受用一味，謂大乘法，如來自身壽命無量，為諸有情如應說法，般涅槃後，正法久住，利益安樂無量有情。聖教一味，無有乖諍，熾盛流通，離諸障難。

「善男子！是名菩薩摩訶薩，第十遠離邪見輪也。菩薩摩訶薩成就此輪故，於聲聞乘，得無誤失；於聲聞乘補特伽羅，得無誤失；於獨覺乘，得無誤失；於獨覺乘補特伽羅，得無誤失；於其大乘，得無誤失；於其大乘補特伽羅，得無誤失；常能熾然三寶種性；於諸如來出家弟子，若是法器，若非法器，下至一切被片袈裟，剃鬚髮者，得無誤失；於大乘法，常得昇進，無有退轉；利慧勝福，常得增長；於一切定諸陀羅尼，諸忍諸地，速得自在，無有退轉；常得值遇諸善知識，隨順而行；常得不離見一切佛，及諸菩薩聲聞弟子，不離聞法，不離親近供養眾僧；於諸善根，常精進求，心無厭足；常於菩提種種行願，六波羅蜜多，心無厭足。所得果報，廣說如前。

「善男子！若菩薩摩訶薩成就如是十輪，能速證得阿耨多羅三藐三菩提。所以者何？於過去世一切如來，應正等覺，皆悉遠離十惡業道；皆悉稱揚讚歎如是十善業道所得果報。為欲長養一切眾生，利益安樂菩提道故；為欲除滅一切眾生，業煩惱苦，令無餘故；為欲枯竭三惡趣故；為欲紹隆三寶種故；為欲斷除三界有故；為

欲永斷蘊界處故；為令一切速入無畏涅槃城故；廣說如前，遠離十種不善業道，所得果報。

「是故善男子！若不真實希求如是十善業道所證佛果，及不真實下至守護一善業道；乃至命終，而自稱言：我是真實行大乘者，我求無上正等菩提，當知如是補特伽羅，是極虛詐！是大妄語！對十方界佛世尊前，誑惑世間，無慚無愧，說空斷見，誘誑愚癡，身壞命終，墮諸惡趣。

「善男子！若但言說，及但聽聞，不由修行十善業道，能得菩提般涅槃者，於一劫中，或一念頃，可令十方一切佛土、地界微塵算數眾生，皆登正覺，入般涅槃，然無是事！所以者何？十善業道，是大乘本，是菩提因，是證涅槃堅固梯蹬。

「善男子！若但發心，發誓願力，不由修行十善業道，能得菩提般涅槃者；於一劫中，或一念頃，可令十方一切佛土、地界微塵算數眾生，皆登正覺，入般涅槃，然無是事！所以者何？十善業道，是世出世，殊勝果報功德根本。

「善男子！若不修行十善業道，設經十方一切佛土，微塵數劫，自號大乘，或說或聽，或但發心，或發誓願，終不能證菩提涅槃，亦不令他脫生死苦。

「善男子！要由修行十善業道，世間方有諸剎帝利、婆羅門等大富貴族，四大王天，乃至非想非非想處，或聲聞乘，或獨覺乘，乃至無上正等菩提，皆由修行十善業道，品類差別。

「是故善男子！若欲速滿無上正等菩提願者，當修如是十善業道；以自莊嚴，非住十惡不律儀者，能滿如是無上正等菩提大願。若求速悟大乘境界，速證無上正等菩提，速滿一切善法願者，先應護持十善業道。所以者何？十善業道，是能安立一切善法功德根本；是世出世，勝果報因；是故應修十善業道。」

爾時世尊重顯此義，而說頌曰：

「欲除諸有苦，證得大菩提，應修十善輪，精勤勿放逸。
便於三乘法，及補特伽羅，一切出家人，皆得無誤失。
信受行大乘，利樂一切眾，覺勝法淨土，速證大菩提。
若離於殺生，一切皆愛敬，恒無病長壽，常樂不害法；
一切所生處，恒樂佛所行，常遇佛法僧，速成無上覺，
若離不與取，智者皆愛敬，滅貪所生業，獲無貪所生；
生生常巨富，能為大施主，得眾寶莊嚴，可愛淨佛國。
若離欲邪行，滅臭穢煩惱，枯竭貪愛河，速得淨佛國；
拔諸眾生類，令出欲淤泥，安置於大乘，使勤修梵行。
若離虛誑語，得聖自在智，常樂諦實言，滅虛妄眾苦；
一言為證量，常遇佛法僧，速得大菩提，勸修不妄語。
若離離間語，成眾善法器，常遇佛法僧，不歸於斷滅；
得聖無染著，陀羅尼寶藏，達深法海源，速成無上覺。
若離麤惡語，常說柔軟言，眾生皆愛敬，滅先世罪業；
令眾常歡悅，成菩薩導師，知諸佛所行，超過第十地。
若離雜穢語，智者皆愛敬，為他所發言，具獲五功德；
常聽受聖言，恒欣求聖道，圓滿諸佛海，速得一切智。
若離於貪欲，不誹謗聖教，供養服袈裟，弘三乘聖道；

當生淨佛國，導師之所居，乘於無上乘，速得最勝智。
若離於瞋恚，一向修慈心，速疾證等持，樂眾聖行處；
當生淨佛土，遠離諸過惡，住彼證菩提，令離諸瞋忿。
若離於邪見，純修淨信心，樂開示三乘，亦供養諸佛；
永脫諸惡趣，遇眾賢聖者，具諸菩薩德，速得最上智。
我說十善業，能趣勝菩提，生長諸等持，陀羅尼忍地；
此輪大威德，能摧諸惡趣，破壞諸惡障，速證大菩提。

福田相品第七之一

「復次，善男子！菩薩摩訶薩，有十財施大甲冑輪。若菩薩摩訶薩，成就此輪，從初發心，一切五欲，皆能除斷；超勝一切聲聞獨覺，普為一切聲聞獨覺作大福田；一切聲聞獨覺乘等，皆應供養承事守護。何等為十？所謂布施種種飲食、衣服、寶飾、象馬、車乘，及以自身手足耳鼻、頭目髓腦、皮骨血肉，國城、妻子、奴婢、田宅，如是一一行布施時，不顧身命，不專為己，求於世間出世間樂，發心布施；但欲普為一切有情，生長大慈大悲芽故，發心布施；為欲引發善巧方便，殊勝智故，發心布施；為欲引發一切有情安樂事故，發心布施；為欲除滅一切有情苦惱事故，發心布施；無勝他心，無羸獷心，無嫉妒心，無慳吝心，而行布施；於所施物若多若少，下至一食，終不希求自受果報，發心布施；終不希求聲聞乘果，發心布施；終不希求獨覺乘果，發心布施；於所施物若多若少，下至一食，但為希求一切種智，發心布施。

「善男子！菩薩摩訶薩，成就如是十種財施大甲冑輪，從初發心，一切五欲，皆能除斷；超勝一切聲聞獨覺，普為一切聲聞獨覺作大福田；一切聲聞獨覺乘等，皆應供養，承事守護。所以者何？聲聞獨覺發心布施，無大慈悲，但為己身，捨貧窮故；但為己身，脫眾苦故；但為己身，得安樂故；但為己身，證涅槃故；不能普為一切有情，而行布施。菩薩摩訶薩發心布施，有大慈悲，普為有情，捨貧窮故；普為有情，脫眾苦故；普為有情，得安樂故；普為有情，證涅槃故；不為自身而行布施。以是義故，超勝一切聲聞獨覺，普為一切聲聞獨覺作大福田；一切聲聞獨覺乘等，皆應供養，承事守護。菩薩摩訶薩，修行財施波羅蜜多時，於妙五欲，心無染著，自所攝受一切樂具普能施與一切有情；依普攝受諸有情心，依自忍受一切苦心，依滅一切有情苦心，依與一切有情樂心，依與有情大涅槃心而行布施。以是義故，超勝一切聲聞獨覺；普為一切聲聞獨覺作大福田；一切聲聞獨覺乘等，皆應供養，承事守護。

「善男子！若於五欲，心無染著，具大慈悲，而行布施，是名菩薩摩訶薩也！亦名一切聲聞獨覺真實福田。若不除斷世間五欲，無大慈悲，而行布施；雖捨無量無邊施物，而猶不得名為菩薩摩訶薩也！亦非一切聲聞獨覺真實福田。此施不蒙聖印所印，是故應斷世間五欲，具大慈悲，而行布施。若不斷於世間五欲，無大慈悲，而行布施，不名菩薩！非真福田。

「善男子！染著五欲，行布施輪，尚不能滅自身所有少分苦惱！況能除滅一切有情無量苦惱？」

爾時世尊重顯此義，而說頌曰：

「成就財施輪，智者淨意樂，盡離於五欲，安樂諸有情。
為樂諸有情，不求自果報，雖行少分施，而名真福田。
雖復施眾多，而依止五欲，非聖印所印，住不定聚中。
雖行少分施，而不依五欲，名聲聞獨覺，真實良福田。
故應捨五欲，常行清淨施，安樂有情眾，成真實福田。」

「復次，善男子！菩薩摩訶薩，有十法施大甲冑輪。若菩薩摩訶薩，成就此輪，從初發心，一切五欲，皆能除斷，速能獲得日燈光定；超勝一切聲聞獨覺，普為一切聲聞獨覺作大福田；一切聲聞獨覺乘等，皆應供養，承事守護。何等為十？謂諸如來所說正法，或聲聞乘相應正法，或獨覺乘相應正法，或與大乘相應正法，或世間法、或出世間法，或有漏法、或無漏法，或有為法、或無為法，或不二法。菩薩摩訶薩，於此十法，深信敬重一切聽聞，隨力所能，審諦領受；思惟觀察，究竟通利；隨其所宜，為他演說。於說法時，無嫉妒心，無慳吝心，無憍慢心，無求利心，無輕他心，無自舉心；有恭敬心，有饒益心，有大慈心，有大悲心。為聲聞乘補特伽羅，說聲聞法，不為彼說獨覺乘法，及大乘法；為獨覺乘補特伽羅，說獨覺法，不為彼說聲聞乘法，及大乘法；為於大乘補特伽羅，說大乘法，不為彼說聲聞乘法，獨覺乘法；隨諸有情根器所能，為說正法，非根器者，終不為說。於其大乘諸有情所，終不勸修獨覺乘行，聲聞乘行；於獨覺乘諸有情所，或時勸彼修大乘行；於聲聞乘諸有情所，或時勸修獨覺乘行，及大乘行。於諸如來所說正法，下至一頌，乃至半句，深信敬重，終不毀謗，障蔽隱沒。於說法師，起世尊想；於聽法眾，起病者想；於所說法，起良藥想；斷除五欲，無所希求，宣說正法。

「善男子！是名菩薩摩訶薩，十種法施大甲冑輪。若菩薩摩訶薩，成就此輪，能斷五欲，速能獲得日燈光定；超勝一切聲聞獨覺，普為一切聲聞獨覺作大福田；一切聲聞獨覺乘等，皆應供養，承事守護。」

爾時世尊重顯此義，而說頌曰：

「智者修法施，隨器說三乘，不為說餘乘，恐聞而謗法。
稱根器說法，不為非根器，各隨其所樂，勸進令歡喜。
終不勸大乘，令修二乘行，或時勸彼二，進修中上乘。
常恭敬聽法，深信不毀謗，供養說法師，如佛世尊想。
勸聞妙法藥，令除煩惱病，捨利養名譽，而宣說正法。」

「復次，善男子！菩薩摩訶薩，復有淨戒大甲冑輪。若菩薩摩訶薩，成就此輪，從初發心，一切五欲，皆能除斷；超勝一切聲聞獨覺，普為一切聲聞獨覺作大福田；一切聲聞獨覺乘等，皆應供養，承事守護。云何淨戒大甲冑輪？

「善男子！菩薩淨戒，有二種相：一者，共；二者，不共。云何菩薩共淨戒輪？謂諸在家、近事近住所受律儀，或復出家、及受具足別解脫戒，如是律儀、別解脫戒，是名菩薩共淨戒輪。共諸聲聞獨覺乘等，菩薩不由此淨戒輪，能除一切有情煩惱，諸惡見趣，及能解脫業障生死，此不名為大甲冑輪；亦不由此，名為菩薩摩訶薩也；及名一切聲聞獨覺真實福田。云何菩薩不共淨戒大甲冑輪？謂諸菩薩，普於十方一切有情，起平等心，無擾動心，無怨恨心，護持淨戒；普於一切持戒、犯戒、布施、慳貪、慈悲、忿恚、精進、懈怠、下中上品諸有情所，無差別心，無

差別想，護持淨戒；普於三界一切有情，無恚無忿，及諸惡行，護持淨戒；普於三有蘊界處中，無所分別，護持淨戒；不依欲界，護持淨戒；不依色界，護持淨戒；不依無色界，護持淨戒；不觀諸有一切果報，護持淨戒；不依一切得與不得，護持淨戒，不依諸行，護持淨戒；是名菩薩不共淨戒大甲冑輪。

「善男子！若菩薩摩訶薩，成此淨戒大甲冑輪，從初發心，一切五欲，皆能除斷，得名菩薩摩訶薩也！超勝一切聲聞獨覺，普為一切聲聞獨覺，作大福田；一切聲聞獨覺乘等，皆應供養，承事守護。」

爾時世尊重顯此義，而說頌曰：

「住在家律儀，出家解脫戒，與二乘等共，不名摩訶薩。

智者修空法，不依諸世間，亦不依諸有，護持清淨戒。

離取相尸羅，無染無諸漏，護持如是戒，名真實福田。

「復次，善男子！菩薩摩訶薩，復有安忍大甲冑輪。若菩薩摩訶薩，成就此輪，從初發心，一切五欲，皆能除斷；超勝一切聲聞獨覺，普為一切聲聞獨覺作大福田；一切聲聞獨覺乘等，皆應供養，承事守護。云何安忍大甲冑輪？」

「善男子！菩薩安忍，有二種相：一者，世間；二者，出世間。云何菩薩世間安忍？謂有漏忍，緣諸有情有取有相，依諸果報，依諸福業所發起忍，依自諸色、聲、香、味、觸、所發起忍，有發趣忍，無堪能忍，力羸劣忍，棄眾生忍，有誑詐忍，矯悅他忍，不為利樂諸有情忍，是名菩薩世間安忍。如是安忍，共諸聲聞獨覺乘等，此不名為大甲冑輪；亦不由此，名為菩薩摩訶薩也；及名一切聲聞獨覺真實福田。云何菩薩出世安忍大甲冑輪？謂無漏忍；一切賢聖，大法光明，普為利樂一切有情，無染著忍；永斷一切所作事業，語言、因相、文字、音聲、行依處安忍；修此忍故，能斷一切三結、三受、三相、三世、三有、三行、三不善根、四種瀑流、四扼、四取、四種身繫；修此忍時，心意寂靜，是名菩薩出世安忍大甲冑輪。

「善男子！若菩薩摩訶薩，成此安忍大甲冑輪，從初發心，一切五欲，皆能除斷，得名菩薩摩訶薩也！超勝一切聲聞獨覺，普為一切聲聞獨覺作大福田；一切聲聞獨覺乘等，皆應供養，承事守護。」

爾時世尊重顯此義，而說頌曰：

「安忍說二種，謂有相無相，有相忍有著，智者不稱譽。

修忍依三行，依蘊界處等，是名有漏忍，非摩訶薩相。

為滅四顛倒，修無染著忍，寂靜三行等，此忍可稱譽。

能寂靜諸行，離一切分別，心平等如空，此忍可稱譽。

諸法同一趣，空無相寂滅，心無所住著，此忍成大利。

「復次，善男子！菩薩摩訶薩，復有精進大甲冑輪。若菩薩摩訶薩，成就此輪，從初發心，一切五欲，皆能除斷；超勝一切聲聞獨覺，普為一切聲聞獨覺作大福田；一切聲聞獨覺乘等，皆應供養，承事守護。云何精進大甲冑輪？」

「善男子！菩薩精進，有二種相：一者，世間；二者，出世間。云何菩薩世間精進？謂諸菩薩精進勇猛，勤修三種世福業事，何等為三？一者，施福業事；二者，戒福業事；三者，修福業事；修此即名三種精進。如是精進，緣諸眾生有漏有取，依諸果報，依諸福業，是名菩薩世間精進。如是精進，共諸聲聞獨覺乘等，此不名為大甲冑輪；亦不由此，名為菩薩摩訶薩也；及名一切聲聞獨覺真實福田。云

何菩薩出世精進大甲冑輪？謂諸菩薩，勇猛精進，於諸眾生，其心平等，除滅一切煩惱業苦；如是精進，一切賢聖，共所稱譽，無漏無取，無所依止；普於一切精進懈怠，布施慳貪，持戒破戒，慈悲忿恚，下中上品諸眾生所，無差別心，無差別想，勇猛精進；普於三界一切眾生，平等無二，為作事業，語言思惟諸行依處，無所住著，勇猛精進；普於三有蘊界處中，無所分別，勇猛精進；不依欲界，勇猛精進；不依色界，勇猛精進；不依無色界，勇猛精進；不觀諸有一切果報，勇猛精進；不依一切得與不得，勇猛精進；不依諸行，勇猛精進；不依三種世福業事，勇猛精進；具足出世三福業事，勇猛精進；是名菩薩出世精進大甲冑輪。

「善男子！若菩薩摩訶薩，成此精進大甲冑輪，從初發心，一切五欲，皆能除斷，得名菩薩摩訶薩也！超勝一切聲聞獨覺，普為一切聲聞獨覺，作大福田；一切聲聞獨覺乘等，皆應供養，承事守護。」

爾時世尊重顯此義，而說頌曰：

「於六根染著，漂愚五瀑流，雖勇猛精進，智者皆厭毀。
緣眾生精進，有漏及有取，非真實福田，不名摩訶薩。
智者勤精進，遠離一切著，心無所依止，名真實福田。
不染著名色，離蘊界處等，為眾作歸依，是名摩訶薩。
行世如水月，修精進究竟，此輪能永斷，眾生煩惱縛。」

「復次，善男子！菩薩摩訶薩，復有靜慮大甲冑輪。若菩薩摩訶薩，成就此輪，從初發心，一切五欲，皆能除斷；超勝一切聲聞獨覺，普為一切聲聞獨覺作大福田；一切聲聞獨覺乘等，皆應供養，承事守護。云何靜慮大甲冑輪？」

「善男子！菩薩靜慮，有二種相：一者，世間；二者，出世間。云何菩薩世間靜慮？謂諸菩薩，依著諸蘊，修習靜慮；依著諸界，修習靜慮；依著諸處，修習靜慮；依著欲界，修習靜慮；依著色界，修習靜慮；依著無色界，修習靜慮；依著三律儀，修習靜慮；依著三解脫，修習靜慮；依著四念住，修習靜慮；依著四正斷，修習靜慮；依著四神足，修習靜慮；依著五根，修習靜慮；依著五力，修習靜慮；依著七等覺支，修習靜慮；依著八聖道支，修習靜慮；依著地界，修習靜慮；依著水界，修習靜慮；依著火界，修習靜慮；依著風界，修習靜慮；依著空界，修習靜慮；依著識界，修習靜慮；依著樂受，修習靜慮；依著苦受，修習靜慮；依著不苦不樂受，修習靜慮；依著虛空無邊處，修習靜慮；依著識無邊處，修習靜慮；依著無所有處，修習靜慮；依著非想非非想處，修習靜慮；依著此世，修習靜慮；依著他世，修習靜慮；依著小想，修習靜慮；依著大想，修習靜慮；依著無量想，修習靜慮；如是靜慮，有漏、有取、有所依著，是名菩薩世間靜慮。如是靜慮，共諸聲聞獨覺乘等，此不名為大甲冑輪；亦不由此，名為菩薩摩訶薩也；及名一切聲聞獨覺真實福田。云何菩薩出世靜慮？謂諸菩薩，遠離諸蘊，修習靜慮；遠離諸界，修習靜慮；遠離諸處，修習靜慮；遠離欲界，修習靜慮；遠離色界，修習靜慮；遠離無色界，修習靜慮；遠離三律儀，修習靜慮；遠離三解脫，修習靜慮；遠離四念住，修習靜慮；遠離四正斷，修習靜慮；遠離四神足，修習靜慮；遠離五根，修習靜慮；遠離五力，修習靜慮；遠離七等覺支，修習靜慮；遠離八聖道支，修習靜慮；遠離地界，修習靜慮；遠離水界，修習靜慮；遠離火界，修習靜慮；遠離風界，修習靜慮；遠離空界，修習靜慮；遠離識界，修習靜慮；遠離樂受，修習靜

慮；遠離苦受，修習靜慮；遠離不苦不樂受，修習靜慮；遠離虛空無邊處，修習靜慮；遠離識無邊處，修習靜慮；遠離無所有處，修習靜慮；遠離非想非非想處，修習靜慮；遠離此世，修習靜慮；遠離他世，修習靜慮；遠離小想，修習靜慮；遠離大想，修習靜慮；遠離無量想，修習靜慮；如是靜慮，能發賢聖廣大光明，無漏無取，無所依著，是名菩薩出世靜慮大甲冑輪。

「善男子！若菩薩摩訶薩，成此靜慮大甲冑輪，從初發心，一切五欲，皆能除斷，得名菩薩摩訶薩也！超勝一切聲聞獨覺，普為一切聲聞獨覺，作大福田；一切聲聞獨覺乘等，皆應供養，承事守護。」

爾時世尊重顯此義，而說頌曰：

「為捨己重擔，修有所得定，求斷自煩惱，非真智者相。
依器有所觀，求解脫修定，取著此彼岸，非利樂有情。
為利樂有情，修定捨重擔，滅一切煩惱，是真智者相。
為潤諸有情，修無依著定，永斷諸有愛，是名大慧者。
為解諸有縛，令住無畏城，修行寂止定，是名摩訶薩。」

大乘大集地藏十輪經卷第十

福田相品第七之二

「復次，善男子！菩薩摩訶薩，復有般若大甲冑輪。若菩薩摩訶薩，成就此輪，從初發心，一切五欲，皆能除斷；超勝一切聲聞獨覺，普為一切聲聞獨覺作大福田；一切聲聞獨覺乘等，皆應供養，承事守護。云何般若大甲冑輪？」

「善男子！菩薩般若，有二種相：一者，世間；二者，出世間。云何菩薩世間般若？謂諸菩薩，唯依讀誦、書寫、聽聞，為他演說三乘正法，欲求除滅一切眾生無明黑暗；欲求發起一切眾生大慧光明；謂於如來所說種種與聲聞乘相應正法，精勤讀誦、聽聞書寫，為他演說，勸正修行；或於如來所說種種與獨覺乘相應正法，精勤讀誦、聽聞書寫，為他演說，勸正修行；或於如來所說種種與無上乘相應正法，精勤讀誦、聽聞書寫，為他演說，勸正修行；不求賢聖無漏道支，不求聖道，不求聖道所攝解脫，不行寂靜真實般若，常行有見有相般若；如是般若，有取有著，是名菩薩世間般若。如是般若，共諸聲聞獨覺乘等，此不名為大甲冑輪；亦不由此，名為菩薩摩訶薩也；及名一切聲聞獨覺真實福田。云何菩薩出世般若？謂諸菩薩，精勤修習菩提道時，隨力讀誦、聽聞、書寫，為他演說三乘正法，而於其中，依無所得方便，而住無所行動，無所思惟，無有根本；以如虛空心，普寂滅心，無增減慧，無取著心，無生滅心，無退轉心，法平等心，真如心，實際心，法界心，無我心，無分別心，寂滅安忍離分別心；善巧安住無成壞地，善巧安住無住無著勝妙慧地；如是般若，無取無著，是名菩薩出世般若大甲冑輪。」

「善男子！若菩薩摩訶薩，成此般若大甲冑輪，從初發心，一切五欲，皆能除斷，得名菩薩摩訶薩也！超勝一切聲聞獨覺，普為一切聲聞獨覺作大福田；一切聲聞獨覺乘等，皆應供養，承事守護。」

「復次，善男子！菩薩摩訶薩，復有善巧方便大甲冑輪。若菩薩摩訶薩，成就此輪，從初發心，一切五欲，皆能除斷；超勝一切聲聞獨覺，普為一切聲聞獨覺作大福田；一切聲聞獨覺乘等，皆應供養，承事守護。云何名為善巧方便大甲冑輪？

「善男子！菩薩善巧方便，有二種相：一者，世間；二者，出世間。云何名為菩薩世間善巧方便？謂諸菩薩，或為自利，或為他利，或為俱利，常懷彼此示現種種工巧技術，為自及他得成熟故，承事供養諸佛世尊，或諸菩薩，或諸獨覺，或諸聲聞，或母、或父、或諸病者，或諸羸劣無依怙者；若見厄難臨被害者，種種勤苦，方便救濟，以四攝事，成熟有情。是諸菩薩，自住大乘，於諸聲聞及獨覺乘、非大乘器，若諸聲聞及獨覺乘根未熟者，為說微妙甚深法教，令其修學；或勸勤修諸聖靜慮，或為開示最勝義諦，勸令修行超四顛倒，覺悟四種無墮法性；或令趣入四無礙解，或復乃至勸令安住四念住、四正斷、四神足、五根、五力、七等覺支、八聖道支，有餘無餘，道及道果，趣入巧智，令其成熟。若諸有情，貪求名稱、利養、富貴，諸根躁擾，善根未熟，勸令讀誦諸阿笈摩，及毗奈耶阿毗達摩；或勸讀誦除佛所說順解脫論，令其成熟。若諸有情，不樂布施，勸令惠捨種種珍財，令其成熟。若諸有情，暴惡不仁，勸令修學四種梵住；若諸有情，心多忿恚，勸令修忍；若諸有情，心多懈怠，勸修精進；若諸有情，心多散亂，勸修靜慮；若諸有情，具足惡慧，為說正法，謂以記說，教誡方便，令其成熟。若諸有情，不敬三寶，具無依行，勸受三歸，令敬三寶；或勸受學近事律義，或勸受學近住律儀，令其成熟。或勸修習種種工巧技術業處，令其成熟。如是等菩薩摩訶薩，種種世間巧方便智，過殑伽沙菩薩摩訶薩，以是一切書論、工巧技術業處，加行、精進巧方便智，摧伏一切外道異學，如是名為菩薩世間善巧方便。此巧方便，共諸聲聞獨覺乘等，亦作一切佛法依因；亦是善巧諸行依處；亦是善巧任運無思，滅退墮法。

「又善男子！若諸菩薩，不依明師，不依善友，修行世間善巧方便，是諸菩薩愚於世間，善巧方便向諸惡趣，不能隨順、安住出世巧方便智，亦非一切真實福田，不能善巧知諸有情，根行差別。以於善巧方便愚故，為諸聲聞、及獨覺乘非大乘器，及於大乘根未熟者，宣說大乘，令其修學；又為大乘法器有情，宣說聲聞獨覺乘法，令修聲聞獨覺乘行；為獨覺乘法器有情，說聲聞乘，令其修習聲聞乘行；為聲聞乘法器有情，說生死法，令其愛著，不為宣說厭生死法。又於善巧方便愚故，若諸有情，樂行殺生，廣說乃至執著邪見，為彼宣說甚深大乘，不為宣說生死流轉，死此生彼，眾苦果報，令其厭怖，離諸惡法。又於善巧方便愚故，乃至若諸有情，樂修淨戒，令修布施；若諸有情，樂修安忍，勸捨安忍，令修淨戒；若諸有情，樂修精進，勸捨精進，令修安忍；若諸有情，樂修靜慮，勸捨靜慮，令修精進；若諸有情，樂修般若，勸捨般若，令修靜慮。如是菩薩，愚於世間善巧方便，不能真實利樂有情，與諸有情為惡知識，此巧方便，依有所得，有所執著，如是名為菩薩世間善巧方便。如是世間善巧方便，共諸聲聞獨覺乘等，此不名為大甲冑輪；亦不由此，名為菩薩摩訶薩也；及名一切聲聞獨覺真實福田。云何名為菩薩出世善巧方便？謂諸菩薩，但為利他，不為自利，示現種種工巧技術，為成熟他，承事供養諸佛世尊，或諸菩薩，或諸獨覺，或諸聲聞，或母、或父、或諸病者、或諸羸劣無依怙者；若見厄難臨被害者，種種勤苦，方便救濟，以四攝事成熟有情，隨其意樂，隨其根器，為諸有情宣說正法。又能漸次勸諸聲聞、修獨覺乘，勸諸獨

覺、修習大乘；若於聲聞及獨覺乘根未熟者，為說厭離生死苦法，令其修學，厭離生死，欣求涅槃；若諸有情，樂行殺生，廣說乃至樂著邪見，隨其根性，或為宣說生死流轉，死此生彼，眾苦果報，令其厭怖，離諸惡法；或為宣說，與聲聞乘，相應正法；或為宣說，與獨覺乘，相應正法；或為宣說，無上乘中淺近之法，令漸修學；若諸有情，已樂布施，為說勝上受持淨戒，令其修學；廣說乃至若諸有情，已樂靜慮，為說勝上無漏聖道，所攝般若，令其修學；此巧方便，依無所得，無所執著，如是名為菩薩出世善巧方便大甲冑輪。

「善男子！若菩薩摩訶薩，成就如是善巧方便大甲冑輪，從初發心，一切五欲，皆能除斷，得名菩薩摩訶薩也！超勝一切聲聞獨覺，普為一切聲聞獨覺作大福田；一切聲聞獨覺乘等，皆應供養，承事守護。」

爾時世尊欲重顯此義，而說頌曰：

「所修慧有二，世間出世間，取著名世間，無取著出世。
修善巧方便，依二種差別，有所得世間，無所得出世。
若唯說一乘，是名惡說法，不能自成熟，亦不能度他。
一向惡眾生，為說三乘教，是則為愚癡，不名摩訶薩。
有堪趣三乘，欣求聞正法，為說樂生死，非為智者相。
專意諦思惟，隨根欲教化，此善巧方便，智者所稱譽。
眾生雖有惡，而堪入三乘，隨根器教導，令解脫眾惡。」

「復次，善男子！菩薩摩訶薩，復有大慈大甲冑輪。若菩薩摩訶薩成就此輪，從初發心，一切五欲，皆能除斷；超勝一切聲聞獨覺，普為一切聲聞獨覺作大福田；一切聲聞獨覺乘等，皆應供養，承事守護。云何大慈大甲冑輪？」

「善男子！慈有二種：謂法緣慈，有情緣慈。法緣慈者，名為大慈，名大甲冑；有情緣慈，不名大慈，非大甲冑。所以者何？有情緣慈，共諸聲聞獨覺乘等，聲聞獨覺，為自利樂，不為有情，精勤修習有情緣慈；聲聞獨覺，為自寂靜，為自涅槃，為滅自惑，為滅自結，不為有情，精勤修習有情緣慈；是故此慈，不名大慈，非大甲冑。其法緣慈，不共聲聞獨覺乘等，唯諸菩薩摩訶薩眾所能修行，菩薩摩訶薩，普為利樂一切有情，精勤修習此法緣慈；菩薩摩訶薩，普為一切有情寂靜，及得涅槃，滅煩惱結，精勤修習此法緣慈；是故此慈，名為大慈，是大甲冑。又諸菩薩，修法緣慈，不依諸蘊，不依諸處，不依諸界，不依念住，乃至不依道支，不依欲界，不依色界，不依無色界，不依此世，不依他世，不依此岸，不依彼岸，不依得，不依不得，如是菩薩修法緣慈，超諸聲聞獨覺乘地，是名菩薩法緣大慈大甲冑輪。」

「善男子！若菩薩摩訶薩，成此大慈大甲冑輪，從初發心，一切五欲，皆能除斷，得名菩薩摩訶薩也！超勝一切聲聞獨覺，普為一切聲聞獨覺作大福田；一切聲聞獨覺乘等，皆應供養，承事守護。」

爾時世尊重顯此義，而說頌曰：

「聲聞及獨覺，修有情緣慈，心帶十三過，唯求自利樂。
菩薩大名稱，普為諸有情，修不共大慈，心離十三過。
心除十三垢，為趣大菩提，修法緣大慈，成福田非遠。
安住十三力，出過諸有情，猶如師子王，超勝諸禽獸。」

降伏十三怨，離斷常邊執，心無有染濁，速證大菩提。

「復次，善男子！菩薩摩訶薩，復有大悲大甲冑輪。若菩薩摩訶薩，成就此輪，從初發心，一切五欲，皆能除斷；超勝一切聲聞獨覺，普為一切聲聞獨覺作大福田；一切聲聞獨覺乘等，皆應供養，承事守護。所以者何？一切聲聞獨覺乘等，但為己身得利樂故而修行悲，不欲普為一切有情得利樂故修行大悲；菩薩摩訶薩，不為己身得利樂故而修行悲，但欲普為一切有情得利樂故修行大悲。是故菩薩，成就大悲大甲冑輪，超勝一切聲聞獨覺，普為一切聲聞獨覺作大福田；一切聲聞獨覺乘等，皆應供養，承事守護。是菩薩摩訶薩，普為饒益諸有情故，行四攝事，而成熟之。謂由大悲，普為利樂諸有情故，行布施攝，能捨一切珍寶財物，禽獸僕使，國城妻子，乃至身命，無所吝惜；行無所得為方便故，不見一切所化有情，不見施者，不見受者，不見施物，不見施行，不見施行所得果報，乃至不見無所得行。如是大悲，普為利樂諸有情故，行愛語攝，行利行攝，行同事攝，隨其所應，如上廣說，乃至不見無所得行。是菩薩摩訶薩，常以最勝能調伏心，能寂靜心，無數量心，不行一切蘊處界心，所生無動無住、大悲大甲冑輪；成熟一切所化有情，心無厭倦；如是名為菩薩大悲大甲冑輪，不共一切聲聞獨覺。

「善男子！若菩薩摩訶薩成此大悲大甲冑輪，從初發心，一切五欲，皆能除斷，得名菩薩摩訶薩也！超勝一切聲聞獨覺，普為一切聲聞獨覺作大福田；一切聲聞獨覺乘等，皆應供養，承事守護。」

爾時世尊重顯此義，而說頌曰：

「甚深微妙法，所成之大悲，難測類虛空，無色無安住。
菩薩大精進，具杜多功德，勝智成大悲，勇健超諸世。
無依怙有情，生死苦穢縛，大悲水沐浴，令解脫眾苦。
菩薩行大悲，能竭生死海，非諸聲聞眾，及獨覺所行。
眾生貪恚癡，迷謬墮惡趣，濯以大悲水，脫苦得蕭然。」

「復次，善男子！菩薩摩訶薩，復有能引，遍滿虛空，無量無邊，廣大眾具，辭無礙解、一切佛法、諸三摩地，諸陀羅尼，堅固大忍大甲冑輪。若菩薩摩訶薩，成就此輪，從初發心，一切五欲，皆能除斷；超勝一切聲聞獨覺，普為一切聲聞獨覺作大福田；一切聲聞獨覺乘等，皆應供養，承事守護。云何菩薩摩訶薩，能引遍滿虛空，無量無邊，廣大眾具，辭無礙解，一切佛法諸三摩地，諸陀羅尼，堅固大忍大甲冑輪？謂諸菩薩，於一切法，審諦照察，如明月光，遍滿虛空，其心平等，無依無相，無住無染；普於一切，三摩地門，陀羅尼門，心無行動；於諸眼色、眼識、眼觸，離意染著、心無行動；於眼觸緣，生內三受，或樂或苦、或非苦樂，心常寂定，無所取著；於諸耳聲、耳識、耳觸，於諸鼻香、鼻識、鼻觸，於諸舌味、舌識、舌觸，於諸身觸、身識、身觸，於諸意法、意識、意觸，廣說亦爾；普於一切心意識中，心常寂定，無所取著；於心意識，所生三受，或樂、或苦，或非苦樂，心常寂定，無所取著；普於三世諸蘊界處，一切品類，皆無取著，心無行動；普於一切三界、三行、三觸、三受、三根、三乘、三律儀、三解脫、一切品類，其心寂靜，無住無相，無所取著，平等而住；普於一切布施、淨戒、安忍、精進、靜慮、般若波羅密多，心無行動，寂靜而住；如是普於四念住、四正斷、四神足、五根、五力、七等覺支、八聖道支，心無行動，寂靜而住；普於一切九次第定，心無

行動，寂靜而住；又於三行無障法智，道支道體所引作用，皆無取著，心無行動；於阿賴耶、非阿賴耶，有取、無取，有漏、無漏，此岸、彼岸，小大無量，作、與不作，善惡無記，諸品類中，心無行動，寂靜而住；普於一切大慈大悲，善巧方便，成熟有情，乃至十地、三不護、四無所畏，乃至十八不共佛法，一切品類，皆無取著，心無所動，寂靜而住。菩薩摩訶薩，由此輪故，能永息除三受過失；能永寂滅一切分別；能永遠離一切法相。復能安住能引一切虛空眼頂、諸三摩地，諸陀羅尼，善巧方便大甲冑輪。菩薩安住如是輪故，一切過去所引未盡惡不善業，無暇惡趣，諸有諸趣，死生諸業，皆能除滅，令盡無餘，不受果報。

「又善男子！譬如世界火災將起，五日出時，一切世間小池大池，小河大河，小海大海，水皆枯竭，滅盡無餘。如是菩薩成就，能引遍滿虛空、無量無邊、廣大眾具、辭無礙解，一切佛法、諸三摩地，諸陀羅尼，堅固大忍大甲冑輪；復能安住能引一切虛空眼頂，諸三摩地，諸陀羅尼，善巧方便，大甲冑輪；一切過去，所引未盡惡不善業，無暇惡趣，諸有諸趣，死生諸業，皆能除滅，令盡無餘，不受果報。

「又善男子！譬如世界水災起時，於此三千大千世界，諸小世界，各四大洲，八萬小渚妙高山王，及諸山等，皆為灰水，浸爛銷盡，令無有餘。如是菩薩成就，能引遍滿虛空、無量無邊、廣大眾具、辭無礙解，一切佛法、諸三摩地，諸陀羅尼，堅固大忍大甲冑輪；復能安住能引一切虛空眼頂，諸三摩地，諸陀羅尼，善巧方便大甲冑輪；一切過去所引未盡惡不善業，無暇惡趣，諸有諸趣，死生諸業，皆能除滅，令盡無餘，不受果報。

「又善男子！譬如黑暗，遍滿虛空，朗日出時，皆能除滅。如是菩薩成就，能引遍滿虛空、無量無邊、廣大眾具、辭無礙解，一切佛法、諸三摩地，諸陀羅尼，堅固大忍大甲冑輪；復能安住能引一切虛空眼頂，諸三摩地，諸陀羅尼，善巧方便大甲冑輪；發起無邊虛空智日，能永除滅自身四倒、無明黑暗，一切過去所引未盡惡不善業，無暇惡趣，諸有諸趣，死生諸業，皆能除滅，令盡無餘，不受果報。又由此故，於諸佛法，增進自在，常無退轉；不復隨順，惡友力行；常得不離見一切佛，及諸菩薩，聲聞弟子，不離聞法，不離親近供養眾僧；於諸功德，心常無厭，乃至菩提恒無間斷；又常不離念佛思惟，乃至夢中亦無暫廢。

「又善男子！云何菩薩摩訶薩，能引遍滿虛空，無量無邊，廣大眾具，辭無礙解，一切佛法，諸三摩地，諸陀羅尼，堅固大忍大甲冑輪？謂諸菩薩入初靜慮，乃至第四靜慮；入無邊虛空處，乃至非想非非想處，入滅受想定，住此定中，一切三受、三行斷滅，心無行動；諸受想思觸作意等，悉皆斷滅；安住此定，或一日夜，或復乃至七七日夜，受定味食；從此定起，其心寂靜，無所取著，宴然而住。復入勝義究竟空定，住此定中，其心平等，無所取著；猶若虛空，身諸毛孔皆出霜液，狀如昴星，滅除一切鬱烝結縛；從此定起，得正憶念，最勝喜樂，充遍其身；如大自在天子，入現一切樂定，身諸毛孔，皆遍受樂。如是菩薩樂觸其身，便思念佛，思念佛故，則唯見佛，不見餘相；菩薩爾時，若念一佛，則見一佛；若念多佛，則見多佛；若念小身佛則見小身佛；若念大身佛，則見大身佛；若念無量身佛，則見無量身佛；若念自身，為佛身相，則見自身，同於佛身，眾相圓滿；若念他身，為佛身相，則見他身，同於佛身，眾相圓滿；若念一切情非情數所有色像，為佛身

相，則見一切情非情數所有色像，皆同佛身，眾相圓滿，不見其餘一切色像。菩薩爾時便作是念：一切諸法，一切色像，皆如幻等，諦實不虛；我今復應皆悉斷滅一切三受三行等法，令無有餘。作是念已，入滅盡定；住此定中，如心所期，皆盡斷滅，受定味食，或一七日夜，或二七日夜，或三四五六七八九十，七日夜，或經無量百千俱胝那庾多劫，隨力所能，安住此定，受定味食；從此定起，其心寂靜，無所取著，宴然而住。復入勝義究竟空定，廣說如前，乃至思念佛身相已，知一切法，一切色像，皆如幻等，諦實不虛。

「善男子！是名菩薩摩訶薩，能引遍滿虛空，無量無邊，廣大眾具，辭無礙解，一切佛法，諸三摩地，諸陀羅尼，堅固大忍大甲冑輪。菩薩摩訶薩，成就此輪，則能安住能引一切虛空眼頂，諸三摩地，諸陀羅尼，善巧方便大甲冑輪。住此輪故，發起無邊虛空智日，能永除滅自身四倒，無明黑暗；一切過去所引未盡惡不善業，無暇惡趣，諸有諸趣，死生諸業，皆能除滅，令盡無餘，不受果報。

「善男子！若菩薩摩訶薩，成就此輪，從初發心，一切五欲，皆能除斷；超勝一切聲聞獨覺，普為一切聲聞獨覺作大福田；一切聲聞獨覺乘等，皆應供養，承事守護。由此輪故，於諸佛法，增進自在，常無退轉；不復隨順，惡友力行；常得不離見一切佛，及諸菩薩聲聞弟子，不離聞法，不離親近供養眾僧；於諸功德，心常無厭，乃至菩提恒無間斷；又常不離念佛思惟，乃至夢中，亦無暫廢。如是菩薩，福德智慧，速疾圓滿，不久安住清淨佛國，證得無上正等菩提；於彼佛國，一切有情，皆受化生，色相如佛，煩惱微薄，皆住大乘。」

爾時世尊重顯此義，而說頌曰：

「欲成諸法器，斷一切煩惱，常趣入真空，眾事無難作。
為斷諸有縛，當勤修等持，功德定相應，必獲難思慧。
修靜慮無色，滅定真空觀，起念佛勝智，能盡一切惡。
有無一切法，破以真空觀，永離諸惡趣，常得見諸佛。
善修真空觀，勤學諸善法，供養一切佛，速當成佛果。
為有情親友，滅除煩惱病，速住淨佛國，證得大菩提。
眾生如佛相，遍滿於佛土，皆趣求佛乘，離聲聞獨覺。」

獲益囑累品第八

佛說如是大法門時，於眾會中，有殑伽沙等菩薩摩訶薩，過去久習念佛思惟，今聞世尊所說念佛修觀方便，皆得念佛三摩地門。復有無量無邊眾生，聞是法已，皆得一切定命華鬘陀羅尼門。復有無量無邊眾生，聞佛所說，皆得一切首楞伽摩電光依止陀羅尼門。復有無量無邊眾生，聞佛所說，皆得一切法自在轉光明依止順忍。復有無量無邊眾生，聞佛所說，遠塵離垢，於諸法中，生淨法眼，得預流果。復有無量無邊眾生，聞佛所說，得一來果。復有無量無邊眾生，聞佛所說，得不還果。復有無量無邊眾生，聞佛所說，皆得最上阿羅漢果。復有無量無邊眾生，聞佛所說，心求出離三界牢獄，依佛出家，趣入正法。復有無量無邊眾生，聞佛所說，盡壽安住十善業道，依聲聞乘，發心不退。復有無量無邊眾生，聞佛所說，盡壽安住十善業道，依獨覺乘，發心不退。復有無量無邊眾生，聞佛所說，盡壽安住十善

業道，依大乘中，發阿耨多羅三藐三菩提心，不復退轉。復有無量無邊眾生，聞佛所說，得世正見，由此正見，除滅一切往惡趣因，煩惱惡業，增長一切向善趣因，正願善業。復有無量無邊眾生，聞佛所說，皆受三歸，安住近事近住淨戒，樂供養佛，樂聽聞法，樂奉事僧，晝夜精勤，曾無懈廢。復有無量無邊眾生，聞佛所說，遠離一切邪趣邪歸，惡意惡業，於佛法中，得決定信，棄捨家法，清淨出家。

爾時世尊告虛空藏菩薩摩訶薩言：「善男子！吾今持此地藏十輪大記法門，付囑汝手，汝當受持，廣令流布。若諸眾生，於此法門，有能讀誦，思惟其義，為他解說，住正行者，汝當為彼守護十法，令於長夜，利益安樂。何等為十？一者，為彼守護一切財位，令無損乏；二者，為彼守護一切怨敵，令不侵害；三者，為彼守護，令捨一切邪見邪歸，十惡業道；四者，為彼守護，令免一切身語謫罰；五者，為彼守護，遮斷一切謗毀輕弄；六者，為彼守護，令於一切軌範尸羅，皆得無犯；七者，為彼守護，令悉除滅一切非人，四大乖反非時老病；八者，為彼守護，不遭一切非時非理，災橫夭歿；九者，為彼守護，命欲終時，得見一切諸佛色像；十者，為彼守護，令其終後，往生善趣，利益安樂。

「善男子！若諸有情，於此法門，有能讀誦，思惟其義，為他解說，住正行者，汝當為彼勤加守護如是十法，令於長夜，利益安樂。」

時虛空藏菩薩摩訶薩白佛言：「唯然世尊！我當受持如是法門，廣令流布。若諸有情，於此法門，有能讀誦，思惟其義，為他解說，住正行者，我當為彼守護十法，令於長夜，利益安樂。」

時薄伽梵說是經已，於眾會中，虛空藏菩薩摩訶薩，地藏菩薩摩訶薩，金剛藏菩薩摩訶薩，好疑問菩薩摩訶薩，天藏大梵等，及諸天龍、藥叉、健達縛、阿素洛、揭路荼、緊捺洛、莫呼洛伽、人非人等、一切大眾，聞佛所說，皆大歡喜，信受奉行。